UCHWAŁA Nr 641
Senatu Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie
z dnia 31 stycznia 2020 roku

w sprawie ustalenia programu studiów kierunku psychologia dla poziomu studiów jednolitych magisterskich o profilu praktycznym

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 11 oraz art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85), w związku z Zarządzeniem Nr 7/2020 Rektora UWM w Olsztynie z dnia 15 stycznia 2020 roku w sprawie zmiany oferty kształcenia od roku akademickiego 2020/2021, na wniosek Dziekana Wydziału Nauk Społecznych, pozytywnie zaopiniowany przez Radę Edukacyjną, Senat Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie (zwany dalej „Senatem") uchwala, co następuje:

§ 1

1. Senat ustala program studiów kierunku psychologia dla poziomu studiów jednolitych magisterskich z 10-semestralnym okresem nauki o profilu praktycznym, stanowiący **załączniki 1, 2, 3a i 3b**.
2. Program studiów, o którym mowa w ust. 1 obowiązuje od cyklu kształcenia 2020/2021.
3. Dziekan dostosuje organizację procesu kształcenia do wymagań określonych w programie studiów, o którym mowa w ust. 1.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Przewodniczący Senatu
Rektor
prof. dr hab. Ryszard J. GÓRECKI

Załącznik 1 do Uchwały Nr 641
z dnia 31 stycznia 2020 roku

Efekty uczenia się dla kierunku psychologia

1. **Przyporządkowanie kierunku studiów do dziedzin/y nauki i dyscyplin/y naukowych/ej lub dyscyplin/y artystycznych/ej:** kierunek przyporządkowano do dziedziny nauk społecznych, dyscyplin naukowych: psychologia (75%), pedagogika (18%) oraz dziedziny nauk medycznych i nauk o zdrowiu, dyscyplin naukowych: nauki medyczne (4%), nauki o zdrowiu (3%); dyscyplina naukowa wiodąca: psychologia.
2. **Profil kształcenia:** praktyczny.
3. **Poziom i czas trwania studiów/liczba punktów ECTS:** jednolite studia magisterskie, 10 semestrów/300 pkt ECTS.
4. **Numer charakterystyki poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji** – 7.
5. **Absolwent:** dysponuje szeroką wiedzą z psychologii ogólnej i podstawowych działów psychologii. Rozumie istotę rozwoju i funkcjonowania osoby w perspektywie indywidualnej i społecznej, potrafi zastosować zdobytą wiedzę na rzecz dobra drugiego człowieka – udzielać pomocy psychologicznej osobom w potrzebie oraz podnosić jakość życia jednostek oraz całych społeczności. Studia na kierunku psychologa sprzyjają rozwojowi osobistemu studenta, przygotowują go do praktycznego wykonywania zawodu psychologa oraz wyposażają absolwenta w kompetencje związane z prowadzeniem badań naukowych i społecznych. Zajęcia obligatoryjne obejmują postawy psychologii, zaś ścieżki specjalizacyjne umożliwiają absolwentom kształcenie zgodne z indywidualnymi zainteresowaniami. W ramach programu studiów możliwe jest wybranie jednego z dwóch zakresów kształcenia: psychologii klinicznej i zdrowia lub psychologii wychowawczej i szkolnej. Po ukończeniu psychologii klinicznej i zdrowia absolwent może podjąć pracę w służbie zdrowia, w szpitalach ogólnych oraz psychiatrycznych, poradniach zdrowia psychicznego, jako konsultant w firmach ubezpieczeniowych i w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych przy orzecznictwie o utracie zdrowia i przydatności do pracy zawodowej. Kształcenie na kierunku psychologia w zakresie psychologia wychowawcza i szkolna przygotowuje do wykonywania zawodu nauczyciela psychologa. Po ukończeniu psychologii wychowawczej i szkolnej absolwent może podjąć pracę w żłobkach, przedszkolach, szkołach, poradniach psychologiczno-pedagogicznych, placówkach wychowawczych, świetlicach socjoterapeutycznych oraz w poradniach rodzinnych.
6. **Tytuł zawodowy nadawany absolwentom**: magister.
7. **Wymagania ogólne:** do uzyskania kwalifikacji drugiego stopnia wymagane jest osiągnięcie wszystkich poniższych efektów uczenia się.

Kod składnika opisu charakterystyki efektów uczenia się w dziedzinie nauk społecznych/dyscyplinach naukowych: pedagogika, psychologia; w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu/ dyscyplinach naukowych: nauki medyczne, nauki o zdrowiu	Opis charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się Polskiej Ramy Kwalifikacji	Symbol efektu kierunkowego	Treść efektu kierunkowego
WIEDZA: absolwent zna i rozumie			
S/PSP_P7S_WG S/PP_P7S_WG M/NZ_P7S_WG M/NM_P7S_WG	w pogłębionym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące zaawansowaną wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne, uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą kluczowe zagadnienia oraz wybrane zagadnienia z zakresu zaawansowanej wiedzy szczegółowej – właściwe dla programu studiów, również zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej	KP7_WG1	charakter psychologii jako nauki, ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę o miejscu psychologii w systemie nauk oraz o jej powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi
		KP7_WG2	współczesne kierunki rozwoju psychologii, rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania, posiada wiedzę o procesach zachodzących w toku rozwoju psychologii jako dyscypliny naukowej na przestrzeni wieków; posiada pogłębioną wiedzę o filozoficznych podstawach psychologii
		KP7_WG3	teorie psychologiczne, główne szkoły i orientacje badawcze
		KP7_WG4	teorie z zakresu psychologii rozwojowej; tematykę przebiegu procesów psychicznych człowieka oraz rozwoju w cyklu życia w aspekcie biologicznym,

	związanej z ich kierunkiem		psychologicznym i społecznym
		KP7_WG5	teorie z zakresu psychologii społecznej; rodzaje więzi społecznych i rozumie rządzące nimi prawidłowości, istotne z punktu widzenia procesów psychicznych; główne teorie i badania z zakresu psychologii społecznej
		KP7_WG6	zasady organizacji i funkcjonowania instytucji zdrowia publicznego, pomocowych, terapeutycznych, edukacyjnych (z uwzględnieniem struktury i funkcji systemu oświaty), opiekuńczych, wychowawczych i kulturalnych, obejmujących swym działaniem dorosłego, dziecko i rodzinę oraz zna zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w tych instytucjach
		KP7_WG7	procesy psychologiczne ważne dla zdrowia i jego ochrony oraz zna teoretyczne podstawy działań profilaktycznych i interwencyjnych w zakresie właściwym dla psychologii
		KP7_WG8	problematykę patologii i dysfunkcji związanych ze sferą emocjonalną, osobowościową i behawioralną człowieka, zna i rozumie biologiczne, społeczne i indywidualne uwarunkowania zaburzeń i chorób psychicznych
		KP7_WG9	podstawowe metody diagnozy psychologicznej w zakresie pomiaru testowego, obserwacji, wywiadu, swobodnych technik diagnostycznych i technik projekcyjnych; sposoby projektowania i prowadzenia działań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej; posiada wiedzę z zakresu komunikacji z klientem i jego otoczeniem w zakresie interpersonalnym i społecznym, zna jej prawidłowości i zakłócenia

		KP7_WG10	klasyczne i współczesne teorie wychowania, podstawy filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej, teorie uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjne, potrafi je krytycznie oceniać i twórczo z nich korzystać; zna i rozumie rolę nauczyciela lub wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań uczniów
		KP7_WG11	teorie naukowe i zagadnienia pedagogiki, dydaktyki, metodyki szczegółowej i edukacji włączającej; rozumie funkcjonowanie i dysfunkcje aparatu mowy, słuchu i wzroku oraz prawidłowe nawyki posługiwania się nimi
S/PSP_P7S_WK S/PP_P7S_WK	fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji; ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym zasady ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości	KP7_WK1	podstawowe pojęcia z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego, zwłaszcza w odniesieniu do standardowych narzędzi wykorzystywanych w psychologii i podlegających takiej ochronie
		KP7_WK2	metodologię badań społecznych, podstawy teoretyczne pomiaru zmiennych psychologicznych, konstruowania i stosowania testów psychologicznych; posiada uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat planowania badań empirycznych i analizy statystycznej zebranych danych; rozumie postulat wieloparadygmatyczności prowadzenia badań
		KP7_WK3	bazy danych literatury naukowej w dyscyplinie psychologia; zna polskie naukowe czasopisma psychologiczne; zna zasady przygotowywania i przestawiania prezentacji multimedialnych; zna i stosuje standardy pisania i edycji artykułów naukowych ze szczególnym uwzględnieniem APA

		KP7_WK4	wiedzę podstawową z zakresu etyki ogólnej i z zakresu etyki zawodu psychologa; zna podstawowe standardy etyczno-zawodowe, wypracowane przez środowiska psychologów w Polsce (KEZP) i w innych krajach (metakodeks EFPA, Deklaracja IUPsyS); zna podstawy prawne i organizację wykonywania zawodu psychologa w Polsce i Unii Europejskiej; zna podstawy prawne dotyczące prawa oświatowego oraz kodeksu rodzinnego i opiekuńczego; posiada wiedzę na temat praw człowieka, praw dziecka, praw pacjenta
		KP7_WK5	metodykę prowadzenia działań edukacyjnych; zasady projektowania zajęć, doboru metod, form pracy i środków dydaktycznych; normy, procedury i dobre praktyki stosowane w działalności psychologicznej i pedagogicznej, a także sposoby realizacji zajęć z osobami w różnym wieku i o różnych możliwościach psychofizycznych
		KP7_WK6	rodzaje więzi społecznych (w tym podmiotów działalności pedagogicznej i partnerów szkolnej edukacji) oraz rządzące nimi prawidłowości istotne z punktu widzenia procesów edukacyjnych; fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji w odniesieniu do programów i praktyki kształcenia i wychowania
UMIEJĘTNOŚCI: absolwent potrafi			
S/PSP_P7S_UW S/PP_P7S_UW M/NZ_P7S_UW M/NM_P7S_UW	wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz innowacyjnie wykonywać zadania w nieprzewidywalnych warunkach przez:	KP7_UW1	sprawnie posługiwać się podstawową terminologią z zakresu wiedzy psychologicznej i szczegółową terminologią z zakresu wybranego obszaru praktyki psychologa; czyta ze zrozumieniem psychologiczną literaturę naukową i potrafi samodzielnie wyciągać wnioski z artykułów naukowych

	– właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy, syntezy, twórczej interpretacji i prezentacji tych informacji, – dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, – przystosowanie istniejących lub opracowanie nowych metod i narzędzi, wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami wdrożeniowymi	KP7_UW2	wymienić specyficzne dla psychologii poznawczej metody badawcze i sprawnie posługiwać się fachową terminologią; potrafi sformułować problem badawczy lub diagnostyczny w tej dziedzinie i zaproponować jego rozwiązanie
		KP7_UW3	opracować diagnozę psychologiczną: w zakresie zachowania, rozwoju; osobowości, różnic indywidualnych, emocji, motywacji i funkcji poznawczych oraz zaburzeń zdrowia psychicznego; posiada umiejętności potrzebne do przeprowadzenia rozmowy psychologicznej i pracy z jednostką i grupą; umie sporządzić raport z diagnozy, opinię lub ekspertyzę psychologiczną; potrafi podjąć adekwatną decyzję na podstawie wyników diagnozy; projektować i realizować programy nauczania z uwzględnieniem zróżnicowanych i specjalnych potrzeb edukacyjnych oraz rozwojowych
		KP7_UW4	przedstawić genezę pojęć i twierdzeń psychologicznych; potrafi, odpowiednio dobierając środki i metody, wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy i innowacyjnego rozwiązywania złożonych problemów
		KP7_UW5	sprawnie posługiwać się terminologią z zakresu psychologii społecznej; potrafi zinterpretować społeczne zachowania osób i procesy zachodzące w społeczeństwie, odwołując się do osiągnięć tej dziedziny psychologii; potrafi samodzielnie i w zespole zaplanować i przeprowadzić badania empiryczne z zakresu psychologii społecznej

			KP7_UW6	sprawnie posługiwać się terminologią z zakresu psychologii rozwojowej; potrafi wskazać główne osiągnięcia rozwojowe w poszczególnych okresach życia; potrafi przeprowadzić diagnozę rozwoju i wskazać kierunki możliwych oddziaływań usprawniających rozwój; adekwatnie dobierać, tworzyć i dostosowywać do zróżnicowanych potrzeb i uzdolnień klientów/uczniów materiały i środki oraz metody pracy, wspierające ich integralny rozwój
			KP7_UW7	rozpoznać zaburzenia procesów psychicznych, a także podstawowe objawy zaburzeń w odniesieniu do systemów klasyfikacyjnych; sprawnie odnosić wyniki diagnozy do klasyfikacji ICD i DSM; potrafi wskazać potencjalne przyczyny zaburzeń – czynniki o charakterze biologicznym, psychicznym i społeczno-kulturowym; rozumie znaczenie czynników psychologicznych w etiologii i przebiegu chorób somatycznych
			KP7_UW8	dostosować swoje postępowanie do obowiązującego prawa o ochronie zdrowia psychicznego; potrafi rozpoznać potencjalne zagrożenia i udzielić wskazówek w zakresie promocji zdrowia psychicznego; projektować i realizować programy wychowawczo-profilaktyczne skierowane do odbiorców objętych oddziaływaniem; potrafi w sposób kompetentny udzielić pomocy psychologicznej w nagłych wypadkach
			KP7_UW9	tworzyć sytuacje wychowawczo-dydaktyczne motywujące dzieci lub uczniów do nauki i pracy nad sobą, z uwzględnieniem ich zainteresowań i uzdolnień; analizować ich skuteczność oraz modyfikować

			działania w celu uzyskania pożądanych efektów wychowania i kształcenia; rozwijać kreatywność i krytyczne myślenie; obserwować, diagnozować, racjonalnie oceniać sytuacje edukacyjne z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej; analizować motywy i wzory ludzkich zachowań; monitorować postępy uczniów w odniesieniu do postępów w obszarze aktywności edukacyjnej i społecznej oraz pracy nad własnym rozwojem
S/PSP_P7S_UK S/PP_P7S_UK M/NZ_P7S_UK M/NM_P7S_UK	komunikować się na tematy specjalistyczne ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców prowadzić debatę posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz specjalistyczną terminologią	KP7_UK1	w sposób krytyczny odnieść się do uproszczonych lub nieadekwatnych popularyzacji wiedzy naukowej w dziedzinie psychologii i nauk społecznych; umie prowadzić debatę na tematy specjalistyczne; adekwatnie do wieku osoby, potrafi posługiwać się stosowną terminologią; właściwe posługiwać się aparatem mowy
		KP7_UK2	posługiwać się językiem angielskim w stopniu odpowiadającym poziomowi B2+ według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; zna terminologię psychologiczną w języku angielskim
		KP7_UK3	skutecznie i innowacyjnie wykorzystywać technologię informacyjno-komunikacyjną w realizacji zadań zawodowych psychologa i psychologa nauczyciela pracującego z dziećmi i dorosłymi; komunikować się w sposób spełniający wymagania norm językowych
S/PSP_P7S_UU S/PP_P7S_UU	samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie	KP7_UU1	wspierać klienta/ucznia, racjonalnie gospodarować czasem pracy; odpowiedzialnie organizować pracę własną jak i innych, w zależności od instytucji, w której przebiega, z poszanowaniem prawa do odpoczynku; udzielać pierwszej pomocy

		KP7_UU2	zaplanować działania wspomagające na rzecz rozwoju edukacyjnego i zawodowego, zarówno własnego, jak i klienta w zróżnicowanym wieku; samodzielnie rozwijać wiedzę oraz umiejętności psychologiczne i pedagogiczne, z wykorzystaniem różnych źródeł, w tym obcojęzycznych i technologii; przeciwdziałać wypaleniu zawodowemu
S/PSP_P7S_UO S/PP_P7S_UO	kierować pracą zespołu współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych i podejmować wiodącą rolę w zespołach	KP7_UO1	samodzielnie i w zespole przeprowadzić badania empiryczne z zastosowaniem metod ilościowych i jakościowych; wskazuje ograniczenia i kierunki dalszych badań w obrębie wybranej subdyscypliny psychologii
		KP7_UO2	pracować w zespole, pełniąc w nim różne role; podejmować i wyznaczać zadania, współpracować z innymi osobami i instytucjami
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: absolwent jest gotów do			
S/PSP_P7S_KK S/PP_P7S_KK M/NZ_P7S_KK M/NM_P7S_KK	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	KP7_KK1	krytycznej oceny odbieranych treści i własnej pracy; docenia znaczenie wiedzy psychologicznej dla wspierania rozwoju jednostki i kształtowania więzi w środowiskach społecznych; ma pozytywne nastawienie do nabywania wiedzy z zakresu psychologii i budowania warsztatu pracy oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
		KP7_KK2	formowania właściwych zachowań i postaw dzieci lub uczniów wobec społeczeństwa; budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami dziecka lub ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej

		KP7_KK3	poznawania wpływu czynników biologicznych i ewolucyjnych na zachowanie człowieka; uwzględniać je w odniesieniu do zachowania własnego i innych osób w sytuacji wykonywania czynności zawodowych; brać pod uwagę złożoność determinantów zachowania człowieka, nie pomniejszając wpływu czynników biologicznych
		KP7_KK4	budowania kontaktu z drugim człowiekiem w sytuacji pomagania i jest wrażliwy na znaczenie relacji interpersonalnej w kontakcie psychologicznym; zachowuje bezstronność w interpretacji wyników diagnozy; przedstawia wyniki diagnozy w sposób rzetelny i bezstronny szanuje poufność wyników diagnozy
S/PSP_P7S_KR S/PP_P7S_KR	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych, w tym: – rozwijania dorobku zawodu, – podtrzymywania etosu zawodu, – przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz działania na rzecz przestrzegania tych zasad	KP7_KR1	pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról; podejmowania współpracy z innymi psychologami, w zespołach badawczych i w dziedzinie praktyki psychologicznej; uznaje granice swoich kompetencji zawodowych w kontaktach ze specjalistami z innych dziedzin; posiada poczucie tożsamości zawodowej
		KP7_KR2	podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych; ciągłego rozwoju oraz uczenia się przez całe życie; jest przekonany o konieczności zachowania się w sposób profesjonalny, z zachowaniem zasad kultury osobistej i przestrzegania uniwersalnych zasad i norm etycznych w działalności zawodowej
		KP7_KR3	doceniania indywidualnego zróżnicowania ludzkich zachowań; cechuje się poszanowaniem odmienności; docenia konieczność zarówno kompensowania deficytów, jak i rozwoju wybitnych uzdolnień; podejmowania decyzji związanych z organizacją

			edukacji włączającej
		KP7_KR4	komunikowania się z osobami w różnych okresach rozwojowych (dzieci, osoby starsze) oraz pełniących różne role społeczne i zawodowe (rodzica, opiekuna, wychowawcy, nauczyciela) oraz pochodzących z różnych środowisk; rozpoznania zagrożeń dla rozwoju i podejmowania działań na rzecz rozwoju, tak indywidualnie, jak i we współpracy z osobami i instytucjami, w tym nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami i opiekunami uczniów oraz innych członkami społeczności szkolnej i lokalnej
		KP7_KR5	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych; podtrzymywania etosu zawodu psychologa i nauczyciela psychologa; bazowania na wiedzy, narzędziach diagnostycznych i interwencji zgodnych z wiedzą naukową a także realizowania zasad dobrych praktyk
S/PSP_P7S_KO S/PP_P7S_KO M/NZ_P7S_KO	wypełniania zobowiązań społecznych, inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego; inicjowania działań na rzecz interesu publicznego; myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	KP7_KO1	wrażliwości na występujące w społeczeństwie problemy, uprzedzenia, dyskryminację i niesprawiedliwość społeczną; cechuje się poszanowaniem praw mniejszości; unika stereotypów i uprzedzeń wobec przedstawicieli innych kultur; uwzględnia czynniki społeczne w wyjaśnianiu zachowań własnych i innych ludzi; jest gotowy do pracy na rzecz dobra społecznego; projektowania działań zmierzających do rozwoju i poprawy jakości pracy placówek systemu oświaty
		KP7_KO2	doceniania unikalnej wartość zdrowia psychicznego, promocji zdrowia jako jednego z głównych priorytetów w pracy psychologa; dba o własne zdrowie psychiczne,

			zachęca i motywuje do tego innych ludzi; nawiązywania kontaktu z osobą zaburzoną i udzielania jej wsparcia i pomocy psychologicznej; uznaje możliwość i zasadność działań prozdrowotnych i poprawy jakości życia w każdej sytuacji; przejawia gotowość do udzielenia pomocy psychologicznej w sytuacjach kryzysowych
		KP7_KO3	inicjowania i podejmowania współpracy z różnymi podmiotami, na bazie rozpoznania specyfiki środowiska lokalnego, na rzecz dobra indywidulanego i społecznego; rozpoznawania, projektowania i wdrażania działań społeczno-edukacyjnych; aktywnego i kreatywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania na rzecz wychowania, edukacji i promocji zdrowia
		KP7_KO4	interpretowania zachowania ludzi i zjawisk społecznych w świetle teorii wypracowanych na gruncie psychologii poznawczej; zastosowania wiedzy psychologicznej i pedagogicznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych w kontekście działań zawodowych nauczyciela psychologa i psychologa klinicznego

Objaśnienie oznaczeń kodu składnika opisu
w dziedzinie i dyscyplinie naukowej oraz artystycznej

S/PSP_P7S	– charakterystyki drugiego stopnia w dziedzinie nauk społecznych/dyscyplinie psychologia dla studiów jednolitych magisterskich o profilu praktycznym
S/PP_P7S	– charakterystyki drugiego stopnia w dziedzinie nauk społecznych/dyscyplinie pedagogika dla studiów jednolitych magisterskich o profilu praktycznym
M/NZ_P7S	– charakterystyki drugiego stopnia w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu/dyscyplinie nauki o zdrowiu dla studiów jednolitych magisterskich o profilu praktycznym
M/NM_P7S	– charakterystyki drugiego stopnia w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu/dyscyplinie nauki medyczne dla studiów jednolitych magisterskich o profilu praktycznym

Objaśnienia oznaczeń komponentów efektów uczenia się
wspólne dla opisu symbolu efektu uczenia się oraz kodu składnika opisu
w dziedzinie nauki i dyscyplinie naukowej oraz artystycznej

W	kategoria wiedzy, w tym:
G *(po W)*	podkategoria ***zakres i głębia,***
K *(po W)*	podkategoria ***kontekst,***
U	kategoria umiejętności, w tym:
W *(po U)*	podkategoria w zakresie ***wykorzystywania wiedzy,***
K *(po U)*	podkategoria w zakresie ***komunikowania się,***
O *(po U)*	podkategoria w zakresie ***organizacji pracy,***
U *(po U)*	podkategoria w zakresie ***uczenia się.***
K *(po podkreślniku)*	kategoria kompetencji społecznych, w tym:
K (*po K po podkreślniku)*	podkategoria w zakresie ***oceny***,
O (*po K po podkreślniku)*	podkategoria w zakresie ***odpowiedzialność,***
R (*po K po podkreślniku)*	podkategoria w zakresie ***roli zawodowej.***
01, 02, 03 i kolejne	numer efektu uczenia się

Objaśnienia oznaczeń symbolu efektu kierunkowego

K *(przed podkreślnikiem)*	kierunkowe efekty uczenia się
P *(przed podkreślnikiem)*	profil praktyczny
7	studia jednolite magisterskie

Oznaczenia dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz artystycznych

Lp.	**Dziedzina nauki/symbol kodu**	**Dyscyplina naukowa/artystyczna/symbol kodu**
1	Dziedzina nauk humanistycznych/**H**	1) archeologia/**A**
		2) filozofia/**F**
		3) historia/**H**
		4) językoznawstwo/**J**
		5) literaturoznawstwo/**L**
		6) nauki o kulturze i religii/**KR**
		7) nauki o sztuce/**NSz**
2	Dziedzina nauk inżynieryjno-technicznych/**IT**	1) architektura i urbanistyka/**AU**
		2) automatyka, elektronika i elektrotechnika/**AE**
		3) informatyka techniczna i telekomunikacja/**IT**
		4) inżynieria biomedyczna/**IB**
		5) inżynieria chemiczna/**IC**
		6) inżynieria lądowa i transport/**IL**
		7) inżynieria materiałowa/**IM**
		8) inżynieria mechaniczna/**IMC**
		9) inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka/**ISG**
3	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu/**M**	1) nauki farmaceutyczne/**NF**
		2) nauki medyczne/**NM**
		3) nauki o kulturze fizycznej/**NKF**
		4) nauki o zdrowiu/**NZ**
4	Dziedzina nauk rolniczych/**R**	1) nauki leśne/**NL**
		2) rolnictwo i ogrodnictwo/**RO**
		3) technologia żywności i żywienia/**TZ**
		4) weterynaria/**W**
		5) zootechnika i rybactwo/**ZR**
5	Dziedzina nauk społecznych/**S**	1) ekonomia i finanse/**EF**
		2) geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna/**GEP**
		3) nauki o bezpieczeństwie/**NB**
		4) nauki o komunikacji społecznej i mediach/**NKS**
		5) nauki o polityce i administracji/**NPA**
		6) nauki o zarządzaniu i jakości/**NZJ**
		7) nauki prawne/**NP.**
		8) nauki socjologiczne/**NS**
		9) pedagogika/**P**
		10) prawo kanoniczne/**PK**
		11) psychologia/**PS**
6	Dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych/**XP**	1) astronomia/**AS**
		2) informatyka/**I**
		3) matematyka/**MT**
		4) nauki biologiczne/**NBL**
		5) nauki chemiczne/**NC**
		6) nauki fizyczne/**NF**
		7) nauki o Ziemi i środowisku/**NZ**
7	Dziedzina nauk teologicznych/**TL**	1) nauki teologiczne/**NT**

8	Dziedzina sztuki/**SZ**	1) sztuki filmowe i teatralne/**SFT**
		2) sztuki muzyczne/**SM**
		3) sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki/**SP**

Załącznik 2 do Uchwały Nr 641
z dnia 31 stycznia 2020 roku

TREŚCI KSZTAŁCENIA

Kierunek studiów: psychologia
Poziom studiów: studia jednolite magisterskie
Profil kształcenia: praktyczny
Wymiar kształcenia: 10 semestrów
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów: 300 punktów ECTS
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom: magister

CHARAKTERYSTYKA TREŚCI KSZTAŁCENIA – GRUPY TREŚCI

I. WYMAGANIA OGÓLNE

1. PRZEDMIOT: Język obcy 1

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Wprowadzenie i wyćwiczenie materiału leksykalno-gramatycznego umożliwiającego przygotowanie do komunikacji w języku obcym na poziomie docelowo B2 w zakresie tematycznym dotyczącym zarówno życia codziennego jak i wybranych elementów życia zawodowego, np. przedstawianie się, opis człowieka, rodzina, kariera zawodowa, codzienne obowiązki domowe, przyzwyczajenia domowników, wykroczenia, orientacja w mieście, opisywanie miejsc i budynków, weekend, wspomnienia z dzieciństwa i szkoły, czas wolny, system edukacji i szkolnictwa wyższego, podróże, planowanie przyszłości, zakupy, restauracja, nowinki technologiczne, zdrowie, ekologia, media, minione szanse i możliwości, tryb przypuszczający, formy czasowe, strona bierna, mowa zależna; zapoznanie z obyczajami i kulturą krajów danego obszaru językowego w celu nie tylko poszerzania wiedzy i ćwiczenia. odpowiednich nawyków językowych, ale też rozwijania ciekawości, otwartości i tolerancji; prezentowanie rozmaitych metod uczenia się, zachęcanie do samooceny, samodzielnego poszukiwania prawidłowości językowych i formułowania reguł; różnorodność form pracy (indywidualna, w parach, w grupach) i typów zadań pozwalających na uwzględnienie w procesie nauczania indywidualnych uzdolnień i cech charakteru studentów; wprowadzenie i wyćwiczenie podstawowej terminologii specjalistycznej z zakresu danego kierunku studiów
Cel kształcenia: Kształtowanie i rozwijanie kompetencji językowych (rozumienie tekstu słuchanego, czytanego, mówienie, pisanie), zgodnie z tabelą wymagań ESOKJ, pozwalających studentom na posługiwanie się językiem obcym na poziomie docelowo B2 w zakresie tematycznym dotyczącym zarówno życia codziennego jak i wybranych elementów życia zawodowego, tj. - rozumienie znaczenia głównych wątków przekazu zawartego w jasnych, standardowych wypowiedziach, które dotyczą znanych im spraw i zdarzeń typowych dla pracy, szkoły, uczelni, czasu wolnego itd.; - radzenie sobie w większości sytuacji komunikacyjnych, które mogą się zdarzyć podczas podróży w rejonie, gdzie mówi się danym językiem; - tworzenie prostych, spójnych wypowiedzi na tematy, które są znane studentom lub ich interesują; - opisywanie doświadczeń, wydarzeń, marzeń, nadziei i aspiracji, z podaniem krótkiego uzasadnienia, opinii i poglądów, wprowadzenie i wyćwiczenie podstawowej terminologii specjalistycznej z zakresu danego kierunku studiów
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): leksykalne i gramatyczna aspekty niezbędne do rozumienia i formułowania wypowiedzi w języku obcym, zgodnie z tabelą wymagań

dla określonego poziomu biegłości Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ) i proporcjonalnie do przewidzianej liczby godzin kursu.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): posługiwać się jednym z nowożytnych języków obcych na określonym poziomie biegłości (docelowo B2) Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ), pozwalającym na rozumienie tekstów czytanych, słuchanych, mówienie i pisanie z wykorzystaniem specjalistycznego słownictwa z zakresu kierunku studiów oraz słownictwa dotyczącego życia codziennego i prywatnych zainteresowań.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): uczenia się przez całe życie oraz podnoszenia własnych kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych, potrafi współdziałać w grupie przyjmując w niej różne role; pracuje samodzielnie i wykazuje kreatywność; potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

2. PRZEDMIOT: Język obcy 2

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Wprowadzenie i wyćwiczenie materiału leksykalno-gramatycznego umożliwiającego przygotowanie do komunikacji w języku obcym na poziomie docelowo B2 w zakresie tematycznym dotyczącym zarówno życia codziennego jak i wybranych elementów życia zawodowego, np. przedstawianie się, opis człowieka, rodzina, kariera zawodowa, codzienne obowiązki domowe, przyzwyczajenia domowników, wykroczenia, orientacja w mieście, opisywanie miejsc i budynków, weekend, wspomnienia z dzieciństwa i szkoły, czas wolny, system edukacji i szkolnictwa wyższego, podróże, planowanie przyszłości, zakupy, restauracja, nowinki technologiczne, zdrowie, ekologia, media, minione szanse i możliwości, tryb przypuszczający, formy czasowe, strona bierna, mowa zależna; zapoznanie z obyczajami i kulturą krajów danego obszaru językowego w celu nie tylko poszerzania wiedzy i ćwiczenia. odpowiednich nawyków językowych, ale też rozwijania ciekawości, otwartości i tolerancji; prezentowanie rozmaitych metod uczenia się, zachęcanie do samooceny, samodzielnego poszukiwania prawidłowości językowych i formułowania reguł; różnorodność form pracy (indywidualna, w parach, w grupach) i typów zadań pozwalających na uwzględnienie w procesie nauczania indywidualnych uzdolnień i cech charakteru studentów; wprowadzenie i wyćwiczenie podstawowej terminologii specjalistycznej z zakresu danego kierunku studiów.
Cel kształcenia: Kształtowanie i rozwijanie kompetencji językowych (rozumienie tekstu słuchanego, czytanego, mówienie, pisanie), zgodnie z tabelą wymagań ESOKJ, pozwalających studentom na posługiwanie się językiem obcym na poziomie docelowo B2 w zakresie tematycznym dotyczącym zarówno życia codziennego jak i wybranych elementów życia zawodowego, tj. - rozumienie znaczenia głównych wątków przekazu zawartego w jasnych, standardowych wypowiedziach, które dotyczą znanych im spraw i zdarzeń typowych dla pracy, szkoły, uczelni, czasu wolnego itd.; - radzenie sobie w większości sytuacji komunikacyjnych, które mogą się zdarzyć podczas podróży w rejonie, gdzie mówi się danym językiem; - tworzenie prostych, spójnych wypowiedzi na tematy, które są znane studentom lub ich interesują; - opisywanie doświadczeń, wydarzeń, marzeń, nadziei i aspiracji, z podaniem krótkiego uzasadnienia, opinii i poglądów, wprowadzenie i wyćwiczenie podstawowej terminologii specjalistycznej z zakresu danego kierunku studiów
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): leksykalną i gramatyczną podstawę niezbędną do rozumienia i formułowania wypowiedzi w języku obcym, zgodnie z tabelą wymagań dla określonego poziomu biegłości Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ) i proporcjonalnie do przewidzianej liczby godzin kursu.

Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): posługiwać się jednym z nowożytnych języków obcych na określonym poziomie biegłości (docelowo B2) Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ), pozwalającym na rozumienie tekstów czytanych, słuchanych, mówienie i pisanie z wykorzystaniem specjalistycznego słownictwa z zakresu kierunku studiów oraz słownictwa dotyczącego życia codziennego i prywatnych zainteresowań.
*Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do):*uczenia się przez całe życie oraz podnoszenia własnych kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych, potrafi współdziałać w grupie przyjmując w niej różne role; pracuje samodzielnie i wykazuje kreatywność; potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

3. PRZEDMIOT: Język obcy 3

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Wprowadzenie i wyćwiczenie materiału leksykalno-gramatycznego umożliwiającego przygotowanie do komunikacji w języku obcym na poziomie docelowo B2 w zakresie tematycznym dotyczącym zarówno życia codziennego jak i wybranych elementów życia zawodowego, np. przedstawianie się, opis człowieka, rodzina, kariera zawodowa, codzienne obowiązki domowe, przyzwyczajenia domowników, wykroczenia, orientacja w mieście, opisywanie miejsc i budynków, weekend, wspomnienia z dzieciństwa i szkoły, czas wolny, system edukacji i szkolnictwa wyższego, podróże, planowanie przyszłości, zakupy, restauracja, nowinki technologiczne, zdrowie, ekologia, media, minione szanse i możliwości, tryb przypuszczający, formy czasowe, strona bierna, mowa zależna; zapoznanie z obyczajami i kulturą krajów danego obszaru językowego w celu nie tylko poszerzania wiedzy i ćwiczenia. odpowiednich nawyków językowych, ale też rozwijania ciekawości, otwartości i tolerancji; prezentowanie rozmaitych metod uczenia się, zachęcanie do samooceny, samodzielnego poszukiwania prawidłowości językowych i formułowania reguł; różnorodność form pracy (indywidualna, w parach, w grupach) i typów zadań pozwalających na uwzględnienie w procesie nauczania indywidualnych uzdolnień i cech charakteru studentów; wprowadzenie i wyćwiczenie podstawowej terminologii specjalistycznej z zakresu danego kierunku studiów.
Cel kształcenia: Kształtowanie i rozwijanie kompetencji językowych (rozumienie tekstu słuchanego, czytanego, mówienie, pisanie), zgodnie z tabelą wymagań ESOKJ, pozwalających studentom na posługiwanie się językiem obcym na poziomie docelowo B2 w zakresie tematycznym dotyczącym zarówno życia codziennego jak i wybranych elementów życia zawodowego, tj. - rozumienie znaczenia głównych wątków przekazu zawartego w jasnych, standardowych wypowiedziach, które dotyczą znanych im spraw i zdarzeń typowych dla pracy, szkoły, uczelni, czasu wolnego itd.; - radzenie sobie w większości sytuacji komunikacyjnych, które mogą się zdarzyć podczas podróży w rejonie, gdzie mówi się danym językiem; - tworzenie prostych, spójnych wypowiedzi na tematy, które są znane studentom lub ich interesują; - opisywanie doświadczeń, wydarzeń, marzeń, nadziei i aspiracji, z podaniem krótkiego uzasadnienia, opinii i poglądów, wprowadzenie i wyćwiczenie podstawowej terminologii specjalistycznej z zakresu danego kierunku studiów.
Efekty uczenia się – wiedza (zna i rozumie): leksykalne i gramatyczne aspekty niezbędne do rozumienia i formułowania wypowiedzi w języku obcym, zgodnie z tabelą wymagań dla określonego poziomu biegłości Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ) i proporcjonalnie do przewidzianej liczby godzin kursu.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): posługiwać się jednym z nowożytnych języków obcych na określonym poziomie biegłości (docelowo B2) Europejskiego

Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ), pozwalającym na rozumienie tekstów czytanych, słuchanych, mówienie i pisanie z wykorzystaniem specjalistycznego słownictwa z zakresu kierunku studiów oraz słownictwa dotyczącego życia codziennego i prywatnych zainteresowań.
Efekty uczenia się – kompetencje społeczne (jest gotów do): uczenia się przez całe życie oraz podnoszenia własnych kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych, potrafi współdziałać w grupie przyjmując w niej różne role; pracuje samodzielnie i wykazuje kreatywność; potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

4. PRZEDMIOT: Język obcy 4

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Wprowadzenie i wyćwiczenie materiału leksykalno-gramatycznego umożliwiającego przygotowanie do komunikacji w języku obcym na poziomie docelowo B2 w zakresie tematycznym dotyczącym zarówno życia codziennego jak i wybranych elementów życia zawodowego, np. przedstawianie się, opis człowieka, rodzina, kariera zawodowa, codzienne obowiązki domowe, przyzwyczajenia domowników, wykroczenia, orientacja w mieście, opisywanie miejsc i budynków, weekend, wspomnienia z dzieciństwa i szkoły, czas wolny, system edukacji i szkolnictwa wyższego, podróże, planowanie przyszłości, zakupy, restauracja, nowinki technologiczne, zdrowie, ekologia, media, minione szanse i możliwości, tryb przypuszczający, formy czasowe, strona bierna, mowa zależna; zapoznanie z obyczajami i kulturą krajów danego obszaru językowego w celu nie tylko poszerzania wiedzy i ćwiczenia. odpowiednich nawyków językowych, ale też rozwijania ciekawości, otwartości i tolerancji; prezentowanie rozmaitych metod uczenia się, zachęcanie do samooceny, samodzielnego poszukiwania prawidłowości językowych i formułowania reguł; różnorodność form pracy (indywidualna, w parach, w grupach) i typów zadań pozwalających na uwzględnienie w procesie nauczania indywidualnych uzdolnień i cech charakteru studentów; wprowadzenie i wyćwiczenie podstawowej terminologii specjalistycznej z zakresu danego kierunku studiów.
Cel kształcenia: Kształtowanie i rozwijanie kompetencji językowych (rozumienie tekstu słuchanego, czytanego, mówienie, pisanie), zgodnie z tabelą wymagań ESOKJ, pozwalających studentom na posługiwanie się językiem obcym na poziomie docelowo B2 w zakresie tematycznym dotyczącym zarówno życia codziennego jak i wybranych elementów życia zawodowego, tj. - rozumienie znaczenia głównych wątków przekazu zawartego w jasnych, standardowych wypowiedziach, które dotyczą znanych im spraw i zdarzeń typowych dla pracy, szkoły, uczelni, czasu wolnego itd.; - radzenie sobie w większości sytuacji komunikacyjnych, które mogą się zdarzyć podczas podróży w rejonie, gdzie mówi się danym językiem; - tworzenie prostych, spójnych wypowiedzi na tematy, które są znane studentom lub ich interesują; - opisywanie doświadczeń, wydarzeń, marzeń, nadziei i aspiracji, z podaniem krótkiego uzasadnienia, opinii i poglądów, wprowadzenie i wyćwiczenie podstawowej terminologii specjalistycznej z zakresu danego kierunku studiów.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): leksykalne i gramatyczne aspekty niezbędne do rozumienia i formułowania wypowiedzi w języku obcym, zgodnie z tabelą wymagań dla określonego poziomu biegłości Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ) i proporcjonalnie do przewidzianej liczby godzin kursu
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): posługiwać się jednym z nowożytnych języków obcych na określonym poziomie biegłości (docelowo B2) Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ), pozwalającym na rozumienie tekstów czytanych, słuchanych, mówienie i pisanie z wykorzystaniem specjalistycznego

słownictwa z zakresu kierunku studiów oraz słownictwa dotyczącego życia codziennego i prywatnych zainteresowań.
*Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do):*uczenia się przez całe życie oraz podnoszenia własnych kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych, potrafi współdziałać w grupie przyjmując w niej różne role; pracuje samodzielnie i wykazuje kreatywność; potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

5. **PRZEDMIOT: Przedmiot do wyboru 1, 2**

Treści merytoryczne - wykłady: Wykład stanowi monograficzne, całościowe ujęcie wybranego zagadnienia z niżej proponowanych: animacja kultury studenckiej, antropologia kulturowa, człowiek współczesny wobec problemu uzależnień, dietetyka i żywienie człowieka, dziedzictwo kulturowe, ekonomia, estetyka, etyka, genetyka w życiu człowieka, historia sztuki, kultura kresów północno-wschodnich i jej kontynuacji, logika, ochrona przyrody, pierwsza pomoc przedmedyczna, pogoda, klimat i człowiek, poprawna polszczyzna w praktyce, praktyczna filozofia przyrody, prawo, socjologia, wiedza o teatrze, zdrowy styl życia i higiena człowieka.
Cel kształcenia: Wprowadzenie poszerzonej wiedzy, terminologii i różnych koncepcji badawczych dotyczących omawianego tematu.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): pojęcia, terminy i podstawowe założenia badawcze z omawianego zakresu wiedzy.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): wykorzystać poznaną wiedzę w różnych sytuacjach zawodowych.
*Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do):*do korzystania w życiu zawodowym i społecznym z różnych obszarów wiedzy.
Forma prowadzenia zajęć: wykłady.

6. **PRZEDMIOT: Technologie informacyjne**

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Nabycie praktycznych umiejętności wykorzystywania narzędzi technologii informacyjnej i programów użytkowych w przyszłej pracy zawodowej oraz w celu samodzielnego realizowania zadań wynikających z toku studiów: 1) Edytory tekstu – tworzenie, formatowanie i drukowanie dokumentów; kopiowanie i przenoszenie fragmentów tekstu w obrębie jednego dokumentu i pomiędzy różnymi dokumentami, praca z tabelami, umieszczenie w tekście obrazów i grafik, tworzenie automatycznego spisu treści i korespondencji seryjnej, stosowanie się do zasad pisania prac naukowych; 2) Arkusz kalkulacyjny – rozumienie pojęcia „arkusz kalkulacyjny", tworzenie, formatowanie, modyfikacja i zastosowanie arkusza w wybranych obszarach wiedzy, tworzenie standardowych formuł oraz użycie podstawowych funkcji, tworzenie i formatowanie wykresów, arkusz kalkulacyjny jako baza danych - zasady modelowania rzeczywistych sytuacji i reprezentowania danych, gromadzenia danych i ich przetwarzania; 3) Grafika prezentacyjna – tworzenie prezentacji multimedialnej z uwzględnieniem podstawowych zasad tzw. „prezentacji dla prelegenta".
Cel kształcenia: Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami i pojęciami występującymi w pracy z komputerem, zrozumienie zasad działania i sposobów wykorzystywania komputera oraz oprogramowania użytkowego, a także przygotowanie studentów do świadomego wykorzystywania narzędzi technologii informacyjnej w celu poszukiwania, wykorzystywania i przetwarzania informacji z różnych źródeł oraz w celu rozwiązywania problemów mogących pojawić się w pracy zawodowej.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): wykorzystywanie komputera i narzędzi technologii informacyjnych w pracy zawodowej, jest świadom zagrożeń i korzyści

wynikających z ich wykorzystywania, a także orientuje się w podstawowych zasadach prawnych i etycznych wynikających z wykorzystywania komputera i narzędzi technologii informacyjnej.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): poszukiwać, gromadzić i przetwarzać informacje, a także ma umiejętność ich wykorzystywania w krytyczny i systematyczny sposób oraz umiejętność rozwiązywania problemów wymagających zastosowania technologii informacyjnej poprzez dobór i odpowiednie wykorzystanie właściwych narzędzi informatycznych i oprogramowania.
*Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do):*wykorzystania technologii informacyjnej we współczesnym społeczeństwie oraz w procesie dydaktycznym i samokształceniowym, ponadto jest również świadomy poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i podnoszenia swoich kompetencji zawodowych i osobistych.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

7. PRZEDMIOT: Wychowanie fizyczne

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Doskonalenie umiejętności ruchowych, techniki i taktyki sportów drużynowych, sportów indywidualnych oraz zabaw ruchowych. Autorskie programy zajęć z elementami wychowania fizycznego, sportu, rekreacji, aktywności pro zdrowotnej. Pomiar sprawności fizycznej: testy sprawnościowe.
Cel kształcenia: Rozwijanie sprawności i tężyzny fizycznej młodzieży akademickiej.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): jak wykonać różne ćwiczenia. fizyczne. Zna zasady gier zespołowych.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): wykonać różne ćwiczenia. fizyczne i rozegrać gry zespołowe.
*Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do):*uczenia się przez całe życie oraz podnoszenia własnych kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych, potrafi współdziałać w grupie przyjmując w niej różne role; pracuje samodzielnie i wykazuje kreatywność; potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

8. PRZEDMIOT: Wychowanie fizyczne

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Nauka i doskonalenie umiejętności technicznych i taktycznych w następujących dyscyplinach sportowych do wyboru: piłka siatkowa, piłka nożna, koszykówka, badminton, tenis stołowy, tenis, unihokej, gimnastyka, różne formy aerobiku i ćwiczeń fizycznych z muzyką oraz ćwiczeń na siłowni. Atletyka terenowa i lekkoatletyka, turystyka rowerowa i kajakowa, łyżwiarstwo, narciarstwo alpejskie, pływanie. Podnoszenie sprawności fizycznej. Przekazywanie wiedzy na temat przepisów w poszczególnych dyscyplinach sportu oraz korzyści zdrowotnych w wyniku uprawiania kultury fizycznej. Zdobywanie umiejętności organizowania czasu wolnego w aktywny sposób. Zajęcia w formie ćwiczeń praktycznych na obiektach sportowych UWM oraz obozach.
Cel kształcenia: Rozwijanie sprawności i tężyzny fizycznej młodzieży akademickiej.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): jak wykonać różne ćwiczenia. fizyczne. Zna zasady gier zespołowych.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): wykonać różne ćwiczenia. fizyczne i rozegrać gry zespołowe.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): uczenia się przez całe życie oraz podnoszenia własnych kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych, potrafi współdziałać w grupie przyjmując w niej różne role; pracuje samodzielnie i wykazuje kreatywność; potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

II. GRUPA TREŚCI PODSTAWOWYCH

1. PRZEDMIOT: Filozofia

Treści merytoryczne - wykłady: Przedmiot i sposoby uprawiania filozofii- główne paradygmaty (wzorce starożytne, teocentryzm epoki średniowiecza, wzorce nowożytne- kartezjański, kantowski, Heglowski, pozytywistyczny, wzorce współczesne - pragmatyzm, fenomenologia, pozytywizm logiczny, marksizm, filozofia analityczna). 2.Filozofia a myślenie potoczne i religijne. Filozofia a nauka. Główne działy filozofii: (1) Ontologia – podstawowe pojęcia i problemy (spór między materializmem a idealizmem, teizmem i ateizmem, struktura świata materialnego -czas i przestrzeń- problematyka zmian (dialektyka, determinizm i indeterminizm). (2) Teoria poznania (gnoseologia) – wybrane zagadnienia: zagadnienie źródeł poznania, problematyka prawdy, zagadnienie racjonalności przekonań. (3) Antropologia filozoficzna – główne zagadnienia i problemy (zagadnienie natury człowieka, pozycji człowieka w świecie, problem psychofizyczny, zagadnienie intelektu jako władzy poznawczej, rola świadomości i samoświadomości w ludzkim bycie. (4) Aksjologia – zagadnienie pojęcia wartości, sposobu istnienia wartości, stosunku wartości do bytu, problem typologii i hierarchizacji wartości, zagadnienie wartości najwyższej, znaczenie wartości w życiu i kulturze. Wybrane teorie filozoficzne ze szczególnym uwzględnieniem filozoficznych koncepcji człowieka: Starożytność – sofiści i Sokrates, Platon, Arystoteleszkoła cyrenejska, cynicka, epikurejska i stoicka. Średniowieczna myśl chrześcijańska – św. Augustyn, św. Tomasz z Akwinu. Nowożytność – humanizm renesansowy. Racjonalizm i psychofizyczny dualizm Kartezjusza, T. Hobbes (problem psychofizyczny, człowiek-społeczeństwo-państwo), antynomie ludzkiej egzystencji wg. B. Pascala, „człowiek maszyna" J.O. de La Mettrie, człowiek wobec natury i kultury w refleksji J.J. Rousseau, „Kopernikański" przewrót I. Kanta w teorii poznania. Antropologia i etyka obowiązku, F. Nietzsche – Przewartościowanie wszystkich wartości, Sprzeczności ludzkiej natury wg. E. Fromma.J. Paul Sartre - egzystencjalizm laicki. Współczesny personalizm chrześcijański.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami oraz problematyką filozofii w obrębie jej głównych działów, a także poznanie najważniejszych (wybranych) teorii, ze szczególnym uwzględnieniem filozoficznych koncepcji człowieka w obrębie których kształtowały się zagadnienia rozwijane następnie przez psychologię.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): specyfikę filozofii, podstawowe pojęcia i zagadnienia ontologii, teorii poznania, antropologii i aksjologii, a także posiada wiedzę dotyczącą wybranych filozoficznych teorii.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): zrekonstruować i dokonać porównania oraz krytycznej analizy teorii filozoficznych.
*Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do):*dostrzegania związek między charakterem idei specyficznych dla danej epoki a kulturą i wpływu idei filozoficznych na naukę i rzeczywistość społeczną.
Forma prowadzenia zajęć: wykład.

2. PRZEDMIOT: Logika

Treści merytoryczne - wykłady: 1. Przedmiot logiki, logika jako dyscyplina na pograniczu matematyki, filozofii i semiotyki. Logika historycznie i współcześnie. 2. Język jako system znaków i kod symboliczny, reguły porządkujące język, języki naturalne i sztuczne, język przedmiotowy a metajęzyk, semantyka jako nauka o znaczeniu, komunikacja językowa (symboliczna). 3. Logika formalna (formalizm w logice, pojęcie zmiennej) a logika filozoficzna i logika praktyczna. Podstawowe klasyczne rachunki

logiczne. Rachunki klasyczne a nieklasyczne. Logiki wielowartościowe i rozmyte („fuzy logics"). 4. Prawda w logice i epistemologii, teorie i definicje prawdy (klasyczne i nieklasyczne). Znaczenie prawdy i fałszu jako wartości logicznych. Interpretacje wartości logicznych we współczesnych logikach stosowanych. 5. Aksjomat Fregego – logiki ekstensjonalne i intensjonalne. 6. Logiki prawdziwościowe i modalnościowe (temporalne, modalne, erotetyczne, deontyczne). 7. O rzetelnym i nierzetelnym argumentowaniu. "Brudne" chwyty erystyczne.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: 1. Zaproszenie do logiki - o logice bardziej potocznie. 2. Kategorie syntaktyczne: zdania, nazwy i funktory. 3. Wprowadzenie do klasycznego rachunku nazw - relacje między zakresami nazw, tryby sylogistyczne. 3. Elementy rachunku zdań - notacja formalna i interpretacja w języku naturalnym, funktory i operatory logiczne, tautologia i kontrtautologia, wybrane prawa klasycznego rachunku zdań i reguły inferencyjne. 4. Podstawowe zagadnienia z klasycznego rachunku kwantyfikatorów i relacji. 5. Schematy wnioskowań: dedukcja i indukcja. 6. Definiowanie – rodzaje definicji, błędy w definiowaniu. 7. Logiczna analiza argumentacji. 7. Sprawdzenie wiadomości i umiejętności.
Cel kształcenia: Zapoznanie słuchaczy z wybranymi, historycznymi i współczesnymi zagadnieniami z zakresu logiki praktycznej, elementami formalizacji w logice, funkcją spełniana przez logikę w obszarze metodologii nauk oraz w analizowaniu i konstruowaniu argumentacji
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): terminologię stosowaną w logice, wie jak przebiegają i czym się charakteryzują indukcyjne i dedukcyjne schematy wnioskowania oraz rozumie ich odmienne role w metodologii badań naukowych, zna różnicę między klasycznymi i nieklasycznymi stanowiskami we współczesnej logice oraz wie na czym polega znaczenie osiągnięć logiki dla metodologii nauki oraz dla komunikacji i argumentacji, zna niektóre współczesne zastosowania logiki (w elektronice, informatyce, cybernetyce), a także zna charakterystyczne typy nierzetelnie skonstruowanych argumentów, zwłaszcza używanych do manipulacji przekonaniami (chwyty erystyczne, sofizmaty i paralogizmy).
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): określić i przedstawić w przyjętej notacji graficznej (koła Eulera, diagramy Venna, oś uniwersum językowego) relacje między zakresami znaczeniowymi dowolnych dwóch nazw, zinterpretować w języku naturalnym schemat zdania złożonego przy użyciu funktorów prawdziwościowych oraz zapisać zdanie języka naturalnego w notacji formalnej rachunku predykatów i klasycznego rachunku zdań, skonstruować definicję klasyczną oraz przez wyliczenie, sprawdzić tautologiczność formuły zdaniowej metodą tabelaryczną i skróconą, przeprowadzić elementarne przekształcenia schematów zdaniowych przy podstawowych reguł inferencyjnych k.r.z. (odrywania, podstawiania i zastępowania).
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): dostrzegania zgodności głoszonych twierdzeń z podstawowymi prawami logiki klasycznej jako jednego z filarów racjonalnej dyskusji, krytyki i argumentacji, dostrzega przydatność instrumentarium logiki jako narzędzi do krytycznego badania własnych i cudzych twierdzeń, a także ich istotną rolę w metodologii badań naukowych, w szczególności w zakresie formułowania wniosków badawczych (podobnie jak w diagnostyce klinicznej i terapeutycznej oraz w dydaktyce).
*Forma prowadzenia zajęć: w*ykład, ćwiczenia.

3. PRZEDMIOT: Podstawy metodologii badań społecznych

Treści merytoryczne - wykłady: Pojęcie i rodzaje paradygmatów w naukach społecznych, Cele poznania naukowego – zewnętrzne i wewnętrzne, Schemat poznania naukowego,

Struktura procesu badawczego, Rola teorii w projektowaniu i interpretowaniu wyników badań emirycznych, Konceptualizacja, operacjonalizacja i pomiar w badaniach ilościowych, jakościowych i mieszanych, Podstawowe metody badań ilościowych (badania sondażowe, eksperymentalne, ewaluacyjne), jakościowych (badania narracyjne, rekonstrukcyjne, fenomenograficzne), konstrukcja planów badań mieszanych. Przygotowanie raportu z badań empirycznych, Etyczne problemy badań naukowych.

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Planowanie i organizacja badania naukowego. Przegląd literatury (techniki, mapa literatury). Budowa tekstu naukowego – części składowe artykułu naukowego (abstrakt, słowa kluczowe, wstęp, dyskusja, podsumowanie), spójność wewnętrzna tekstu, standardy edytorskie tekstu naukowego. Projektowanie badań naukowych (formułowanie celu, pytań i hipotez badawczych, zmienne wskaźniki, metody doboru próby badawczej). Metody badawcze w planach badań ilościowych, jakościowych i mieszanych. Prezentowanie wyników badań empirycznych. Zasady i wymagania obowiązujące badaczy – Europejska karta naukowca.

Cel kształcenia: zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami i procedurami z zakresu planowania i prowadzenia badań naukowych, w tym opracowania, prezentacji i interpretacji wyników badań realizowanych w planach ilościowym, jakościowym i mieszanym.

Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): podstawowe tradycje paradygmatyczne badań społecznych, ma elementarną wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań empirycznych.

Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): wykorzystać instrumentarium metodologiczne nauk społecznych do projektowania i przeprowadzenie badań empirycznych.

*Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do):*respektowania etycznego wymiaru badań naukowych, cechuje się badawczą postawa wobec problemów społecznych.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

4. PRZEDMIOT: Umiejętności akademickie

Treści merytoryczne - wykłady: Wiedza naukowa vs nienaukowa - podstawowe różnice. Źródła wiedzy naukowej i ich charakterystyka (monografie naukowe, artykuły naukowe, bazy danych etc.). Struktura pracy naukowej - analiza poszczególnych elementów. Styl APA jako jeden ze stylów formatowania prac naukowych. Podstawy etyki działalności naukowej (m.in. plagiat, rzetelność w prezentowaniu wyników, wykorzystywanie danych uzyskanych od innych osób). Typy prac naukowych pisane przez studentów (m.in. esej, referat, projekt). Akademickie formy prezentacji badań (poster, prezentacja, artykuł).

Treści merytoryczne - ćwiczenia*.:* Porównywanie źródeł informacji - odróżnianie źródeł naukowych od nienaukowych. Zasoby biblioteki uczelnianej - źródła tradycyjne i cyfrowe. Naukowe bazy danych z artykułami (m.in. EBSCO) - jak wyszukiwać, aby znaleźć. Sporządzanie notatek oraz pisanie streszczenia artykułu naukowego. Czytanie ze zrozumieniem doniesień naukowych. Styl APA i jego charakterystyka. Podstawy pisania prac naukowych. Autoprezentacja jako ważny element prezentacji własnej pracy naukowej.

Cel kształcenia: zdobycie wiedzy i rozwój umiejętności pomocnych w studiowaniu psychologii a w szczególności czytania ze zrozumieniem tekstów naukowych, przygotowania prac pisemnych, poszukiwania literatury naukowej oraz dokonywanie rozróżnień pomiędzy wiedzą potoczną a naukową wiedzą opartą na dowodach.

Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): logikę prowadzenia badań i odczytywania ich rezultatów w literaturze naukowej. Zna standardy rzetelnie zaplanowanych badań naukowych. Wie, czym się charakteryzuje źródło informacji naukowej.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): krytycznie analizować poprawność wniosków opisanych w artykułach naukowych, formułować hipotezy na podstawie analizy przesłanek. Umie opisać próbę badaną. Wyciąga wnioski z prezentowanych badań i potrafi ujmować je syntetycznie.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): doceniania wiedzy psychologicznej opartej na dowodach i dąży do wysokiej jakości własnej pracy akademickiej.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

5. **PRZEDMIOT: Podstawy socjologii**

Treści merytoryczne - wykłady: Podstawy socjologii. Krótka historia dyscypliny, jej miejsce w grupie nauk społecznych, fenomen człowieka jako istoty społecznej, podstawowe teorie socjologiczne i kategorie pojęciowe, charakterystyka metod i technik badawczych w socjologii.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Omówienie procesów socjalizacji pierwotnej i wtórnej, charakterystyka mechanizmów kontroli społecznej, analiza grup społecznych – pierwotnych i wtórnych, małych i wielkich; opis klas i warstw społecznych, grup etnicznych i narodów, procesów społecznych takich jak modernizacja, sekularyzacja, globalizacja w kontekście socjologicznych teorii zmiany społecznej.
Cel kształcenia: zapoznanie uczestników kursu z podstawowymi pojęciami i zagadnieniami socjologii: - podstawami ontologicznymi i epistemologiczno-metodologicznymi dyscypliny, - jej historią i współczesnym dorobkiem teoretycznym, - podstawowymi procesami społecznymi, - (socjalizacja, kontrola społeczna, globalizacja itp.) elementami struktury społecznej (klasy i warstwy społeczne) całostkami społecznymi (grupy, państwa narody).
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): socjologię jako dyscyplinę naukową, zna podstawowe teorie socjologiczne oraz kluczowe kategorie pojęciowe wykorzystywane na jej obszarze. Ma wiedzę o procesach socjalizacji i mechanizmach kontroli społecznej, o grupach, klasach i warstwach społecznych, o procesach zmiany społecznej.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): posługiwać się przyswojoną wiedzą socjologiczną do opisu całości społecznych i procesów społecznych. Obserwując zjawiska społeczne mające miejsce w przeszłości i współcześnie potrafi opisać je w kategoriach socjologicznych, rozumiejąc ich przyczyny przebieg i konsekwencje.
Efekty uczenia się kompetencje społeczne (jest gotów do): nieustannego rozwoju zawodowego i osobistego.
*Forma prowadzenia zajęć: w*ykład, ćwiczenia.

6. **PRZEDMIOT: Społeczne problemy współczesności**

Treści merytoryczne - wykłady: Ponowoczesność – wyzwania i dylematy; globalizacja i konsumpcjonizm; społeczne i środowiskowe uwarunkowania współczesnych problemów społecznych; nierówności społeczne, naznaczenie i wykluczenie; migracje i wielokulturowość; społeczne bariery startu życiowego; prekariat; przemoc i patologie; demokracja a edukacja; człowiek i edukacja wobec wyzwań współczesności i wobec zmiany społecznej.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Społeczne i kulturowe źródła problemów społecznych: nierówności, ubóstwo, przemoc, bezdomność, przestępczość, bezrobocie; struktura społeczna i szanse życiowe; równość szans edukacyjnych i ich wyrównywanie; teoria

naznaczania i ukryty program; marginalizacja; kultura i społeczeństwo – ich rola w kształtowaniu tożsamości; reprodukcja kulturowa.
Cel kształcenia: przygotowanie studentów do uwzględniania kontekstu społecznego i kulturowego w analizowaniu kondycji współczesnych ludzi i ich problemów, stanu i zagrożeń oraz szans rozwojowych.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): społeczne i kulturowe uwarunkowaniach funkcjonowania współczesnego człowieka; definiuje problemy społeczne np. nierówności, ubóstwo, przemoc, bezdomność, przestępczość, bezrobocie; zna zależności pomiędzy funkcjonowaniem jednostki a strukturą społeczną w kontekście równości szans życiowych.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): posługiwać się terminologią z zakresu społecznych kontekstów funkcjonowania człowieka we współczesności; wykorzystuje ją do analizowania problemów psychologicznych jednostki; potrafi osadzić te problemy w szerszym kontekście społecznych i kulturowych przemian współczesności; ocenia własne działania indywidualne i grupowe oraz określa obszary wymagające modyfikacji w przyszłym działaniu.
*Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do):*przejawiania wrażliwości na różnice i wykluczenie społeczne; jest zorientowany na wielokontekstową analizę sytuacji związanych z rolą zawodową.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

7. **PRZEDMIOT: Pedagogika specjalna**

Treści merytoryczne - wykłady: Pedagogika specjalna jako nauka, niepełnosprawność w dyskursie naukowym, koncepcje niepełnosprawności, paradygmaty pedagogiki specjalnej, znaczące kategorie w pedagogice specjalnej (podmiotowość, tożsamość, marginalizacja, wykluczenie), postawy społeczne wobec osób z niepełnosprawnością, aktualne problemy pedagogiki specjalnej.
Cel kształcenia: Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami z zakresu pedagogiki specjalnej i jej subdyscyplin, ukazanie podstawowych i aktualnych problemów w zakresie wsparcia, edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością, kształtowanie postawy refleksyjnej wobec wpływów specjalistycznych i niespecjalistycznych na życie osób z niepełnosprawnością.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): zakres pedagogiki specjalnej i jej subdyscyplin, mają wiedzę na temat koncepcji i sposobu definiowania niepełnosprawności, znają paradygmaty i znaczące kategorie w pedagogice specjalnej, znają kryteria diagnozy niepełnosprawności, znają specyfikę funkcjonowania osoby z niepełnosprawnością w środowisku domowy, szkolnym i społecznym, mają wiedzę na temat systemu wsparcia osób z niepełnosprawnością.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): posługiwać się terminologią wykorzystywaną w obszarze funkcjonowania osób z niepełnosprawnością i adekwatnie stosują ją względem obserwowanych zachowań, potrafią zdefiniować niepełnosprawność na tle zmian paradygmatycznych, potrafią zinterpretować podstawowe kategorie pedagogiczne w odniesieniu do człowieka z niepełnosprawnością, umieją wskazać obszary wsparcia i rehabilitacji człowieka z niepełnosprawnością, potrafią dokonać krytycznej refleksji w zakresie własnego podejścia do pracy z osobami niepełnosprawnymi.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): nieustannego rozwoju zawodowego i osobistego oraz etycznego podejścia w pracy z osobami z niepełnosprawnością.
Forma prowadzenia zajęć: wykład.

III. GRUPA TREŚCI KIERUNKOWYCH

1. PRZEDMIOT: Wprowadzenie do psychologii

Treści merytoryczne - wykłady: Psychologia jako nauka (charakterystyka wiedzy naukowej, psychologia a pseudopsychologia, myślenie krytyczne). Metody badań stosowane w psychologii (metody opisowe, metody korelacyjne i metody eksperymentalne). Krótka historia psychologii - dawne szkoły psychologii oraz współczesne perspektywy badawcze: biologiczna, poznawcza, behawiorystyczna, holistyczna, rozwojowa i socjokulturowa. Wrażenia zmysłowe i percepcja. Podstawowe informacje dotyczące świadomości oraz prawidłowości i nieprawidłowości w jej funkcjonowaniu. Uczenie się i pamięć. Myślenie i rozwiązywanie problemów (typy myślenia, strategie rozwiązywania problemów, wnioskowanie, metapoznanie, zniekształcenia poznawcze). Emocje i stres (rola emocji w życiu człowieka, emocje podstawowe, stres - definicja, modele stresu, radzenie sobie ze stresem, podstawy biologiczne stresu, następstwa stresu). Motywacja (czym jest, krótki przegląd teorii motywacji, motywacja wewnętrzna i zewnętrzna, motywacja osiągnięć). Inteligencja (pojęcie inteligencji, klasyczne i współczesne definicje inteligencji, IQ, testy inteligencji, inne inteligencje, m.in. społeczna, emocjonalna). Osobowość i temperament (wyjaśnienie pojęć, zarys podstawowych teorii związanych z temperamentem i osobowością człowieka). Psychologia społeczna - analiza człowieka w relacji do innych ludzi (m.in. komunikacja, relacje interpersonalne, procesy grupowe, zachowania prospołeczne). Podstawy etyki badań psychologicznych.

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Psychologia jako nauka: Psychologia klasyczna, Behawioryzm i neobehawioryzm, Psychoanaliza, Psychologia humanistyczna, Psychologia Poznawcza. Spostrzeganie: modalności zmysłowe, spostrzeganie podprogowe, złudzenia i ich znaczenie, charakterystyka analizatora wzrokowego, sprzężenie zwrotne w percepcji, rola ruchu w percepcji, mózgowe mechanizmy percepcji, rola okolicy czołowej vs rola okolic specyficznych w percepcji, percepcja twarzy. Uwaga i świadomość: funkcje uwagi: selektywność, czujność, przeszukiwanie, kontrola czynności jednoczesnych, przerzutność; mózgowe podstawy uwagi; kontrola poznawcza. Uczenie się i pamięć: warunkowanie klasyczne, warunkowanie instrumentalne; pamięć sensoryczna, krótkotrwała i długotrwała; pamięć semantyczna i epizodyczna; pamięć deklaratywna i niedeklaratywna; pamięć jawna i niejawna; fazy uczenia się, cechy pamięci, krzywe uczenia się i zapominania, teorie zapominania, wpływ organizacji procesu uczenia się na efekty, zaburzenia pamięci. Emocje i motywacje - ich wpływ na zachowanie człowieka. Temperament i Osobowość: pojęcie temperamentu i osobowości; problem "natura czy kultura"; typologia Pawłowa; wybrane teorie temperamentu i osobowości; funkcjonalne znaczenie temperamentu i cech osobowości. Inteligencja i style poznawcze – wprowadzenie w zagadnienie. Jednostka wobec społeczności: spostrzeganie ludzi (mimiki); wybrane motywy i potrzeby o charakterze społecznym; relacje interpersonalne; dynamika grupowa; wpływ czynników o charakterze społecznym na procesy poznawcze. Zaburzenia zachowania – pomiędzy normą a patologią. Etyczne aspekty psychologii – etyka w badaniach psychologicznych i w pracy psychologa.

Cel kształcenia: zaznajomienie studentów I roku z podstawowymi pojęciami, metodami i teoriami psychologii jako nauki. Studenci poznają zarys najważniejszych obszarów psychologii, m.in. problematykę poznawczą, emocjonalno-motywacyjną, osobowości, różnic indywidualnych, społeczną i związaną z zastosowaniem psychologii w praktyce. Podstawową ideą kursu nie jest jednak przekazanie szczegółowej wiedzy, lecz ukazanie

specyfiki myślenia psychologicznego. Szczególną rolą tego kursu jest ukazanie, czym różni się psychologia jako nauka od psychologii w rozumieniu potocznym.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): aparat pojęciowy stosowany w psychologii. Zna podstawowe metody badań wykorzystywane w psychologii. Wie, jakimi obszarami zajmuje się psychologia jako nauka. Rozumie jakie są różnice między wiedzą naukową a nienaukową.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): posługiwać się aparatem pojęciowym stosowanym w psychologii. Umie dyskutować o zagadnieniach, którymi zajmuje się psychologia jako nauka. Potrafi scharakteryzować i podać różnice pomiędzy poszczególnymi szkołami psychologii. Potrafi wskazać i dokonać analizy podstawowych procesów poznawczych oraz wyjaśnić ich rolę w funkcjonowaniu jednostki.
*Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do):*by uznać rolę i znaczenie wiedzy psychologicznej w odniesieniu do rozwiązywania różnych problemów poznawczych, jak i praktycznych. Jest świadom roli etyki w działaniach praktycznych psychologa, jak i jego działalności naukowej.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

2. **PRZEDMIOT: Historia myśli psychologicznej**

Treści merytoryczne - wykłady: Filozoficzne źródła psychologii. Świadomość w badaniach Wundta. Psychologia postaci. Funkcjonalizm. Behawiorystyczny przedmiot badań. Koncepcja psychoanalityczna. Humanistyczny nurt w psychologii. Człowiek w psychologii poznawczej. Psychologia na przełomie XX i XXI wieku. Historia psychologii w Polsce; okres przednaukowy, szkoła lwowska i warszawska, okres powojenny i współczesny.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Okres psychofizyki i psychofizjologii wstępem do psychologii eksperymentalnej. Początki badania różnic indywidualnych. Rozwój psychologii uczenia się i wychowawczej. Pierwsze pracownie psychologiczne w Polsce i obecny przedmiot badań.
Cel kształcenia: Zapoznanie studentów z kształtowaniem się myślenia psychologicznego o człowieku na przestrzeni wieków.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): źródła współczesnej myśli psychologicznej o człowieku.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): wskazać wkład kolejnych szkół psychologicznych na obecny zakres zainteresowań psychologii.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): integrowania wielu koncepcji i teorii w psychologii oraz dostrzega konieczność ciągłego aktualizowania wiedzy w tym zakresie.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

3. **PRZEDMIOT: Podstawowe umiejętności psychologiczne**

Treści merytoryczne - wykłady: Część teoretyczna przedmiotu: Fazy procesu grupowego (faza integracji, faza konfliktu/różnicowania, faza współpracy, faza reintegracji). Podstawowe umiejętności w relacji pomagania- skuteczne słuchanie (rodzaje słuchania oraz narzędzia skutecznego słuchania, empatyczne rozumienie, niwelowanie barier w relacji), pięć kroków na drodze dobrej relacji.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Część praktyczna przedmiotu rozumiana jako trening interpersonalny: Podniesienie świadomości swojego sposobu funkcjonowania, doskonalenie umiejętności wyrażania myśli i uczuć, rozumienia zachowań własnych i innych osób, wgląd we własne emocje i procesy poznawcze. Rozwijanie umiejętności skutecznego słuchania, rozumienie motywów działania i emocji innych ludzi, budowanie kontaktu i porozumienia z innymi oraz pogłębianie postawy szacunku

i zrozumienia dla różnorodności, wrażliwości na inne osoby, rozwijanie inteligencji emocjonalnej, zwiększanie empatii wobec przeżywanych emocji i potrzeb innych;, rozwijanie umiejętności przyjmowania i udzielania informacji zwrotnych oraz pogłębienie świadomości swoich mocnych stron i obszarów do rozwoju.
Cel kształcenia: rozwijanie kompetencji interpersonalnych ważnych w relacji pomagania, rozumienia zachowań własnych i innych osób, doświadczenie procesu grupowego, zebranie informacji zwrotnych na temat funkcjonowania w grupie.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): rozumie specyfikę treningu interpersonalnego, ma wiedzę na temat procesu grupowego oraz faz rozwoju grupy. Ma uporządkowaną wiedzę na temat podstawowych umiejętności psychologicznych niezbędnych w relacji pomagania (definiuje i charakteryzuje czynniki służące skutecznemu pomaganiu).
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): dostrzegać zjawiska procesu grupowego i jego znaczenia dla relacji w grupie. Potrafi twórczo animować prace nad własnym rozwojem oraz rozwojem innych osób oraz pracować z zespole. Ma umiejętność wyrażania refleksji dotyczących własnego rozwoju w mowie i na piśmie.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): rzetelnej oceny swoich umiejętności interpersonalnych istotnych w relacji pomagania (budowanie porozumienia poprzez: skuteczne słuchanie, empatię, niwelowanie barier w relacji – werbalnych i pozawerbalnych) oraz sposobu funkcjonowania w grupie. Jest gotów do ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

4. **PRZEDMIOT: Biologiczne podstawy zachowania**

Treści merytoryczne - wykłady: Biologiczna perspektywa w wyjaśnianiu zachowania i genetyka zachowania. Budowa mikroskopowa tkanki nerwowej i glejowej. Przewodnictwo nerwowe. Podstawy neuroanatomii: struktura mózgu i CUN. Unaczynienie mózgowia i rdzenia kręgowego. Neuroanatomiczne i fizjologiczna podstawy procesów percepcyjnych - wzrok, słuch, zmysły mechaniczne. Biologiczne podstawy uwagi, czynności ruchowych, zachowań emocjonalnych.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Metody wizualizacji struktur mózgowia: CT, MRI i inne. Teoria synaptyczna budowy i funkcji OUN. Plastyczność po uszkodzeniu mózgu. Uczenie się i warunkowanie. Czynności ochronne. Choroby układu piramidowego, pozapiramidowego, polineuropatie. Regulacja nastroju.
Cel kształcenia: Celem zajęć jest zapoznanie studentów z podstawową wiedzą dotyczącą biologicznych mechanizmów leżących u podstaw związku mózg-zachowanie oraz dostarczenie ram pojęciowych do dalszego kształcenia na kierunku psychologia. Na kursie omówiona zostanie budowa i funkcjonowanie układu nerwowego człowieka. Studenci zapoznają się z aktualnym stanem wiedzy na temat biologicznego podłoża różnych form doznań psychicznych oraz form zachowania. Przedstawione zostaną właściwości neuronów i komórek glejowych, podstawowe podziały anatomiczne układu nerwowego oraz podstawy jego funkcjonowania, a także neurobiologiczne mechanizmy percepcji, zachowań ruchowych, emocji, stresu, pamięci, uczenia się i mowy. Ponadto studenci zapoznają się ze współczesnymi metodami badania struktury i pracy ośrodkowego układu nerwowego.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): budowę i działanie komórki nerwowej i glejowej, mechanizm przewodzenia impulsu nerwowego w neuronie i w synapsie, działanie podstawowych neurohormonów i neurotransmiterów, budowę i działanie ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego człowieka, relacje funkcjonalne zachodzące między aktywnością ośrodkowego układu nerwowego a czynnościami

poznawczymi, ruchowymi i emocjonalnymi człowieka, podstawowe mechanizmy odpowiedzialne za odbiór bodźców zewnętrznych w receptorach, neurofizjologiczne mechanizmy regulacji aktywności mięśni i organów wewnętrznych, podstawowe metody pomiaru psychofizjologicznego oraz biologiczne mechanizmy leżące u podłoża mierzonych zmiennych.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): wskazać na schematach i rysunkach oraz nazwać struktury obwodowego i ośrodkowego układu nerwowego, rozróżnić na rysunkach elementy neuronu, powiązać aktywność organów wewnętrznych z poszczególnymi gałęziami OUN, powiązać zjawiska sensoryczne i ruchowe z poszczególnymi elementami OUN, połączyć zjawiska sensoryczne z działaniem układu nerwowego i receptorów, - rozróżnia sygnały elektrofizjologiczne: EKG, EMG, GSR i EEG, umie ocenić, jak zmiany poziomu podstawowych neurohormonów i neurotransmiterów wpłyną na zachowanie i funkcjonowanie psychiczne człowieka, zaproponować techniki pomiaru i procedury eksperymentalne do badania procesów poznawczych i emocjonalnych.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): respektowania własnych ograniczeń jako psychologa i jest gotów zwrócić się do ekspertów we właściwej dziedzinie nauki lub praktyki by poszerzać własne kompetencje.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

5. **PRZEDMIOT: Procesy poznawcze**

Treści merytoryczne - wykłady: Podstawowa charakterystyka poznania i procesów poznawczych; Metody badawcze najczęściej stosowane w psychologii poznawczej; Reprezentacje poznawcze; Percepcja jako podstawowy proces odbioru informacji. Współczesne ujęcie spostrzegania; Uwaga i świadomość; Teorie i funkcje uwagi; Pamięć: Rodzaje pamięci i ich charakterystyka; Pamięć robocza: Przegląd koncepcji, Metody badania; Pamięć autobiograficzna. Metody badania pamięci; Charakterystyka podstawowych procesów pamięciowych; Pojęcia jako trwałe reprezentacje poznawcze- podstawowe koncepcje wyjaśniające proces budowania pojęć; Myślenie i rozwiązywanie problemów. Teorie. Struktura myślenia. Rodzaje myślenia; Teorie podejmowania decyzji. Fazy procesu decyzyjnego. Pułapki w procesie podejmowania decyzji. Heurystyki i złudzenia. Strategie podejmowania decyzji. Błędy popełniane przez decydentów i ich źródła; Kontrola poznawcza; Język- mówienie i rozumienie mowy jako proces poznawczy.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Specyfika psychologii poznawczej i neuronauki; Metafory umysłu i ich ograniczenia m.in. metafora komputerowa i test Turinga; Procesy uwagi, procesy automatyczne i kontrolowane, błędy w procesach automatycznych; Percepcja: procesy mózgowe korygujące spostrzeganie: zasada stałości wielkości, kształtu i barwy, złudzenia, powidoki, błędy w spostrzeganiu, iluzje; Różnice między płciami w funkcjach poznawczych; Pamięć - rodzaje pamięci, etapy zapamiętywania. Pamięć a emocje; Specyfika pamięci autobiograficznej; Wyobraźnia - cechy wyobrażeń, rodzaje, funkcje, rotacje, skanning umysłowy, kodowanie; Pojęcia - rodzaje, porównanie różnych poglądów; Język - funkcje, komunikacja – zasady, uwarunkowania; Myślenie - podstawowe operacje umysłowe; Rozwiązywanie problemów – przestrzeń problemu i sposoby jej przeszukiwania, heurystyki, myślenie dywergencyjne i konwergencyjne; Podejmowanie decyzji – heurystyki i strategie.
Cel kształcenia: zaznajomienie słuchaczy z historią, głównymi założeniami, metodami oraz współczesnym stanem wiedzy o procesach percepcji, uwagi i funkcji wykonawczych, pamięci, myślenia, uczenia się i języka w ujęciu psychologicznym.

Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): podstawowe pojęcia psychologii poznawczej, rozumie założenia teorii poznawczych oraz złożone zjawiska i procesy poznawcze. Student posiada wiedzę pozwalającą opisywać i wyjaśniać interindywidualną zmienność zachowań i charakterystyk ludzi w obszarze percepcji, uwagi, pamięci, wyobraźni, kategoryzacji pojęciowej, myślenia i podejmowania decyzji.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): przeprowadzić analizę naukowych tekstów i zaprezentować zdobytą wiedzę na zajęciach. Potrafi dokonać syntezy teorii procesów poznawczych z praktyką życia codziennego.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): wyjaśniania szerokiego spektrum zjawisk, które zwykle nie są rozpatrywane w kontekście poznawczym (takich jak np. zjawiska społeczne, zaburzenia psychiczne, reklama). Jest gotów do stosowania znanych strategii zapamiętywania, wnioskowania, rozwiązywania problemów, podejmowania decyzji, twórczości. Chętnie korzysta z obiektywnych źródeł informacji naukowej oraz posługuje się zasadami krytycznego myślenia przy rozstrzyganiu problemów praktycznych.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

6. **PRZEDMIOT: Emocje i motywacje**

Treści merytoryczne - wykłady: Definicje emocji. Powstawanie emocji jako interakcja mechanizmów biologicznych, psychologicznych i społecznych. Spectrum zjawisk emocjonalnych: afekt, nastrój, zaburzenia afektywne. Teoria Jamesa-Langego, teoria Canona-Barda. Funkcjonalistyczna koncepcja emocji Frijdy. Koło emocji Plutchika. Problem pierwotności poznania względem emocji (spór Lazarusa i Zajonca). Wpływ emocji na przebieg procesów poznawczych i zachowania społeczne. dwuczynnikowa teoria emocji Schachtera i Singera. Motywacja w najważniejszych systemach teoretycznych.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Regulacja emocji i jej zaburzenia. Samokontrola, pojęcie inteligencji emocjonalnej, założenia terapii racjonalno-emotywnej. Aleksytymia, depresja, lęk, sezonowe i sytuacyjne zaburzenia nastroju. Motywacja w przebiegu zachowania: uruchamianie i ukierunkowywanie działania, wytrwałość i aspekt energetyczny. Typy motywacji, motywacja wewnętrzna, motywacja osiągnięć, motywacja hedonistyczna, zadaniowa, bazująca na popędach fizjologicznych lub potrzebach społecznych. Konflikty motywacyjne.
Cel kształcenia: Przedmiot ma charakter fakultatywny i może być prowadzony w języku angielskim. Student po ukończeniu kursu powinien posiadać uporządkowaną wiedzę na temat emocjonalnych i motywacyjnych aspektów funkcjonowania człowieka w różnych obszarach życia, być świadomym wzajemnych interakcji procesów poznawczych, emocjonalnych i zachowań. Potrafić korzystać z wiedzy o regulacji stanów emocjonalnych własnych i innych osób.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): główne ujęcia teoretyczne emocji i motywacji. Rozumie mechanizmy wzbudzania emocji i motywacji oraz mechanizmy zakłócające ich efektywną regulację. Rozpoznaje różnorodne motywy ludzkich zachowań.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): wykorzystywać w praktyce podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu teorii emocji w celu analizowania i interpretowania ludzkich zachowań oraz problemów i zaburzeń psychicznych. Potrafi diagnozować i prognozować różne stany emocjonalne człowieka.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): regulowania własnych stanów emocjonalnych i motywacyjnych. Jest gotów do projektowania systemów motywacyjnych stosownych do różnych sytuacji.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

7. **PRZEDMIOT: Psychologia ewolucyjna**

Treści merytoryczne - wykłady: Podstawowe założenia psychologii ewolucyjnej. Działanie doboru naturalnego. Modularny model architektury poznawczej. Ewolucyjna psychologia poznawcza. Ewolucja a postrzeganie świata. Ewolucyjnie uwarunkowane wyznaczniki atrakcyjności. Strategie doboru partnera. Różnice międzypłciowe w perspektywie ewolucyjnej. Wyjaśnienie psychologii ewolucyjnej dotyczące powstania języka.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Ewolucyjne podłoże kultury. Zachowania prospołeczne - uzasadnienie ewolucyjne. Zagadnienie altruizmu i współpracy w odniesieniu do psychologii ewolucyjnej. Religia i moralność z perspektywy psychologii ewolucyjnej. Ewolucyjna psychologia rozwoju. Ewolucyjna psychologia kliniczna i sądowa. Przemoc a namiętność? Czemu miłość może prowadzić do zbrodni? Monogamia – ludzka natura czy społecznie użyteczny mit?
Cel kształcenia: przybliżenie studentom specyfiki paradygmatu ewolucyjnego w psychologii. Zajęcia mają poszerzyć perspektywę studentów względem ludzkiego zachowania i jego uwarunkowań.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): aspekty z różnych obszarów paradygmatu ewolucyjnego. Zna stanowiska psychologii ewolucyjnej dotyczące takich zjawisk jak m.in. altruizm, współpraca czy pojawienie się języka.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): dokonać krytycznej lektury tekstów z zakresu psychologii ewolucyjnej. Potrafi zastosować wiedzę z psychologii ewolucyjnej do analizy zachowania człowieka.
*Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do):*do krytycznej oceny odbieranych treści z zakresu psychologii ewolucyjnej. Prezentuje otwartą postawę względem możliwość wykorzystania myślenia ewolucyjnego w różnych dziedzinach współczesnej psychologii.
*Forma prowadzenia zajęć: w*ykład, ćwiczenia.

8. **PRZEDMIOT: Podstawy statystyki**

Treści merytoryczne - wykłady: Podstawowe pojęcia statystyczne. Określenie celów, przedmiotu i zakresu badania statystycznego. Dobór metod badania statystycznego. Gromadzenie danych. Grupowanie materiału statystycznego. Szeregi i tabele statystyczne. Analiza struktury zbiorowości. Rozkład cechy. Typy rozkładów empirycznych. Miary położenia. Miary dyspersji. Analiza współzależności. Miary korelacji cech ilościowych. Funkcje regresji. Miary współzależności cech jakościowych.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Planowanie badania statystycznego. Analiza struktury. Analiza współzależności.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami statystycznymi. W ramach przedmiotu studenci uzyskają wiedzę na temat analizy struktury i współzależności cech statystycznych.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): etapy badania statystycznego. Posługuje się podstawową terminologią stosowaną w statystyce.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): zaplanować badanie i odpowiednio dostosować podstawowe metody statystyczne. Ponadto porządkuje, weryfikuje i przelicza dane wejściowe. Potrafi zaprezentować i zinterpretować uzyskane wyniki analizy statystycznej.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): ciągłego dokształcania zawodowego i rozwoju osobistego, a także potrafi współdziałać i pracować w zespole.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

9. **PRZEDMIOT: Psychologia osobowości**

Treści merytoryczne - wykłady: Podstawowe pojęcia psychologii osobowości: osobowość, tożsamość, ego, Ja, Jaźń. Osobowość jako zespół cech – perspektywa teorii cech (temperament, Wielka Piątka). Osobowość z perspektywy charakterystycznych przystosowań: (1) Zmiany myśli, uczuć i zachowań – perspektywa teorii społeczno-poznawczej - Alberta Bandury koncepcja wzajemnego determinizmu, (2) Zmiany poznawczo-emocjonalne – perspektywa teorii JA – Poznawczo - doświadczeniowa teoria JA Seymour Epstein, (3) Zmiany myśli, uczuć i zachowań: kognitywno-afektywny system osobowości - Poznawczo-afektywny system osobowości Mischel i Shoda. Podejście socjobiologiczne: ukształtowane wzorce przystosowania – teoria przywiązania Bowlby'ego i znaczenie wewnętrznych modeli operacyjnych. Podejście psychodynamiczne: przedświadomość, rozwój ego, konflikty, mechanizmy obronne, funkcja ekspresyjna ego, prężność ego. Podejście humanistyczne: samorealizacja, odmienne sposoby zaspokajania potrzeb w życiu – koncepcja osobowości dojrzałej Maslowa i osobowości w pełni funkcjonującej Rogersa. Osobowość jako system znaczeń osobistych i autonarracji – teoria skryptów Tomkinsa i tożsamości narracyjnej McAdamsa.

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Znaczenie funkcjonalne osobowości. Podstawowe pojęcia psychologii osobowości: osobowość, temperament tożsamość, ego, Ja, Jaźń, cecha i metacecha, struktura hierarchiczna vs. modele kołowe, (samo)regulacja i integracja myślenia i zachowania, etc. Nurty teoretyczno-eksplanacyjne powstania, rozumienia i funkcjonowania osobowości ludzkiej. Metody badania osobowości - wprowadzenie. Rozwój osobowości w różnych kontekstach teoretycznych. Wprowadzenie w cechowe ujęcie osobowości: Gigantyczna Trójka vs. Wielka Piątka. Nowe modele struktury osobowości. Osobowość a wartości i potrzeby ludzkie (od dzieciństwa do dorosłości). Osobowość człowieka dorosłego i jej zmiany - osobowość i tożsamość a kryzys połowy życia. Zaburzenia zachowania, osobowości i tożsamości – podstawowe zagadnienia definicyjno-terminologiczne; problem normy w psychologii osobowości; systemy klasyfikacyjne i diagnostyczne (osobowości i jej zaburzeń) – wprowadzenie w tematykę. Wprowadzenie w problem zaburzeń zachowania, osobowości i tożsamości od dzieciństwa do dorosłości. Zaburzenia osobowości i zachowania a Patologiczna Wielka Piątka. Problem integracji nauk(i) o osobowości.

Cel kształcenia: przekazanie wiedzy z zakresu osobowości w wybranych obszarach, kształcenie umiejętności integrowania wiedzy psychologicznej z różnych obszarów oraz umiejętności korzystania z tej wiedzy do wyjaśniania zachowań ludzi, jak również Omówione zostaną też zagadnienia dotyczące celów oraz osobowościowych mechanizmów kontroli działania.

Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): teorie osobowości i zastosowania różnych modeli osobowości w interpretacji zachowania człowieka.

Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): wyjaśnić integrującą funkcję osobowości oraz interpretować zachowanie człowieka według kanonów różnych teorii osobowości. Umie też powiązać wiedzę o osobowości z podejściem badawczym oraz wskazać implikacje praktyczne dla działania człowieka.

Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): przejawiania wrażliwości na odmienność i różnorodność osobową i chce pogłębiać swoją wiedzę o naturze osobowości człowieka.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

10. PRZEDMIOT: Psychologia różnic indywidualnych

Treści merytoryczne - wykłady: 1. Historia psychologii różnic indywidualnych. 2. Podstawowe pojęcia psychologii różnic indywidualnych - cecha, typ, styl. 3. Determinanty różnic indywidualnych - rola genów i środowiska w kształtowaniu różnic indywidualnych. 4. Inteligencja - zagadnienia ogólne (definicje, wskaźniki, źródła inteligencji, rola kultury). 5. Inteligencja - przegląd koncepcji (modele hierarchiczne i czynników równorzędnych: koncepcje Spearmana, Thurstone'a, Guilforda i Cattella; trójwarstwowa koncepcja zdolności Carolla; koncepcja inteligencji wielorakich Gardnera). 6. Biologiczne i poznawcze koncepcje inteligencji . Adaptacyjna rola inteligencji. 7. Style poznawcze - charakterystyka zagadnienia. 8. Temperament - wprowadzenie w zagadnienie. Klasyczne ujmowanie temperamentu oraz typologie konstytucjonalne. 9. Koncepcje temperamentu koncentrujące się na dziecku (Interakcyjna teoria temperamentu Thomasa i Chess; Rozwojowy model temperamentu Rothbart i Derryberry'ego; koncepcja temperamentu zahamowanego i niezahamowanego Kagana; Behawioralno-genetyczna teoria temperamentu Bussa i Plomina). 10.Koncepcje temperamentu skoncentrowane na człowieku dorosłym (teoria PEN w ujęciu Eysencka, teoria poszukiwania doznań Zuckermana, psychobiologiczny model temperamentu Graya, wprowadzenie do Regulacyjnej Teorii Temperamentu Strelaua). 11. Regulacyjna Teoria Strelaua - poszerzona analiza. 12. Osobowość jako zespół cech - podejście Allporta i Cattella; badania leksykalne nad osobowością, Pięcioczynnikowy Model Osobowości Costy i McCrae. 13. Osobowość - model HEXACO Ashtona i Lee; rozważania dotyczące struktury czynnikowej osobowości i zapoznanie z narzędziem do pomiaru. 14. Twórczość - podstawowe pojęcia i kryteria twórczości; indywidualne cechy twórców oraz związki twórczości z innymi różnicami indywidualnymi. 15. Diagnoza różnic indywidualnych - wprowadzenie w zagadnienie diagnozy różnic (metody pomiaru, cele diagnozy, obszary zastosowania).

Treści merytoryczne - ćwiczenia: 1. Różnice indywidualne - ich manifestacja w życiu codziennym oraz dyskusja nad ich determinantami. 2. Chronotyp - jak różnimy się w zakresie rytmu dobowego (narzędzia do pomiaru). 3. Rola inteligencji w funkcjonowaniu człowieka - jedna czy wiele inteligencji? Człowiek kontra maszyna - czy roboty zastąpią ludzi - dyskusja na wskazane tematy. 4. Temperament - zapoznanie z narzędziem EPQ-R(S) oraz PTS. 5. Różnice indywidualne a kultura i badania międzykulturowe. 6. Radzenie sobie ze stresem - analiza zagadnienia i zapoznanie z narzędziami do pomiaru stresu. 7. Twórczość - co świadczy o twórczości? Twórczość i kreatywność jako współcześnie poszukiwane cechy wśród pracowników. Zapoznanie z narzędziem TCT-DP. 8. Zainteresowania - przegląd badań i zapoznanie z Inwentarzem Zainteresowań.

Cel kształcenia: zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami oraz teoriami i koncepcjami psychologii różnic indywidualnych, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień inteligencji, temperamentu oraz osobowości. Studenci zostaną zapoznani z badaniami naukowymi (a także ich zadaniem będzie wyszukanie i analiza badań), których tematyka dotyczy relacji różnic indywidualnych względem innych konstruktów psychologicznych. Dzięki zajęciom studenci poznają wybrane narzędzia do badania różnic, poznając przy tym ich właściwości psychometryczne. Zajęcia umożliwią wzajemną dyskusję obejmującą rolę różnic indywidualnych w funkcjonowaniu człowieka w różnych sferach.

Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): historyczne i współczesne teorie oraz koncepcje dotyczące różnic indywidualnych. Ma wiedzę dotyczącą podstawowych zagadnień z zakresu różnic indywidualnych obejmującą temperament, osobowość,

inteligencję oraz style poznawcze. Student zna metody stosowane do badania różnic indywidualnych.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): wyszukiwać i analizować badania dotyczące różnic indywidualnych. Umie argumentować i wyrażać swoje zdanie w ramach dyskusji nad zagadnieniami dotyczącymi roli różnic indywidualnych w życiu człowieka.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): przejawiania postawy krytycznej względem teorii i koncepcji oraz badań naukowych dotyczących różnic indywidualnych. Jest gotowy do korzystania z aktualnych źródeł naukowych. Jest świadomy zalet i ograniczeń metod badawczych wykorzystywanych w diagnozie różnic indywidualnych.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

11. PRZEDMIOT: Psychologia rozwoju człowieka – 1

Treści merytoryczne - wykłady: Rozwój człowieka w biegu życia. Badania nad rozwojem. Teorie rozwoju: koncepcje poznawcze i specyfika stadiów rozwojowych w kontekście uczenia się (teoria Piageta), podejście społeczno-kulturowe i specyfika socjalizacji w kontekście budowania sfery najbliższego rozwoju i znaczenia dorosłych w rozwoju zdiecka(teoria Wygotsky'ego), koncepcje moralne w kontekście tworzenia się rozumowania moralnego i sumienia (teoria Kolberga), koncepcje przywiązania związane z rozwojem emocjonalnym i społecznym (teoria Bowlby'ego), koncepcje kryzysów rozwojowych (teoria Eriksona). Rozwój sfer funkcjonowania człowieka rozwój poznawczy, rozwój emocjonalny, rozwój społeczny, rozwój osobowości i tożsamości.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Rozwój psychiczny człowieka – życie człowieka jako całość doświadczeń, wpływu otoczenia i biologicznych uwarunkowań. Zmiana rozwojowa i okres krytyczny jako punkty diagnostyczne badania rozwoju człowieka (Bee, Wygotsky). Problemy badawcze psychologii rozwoju – modele i strategie badania zmiany rozwojowej. Koncepcje rozwoju człowieka: Modele fazowe: Teorie psychoanalityczne (Erikson, Freud). Teorie Poznawczo-behawioralne (Piaget, Kohlberg). Modele cykliczne: Teoria zadań rozwojowych (Havighurst), Teoria cyklu życia rodzinnego (Duvall), Teoria sezonów życia (Levinson). Modele sekwencyjne: Teorie neopiagetowskie (Siegler, Flavell). Teorie humanistyczne (Rogers): Modele liniowe - Teorie uczenia się (Watson, Skinner, Bandura); Koncepcje przywiązania związane z rozwojem emocjonalnym i społecznym teoria Johna Bowlby'ego i Tirrila Harrisa. Rozwój sfer funkcjonowania człowieka: rozwój poznawczy, rozwój emocjonalny, rozwój społeczny, rozwój osobowości i tożsamości.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów z podstawową wiedzą na temat natury rozwoju człowieka, jego uwarunkowań, przebiegu i konsekwencji. Studenci zapoznają się z podstawowymi teoriami rozwoju oraz specyfiką badań nad rozwojem.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): przedmiot zainteresowania psychologii rozwoju i potrafi zdefiniować podstawowe pojęcia dotyczące rozwoju. Rozumie mechanizmy związane z rozwojem sfery poznawczej, emocjonalnej i społecznej.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): potrafi lokalizować czynniki zagrożenia, wskazać odstępstwa od prawidłowego rozwoju i ich następstwa oraz wyjaśnić mechanizmy ich powstawania. Student umie przeprowadzić analizę i odczytać wyniki badań nad przebiegiem rozwoju, lokalizować czynniki zagrożenia, konstruować pytania i założenia badawcze pod kątem rozwoju psychicznego człowieka, wskazywać prawidłowości i nieprawidłowości rozwoju, rozpoznawać mechanizmy patogenezy i ontogenezy.

Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): przejawiania otwartości i wrażliwości na informacje o przebiegu, uwarunkowaniach oraz efektach rozwoju.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

12. PRZEDMIOT: Psychometria

Treści merytoryczne - wykłady: Wprowadzenie do psychometrii - podstawowe pojęcia oraz kryteria dobroci testów psychologicznych. Wykorzystanie testów w praktyce psychologicznej (zapoznanie z popularnymi metodami). Rzetelność i metody jej szacowania. Analiza pozycji testowych jako istotny etap w trakcie konstruowania narzędzia. Teoria odpowiedzi na pozycje (Item Response Theory) - podstawowe informacje. Trafność - rola trafności, jej rodzaje oraz metody służące do jej określania. Standaryzacja procedury badania testowego oraz normalizacja wyników testowych. Podstawowe procedury związane z konstruowaniem testów. Zagadnienie kulturowej adaptacji testów - związane z nią wyzwania i pułapki. Charakterystyka i przykłady zmiennych zakłócających pomiar testowy. Etyczne aspekty związane z testowaniem. Określanie właściwości psychometrycznych narzędzi z użyciem pakietów statystycznych.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Stosowanie testów psychologicznych - dyskusja nad zagadnieniem testowania. Zapoznanie z podręcznikami wybranych testów psychologicznych - ukazanie informacji, jakie są niezbędne do prawidłowego wykorzystania testu. Konstruowanie testów psychologicznych - kroki jakie należy podjąć, aby opracować dobre narzędzie diagnostyczne. Analiza pozycji testowych. Rzetelność i trafność testu - metody wykorzystywane do ich szacowania. Normy - ich obliczanie i interpretowanie. Wykorzystanie pakietów statystycznych do obliczania parametrów narzędzia.
Cel kształcenia: przybliżenie studentom zagadnień związanych z ideą pomiaru w psychologii oraz tworzeniem i oceną testów psychologicznych. Dzięki zajęciom studenci będą w stanie dokonać oceny przydatności narzędzi psychologicznych. Znajomość podstawowych zasad konstrukcji narzędzi psychologicznych pozwoli im na podjęcie starań dotyczących tworzenia własnych narzędzi.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): warunki jakie powinien spełniać dobry test psychologiczny. Zna podstawowe pojęcia właściwe dla psychometrii. Posiada niezbędne informacje dotyczące procedury tworzenia narzędzi oraz ich adaptacji językowej i kulturowej. Znają zasady prowadzenia badań z wykorzystaniem testów psychologicznych.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): określić, czy dane narzędzie spełnia kryteria psychometryczne. Umie ocenić przydatność danego narzędzia względem problemu psychologicznego, który jest przez nich analizowany. Potrafi dokonać interpretacji wyników testowych. Umie opracować własne narzędzie w oparciu o zasady dotyczące konstrukcji testów.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): do stosowania określonych zasad związanych z tworzeniem testów i wykorzystywaniem ich w diagnozie i badaniach naukowych. Jest chętny by współpracować w zespole dla celów prowadzenia wspólnych badań. Prezentuje postawę etyczną dotyczącą pracy z wykorzystaniem testów.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

13. PRZEDMIOT: Metodologia badań psychologicznych

Treści merytoryczne - wykłady: Metodologiczny schemat badania naukowego; Etapy procesu badawczego w psychologii; Pytania badawcze i hipotezy – rola w procesie badawczym, zasady ich konstruowania; Zmienne w badaniu psychologicznym:

Klasyfikacja zmiennych, Operacjonalizacja zmiennych, Interakcyjny wpływ zmiennych, Pojęcie pomiaru i skali pomiarowej, Rodzaje skal pomiarowych i ich właściwości; Model badawczy: eksperymentalny i korelacyjny; Dobór próby badawczej; Wybrane metody pomiaru zmiennych z punktu widzenia metodologii m.in.: obserwacja, nieinwazyjne pomiary zachowania, metody chronometryczne.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Etapy procesu badawczego w psychologii i ich wzajemne powiązania; Zasady konstruowania pytań badawczych i hipotez; Określenie obrazu zmiennych; operacjonalizacja zmiennych; Manipulacja zmienną niezależną; Pomiar zmiennej zależnej; Kontrola zmiennych niezależnych ubocznych i zakłócających; Wybór odpowiedniego planu badania; Komunikowanie wyników badań.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów z podstawowymi metodami prowadzenia badań w psychologii oraz sposobami analizowania ich wyników.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): podstawowe metody prowadzenia badań (oraz analizy ich wyników) w psychologii; zna cechy poznania naukowego oraz umie odróżniać poznanie naukowe od poznania nienaukowego; zna specyficzny aparat pojęciowy psychologii jako dyscypliny empirycznej; ma podstawową wiedzę z zakresu planowania badań empirycznych w ramach dwóch modeli badawczych: eksperymentalnego i korelacyjnego.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): posługiwać się aparatem pojęciowym psychologii jako nauki empirycznej; potrafi przeanalizować przykład badania i omówić go pod względem metodologicznym; potrafi przekazać komunikat o wynikach badania empirycznego.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny posiadanej wiedzy i uznania znaczenia tej wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych; jest gotowy do przestrzegania i rozwijania zasad etyki w prowadzonych przez siebie badaniach oraz działania na rzecz przestrzegania tych zasad.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

14. PRZEDMIOT: Statystyka w badaniach psychologicznych – 1

Treści merytoryczne - wykłady: Pomiar w psychologii, skale pomiarowe; Próba jako reprezentacja populacji, losowy dobór do próby i rozkłady z próby; Korelacja i regresja, korelacja a związek przyczynowy, równania regresji najmniejszych kwadratów, standardowy błąd oszacowania. Interpretacyjne aspekty i problemy korelacji i regresji; Etapy wnioskowania statystycznego, hipoteza zerowa i hipoteza alternatywna, założenia przyjmowane przy testowaniu hipotez statystycznych oraz zasady interpretowania jego wyników; Wielkość efektu, błędy I i II rodzaju, moc testu i czynniki nań wpływające; Założenia niektórych testów statystycznych dla prób zależnych i niezależnych, testy parametryczne a testy nieparametryczne, wielkość próby a typ testu.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Podczas zajęć ćwiczony będzie cały proces wnioskowania statystycznego od określenia problemu badawczego, przez hipotezy badawcze, założenia, wybór metody wnioskowania, sformułowanie hipotez statystycznych, wyznaczenie statystyk, podjęcie decyzji dotyczącej hipotezy zerowej do sformułowania wniosku badawczego.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów z podstawowymi metodami i testami statystycznymi stosowanymi w psychologii.
*Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie):*podstawowe metody i testy statystyczne stosowane w psychologii; zna etapy wnioskowania statystycznego stosowanego w psychologii; wie, na czym polegają błędy I i II rodzaju.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): posługiwać się aparatem pojęciowym statystyki stosowanej w psychologii; potrafi przeprowadzić proces wnioskowania

statystycznego na podstawie danych pochodzących z psychologicznego badania empirycznego.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i uznania znaczenia tej wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych; jest gotowy do przestrzegania i rozwijania zasad etyki w prowadzonych przez siebie badaniach oraz działania na rzecz przestrzegania tych zasad.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

15. PRZEDMIOT: Psychologia rozwoju człowieka –2

Treści merytoryczne - wykłady: Specyfika rozwojowa okresu niemowlęcego (potencjał rozwojowy dziecka) i jego zagrożenia (zaburzenia więzi i przywiązania). Specyfika rozwojowa okresu wczesnego i późnego dzieciństwa (rozwój kompetencji poznawczych i społecznych) oraz jego zagrożenia (zaburzenia rozwojowe w obrębie funkcji poznawczych i dynamiki procesów psychicznych, problemy socjalizacji). Specyfika rozwojowa okresu dorastania (budowanie tożsamości i tworzenie światopoglądu) i jego zagrożenia (zaburzenia w budowaniu autonomii symbiotyczna osobowość). Specyfika rozwojowa okresu wczesnej dorosłości (zadania rozwojowe w obrębie miłości, pracy i światopoglądu) i jej zagrożenia (opóźnienie wchodzenia w dorosłość). Specyfika rozwojowa okresu średniej dorosłości i jej zagrożenia (kryzys pustego gniazda, syndrom Gauguina). Specyfika rozwojowa okresu starości i jej zagrożenia.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Podstawowe pojęcia teoretyczne psychologii rozwoju człowieka – pojęcie rozwoju, rodzaje zmian rozwojowych i mechanizmy warunkujące rozwój. Periodyzacja zmian w rozwoju psychicznym. Modele ujmowania i wyjaśniania zmian rozwojowych. Opis i interpretacja zmian w rozwoju z punktu widzenia różnych koncepcji psychologicznych. Rozwój jako proces realizacji zadań rozwojowych. Perspektywa life – span. Charakterystyka rozwoju człowieka w pełnym cyklu życia – analiza podstawowych osiągnięć i zadań rozwojowych. Koncepcja Roberta Havighursta. Zaburzenia rozwoju w okresie dzieciństwa, wybrane aspekty. Kryzys jako nieodłączny element ludzkiego życia (wybrane obszary na poszczególnych etapach rozwojowych).
Cel kształcenia: zapoznanie studentów ze specyfiką okresów rozwojowych człowieka w biegu życia oraz zagrożeniami związanymi z poszczególnymi okresami rozwoju.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): rozwój człowieka w ujęciu holistycznym w poszczególnych okresach rozwojowych.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): wykorzystać zdobytą wiedzę w trakcie rozpoznawania zasobów człowieka w zależności od wieku. Student ma wgląd we własne dyspozycje i możliwości rozwojowe, co wpływa na jego umiejętność kierowania własnym działaniem w relacjach z innymi. Potrafi zastosować wiedzę w sytuacjach konfrontacji ze zjawiskami typowymi ale też sytuacjach nietypowych, które wymagają refleksji i indywidualnego podejścia. Potrafi poddać analizie czynniki wpływające na rozwój i jego zaburzenia.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): przejawiania wrażliwość w budowaniu relacji z innymi i wykazuje większą świadomość siebie i innych. Student ma gotowość do pogłębiania wiedzy psychologicznej z zakresu rozwoju.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

16. PRZEDMIOT: Psychologia społeczna

Treści merytoryczne - wykłady: Przedmiot psychologii społecznej; Dysonans poznawczy; Teorie atrybucji; Efekt aureoli/diabelski; Ukryte teorie osobowości; Samospełniające się proroctwo; Rodzaje "Ja"; Porównania społeczne; Podstawowe zniekształcenia samowiedzy; Afektywne/deskryptywne reguły wnioskowania; Trafność spostrzegania i

moralizacja obrazu świata; Efekt pierwszeństwa/świeżości; Inklinacja a afekt; Nurt społecznego poznania - jego specyfika i charakterystyka; Procesy grupowe i relacje międzygrupowe.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Motywy społeczne; Poznanie społeczne; Przekonania społeczne; Spostrzeganie osób; Spostrzeganie siebie; Samoocena; Postawy; Zmiana postaw; Moralność; Szczęście; Wpływ społeczny; Atrakcyjność interpersonalna; Psychiczne zróżnicowanie płci.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami, teoriami i pojęciami z zakresu psychologii społecznej.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): podstawowe zagadnienia, teorie i pojęcia psychologii społecznej; Posiada wiedzę z zakresu psychologii społecznej i rozumie jej powiązania z innymi naukami społecznymi oraz innymi dziedzinami psychologii. Zna główne badania z zakresu psychologii społecznej. Posiada wiedzę na temat wartości aplikacyjnej wyników tych badań.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): czytać ze zrozumieniem literaturę naukową z zakresu psychologii społecznej. Sprawnie posługuje się terminologią z tego zakresu. Potrafi zinterpretować społeczne zachowania osób i procesy zachodzące w społeczeństwie, odwołując się do osiągnięć tej dziedziny psychologii. Potrafi omówić badania empiryczne z zakresu psychologii społecznej i wskazać aplikacyjny potencjał takich badań.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): przejawiać wrażliwość na występujące w społeczeństwie problemy, zwłaszcza dyskryminację i niesprawiedliwość społeczną. Cechuje się poszanowaniem praw mniejszości. Unika stereotypów i uprzedzeń wobec przedstawicieli kultur alternatywnych. Uwzględnia czynniki społeczne w wyjaśnianiu zachowań własnych i innych ludzi. Jest gotowy/a do zaangażowania swojej wiedzy i umiejętności w najlepiej pojętym interesie społecznym.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

17. PRZEDMIOT: Psychologia eksperymentalna

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Sposoby prowadzenia badań – obserwacja a eksperyment - charakterystyka każdej z metod i różnice między nimi. Specyfika prowadzenia eksperymentu w psychologii: zmienna zależna i zmienna niezależna; grupa eksperymentalna i grupa kontrolna; manipulacja eksperymentalna. Logika prowadzenia badań w psychologii eksperymentalnej: wykazywanie rzetelności podstawowego efektu, trafność wewnętrzna badania, sprawdzenie skuteczności zastosowanej manipulacji, trafność zewnętrzna badania, eliminacja alternatywnych wyjaśnień, poszukiwanie moderatorów efektu głównego, poszukiwanie mediatorów efektu głównego. Etyka prowadzenia badań w psychologii eksperymentalnej.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów z podstawowymi elementami warsztatu empirycznego psychologa badacza (eksperymentatora).
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): metody prowadzenia badań w psychologii naukowej i zna różnice między poszczególnymi metodami; zna specyfikę prowadzenia eksperymentu w psychologii; wie, jak jest logika prowadzenia badań w psychologii eksperymentalnej wie, jakie są zasady etyczne prowadzenia badań eksperymentalnych w psychologii.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): omówić badanie opisane w literaturze fachowej i zidentyfikować w nim poszczególne elementy eksperymentu (zmienna zależna, zmienna niezależna, grupa eksperymentalna, grupa kontrolna, manipulacja eksperymentalna) potrafi zaplanować, przeprowadzić i omówić własne badanie eksperymentalne.

Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i uznawania znaczenia tej wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych Jest gotowy do rozwijania dorobku psychologii eksperymentalnej; przestrzegania i rozwijania zasad etyki w prowadzonych przez siebie badaniach oraz działania na rzecz przestrzegania tych zasad.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

18. PRZEDMIOT: Psychologia edukacji i wychowania

Treści merytoryczne - wykłady: Uczenie się jako aktywne przetwarzane informacji i rozwiązywanie problemów: znaczenie wiedzy deklaratywnej – schematy i sądy poznawcze; uczenie się nowych informacji; znaczenie nowych mediów w procesie uczenia się (media „zimne" i „gorące"). Wspomaganie motywacji do uczenia się – dążenie do samorealizacji, potrzeba porządku i przewidywalności, znaczenie atrybucji w odnoszeniu sukcesów i niepowodzeń. Rodzina jako system wychowawczy – style wychowania i postawy rodzicielskie w kontekście transformacji społecznych rodziny: rodzina nuklearna, rodzina zrekonstruowana, samotne rodzicielstwo. Rola rodziców w procesie wychowania – znaczenie płci i ról płciowych – tradycyjne role płciowe i ich znaczenie dla wychowania; rola ojca i matki w procesie wychowania i socjalizacji. Komunikacja jako narzędzie wychowania i rozwiązywania problemów. Problemy wychowania – przemoc i agresja w rodzinie. Trudności wychowawcze: nadpobudliwość psychoruchowa, zahamowanie emocjonalne, niedostosowanie społeczne.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Rola relacji osobowej w procesie uczenia i wychowania na różnych etapach edukacji. Uczenie się jako proces przetwarzania informacji i rozwiązywania problemów „… poza dostarczone informacje." Teorie uczenia się a uczenie się nowych informacji (wiedza deklaratywna, schematy, sądy poznawcze). Kultura wiedzy czy kultura dialogu? - potrzeby poznawcze współczesnego społeczeństwa – uporządkowanie wiedzy na temat procesu edukacyjnego. Style uczenia się a rozwój specyficznych zdolności – praca z uczniem zdolnym. Czy można nauczyć się myśleć? - rola twórczości, intymności oraz samoświadomości w procesie uczenia się. Znaczący opiekunowie, rodzice, rodzina a wychowanie do życia w społeczeństwie. Style budowania więzi oraz pełnione role społeczne i ich wpływ na rozwój osobowości i motywacji do zdobywania wiedzy. Znaczenie grupy rówieśniczej w procesie wychowania. Zabawa a uczenie się – jakość i ilość interakcji społecznych a rozwój zdolności i sposób przyswajania informacji o świecie. Style uczenia się a zaburzenia rozwojowe. Znaczenie nowych technologii informatycznych np. e-learning. Komunikacja społeczna w domu i w szkole. Diagnoza stylów wychowania i przywiązania a sposób efektywnej komunikacji. Uczeń w środowisku szkolnym – systemy szkolne a procesy społeczne i możliwości rozwojowe. Problemy wychowawcze i próby ich rozwiązania w świetle popularnych podejść wychowawczych jako sygnał o obszarach pracy psychologa przyszłości w odniesieniu do wiedzy naukowej.
Cel kształcenia: wprowadzenie studentów w zakres pojęć, mechanizmów i teorii związanych z wychowaniem, wyjaśnienie sposobów psychologicznych działań wychowawczych i edukacyjnych w tym przygotowanie do diagnozy środowisk wychowawczych i określania ich wpływu na rozwój zasobów osobowych i społecznych jednostki.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): terminy psychologii wychowania; rozumie uwarunkowania wychowania z perspektywy różnych podejść i teorii; rozumie mechanizmy wychowania i kształcenia ich prawidłowości oraz czynniki wywołujące problemy wychowawcze. Zna prawidłowości uczenia się i czynniki na nie wpływające;

Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): dokonać charakterystyki środowiska wychowawczego, opisać jego specyfikę i procesy w nim zachodzące a także wyjaśnić ich znaczenie dla wychowania. Umie przeanalizować i zinterpretować problemy edukacyjne, wychowawcze, opiekuńcze, i pomocowe wykorzystując wiedzę z zakresu psychologii wychowawczej; diagnozuje, prognozuje i analizuje strategie działań praktycznych w procesie wychowania uwzględniając motywy i wzory ludzkich zachowań.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego. Dokonuje krytycznej oceny własnych kompetencji i systematycznie je doskonali; Zachowuje się w sposób odpowiedzialny i rzetelnie przygotowuje się do swojej pracy mając świadomość wagi wpływów wychowawczych i ich znaczenia dla osoby, instytucji i społeczeństwa.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

19. PRZEDMIOT: Statystyka w badaniach psychologicznych – 2

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Prawidłowe przygotowanie danych do analizy - kroki wstępne wpływające na efekt końcowy. Praktyczne zastosowanie testów parametrycznych i nieparametrycznych - zalety i ograniczenia poszczególnych testów. Korelacja i regresja jako najpopularniejsze analizy wykorzystywane w psychologii - rodzaje korelacji oraz typy regresji. Analiza wariancji i jej odmiany - obszary wykorzystania. Analiza porównań post-hoc. Analiza skupień jako jedna z metod redukcji. Analiza czynnikowa - eksploracyjna i konfirmacyjna. Podstawy modelowania równań strukturalnych. Raportowanie wyników badań w stylu APA.
Cel kształcenia: wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności praktyczne związane z samodzielnym przeprowadzaniem analiz statystycznych. Dzięki przedmiotowi studenci będą potrafili interpretować wyniki badań prezentowane w artykułach naukowych z zakresu psychologii.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): podstawy stosowania poszczególnych metod i technik statystycznych. Wie, jakie wymagania muszą zostać spełnione, aby możliwe było użycie danej metody. Zna elementy, jakie powinny się pojawić w raporcie dotyczącym analizy danych empirycznych.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): właściwe dobrać metody statystyczne do analizowanego przez siebie problemu. Umie samodzielnie przeprowadzić analizy z wykorzystaniem pakietu statystycznego i potrafi na ich podstawie formułować wnioski.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): respektowania ograniczeń poszczególnych metod statystycznych. Ma potrzebę rzetelnego gromadzenia danych empirycznych i ich właściwej analizy oraz raportowania. Przejawia postawę etyczną względem prowadzenia badań naukowych.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

20. PRZEDMIOT: Wywiad, rozmowa i obserwacja w psychologii

Treści merytoryczne – wykłady: Specyfika obserwacji psychologicznej jako metody diagnostycznej i badawczej. Przygotowywanie i prowadzenie obserwacji: wykorzystanie metody indukcyjnej i dedukcyjnej, sposoby zbierania danych, planowanie obserwacji i konstruowanie arkusza obserwacyjnego. Rozmowa i wywiad jako metody diagnozy i badań w psychologii: różnice i podobieństwa pomiędzy metodami, charakterystyka zgromadzonego materiału. Kierowanie rozmową i wywiadem: znaczenie pytań, kolejność pytań, przeszkody emocjonalne i językowe, motywacja. Relacje w rozmowie i wywiadzie: warunki prowadzenia, przygotowanie rozmówcy, otwartość vs opór, formalność vs nieformalność, tematy trudne. Wiarygodność danych zgromadzonych

w wyniku wywiadu, rozmowy i obserwacji: przyczyny braku wiarygodności, pomiar, narzędzia weryfikacji.

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Obserwacja kliniczna jako metoda kliniczna i badawcza. Rozmowa i wywiad jako metody diagnozy i badań. Różnice i podobieństwa pomiędzy tymi metodami.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów ze specyfiką metod bezpośrednich: obserwacji, wywiadu i rozmowy w procesie diagnozy i prowadzeniu badań. W trakcie zajęć studenci rozwiną umiejętność planowania i przeprowadzania obserwacji, wywiadu i rozmowy, a także interpretacji zebranych danych.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): zasady stosowania obserwacji, rozmowy i wywiadu, w tym różnice pomiędzy wywiadem i rozmową w diagnozie psychologicznej. Wie, jakie są wybrane techniki i jakie są wskazania do ich stosowania. Rozumie wartość dodaną i ograniczenia tych trzech metod.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): podjąć decyzję o zasadności wykorzystania obserwacji, rozmowy i wywiadu. Potrafi zaplanować i wykorzystać metody w praktyce, a także przeprowadzić agregację i analizę zebranego materiału. Umie na ich podstawie wyciągać wnioski diagnostyczne i terapeutyczne.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): nieustannego rozwoju zawodowego i osobistego oraz rzetelnego wykorzystania metody obserwancji, rozmowy i wywiadu w praktyce klinicznej.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

21. PRZEDMIOT: Podstawy diagnozy psychologicznej

Treści merytoryczne - wykłady: Diagnoza psychologiczna jako profesjonalna praktyka. Pojęcie diagnozy. Modele diagnozy psychologicznej. Diagnozowanie jako proces badawczy. Społeczny aspekt diagnozy Znaczenie danych empirycznych w diagnozie. Metody i techniki diagnostyczne. Cel i przedmiot diagnozy a narzędzia diagnostyczne. Kompetencje komunikacyjne i umiejętności techniczne diagnosty. Konceptualizacja przypadku. Etyczne standardy postępowania psychologa w procesie diagnozowania.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Diagnoza jako proces i/lub jako wynik tego procesu. Specyfika diagnozy klinicznej. Etyczne problemy psychologicznej ekspertyzy sądowej. Wybrane metody i narzędzia diagnozy. Opracowanie przypadku; zbieranie danych, analiza i interpretacja wyników badań, raport końcowy /opinia, orzeczenie/. Udzielanie informacji o wynikach badań.
Cel kształcenia: Przedstawienie teoretycznych podstaw diagnozy i metod stosowanych w psychologii oraz zapoznanie z praktycznym wykorzystaniem wiedzy teoretycznej, uwzględniającej etyczny aspekt diagnozy psychologicznej człowieka.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): zakres etycznych problemów diagnozy psychologicznej, zna metody i narzędzia /w odniesieniu do celu i przedmiotu/ diagnozy.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): zaplanować proces diagnostyczny z wykorzystaniem właściwych metod i narzędzi oraz prawidłowo zinterpretować zgromadzone dane przygotowując końcowy raport.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): określić, niezbędne w diagnozie, umiejętności komunikacyjne i praktyczne. Ma potrzebę ciągłego dokształcania się w zakresie diagnozy psychologicznej jako kompetencji profesjonalnej.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

22. PRZEDMIOT: Metody diagnozy osobowości

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Podstawy dotyczące zagadnienia osobowości i jej diagnozy. Podstawowe omówienie metody klinicznych i eksperymentalnych, w tym

metod psychometrycznych, używanych względem opisu osobowości. Analiza osobowości z wykorzystaniem narzędzi o zróżnicowanej podbudowie teoretycznej: Kwestionariusz Temperamentu EAS, Inwentarz Osobowości NEO-FFI oraz MMPI-2. Procedura badania, opracowanie wyników oraz ich interpretacja. Synteza wyników uzyskanych w ramach różnych narzędzi diagnostycznych - konstruowanie charakterystyki osobowościowej osoby badanej.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów z metodami badania osobowości, ze wskazaniem na ich przydatność i ograniczenia oraz wzajemną komplementarność i weryfikowalność. Studenci poznają trzy różne metody kwestionariuszowe, przeprowadzą nimi badanie, opracują wyniki i spróbują dokonać spójnego opisu osobowości badanego.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): podział metod badania osobowości. Zna znaczenie wywiadu, obserwacji, rozmowy psychologicznej i diagnostycznej, klasyfikacji zaburzeń psychicznych dla skonstruowania hipotezy diagnostycznej. Rozumie znaczenie podbudowy teoretycznej metod psychometrycznych, istotność ich trafności i rzetelności oraz właściwej normalizacji i standaryzacji. Wie, jak przeprowadzić badanie wybranymi metodami, opracować i zinterpretować wyniki i dokonać ich syntezy, celem sporządzenia spójnej charakterystyki osobowościowej badanego.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): przeprowadzić badanie z wykorzystaniem różnych metod diagnozy osobowości. Umie dokonać obliczenia wyników uzyskanych w badaniu oraz je zinterpretować. Potrafi syntetyzować informacje na temat osobowości pochodzące z różnych narzędzi diagnostycznych i na ich podstawie tworzyć całościowy profil osobowości jednostki.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): dostrzegania znaczenie właściwego doboru metod wykorzystywanych w procesie diagnozy osobowości. Docenia wartość metodologiczną narzędzi wykorzystywanych w diagnozie osobowości. Jest świadom istotnej roli postępowania zgodnego z procedurą diagnostyczną, aby zapewnić rzetelność uzyskanej informacji diagnostycznej. Rozumie znaczenie stosowania zasad etyki zawodowej psychologa w związku z prowadzonymi działaniami diagnostycznymi.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

23. PRZEDMIOT: Metody diagnozy rozwoju

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Diagnoza psychologiczna rozwoju w systemie edukacji. Rodzaje diagnoz i procedur badawczych dotyczących rozwoju obowiązujących w systemie oświaty. Etyczne i prawne aspekty diagnozy psychologicznej oraz standardy diagnozy rozwoju. Właściwości psychometryczne testów i metod diagnostycznych. Katalog metod diagnozy rozwoju poznawczego dziecka stosowany w poradniach psychologiczno-pedagogicznych i szkołach. Testy diagnozy rozwoju intelektualnego. Testy diagnozy funkcji wzrokowych i motorycznych. Testy rozwoju językowego. Testy czytania i pisania. Baterie testowe: IDS 1, IDS 2. Testy dostępne dla nauczycieli i pedagogów – współpraca psychologów i pedagogów w diagnozowaniu rozwoju. Diagnoza dziecka z wykorzystaniem wybranych metod w oparciu o przykłady własnej praktyki.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów z rodzajami diagnoz psychologiczno-pedagogicznych stosowanych w systemie oświaty zarówno w aspekcie etycznym jaki i prawnym oraz zapoznanie studentów z procedurami badawczymi stosowanymi w placówce oświatowej. Celem zajęć jest przedstawienie dostępnych metod diagnozy rozwoju poznawczego, biorąc pod uwagę ich psychometryczną rzetelność, trafność i aktualną polską normalizację.

Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): naukowe podstawy diagnozy psychologicznej oraz mają wiedzę na temat psychometrycznych właściwości poszczególnych metod diagnozy rozwoju poznawczego dziecka w systemie oświaty.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): sformułować pytania diagnostyczne i dokonać wyboru odpowiednich narzędzi badawczych do stawianego problemu diagnostycznego, zebrać dostępne dane istotne dla procesu diagnozy oraz dokonać wstępnej oceny procesu diagnostycznego. Potrafi posługiwać się wybranymi metody diagnostycznymi zgodnie z procedurą badawczą zawartą w podręcznikach testowych.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): nieustannego rozwoju zawodowego i osobistego. Ma świadomość konieczności stosowania zawodowych i etycznych standardów mających wpływ na to, jak diagnosta realizuje proces diagnozowania oraz jak współpracuje z osobami uczestniczącymi w tym procesie – dzieckiem, jego opiekunami.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

24. PRZEDMIOT: Metody diagnozy funkcji poznawczych

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Kalifornijski Test Uczenia się Językowego (CVLT) oraz wersje CVLT-2 CVLT-3, Rey Auditory Verbal Learning Test (RAVLT); Kolorowy Test Połączeń (CTT), Test Łączenia Punktów (TMT); Test d2-R; Testy uwagi i spostrzegawczości (TUS) - wersja 6/9 z nowymi normami; Test Sortowania Kart Wisconsin (WCST); Test Of Everyday Attention (TEA); Social Cognition Test (ESCoT).
Cel kształcenia: Celem zajęć jest zapoznanie studentów i praktyczne zastosowanie wybranych metod badania funkcji poznawczych zarówno w normie, jak i w patologii.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): budowę, charakterystyki psychometryczne (w tym trafności ekologicznej i klinicznej) i zastosowanie wybranych metod badania funkcji poznawczych.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): samodzielnie przeprowadzić badanie oraz interpretację psychologiczną z wykorzystaniem wybranych metod badania funkcji poznawczych.
efekty uczenia się – kompetencje (jest gotów do): respektowania wysokich standardów związanych z zastosowaniem metod testowych lub kliniczno-eksperymentalnych.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

25. PRZEDMIOT: Metody diagnozy różnic indywidualnych

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Pomiar inteligencji - zapoznanie ze skalą WAIS-R (PL) - Skalą Inteligencji Wechslera dla Dorosłych - Wersją Zrewidowaną i WISC-R - Skalą Inteligencji Wechslera dla Dzieci - Wersją Zmodyfikowaną. Wykorzystanie w badaniu indywidualnym Testu Matryc Ravena, baterii testów APIS-P (R), TRS-S, TRS-Z - Testu Rozumienia Słów – Wersji Standard i Wersji dla Zaawansowanych oraz Testu Inteligencji OMNIBUS. Analiza temperamentu z wykorzystaniem narzędzia: Formalna Charakterystyka Zachowania - Kwestionariusz Temperamentu - wersja zrewidowania. Opis osobowości na podstawie wykorzystania inwentarza NEO-PI-R. Impulsywność jako zmienna osobowościowa - kwestionariusz impulsywności IVE.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów z wybranymi metodami wykorzystywanymi w diagnozie różnic indywidualnych. W trakcie zajęć studenci nabędą praktyczne umiejętności dotyczące prawidłowej realizacji badania, analizy jego wyników i interpretacji uzyskanego rezultatu w obszarze diagnozy różnic indywidualnych.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): metody wykorzystywane do diagnozy różnic indywidualnych. Wie jaką rolę pełnią poszczególne różnice indywidualne w funkcjonowaniu jednostki. Zna etapy postępowania w badaniu indywidualnym, które są niezbędnego do jego prawidłowej realizacji.

Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): samodzielnie przeprowadzić badanie z wykorzystaniem metod służących do diagnozy różnic indywidualnych i we właściwy sposób nawiązać kontakt z osobą badaną. Umie dokonać prawidłowej analizy wyników i na ich podstawie wyciągnąć wnioski. Potrafi opracować raport z badania diagnostycznego.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): przejawiania postawy etycznej związanej z postępowaniem diagnostycznym. Jest świadom praw osób badanych i jest gotów by je przestrzegać dla zapewnienia jak najlepszej jakości świadczonych usług psychologicznych, ale również w odniesieniu do prowadzonych badań naukowych.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

26. PRZEDMIOT: Psychologia kliniczna człowieka dorosłego

Treści merytoryczne - wykłady: Psychologia kliniczna jako nauka (historia, definicja, obszar zainteresowań, przedmiot, zakres, cel).Miejsce psychologii klinicznej w medycynie oraz naukach społecznych. Czynniki warunkujące zdrowie psychiczne i społeczne człowieka. Interwencje psychologiczne i rodzaje pomocy w psychologii klinicznej. Metody stosowane w diagnozie psychologicznej. Klasyfikacja zaburzeń psychicznych ICD/DSM. Etiologia zaburzeń psychicznych (przyczyny biologiczne, psychospołeczne, społeczno-kulturowe). Omówienie wybranych zaburzeń psychicznych: np. zaburzenia depresyjne, lękowe, schizofrenia, zaburzenia odżywiania- obraz kliniczny, etiologia, leczenie, rokowania.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Wprowadzenie do psychologii klinicznej człowieka dorosłego, podstawowe terminy, klasyfikacje zaburzeń psychicznych; Objawy i zespoły zaburzeń i chorób psychicznych u osób dorosłych (wg ICD 10); Rodzaje diagnoz. Projektowanie procesu diagnostycznego. Podstawowe metody do diagnozy klinicznej człowieka dorosłego. Pomoc i poradnictwo psychologiczne. Zagadnienia psychoterapii.
Cel kształcenia: Celem kształcenia jest zapoznanie studenta z podstawowymi zagadnieniami z zakresu psychologii klinicznej człowieka dorosłego. Celem przedmiotu jest również wyposażenie studenta w wiedzę oraz umiejętności umożliwiające pracę z pacjentem zaburzonym psychicznie.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): przedmiot zainteresowania psychologii klinicznej oraz identyfikuje podstawowe pojęcia z zakresu omawianego przedmiotu. Wie, jakie są mechanizmy związane z funkcjonowaniem psychicznym człowieka. Zdaje sobie sprawę jakie czynniki biopsychospołeczne warunkują prawidłowe bądź zaburzone funkcjonowanie człowieka.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): posługiwać się terminologią wykorzystywaną w psychologii klinicznej i adekwatnie stosują ją względem obserwowanych zachowań jednostki. Posiada umiejętność projektowania procesu diagnostycznego (tworzenie hipotez badawczych, dobór metod, weryfikacja uzyskanych danych, tworzenie diagnozy psychologicznej).
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): zidentyfikowania i poddania analizie czynników natury biopsychospołecznej wpływających na funkcjonowanie człowieka związanych z zaburzeniami psychicznymi.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

27. PRZEDMIOT: Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży

Treści merytoryczne - wykłady: Wprowadzenie – charakterystyka i obszar dziedziny, podstawowe pojęcia. Pojęcie normy. Specyfika zaburzeń okresu dzieciństwa i adolescencji. Modele klasyfikacji zaburzeń. Diagnoza w psychologii klinicznej dzieci i młodzieży - proces diagnozy, techniki diagnostyczne. Zaburzenia emocjonalne u dzieci i młodzieży. Zaburzenia behawioralne u dzieci i młodzieży. Całościowe zaburzenia

rozwoju. Dziecko w sytuacji trudnej – sytuacje stresowe i traumatyczne. Choroba przewlekła w życiu dziecka i jego rodziny. Neuropsychologia dzieci i młodzieży. Specyfika terapii dzieci i młodzieży.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży – dział psychologii stosowanej. Wybrane techniki diagnostyczne i terapeutyczne stosowane w diagnozie dzieci i młodzieży. Zaburzenia emocjonalne i behawioralne (lękowe, depresyjne, ADHD, ODD, CD). Zaburzenia rozwojowe (zaburzenia ze spektrum autyzmu, upośledzenia umysłowe oraz FAS). Zaburzenia odżywiania. Zaburzenia więzi. Zachowania suicydalne. Stres w życiu dziecka. Dziecko w obliczu choroby i śmierci. Dziecko w sytuacji separacji, rozwodu rodziców. Wybrane aspekty neuropsychologicznej diagnozy dziecka.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów z zagadnieniami, którymi zajmuje się psychologia kliniczna dzieci i młodzieży – poznanie specyfiki zaburzeń okresu dzieciństwa i adolescencji oraz funkcjonowania dzieci i młodzieży w sytuacjach trudnych – stres, trauma, choroba przewlekła.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): podstawowe pojęcia z zakresu psychologii klinicznej dzieci i młodzieży, potrafi scharakteryzować zaburzenia okresu dzieciństwa i adolescencji oraz zna psychologiczne mechanizmy zaburzeń rozwojowych.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): posługiwać się terminologią wykorzystywaną w psychologii klinicznej dzieci i młodzieży i adekwatnie stosuje ją względem obserwowanych zachowań jednostki. Umie wykorzystać wiedzę teoretyczną do analizy przypadków klinicznych oraz dobierać właściwe metody i techniki w procesie diagnozy psychologicznej oraz formułować kierunki adekwatnej pomocy psychologicznej.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): kontaktu klinicznego oraz rozumie potrzebę nieustannego rozwoju zawodowego i osobistego. Chce być sprawnym w zakresie dyskutowania o objawach, przyczynach i patogenezie zaburzeń klinicznych w okresie dzieciństwa i dorastania.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

28. PRZEDMIOT: Psychologia zdrowia

Treści merytoryczne - wykłady: Psychologia zdrowia jako nauka (historia, definicja, obszar zainteresowań, przedmiot, zakres, cel). Miejsce psychologii zdrowia w medycynie oraz naukach społecznych. Czynniki warunkujące zdrowie psychofizyczne i społeczne człowieka. Modele i podejścia stosowane w psychologii zdrowia. Modele społecznej psychologii poznawczej wyjaśniające zachowania zdrowotne i zmianę zachowań. Interwencje psychologiczne i rodzaje pomocy w psychologii zdrowia. Podstawowe zagadnienia z zakresu psychologii zdrowia chorego somatycznie oraz psychicznie. Etiologia zaburzeń psychosomatycznych. Zastosowanie wiedzy z zakresu psychologii zdrowia w leczeniu wybranych zaburzeń somatycznych np. choroby układu krążenia, choroby onkologiczne, nadwaga i otyłość. Zapoznanie studentów z popularnymi narzędziami diagnostycznymi z zakresu psychologii zdrowia.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Psychologia zdrowia – czym się zajmuje. Biopsychospołeczny model zdrowia. Psychologiczne czynniki zagrożenia utraty zdrowia – typy zachowań a zdrowie. Model stresu i radzenia sobie. Zagadnienie promocji zdrowia oraz profilaktyki chorób. Model salutogenetyczny. Zasoby osobiste i społeczne wpływające na utrzymanie zadowalającego stanu zdrowia. Korzystanie z opieki medycznej - komunikacja między lekarzem a pacjentem. Choroby przewlekłe jako sytuacje trudne – adaptacja do choroby. Interwencje psychologiczne – rodzaje pomocy w psychologii zdrowia.

Cel kształcenia: zapoznanie studenta z podstawowymi zagadnieniami z zakresu psychologii zdrowia m.in. wpływem czynników psychicznych na zdrowie i chorobę, modelami i podejściami stosowanymi w psychologii zdrowia oraz problematyką promocji zdrowego stylu życia i utrzymywania zdrowia. W ramach przedmiotu przybliżone zostaną strategie radzenia sobie ze stresem oraz zasoby sprzyjające zachowaniu zdrowia. W ramach przedmiotu studenci zostaną zapoznani z funkcjonowaniem osób chorych somatycznie i stosowanymi względem nich formami pomocy psychologicznej. Celem przedmiotu jest również wyposażenie studenta w wiedzę oraz umiejętności umożliwiające pracę z pacjentem chorym somatycznie.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): przedmiot zainteresowania psychologii zdrowia i potrafi identyfikować podstawowe pojęcia z zakresu omawianego przedmiotu. Rozumie mechanizmy związane z funkcjonowaniem psychospołecznym człowieka. Wie, jakie czynniki psychospołeczne warunkują prawidłowe bądź zaburzone funkcjonowanie człowieka
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii zdrowia w celu analizy problemów psychofizycznych pacjenta. Potrafi zidentyfikować i poddać analizie czynniki natury psychospołecznej wpływające na funkcjonowanie człowieka związane z zaburzeniami somatycznymi.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): nadawania priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania. Student chce współpracować w grupie podczas opracowywania problemów z zakresu psychologii zdrowia. Zależy mu na nieustannym rozwoju własnym.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

29. PRZEDMIOT: Psychopatologia

Treści merytoryczne - wykłady: Norma i patologia- diagnoza kliniczna. Stres a zdrowie psychiczne i fizyczne. Napady paniki, lęk, obsesje i powiązane z nimi zaburzenia. Zaburzenia nastroju i samobójstwo. Zaburzenia z objawami somatycznymi i zaburzenia dysocjacyjne. Zaburzenia odżywiania i otyłość. Zaburzenia osobowości. Zaburzenia związane z substancjami psychoaktywnymi. Dysfunkcje i zaburzenia seksualne. Schizofrenia i inne zaburzenia psychotyczne. Zaburzenia neuropoznawcze. Zaburzenia wieku dziecięcego i młodzieńczego (zaburzenia neurorozwojowe). Kwestie prawne w psychopatologii.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Tematy będą omawiane w ramach trzech kluczowych zagadnień: klasyfikowanie odbiegających od normy procesów psychicznych i zachowania, przyczyn ich powstawania, oraz form terapii najbardziej efektywnych w łagodzeniu cierpienia. Istota zajęć dotyczy wiedzy odnoszącej się do symptomów psychiatrycznych (psychopatologia ogólna) oraz fenomenologii poszczególnych głównych zaburzeń psychicznych (psychopatologia szczegółowa). Zaburzenia psychiczne będą analizowane z punktu widzenia czterech koncepcji dotyczących ich powstawania: poznawczej, uczenia się, psychoanalitycznej oraz biologicznej.Rozpatrywanie genezy zaburzeń z punktu widzenia interakcji czynników genetycznych z czynnikami środowiskowymi (rola stresorów), pozwala na bardziej całościowe podejście zgodne z obecną wiedzą, jak również uniknięcie determinizmu biologicznego.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów z aktualną wiedzą z zakresu zaburzonych zachowań, postaw i przekonań.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): systemy klasyfikacji zaburzeń i chorób psychicznych. Zna przyczyny powstawania zaburzeń psychicznych i metody terapii psychologicznej poszczególnych zaburzeń.

Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): samodzielnie rozpoznać określone zaburzenie psychiczne i zaproponować model terapii dla danego zaburzenia psychicznego. Zachowuje krytycyzm wobec klasyfikowania zaburzeń psychicznych.
EFEKTY UCZENIA SIĘ – KOMPETENCJE SPOŁECZNE (jest gotów do): profesjonalnego działania diagnostyczno-terapeutycznego.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

30. PRZEDMIOT: Pomoc i interwencja psychologiczna

Treści merytoryczne - wykłady: Okoliczności interwencji, pomocy i ich charakterystyka: sytuacja trudna, kryzys, trauma. Formy i metody pomocy i interwencji psychologicznej: promocja zdrowia, prewencja, porada, interwencja w sytuacjach kryzysowych, psychoterapia, rehabilitacja; pomoc indywidualna i grupowe formy pomocy. Wprowadzenie do problematyki kryzysów: koncepcje psychologiczne kryzysu, wydarzenia krytyczne, sytuacje ekstremalne, przebieg kryzysu, pomoc psychologiczna w sytuacji kryzysu; rozpoznawanie kryzysu; interwencja kryzysowa: cele, zasady, formy, instytucjonalne aspekty działania centrów interwencji kryzysowej. Interwencja i pomoc w specyficznych rodzajach sytuacji trudnych: (1) w przypadku zachowań samobójczych, (2) w przypadku przemocy instytucjonalnej, (3) w przypadku przemocy w rodzinie, (4) w wypadkach masowych i katastrofach naturalnych, (5) w przypadku żałoby i utraty, (6) w przypadku cyberprzemocy i zachowań ryzykownych w Internecie, (7) w obliczu działania sekt i grup przestępczych. Etyczne problemy pomocy i interwencji psychologicznej.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Podstawy psychologii kryzysu i interwencji kryzysowej: Kontakt ze sobą - wgląd we własne procesy psychiczne, komunikowanie się w pomaganiu, podstawowe zmienne relacyjne w procesie pomagania, analiza własnych zasobów i deficytów w kontekście interwencji kryzysowej, problematyka kryzysu chronicznego, modele interwencji kryzysowej, budowanie kontaktu z klientem w kryzysie, style działania w interwencji kryzysowej, sześcioetapowy model interwencji kryzysowej. Interwencja w sytuacjach kataklizmów i katastrof: Istota doświadczenia traumatycznego, psychologia ofiar wydarzeń losowych, metody szybkiej diagnozy głębokości uszkodzenia przez uraz (koncepcja Ryzyko - Zagrożenie), Zespół Stresu Pourazowego, sposoby identyfikacji zasobów radzenia sobie osób dotkniętych katastrofą, integralny model radzenia sobie BASIC Ph (wg M. Lahada) indywidualna i grupowa interwencja kryzysowa wobec ofiar kataklizmów i katastrof, zasady pomagania grupom i społecznościom, warunki efektywnego wykorzystania techniki grupowego odreagowania, proces debriefingu (CIPR a CISD).Procedury stosowane w skutecznej interwencji kryzysowej: Ustalenie potrzeby stosowania ustalonej procedury. Sześcioetapowy model interwencji kryzysowej. Narzędzia użyteczne w dokonywaniu oceny w sytuacji kryzysu. Wielostronność pomocy psychologicznej w kryzysie. Wsparcie społeczne jako podstawa oddziaływania interwencyjnego. Wybrane kategorie kryzysów i charakterystyka podejścia interwencyjnego: Kryzysy rozwojowe wskazania prewencji i interwencji. Kryzys utraty i żałoby. Interwencja i pomoc w kryzysach żałoby. Kryzysy emocjonalne powiązane z przemocą seksualną. Praca z ofiarami gwałtu i ich rodzinami. Obciążenia w działalności interwencyjnej: Przeciwdziałanie traumie i wypaleniu interweniujących. Środki bezpieczeństwa dla interwenta. Skutki prawne interwencji kryzysowej. Interwencja kryzysowa a inne formy pomocy i terapii w kryzysie.
Cel kształcenia: przekazanie wiedzy i zbudowanie kompetencji do dawania wsparcia psychologicznego w sytuacjach kryzysu i traumy. Studenci zapoznają się z ideą, celami i formami interwencji kryzysowej oraz różnymi aspektami problemów

psychologicznych i społecznych, do których stosuje się podejście interwencji kryzysowej: przemoc w instytucji i rodzinie, sytuacje ekstremalne, stres pourazowy, cyberprzemoc, interwencja w czasie katastrof naturalnych i wypadków, radzenia sobie z działaniem sekt. Zajęcia będą odnosiły się do problemów zarówno osób dorosłych, jak i dzieci i młodzieży.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): podstawowe problemy związane z funkcjonowaniem w instytucjach formalnych i nieformalnych grupach wymagające pomocy i interwencji. Posiada wiedzę na temat kryzysów i sytuacji ekstremalnych i ich konsekwencji psychologicznych. Zna sposoby pomocy psychologicznej – ich możliwości i ograniczenia. Ma wiedzę o tym, jaką rolę pełni pomoc psychologiczna w przypadku katastrof i wypadków masowych.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): rozpoznać sygnały ostrzegawcze zachowań ryzykownych np. działań samobójczych, zna ich negatywne konsekwencje psychologiczne i społeczne. Dostrzega objawy bycia ofiarą przemocy i zna podstawy pracy z osobami skrzywdzonymi. Umie rozmawiać z osobami będącymi ofiarami zdarzeń i sytuacji ekstremalnych. Potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę do podejmowania działań praktycznych w sytuacjach kryzysowych.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): odpowiedzialności w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pomocowych skierowanych na ofiary zdarzeń ekstremalnych, katastrof naturalnych, kryzysów i przemocy. Przestrzega zasad etyki psychologicznej w działaniach interwencyjnych.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

31. PRZEDMIOT: Podstawy psychoterapii

Treści merytoryczne - wykłady: Historia psychoterapii oraz powstania jej głównych nurtów. Współczesne nurty psychologiczne, ich główne założenia oraz zastosowanie. Omówienie głównych zasad procesu psychoterapeutycznego oraz czynników leczących w psychoterapii. Omówienie poszczególnych etapów terapii związanych z diagnozą psychologiczną oraz realizowaniem celów terapeutycznych. Omówienie kwestii związanych z relacją terapeutyczną oraz sytuacjami trudnymi w psychoterapii. Rola empatii oraz asertywności w kontakcie z pacjentem.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Omówienie tego czym jest psychoterapia. Budowanie planu terapii. Zasady kontaktu terapeutycznego. Budowanie relacji terapeutycznej. Sojusz terapeutyczny. Cechy skutecznego terapeuty: osobowość terapeuty, co wolno, a czego nie wolno terapeucie. Zasady kodeksu etycznego terapeuty. Zapoznanie z podstawowymi technikami terapeutycznymi i przedstawienie technik pracy terapeutycznej w wybranych nurtach psychoterapeutycznych: terapia krótkoterminowa skoncentrowana na rozwiązaniu, terapia systemowa, terapia poznawczo-behawioralna, terapia indywidualna i grupowa.
Cel kształcenia: opanowanie przez studentów podstawowej wiedzy z zakresu psychoterapii. Studenci zdobędą wiedze na temat historii i współczesnego zastosowania psychoterapii. Zdobędą wiedze na temat podstawowych szkól psychoterapeutycznych, ich głównych założeń i zastosowania. W efekcie zajęcia mają również podnieść praktyczne kompetencje studentów w zakresie podstawowych umiejętności terapeutycznych niezbędnych do pracy z osobami dorosłymi a także dziećmi i młodzieżą.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): zakres psychoterapii stosowanej w celu leczenia zaburzeń psychicznych człowieka dorosłego oraz dzieci i młodzieży.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu psychoterapii w celu analizy problemów psychofizycznych

człowieka; potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): do nadawania priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania w kontekście psychoterapii. Jest gotów zidentyfikować i poddać analizie czynniki natury psychospołecznej wpływające na funkcjonowanie człowieka.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

32. PRZEDMIOT: Psychologia organizacji i pracy

Treści merytoryczne - wykłady: Obszary zainteresowania psychologii pracy i organizacji: doradztwo zawodowe, selekcja i rekrutacja pracowników, doskonalenie zawodowe, ocena personelu, psychologiczne konsekwencje bezrobocia, pojęcie i modele zachowań organizacyjnych, kultura organizacyjna, zmiany w organizacji i opór wobec nich, wzory kariery zawodowej. Koncepcje efektywnego kierowania. Mechanizmy zaangażowania człowieka w organizacji i motywacja do pracy. Aktywność zawodowa a zdrowie psychiczne.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Źródła stresu w pracy. Konflikt w organizacji i narzędzia zarzadzania konfliktem. Wypalenie zawodowe: przyczyny i strategie zaradcze. Zmiana i zarządzanie zmianą w organizacji. Wybrane narzędzia do badania predyspozycji indywidualnych związanych z pracą zawodową. Przywództwo i władza w organizacji. Style zarządzania pracownikami i ich wpływ na rozwój pracownika. Systemy oceny kompetencji zawodowych i rozwój.
Cel kształcenia: Prezentacja teoretycznych podstawy psychologii pracy i organizacji oraz jej aspektów praktycznych. Zapoznanie z podstawowymi metodami, technikami i narzędziami stosowanymi w selekcji, doradztwie zawodowym, projektowaniu rozwoju zawodowego i motywowaniu pracowników.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): możliwości i ograniczenia teoretycznych modeli zachowań organizacyjnych pracowników, w tym ujęcia motywacji i przywództwa. Rozumie mechanizmy powstawania stresu i konfliktów związanych z zadaniami organizacyjnymi.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): dokonać obserwacji i analizy podstawowych zjawisk społecznych w kontekście organizacji formalnych oraz nieformalnych zespołów ludzkich. Umie zaprojektować strategie działań zaradczych w odniesieniu do różnych problemowych sytuacji w działalności organizacji.
*Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do):*przejawiania prospołecznej postawy wobec osób o różnych potrzebach w zakresie funkcjonowania zawodowego. Ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny oraz przestrzega zasady etyki zawodowej. Docenia znaczenie nieustannego rozwoju zawodowego i osobistego.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

33. PRZEDMIOT: Psychologia rodziny

Treści merytoryczne - wykłady: Rodzina w perspektywie przyszłości. Struktura i funkcje rodziny. Przemiany w zakresie życia rodzinnego. Rodzina w ujęciu systemowym. Rola miłości w życiu rodzinnym. Podsystem rodzic-dziecko – specyfika funkcjonowania. Relacje w podsystemie rodzeństwa. Transmisja międzypokoleniowa w rodzinie. Rola dziadków w systemie rodzinnym.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Zadania i strategie rodziny. Cykl życia rodziny – rozwój rodziny i rozwój w rodzinie. Komunikacja w systemie rodzinnym. Style rodzicielskie. Typologie postaw rodzicielskich. Różnicowane formy życia rodzinnego: samotne rodzicielstwo, rodzina zrekonstruowana, związki kohabitacyjne, rodzina adopcyjna, rodzina zastępcza. Znaczenie migracji rodzica/rodziców na funkcjonowanie rodziny.

Rozwód jako sytuacja kryzysowa w rodzinie. Choroba przewlekła w rodzinie. Współczesne nurty w terapii rodzin.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów z zagadnieniami, którymi zajmuje się psychologia rodziny, takimi jak: struktura i funkcje rodziny, komunikacja w rodzinie, systemowe rozumienie rodziny, różne formy życia rodzinnego, jak również konsekwencje funkcjonowania rodziny dla rozwoju i dobrostanu jej członków (zarówno dzieci jak i dorosłych). W ramach przedmiotu kształtowane będą zdolności syntetyzowania wiedzy oraz uzasadniania, w oparciu o badania naukowe, własnych poglądów na temat problemów rodziny.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): pojęcia dotyczące związków partnerskich np. małżeństwa, kohabitacji oraz alternatywnych form życia rodzinnego; posiada wiedzę na temat współczesnych przemian w obszarze życia rodzinnego; ma wiedzę na temat specyfiki relacji w poszczególnych podsystemach rodzinnych.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): zdobywać oraz syntetyzować wiedzę na temat życia rodzinnego. Potrafi formułować ustne i pisemne wypowiedzi na wyżej przedstawione tematy. Posiada umiejętność trafnego oceniania złożonych sytuacji rodzinnych oraz ich znaczenia dla funkcjonowania poszczególnych członków rodziny.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): doceniać znaczenie nauk psychologicznych dla rozwoju jednostki i kształtowania prawidłowych więzi rodzinnych. Dostrzega problemy etyczne w obszarach życia rodzinnego, jest przekonany o konieczności zachowania się w profesjonalny sposób wobec złożonych problemów życia rodzinnego.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

34. PRZEDMIOT: Ścieżki rozwoju zawodowego

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Znaczenie istoty planowania kariery zawodowej w nawiązaniu do: determinantów i typów kariery zawodowej (sześciokątny model zawodowych preferencji J. L. Hollanda, Koncepcja „kotwic" E. H. Scheina); kariery zawodowej i etapów jej rozwoju na tle cyklu życia człowieka (problemy poszczególnych etapów kariery zawodowej); Indywidualnego planowania kariery a problemu dostosowania i niedostosowania do pracy; Faz planowania karier z punktu widzenia pracownika (planowanie karier w organizacji); zarządzania karierą zawodową - ujęcie tradycyjne i współczesne; podstawowej strategii rozwoju kariery zawodowej, wybranych sposobów oddziaływania na kariery zawodowe (planowanie ścieżki kariery zawodowej – tradycyjne i elastyczne; szkoleń zawodowych; doradztwo indywidualne, system ocen okresowych); zasad konstrukcji planu ścieżki kariery zawodowej (analiza umiejętności, analiza mocnych i słabych stron, wytyczenie kierunków rozwoju i warunków ich realizacji); kariery zawodowej a kompetencji emocjonalnych; programów rozwoju kariery zawodowej w praktyce gospodarczej; możliwych rezultatów planowania karier; zjawiska wypalenia zawodowego z możliwymi propozycjami profilaktyki i propozycjami pracy z konsekwencjami.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami i znaczeniami planowania ścieżki kariery zawodowej (istotą kariery zawodowej). Wyposażenie w warsztat pracy z umiejętnościami kształtowania kariery zawodowej, podejmowania decyzji dotyczących przyszłości zawodowej z pełnymi konsekwencjami i odpowiedzialnością.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): kwestie współczesnych kierunków rozwoju psychologii doradztwa zawodowego. Zna uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne kariery w kontekście różnych koncepcji osobowości zawodowej. Analizuje

uwarunkowania ścieżki kariery w relacjach czynników wewnętrznych i zewnętrznych np. rodzina –praca –kariera
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności profesjonalne oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do kierowania własną karierą zawodową. Potrafi pracować w zespole praktyków i badaczy; umie wyznaczać oraz przyjmować zadania oraz wspólne cele działania; posiada pogłębione umiejętności organizacyjne i kompetencje społeczne oraz komunikacyjne. Potrafi opracować ścieżkę kariery edukacyjno-zawodowej z uwzględnieniem czynników wewnętrznych i zewnętrznych radzącego się.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania oraz rozplanować pracę indywidualną i w grupie. Dokonuje samooceny własnych kompetencji, wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i dokształcania się zawodowego; potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

35. PRZEDMIOT: Etyka zawodu psychologa

Treści merytoryczne - wykłady: Zachowania nieetyczne: przejawy, ujawnianie i badanie. Rodzaje zachowań nieetycznych. Doświadczanie zachowań nieetycznych. Indywidualne uwarunkowania zachowań etycznych w pracy: rola moralności jednostki, rola wybranych cech osobowościowych i demograficznych. Kontekst organizacyjny a zachowania etyczne: wpływ kultury, klimat organizacji. Kodeks zawodowy psychologa i metakodeks jako wyznacznik postawy i działań etycznych. Omówienia przykładów zachowań nieetycznych. Rola edukacji i superwizji.
Cel kształcenia: wszechstronne przedstawienie studentom problemów etycznych z jakimi borykają się psycholodzy praktycy i psycholodzy badacze a także zbudowanie postawy gotowości do respektowania zasad etycznych i obrony ich w sytuacjach zawodowych.
Efekty uczenia się – wiedza (wie i rozumie): podstawowe zasady relacji psychologa z klientem i udzielania pomocy psychologicznej, etycznego prowadzenia diagnozy. Zna specyfikę realizacji zasad etycznych w badaniach naukowych. Rozumie niebezpieczeństwa wykorzystywania wiedzy psychologicznej w reklamie i kontaktach z mediami.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): dostrzegać i identyfikować dylematy etyczne związane z praktyką psychologiczną. Umie stosować zabezpieczenia chroniące przed naruszeniem podstawowych zasad zawodu psychologa. Prowadzi badania zgodnie z zasadami etycznego postępowania.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): do rozwijania wrażliwości na uchybienia w sferze wartości zawodu psychologa i jest gotowy im przeciwdziałać. Jest odpowiedzialny za przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i działania a także ich skutki.
Forma prowadzenia zajęć: wykład.

36. PRZEDMIOT: Seminarium monograficzno-empiryczne

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Studenci w małych zespołach, w indywidualnym kontakcie z prowadzącymi seminarium, będą pracować nad przygotowaniem, przeprowadzeniem i napisaniem pracy o charakterze empirycznym oraz nad opracowaniem autorskich warsztatów z zakresu realizowanego zagadnienia. Profil tematyczny seminarium będzie przedstawiany na początku semestru i będzie związanych z przyszłymi zakresami kształcenia. Studenci będą mieli do wyboru 2 profile

tematyczne – z obszaru psychologii klinicznej zdrowia oraz psychologii szkolno-wychowawczej. Praca będzie przebiegała w etapach: (1) Określenie tematu oraz problemu badawczego, (2) Analiza literatury naukowej, (3) Sformułowanie pytań i/lub hipotez badawczych, (4) Wybór narzędzi badawczych, (5) Projektowanie badania, (6) Wykonanie badania, (7) Analiza materiału badawczego, (8) Opisanie wyników badań, (9) Prezentacja wyników na seminarium naukowym i ich obrona, (10) Opracowanie warsztatu dotyczącego realizowanego zagadnienia, (11) Przeprowadzenie opracowanego warsztatu, (12) Dyskusja podsumowująca pracę w ramach seminarium

Cel kształcenia: zbudowanie kompetencji niezbędnych do prowadzenia projektów badawczych o charakterze naukowym i praktycznym. W trakcie seminarium studenci będą wykonywać pracę badawczą w małych zespołach pod opieką tutora. W ramach zajęć studenci będą zobligowani do samodzielnego wyłonienia i sformułowania problemu badawczego, zaprojektowania i wykonania badania, analizy wyników i opracowania pracy zaliczeniowej.

efekty uczenia się – wiedza (wie i rozumie): jak planować i przeprowadzać badania w psychologii, opisywać i prezentować ich rezultaty.

Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): przeprowadzić kwerendę literatury, dobrać narzędzia i metody do problemów badawczych, dokonać krytycznej analizy wyników według wybranego podejścia metodologicznego, przygotować raport z badania.

Efekty uczenia się – kompetencje społeczne (jest gotów do): jest otwarty na informację zwrotną i korzysta ze wskazówek dotyczących własnej działalności badawczej.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

37. PRZEDMIOT: Wstęp do seksuologii i seksuologii klinicznej

Treści merytoryczne - wykłady: Seksuologia jako nauka; Podstawowe terminy seksuologiczne; Płeć, kształtowanie się płci biologicznej; Interseksualność; Rozwój tożsamości płciowej; Transpłciowość; Płeć kulturowa; Budowa i funkcje narządów płciowych, psychofizjologia reakcji seksualnych; Prawa seksualne człowieka; Diagnozowanie i terapia najczęstszych problemów seksualnych; Antykoncepcja, infekcje przenoszone drogą płciową, bezpieczniejszy seks; Parafilie i pozanormatywne sposoby odczuwania seksualnego; Seksualność dziecięca, seksualność osób niepełnosprawnych intelektualnie.

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Seksuologia jako nauka o charakterze interdyscyplinarnym. Podstawowe terminy stosowane w seksuologii. Specyfika potrzeby seksualnej człowieka. Różnice psychoseksualne u kobiet i mężczyzn oraz różnice seksualne w różnych okresach życia. Formy aktywności seksualnej dzieci i młodzieży. Problem zbyt wczesnej aktywności płciowej nastolatków. AIDS i inne choroby przenoszone drogą płciową. Seksualność w mass mediach. Pornografia a rozwój i dojrzałość psychoseksualna. Metody diagnostyczne w seksuologii. Klasyfikacja i metody leczenia zaburzeń seksualnych. Normy regulujące ludzkie zachowania seksualne - pojęcie normy i patologii w seksuologii klinicznej, granice normy seksualnej. Dewiacje seksualne. Niepołodność i bezpłodność. Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej (profilaktyka, symptomy, konsekwencje, interwencja, opiniowanie sądowe. Cyberseksualność.

Cel kształcenia: nabycie przez uczestników zajęć podstawowej wiedzy na temat historii seksuologii i terminologii seksuologicznej, czynników biologicznych i kulturowych wpływających na rozwój seksualności, rozwoju psychoseksualnego, anatomii seksualnej, psychofizjologii seksualnej, diagnozowania i terapii najczęstszych problemów

seksualnych, problematyki antykoncepcji, infekcji przenoszonych drogą płciową i bezpieczniejszego seksu.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): podstawowe terminy stosowane w seksuologii. Zna biologiczne i psychologiczne podstawy seksualności człowieka, psychofizjologię seksualności, pojęcia: normy w zachowaniach seksualnych, dysfunkcje i zaburzenia seksualne oraz metody diagnostyczne.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): zdiagnozować zaburzenia seksualne, dysfunkcje, dewiacje i zaburzenia tożsamości płciowej.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): oceny, terapii, edukacji i promocji zdrowia seksualnego człowieka .
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

38. PRZEDMIOT: Diagnoza i terapia uzależnień

Treści merytoryczne - wykłady: Podstawowe pojęcia diagnozy i terapii uzależnień. Uzależnienie chemiczne i behawioralne. Teorie wyjaśniające problem uzależnienia. Mechanizmy i fazy rozwoju uzależnień. Psychologiczne mechanizmy uzależnień oraz ich fizjologiczne podstawy oraz skutki zdrowotne. Klasyfikacja środków psychoaktywnych – charakterystyka, działanie, skutki. Uzależnienia behawioralne – charakterystyka procesu i typologia: fonoholizm, siecioholizm, patologiczny hazard, natrętna miłość, uzależnienie od seksu, pracoholizm.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Poznanie narzędzi diagnostycznych do diagnozowania uzależnień behawioralnych. Metody leczenia uzależnień od środków psychoaktywnych i od czynności: podejście behawioralne, humanistyczne i społeczne. Poznanie systemu lecznictwa odwykowego. Przegląd koncepcji i poglądów z obszaru terapii uzależnień – metody i formy oddziaływań terapeutycznych wobec osób uzależnionych.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów z problematyką związaną z diagnozą i leczeniem uzależnień chemicznych i behawioralnych. W ramach ćwiczeń studenci uzyskają podstawową wiedzę na temat ryzyka szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z nadużywania substancji psychoaktywnych, jak również z tych związanych z obsesyjnymi, natrętnymi zachowaniami. W ramach przedmiotu przybliżone zostaną również podstawowe koncepcje i formy oddziaływań terapeutycznych wobec osób uzależnionych.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): konieczność rozpoznawania i diagnozowania uzależnień chemicznych i behawioralnych. Posiada wiedzę na temat dostępnych form i technik pracy terapeutycznej z osobami uzależnionymi.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): posługiwać się terminologią związaną z diagnozą i terapią uzależnień. Potrafi opracować podstawową diagnozę w uzależnieniach chemicznych i behawioralnych.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): nieustannego rozwoju zawodowego w obszarze uzależnień.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

39. PRZEDMIOT: Seminarium magisterskie i praca dyplomowa – 1

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Zapoznanie się z propozycjami tematyki badawczej w obrębie psychologii; dyskusja nad możliwościami realizacyjnymi prowadzenia badan; wybór i opracowanie tematu oraz problematyki badawczej zgodnie z prezentowanymi zainteresowaniami badawczymi; omówienie różnic miedzy strategią ilościową a jakościową badań w naukach społecznych; omówienie etyki prowadzenia badań; przygotowanie koncepcji pracy magisterskiej.

Cel kształcenia: przygotowanie studentów do opracowania koncepcji, przeprowadzenia badań oraz napisania na ich podstawie - pracy magisterskiej. Tematy indywidualnych prac zostaną ustalone w toku seminarium.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): terminologię, teorię i techniki pozyskiwania danych oraz zaawansowaną metodologię prowadzenia badań z zakresu psychologii; w sposób uporządkowany i podbudowany teoretycznie zagadnienia zaawansowanych technik informacyjnych, przetwarzania tekstów, wykorzystywania arkuszy kalkulacyjnych, korzystania z baz danych, posługiwania się grafiką prezentacyjną, korzystania z usług w sieciach informatycznych, pozyskiwania i przetwarzania informacji.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): formułować i analizować problemy badawcze, dobierać metody i narzędzia ich rozwiązania, syntetyzować różne idee i punkty widzenia z wykorzystaniem wiedzy psychologicznej.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): uznawania znaczenia wiedzy psychologicznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych. Jest gotów odnosić zdobytą wiedzę z zakresu dziedziny nauk społecznych i dyscypliny psychologia do tworzenia projektów empirycznych.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

40. PRZEDMIOT: Seminarium magisterskie i praca dyplomowa – 2

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Przeprowadzenie rozpoznania w zakresie możliwości prowadzenia badań i wybór narzędzi standaryzowanych lub opracowanie własnych narzędzi badawczych; dyskusja nad dostępnością terenu badan i zasadami doboru próbki badawczej zależnie od wybranej strategii badań; ustalenie słabych i mocnych stron wybranej metody, technik i narzędzi badawczych; uzyskanie zgody na prowadzenie badań; dyskusja nad problemami związanymi z podstawami metodologicznymi planowanych badan terenowych.
Cel kształcenia: przygotowanie studentów do opracowania koncepcji, przeprowadzenia badań oraz napisania na ich podstawie - pracy magisterskiej. Celem kursu jest budowanie umiejętności krytycznego spojrzenia na wyniki badań niereprezentatywnych i umiejętności dostrzegania własnych ograniczeń w zakresie obiektywizmu badawczego, rozwijanie umiejętności interpersonalnych w zakresie pozyskiwania zgody na prowadzenie badań w różnego rodzaju środowiskach społecznych – placówkach klinicznych lub/i szkolno-wychowawczych.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): terminologię, teorię i techniki pozyskiwania danych oraz zaawansowaną metodologię prowadzenia badań psychologicznych; w sposób uporządkowany i podbudowany teoretycznie rozumie zagadnienia zaawansowanych technik informacyjnych, przetwarzania tekstów, wykorzystywania arkuszy kalkulacyjnych, korzystania z baz danych, posługiwania się grafiką prezentacyjną, korzystania z usług w sieciach informatycznych, pozyskiwania i przetwarzania informacji.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): wykorzystywać wiedzę o zasadach i normach (prawnych, moralnych i zawodowych) przy organizacji badań naukowych. Dostrzega dylematy etyczne w tym dylematy roli psychologa praktyka i badacza.
Efekty uczenia się – kompetencje społeczne (jest gotów do): przestrzegania zasad etyki zawodowej i badawczej oraz działa na rzecz przestrzegania tych zasad w środowisku.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

41. PRZEDMIOT: Seminarium magisterskie i praca dyplomowa – 3

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Kontynuacja (w razie konieczności) badań przy użyciu opracowanych i zatwierdzonych przez promotora narzędzi badawczych; prezentacja

cząstkowych wyników badań i dyskusja nad częścią teoretyczną pracy, krytyczna analiza przeczytanej literatury; prezentacja opracowanych fragmentów pracy magisterskiej.
Cel kształcenia: Pogłębianie wiedzy i umiejętności badawczych związanych z funkcjonowaniem psychicznym jednostki; pogłębianie umiejętności analizy literatury obejmującej zakres prowadzonych badań, analiza ilościowa i/lub jakościowa zgromadzonego materiału empirycznego w odniesieniu do przyjętej strategii badawczej; rozwijanie umiejętności przestrzegania zasad etyki prowadzenia badań.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): specyfikę metodologiczną badań psychologicznych - główne szkoły, orientacje badawcze, strategie i metody badań stosowanych w naukach społecznych.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): wykorzystywać zaawansowane technologicznie metody i programy do analizy danych. Umie wyciągać wnioski z wyników cząstkowych badań dla poszukiwania ogólnych prawidłowości.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny treści poznawanych w procesie kształcenia i samokształcenia; pogłębionej refleksji nad swoją wiedzą i umiejętnościami;
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

42. PRZEDMIOT: Seminarium magisterskie i praca dyplomowa – 4

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Kontrola postępów pracy. Wykorzystanie metody porównawczej w pracy magisterskiej. Metody i technika pisania pracy. Kompozycja pracy. Wymagania redakcyjne: styl i język pracy. Bibliografia i redagowanie przypisów. Poszanowania prawa autorskiego.. Dyskusja nad zebranym materiałem empirycznym z badań terenowych. Przygotowanie całości pracy magisterskiej do druku.
Cel kształcenia: Rozwijanie krytycznego podejścia do studiowanej literatury i poznanych teorii wyjaśniających procesy psychologiczne i społeczne. Przygotowanie całości pracy magisterskiej do druku pod względem edytorskim i przestrzegania praw autorskich.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): zaawansowane metody analizy i interpretacji danych. Wie jak skonstruować pracę badawczą w sposób logiczny i klarowny.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): wykorzystywać wiedzę psychologiczną i innowacyjnie wykonywać zadania przez dobór oraz stosowanie odpowiednich metod i narzędzi. Umie stworzyć logiczną strukturę pracy przedstawiając założenia, oraz wnioski z prowadzonych badań.
Efekty uczenia się – kompetencje społeczne (jest gotów): do krytycznej oceny poznawanych treści w procesie kształcenia i samokształcenia, pogłębionej refleksji nad swoją wiedzą i profesjonalnymi umiejętnościami.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

43. PRZEDMIOT: Diagnoza i terapia zaburzeń ze spektrum autyzmu

Treści merytoryczne - wykłady: Rodzaje zaburzeń ze spektrum autyzmu i odrębności w klasyfikacji: autyzm wczesnodziecięcy, autyzm atypowy, zespół Retta, inne dziecięce zaburzenia dezintegracyjne, zaburzenie hiperkinetyczne z towarzyszącym upośledzeniem umysłowym i ruchami stereotypowymi, zespół Aspergera, inne całościowe zaburzenia rozwojowe, nieokreślone całościowe zaburzenia rozwojowe.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Zaburzenia rozwoju – uwarunkowania. Specyfika zaburzeń ze spektrum autyzmu; kluczowe objawy. Diagnostyka ASD; badania przesiewowe i interaktywne, zadania zespołu diagnostycznego. Terapia autyzmu - metody wykorzystywane w pracy z dzieckiem z ASD.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów z problematyką dotyczącą specyfiki rozwoju i funkcjonowania osób przejawiających zaburzenia ze spektrum autyzmu. W ramach

przedmiotu studenci uzyskają wiedzę na temat współczesnych metod diagnozowania i wczesnego wspomagania terapeutycznego .
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): charakterystyczne dla zaburzeń ze spektrum autyzmu deficyty i nieprawidłowości w obszarze komunikacji społecznej i interakcji oraz problemy w aktywności i schematyczne zachowania, przejawiające się we wczesnych etapach życia. Rozumie znaczenie wczesnej diagnozy i wczesnej pomocy terapeutycznej dla jakości dalszego życia.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): potrafi na podstawie obserwacji zachowania i wywiadu wskazać zachowania świadczące o ryzyku zaburzeń ze spektrum autyzmu, potrafi scharakteryzować metody wykorzystywane w terapii osób z ASD.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): samodzielnego stosowania metod przesiewowych do wczesnej diagnozy autyzmu (np. M-CHAT-R, zestaw kwestionariuszy ASRS).
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

44. PRZEDMIOT: Elementy prawa dla psychologów

Treści merytoryczne - wykłady: Prawo i systemy normatywne. System prawny, typologia systemów prawnych. Pojęcie prawa prywatnego i publicznego. Prawo krajowe a inne porządki prawne. Struktura prawa. Gałęzie prawa. Wykładnia prawa, wnioskowania prawnicze, toposy prawnicze. (reguły i zasady prawa). Podmiotowość w prawie (pojęcie osoby w prawie, osoba fizyczna i osoba prawna). Zdolność prawna, zdolność do czynności prawnych i jej ograniczenia. Czynność prawna i jej pojęcie. Stosunek prawny. Odpowiedzialność prawna (ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności cywilnej i karnej). Aspekt woluntatywny w prawie. Pojęcie woli. Wola i jej znaczenie dla ważności czynności prawnych (oświadczenie woli i jego wady). Zamiar i jego znaczenie w odniesieniu do czynów zabronionych. Wybrane elementy prawa procesowego ze szczególnym uwzględnieniem postępowania cywilnego i karnego. Zasady postępowania cywilnego i karnego. Alternatywne metody rozstrzygania sporów (ADR)
Cel kształcenia: wzbogacenie wiedzy studentów psychologii o podstawowe pojęcia z zakresu nauk prawnych. Studenci zapoznają się z pojęciem prawa, jego cechami i funkcją, metodami rozumowania prawniczego, pojęciem podmiotowości w prawie, pojęciem oświadczenia woli i jego skutkami, a także wybranymi zagadnieniami procedury prawnej. Dysponowanie aparatem pojęciowym ułatwi absolwentom w przyszłości ewentualną współpracę z organami państwowymi (sądownictwo, ochrona i kontrola prawa, prokuratura).
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): strukturę prawa i jej znaczenie w stosunkach społecznych. Ma wiedzę o jego zasadach i regułach, dysponuje odpowiednim aparatem pojęciowym mogącym mieć zastosowanie w najbardziej typowych sytuacjach, z którymi może się zetknąć (np. jako biegły w postępowaniu karnym).
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): posługiwać się specyficzną terminologią stosowaną przez prawników. Rozróżnia podstawowe pojęcia, rozumie znaczenie podmiotowości prawnej i aspektu woluntatywnego dla skuteczności czynności prawnych i odpowiedzialności prawnej. Umie stosować się do podstawowych zasad kierujących przebiegiem procesu cywilnego i karnego.
Efekty uczenia się – kompetencje społeczne (jest gotów do): respektowania zasad i przepisów prawa w działalności psychologa i chce i wzbogacać wiedzę z innych obszarów nauk społecznych.
Forma prowadzenia zajęć: wykład.

a/ ZAJĘCIA FAKULTATYWNE 1 i 2

45. PRZEDMIOT: Psychologia Internetu/Psychology of internet

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Internet jako zjawisko oraz jego historia - wprowadzenie do przedmiotu. Psychologia a Internet - jak wiele globalna sieć zmieniła w zakresie uprawiania psychologii. Internet jako źródło informacji oraz globalna wioska. Komunikacja w Internecie - "jak"," kto" i "dlaczego"? Zachowania użytkowników Internetu - co sprawia, że jest on tak atrakcyjny? Relacje interpersonalne w Internecie - szanse i ograniczenia. Co z tą miłością, czyli boom w obszarze portali randkowych. Jak portale społecznościowe zmieniły nasz sposób funkcjonowania społecznego - nie masz konta na portalu "Nie istniejesz". Autoprezentacja w Internecie - czy rzeczywiście powinniśmy dbać o swój wizerunek w Sieci? Manipulacja w Internecie - czy naprawdę jesteśmy jednostkami myślącymi samodzielnie? Wirtualna rzeczywistość (VR) - wykorzystanie w rozrywce oraz w zadaniach związanych z pomaganiem. Badania naukowe w Internecie - plusy i minusy. Ciemna strona Internetu - jakich zjawisk nie było, a stały się możliwe w dobie wszechobecnego Internetu.
Cel kształcenia: przekazanie studentom wiedzy na temat roli Internetu w funkcjonowaniu człowieka. Poznają efekt wpływu Internetu na działalność psychologa oraz zmiany, jakie zaszły w obrębie świadczenia usług psychologicznych, które mogą być świadczone poprzez Sieć. Dzięki zajęciom studenci nabędą umiejętność analizowania zjawisk występujących w przestrzeni wirtualnej. Zapoznają się ze zjawiskami obecnymi w Internecie, które mogą nieść negatywne skutki dla jego użytkowników.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): wpływ, zarówno pozytywny, jak i negatywny Internetu na człowieka. Posiada wiedzę na temat psychologicznego podłoża zachowań manifestowanych w przestrzeni online, a także zna potrzeby, jakie ludzie realizują za pośrednictwem Internetu.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): dokonać charakterystyki psychologicznej zjawisk zachodzących w Internecie. Umie dokonać krytycznej oceny zachowań przejawianych w przestrzeni online. Potrafi samodzielnie wyciągać wnioski z artykułów naukowych dotyczących funkcjonowania psychologicznego człowieka w cyberprzestrzeni. Umie prowadzić dyskusję z innymi osobami na temat psychologicznych aspektów korzystania z Internetu.
Efekty uczenia się – kompetencje społeczne (jest gotów do): dokonywania krytycznej oceny odbieranych treści. Docenia wiedzę psychologiczną dla wspierania rozwoju jednostki i kształtowania więzi w środowiskach społecznych.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

46. PRZEDMIOT: Komunikacja międzykulturowa

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Wprowadzenie do komunikacji międzykulturowej – podstawowe terminy (między-, trans- i wielokulturowość, komunikacja werbalna i niewerbalna a wzorce kulturowe, podstawowe wzory kulturowe); proces komunikacji trans- i interkulturowej – specyfika, rola uniwersaliów i różnic kulturowych; Identyfikowanie różnic i barier kulturowych w procesie komunikacji i ich znaczenie; Komunikacja w psychologii trans- i międzykulturowej.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów z zagadnieniami, którymi zajmuje się psychologia trans- i interkulturowa w odniesieniu do procesu komunikacji pomiędzy przedstawicielami różnorodnych wzorów i obszarów kulturowych, w kontekście interakcji, jakie zachodzą pomiędzy różnymi kulturami, w celu nawiązania kontaktów pomiędzy nimi, wzajemnego poznania, identyfikacji różnic i uniwersaliów kulturowych. W ramach przedmiotu studenci uzyskają wiedzę na temat roli i znaczenia komunikacji

interkulturowej (bazującej na uniwersaliach i różnicach kulturowych) w odniesieniu do diagnostyki i terapii psychologicznej i psychopedagogicznej. W ramach przedmiotu przybliżona zostanie również charakterystyka funkcjonowania osób z różnych obszarów kulturowych oraz kulturowego kontekstu ich reakcji, zachowania, zaburzeń itp.
*Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie):*modele różnic kulturowych, dostrzega rangę i rolę komunikacji interkulturowej (jako procesu interakcji przedstawicieli różnych kultur, w kontekście wzajemności, wymiany komunikatów, z uwzględnieniem barier i uniwersaliów kulturowych oraz ich dekodowania, jak również sprawczości i podmiotowości). Wie, na czym polega komunikacja interkulturowa na poziomie globalnym, lokalnym, instytucjonalnym, międzygrupowym oraz interpersonalnym.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): posługiwać się terminologią wykorzystywaną w psychologii trans- i między kulturowej, potrafi komunikować się z uwzględnieniem rangi uniwersaliów i różnic kulturowych, potrafi również identyfikować sygnały niewerbalne typowe dla danego obszaru i wzorca kulturowego, potrafi również identyfikować bariery komunikacyjne w interakcjach między przedstawicielami różnych kultur (w aspekcie: dystansu przestrzennego, postrzegania czasu, uwarunkowanych kulturowo sposobów komunikowania się, uwarunkowanej kulturowo hierarchii oraz wzorców kobiecości i męskości).
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): nieustannego rozwoju zawodowego i osobistego z uwzględnieniem rangi uniwersaliów i różnic kulturowych w procesie komunikacji między jednostkami, grupami i instytucjami o charakterze pomocowym.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

47. PRZEDMIOT: Praca z dzieckiem z niepełnosprawnością intelektualną

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Środowisko szkoły a funkcjonowanie uczniów z niepełnosprawnością intelektualną. Edukacja i rehabilitacja z niepełnosprawnością intelektualną. Zalecenia, strategie i metody wykorzystywane w pracy z dziećmi z niepełnosprawnością intelektualną.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów ze specyfiką pracy z uczniami z niepełnosprawnością intelektualną w różnych typach szkół oraz merytoryczne przygotowanie studentów do pracy z takimi osobami (znajomość metod, form, zasad pracy).
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): podstawowe pojęcia związane z metodyką pracy z dziećmi z niepełnosprawnością intelektualną, strategie, metody i formy pracy wykorzystywane w edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną. Dysponuje wiedzą na temat projektowania zajęć dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): wykorzystać podstawową wiedzę z zakresu pedagogiki specjalnej dotyczącą funkcjonowania dzieci z niepełnosprawnością intelektualną do analizy i interpretacji sytuacji tych osób. Umie oceniać przydatność różnych metod i form pracy dziećmi z niepełnosprawnością intelektualną.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): nieustannego rozwoju zawodowego i osobistego. Jest przekonany o potrzebie podejmowania profesjonalnych działań w pracy z dziećmi z niepełnosprawnością intelektualną
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

48. PRZEDMIOT: Trening twórczości

Treści merytoryczne - ćwiczenia: 1. Ustalenie i omówienie wspólnie zasad sprzyjających pracy twórczej. 2. Teorie twórczości omówione za pomocą metody projektu. 3. Zasady panujące w grupie twórczego myślenia opierają się na stworzeniu bezpiecznego stylu

relacji. 4. Omówienie na podstawie ćwiczeń cech społecznej przestrzeni twórczej: ludyczność, odroczone wartościowanie, racjonalna irracjonalność, kompetentna niekompetencja, aktualność , różnorodność. 5. Wybór zadania twórczego do pracy: instalacja artystyczna, happening, przedstawienie teatralne -wybór tematów lub tematu. 6. Ćwiczeniowe zapoznanie z problemami dywergencyjnego i konwergencyjnego sposobu myślenia – różnice i podobieństwa. 7. Omówienie różnych rodzajów twórczości – test Urban Yellen. 8. Omówienie ról społecznych w zespole. 9. Omówienie faz procesu grupowego (ze szczególnym uwzględnieniem fazy indywiduacji w grupie). 10. Rola i miejsce kryzysu(ów) w procesie tworzenia. 11. Stworzenie nowego rozwiązania lub dzieła.

Cel kształcenia: poznanie „Treningu twórczości" jako metody pracy z grupą, gdzie grupa jest postrzegana jako zespół o twórczym potencjale. Uczestnicy zajęć poznają metody zarządzania procesem grupowym, w taki sposób aby grupa generowała nowe pomysły odznaczające się dobrą jakością.

Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): różne sposoby zastosowań treningu twórczości jako metody pracy z grupą. Student ma wiedzę w zakresie kreatywności, diagnozy sposobów tworzenia i pełnienia ról w twórczym zespole.

Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): przeprowadzić, kształtować i formować trening twórczości w kontekście funkcjonowania psychospołeczno-pedagogicznego jednostki w grupie oraz całych grup (ze szczególnym uwzględnieniem tzw. procesu grupowego) biorąc pod uwagę facylitacyjną rolę, jaką pełni w nim psycholog.

Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): przeprowadzania, kształtowania i formowania treningu twórczości w kontekście funkcjonowania psychospołeczno-pedagogicznego jednostki w grupie oraz całych grup.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

49. PRZEDMIOT: Neurologopedia

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Zaburzenia komunikacji werbalnej w przebiegu chorób neurologicznych. Klasyfikacja objawowa i podział zaburzeń językowych w udarach mózgu, chorobach neuronu ruchowego, guzach mózgu oraz urazów mózgowo-czaszkowych. Narzędzia do diagnozy neurologopedycznej zaburzeń językowych i zaburzeń mowy. Postępowanie neurologopedyczne w chorobach neurologicznych: udar (faza ostra i opieka ambulatoryjna), choroby neuronu ruchowego- stwardnienie zanikowe boczne, stwardnienie rozsiane, choroba Parkinsona, otępienie. Dyzartria: narzędzia diagnostyczne, rehabilitacja artykulacyjna i fonacyjna. Profilaktyka dyzartrii w przebiegu chorób neuronu ruchowego i chorób neurodegeneracyjnych. Postępowanie neurologopedyczne u pacjentów w stanie minimalnej świadomości: Różnicowanie funkcjonalne pacjentów w kontekście stanów świadomości, Obiektywne narzędzia diagnostyczne oceniające stan komunikacji pacjentów w śpiączce, Rehabilitacja neurologopedyczna pacjentów w śpiączce, Rola rodziny w procesie rehabilitacji pacjenta w śpiączce.

Cel kształcenia: zapoznanie studentów z zagadnieniami związanymi z zaburzenia komunikacji werbalnej w przebiegu chorób neurologicznych. W ramach przedmiotu studenci zapoznają się z funkcjonowaniem poznawczym oraz postępowaniem neurologopedycznym u pacjentów w stanie minimalnej świadomości.

Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): zagadnienia związane z zaburzenia komunikacji werbalnej w przebiegu chorób neurologicznych i ma wiedzę o postępowaniu neurologopedycznym wobec pacjentów pozostającym w stanie minimalnej świadomości.

Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): rozpoznać i różnicować zaburzenia funkcji językowych i zaburzenia mowy w przebiegu chorób neurologicznych i urazów mózgowo-czaszkowych. Na podstawie badań neuroobrazowych, testów językowych i innych narzędzi diagnostycznych potrafi dokonać oceny funkcjonowania pacjenta pozostającego w stanie minimalnej świadomości.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): wspierania pacjentów neurologicznych z trudnościami w komunikacji werbalnej i osób chorych neurologicznie.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

50. PRZEDMIOT: Psychologia starzenia się i starości

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Definicja procesu starzenia się. Charakterystyka okresu rozwojowego jakim jest starość. Granice starości (według WHO). Zjawisko starzenia się społeczeństw. Kulturowe i społeczne wyznaczniki starości. Pojawianie się nowych ról społecznych i sposobów spędzania czasu. Radzenie sobie z problemem straty. Zjawisko depresji wśród osób starszych. Seksualność osób starszych. Pojęcie ageizmu i jego konsekwencje. Wyznaczniki poziomu satysfakcji z życia u osób starszych. Charakterystyka funkcjonowania poznawczego i emocjonalnego osób starszych – proces naturalny a objawy schorzeń neurozwyrodnieniowych.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów z charakterystyką okresu starzenia się i starości, podstawowymi trudnościami, ale również potencjałem rozwojowym tego etapu życia człowieka, poznanie konsekwencji procesu starzenia się społeczeństwa oraz zwrócenie uwagi na problem uprzedzeń wobec osób w wieku starszym oraz możliwości zapobiegania im
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): definicję starzenia się i starości, zna granice okresu starości, jej społeczne i kulturowe wyznaczniki, wie, jakie są podstawowe wyznaczniki poziomu satysfakcji z życia wśród seniorów, zna charakterystykę funkcjonowania poznawczego osób starszych, fizjologiczne mechanizmy starzenia się mózgu oraz jego formę patologiczną – objawy neurozwyrodnieniowe, zna charakterystykę najczęściej występujących schorzeń otępiennych i ich przebiegu.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): posługiwać się terminologią psychologii rozwoju człowieka dotyczącą okresu starzenia się i starości, potrafi zróżnicować naturalne procesy starzenia się w zakresie funkcjonowania poznawczego od ich formy chorobowej, jaką jest otępienie, potrafi przeprowadzić i zinterpretować testy przesiewowe wykrywające objawy otępienne tj. Krótka Skala Oceny Stanu Psychicznego (MMSE), Test Rysowania Zegara (CDT) oraz Geriatryczna Skala Oceny Depresji.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): pracy z osobami starszymi w zakresie terapii indywidualnej w środowisku lokalnym lub w ramach opieki instytucjonalnej (np. Domy Pomocy Społecznej, Placówki Opieki Długoterminowej, Środowiskowe Domy Samopomocy).
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

51. PRZEDMIOT: Rozwijanie kompetencji społecznych uczniów

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Składniki skutecznych programów rozwijających kompetencje: umiejętności emocjonalne, poznawcze i społeczne oraz cztery zakresy umiejętności interpersonalnych: I. Wzajemne poznanie (otwartość, samoświadomość, samoakceptacja oraz zaufanie), II. Skuteczna komunikacja (dokładne i jednoznacznego wzajemne zrozumienie komunikatów werbalnych i niewerbalnych – słuchanie i udzielanie informacji zwrotnych), III. Wpływania na siebie nawzajem i pomoc , IV. Konstruktywnego rozwiązywania wspólnych problemów i konfliktów (asertywność). Wykorzystanie różnorodnych metod pracy z grupą z wykorzystaniem kart

metaforycznych, gier edukacyjnych itp. umożliwiających prowadzenie zajęć warsztatowych rozwijających kompetencje społeczne.
Cel kształcenia: przygotowanie do prowadzenia zajęć mających na celu rozwijanie kompetencji społecznych uczniów, doświadczanie siebie w roli osoby prowadzącej grupę, uzyskanie informacji zwrotnej od pozostałych uczestników na temat własnych kompetencji pracy z grupą.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): kompetencje społeczne i zasady ich rozwoju (cztery zakresy umiejętności interpersonalnych).
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): integrować wiedzę teoretyczną z praktyką edukacyjną samodzielnie zaplanować i przeprowadzić warsztat umiejętności psychospołecznych, właściwie dopierając środki i metody pracy.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): poszukiwania optymalnych rozwiązań w doborze treści i środków w planowaniu oraz prowadzeniu zajęć mających na celu kształtowanie kompetencji społecznych; jest wrażliwy na problemy psychospołeczne, gotów do komunikowania się i współpracę z innymi.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

52. PRZEDMIOT: Rozwijanie siły i odporności psychicznej

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Wprowadzenie do zagadnienia Odporności Psychicznej: źródło pojęcia, rozumienie terminu. Znaczenie Odporności Psychicznej dla zdrowia psychicznego oraz radzenia sobie z trudnościami i wyzwaniami. Historia rozwoju koncepcji Odporności Psychicznej. Zrozumienie modelu OP: koncepcja 4C. Mierzenie OP i jej zastosowania: test MTQ48. Badania naukowe wykorzystujące model OP. Rozwój Odporności Psychicznej: podstawowe techniki, metody pracy i programy.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów z głębszym znaczeniem pojęcia Odporność Psychiczna, a także uświadomienie ich, jak ważne jest rozwijanie OP w świecie pełnym wyzwań i niepewności. W ramach przedmiotu studenci uzyskają wiedzę, jak można diagnozować OP oraz jakie są podstawowe metody rozwoju OP.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): pojęcie odporności psychicznej. Wie, jakie są podstawowe narzędzia diagnozy poziomu OP. Zna podstawy naukowe dot. OP i praktyczne aspekty rozwoju OP.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): przedstawić podstawowe metody rozwoju Odporności Psychicznej. Potrafi wykorzystywać narzędzia diagnostyczne, interpretować wyniki kwestionariuszy i przekazywać informacje zwrotne osobom badanym. Student potrafi stosować podstawowe techniki rozwoju OP.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): ciągłej aktualizacji wiedzy w zakresie OP i podnoszenia poziomu umiejętności trenerskich i coachingowych w obszarze OP. Chce budować sieć kontaktów i propagować rozwój OP.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

53. PRZEDMIOT: Marketing, promocja i budowanie marki

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Wprowadzenie do marketingu, korzenie, definicja, fundamentalne zasady, orientacje w działalności przedsiębiorstw, podstawowe narzędzia; Zachowania nabywców; Strategie segmentacji i pozycjonowania Otoczenie rynkowe przedsiębiorstwa i jego wpływ na podejmowanie decyzji marketingowych; Ewolucja komponentów marketing-mix-u; Produkt jako element marketingu. Polityka cenowa przedsiębiorcy; Dystrybucja – istota, podstawowe strategie, rodzaje kanałów; Polityka promocji, jej istota, podstawowe formy promocji. Analiza asortymentowa wybranych grup produktów i usług, z uwzględnieniem trendów marketingowych. Identyfikacja faz cyklu życia marketingowego produktu na przykładach. Projektowanie

działań marketingowych, ze szczególnym uwzględnieniem komunikacji marki oraz działań promocyjnych.
Cel kształcenia: przekazanie wiedzy oraz wykształcenie umiejętności w zakresie podstaw marketingu, ze szczególnym uwzględnieniem aspektu promocyjnego oraz budowania marki, działań marketingowych, jego narzędzi metod i procedur na potrzeby skutecznego zarządzania obiektami, adekwatnie do uwarunkowań i trendów rynkowych.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): podstawowe zagadnienia teoretyczne marketing, a w tym: narzędzia, metody i procedury marketingowe; Identyfikuje współczesne trendy biznesowe i ocenia wpływ otoczenia na decyzje marketingowe przedsiębiorstw.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): samodzielnie bądź w ramach pracy zespołowej dobrać i zastosować różnorodne narzędzia i procedury marketingowe właściwe dla sytuacji konkretnej organizacji, marki czy produktu.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): nieustannego rozwoju zawodowego i osobistego.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

54. PRZEDMIOT: Warsztaty teatralne

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Teatr – wprowadzenie w problematykę przedmiotu. Elementarne zadania aktorskie. Wyobraźnia i koncentracja. Animowanie przedmiotu. Ekspresja ciała. Improwizacje, gry i zabawy teatralne. Ruch sceniczny. Scenografia i kostium na scenie. Techniki dramy. Kompozycja spektaklu. Etiuda teatralna. Prezentacja projektu artystycznego.
Cel kształcenia: Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z różnorodnymi technikami teatralnymi i parateatralnymi oraz formami konstruowana własnych działań artystycznych.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): podstawowe pojęcia dotyczące teatru oraz posiada wiedzę o osobach uczestniczących w działalności społeczno-kulturalnej.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): konstruować własne scenariusze i organizuje ich prezentację w postaci zdarzenia teatralnego. W oparciu o samodzielną analizę tworzy i realizuje elementy warsztatu teatralnego.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): pracy w zespole i kreatywności w obszarze działalności artystycznej.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

b/ ZAJĘCIA FAKULTATYWNE 3 i 4

55. PRZEDMIOT: Psychologia konfliktu i kryzysu

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Mechanizmy powstawania konfliktów na różnych płaszczyznach: interpersonalnej, zawodowej i społecznej. Czynniki poznawcze, emocjonalne, komunikacyjne i społeczne warunkujące rozwój konfliktu. Strategie rozwiązywania konfliktów, mediacje, negocjacje, deliberacja. Pojęcie kryzysu i okoliczności jego występowania. Komunikacja w konflikcie i możliwości jej usprawniania. Zasady interwencji kryzysowej. Umiejętności interwenta kryzysowego, mediatora i negocjatora.
Cel kształcenia: Zapoznanie studentów z modelami konfliktów społecznych i interpersonalnych oraz ich dynamiką. Rozwój umiejętności wykorzystania różnych strategii rozwiązywania konfliktów i zapobiegania im. Tworzenie kompetencji do działania w celu zapobiegania eskalacji konfliktów. Rozwój umiejętności działania w sytuacjach kryzysowych zgodnie z podstawowymi zaleceniami co do interwencji.

Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): rozumie znaczenie wielu płaszczyzn, na których mogą powstać konflikty. Zna różnorodne strategie rozwiązywania konfliktów: negocjacje, mediacje, deliberację.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): rozpoznać uwarunkowania eskalacji konfliktu w różnych sytuacjach. Potrafi dostrzec potencjalne zarzewia konfliktów w swoim najbliższym otoczeniu oraz w sferze publicznej oraz podjąć odpowiednie działania profilaktyczne.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): komunikowania się w sposób łagodzący napięcia w sytuacjach konfliktów i udzielić podstawowego wsparcia osobie w kryzysie.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

56. PRZEDMIOT: Zaburzenia odżywiania. Patogeneza i obraz kliniczny

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Zaburzenia samoregulacji w zakresie odżywiania się. Czynniki warunkujące zdrowie psychiczne i społeczne człowieka w kontekście rozwoju prawidłowych zachowań żywieniowych. Rodzaje oraz klasyfikacja zaburzeń odżywiania. Przyczyny, objawy oraz konsekwencje zaburzeń odżywiania różnego typu. Formy pomocy osobom cierpiącym na zaburzenia odżywiania. Rola dietoterapii oraz prawidłowego żywienia w leczeniu zaburzeń odżywiania.
Cel kształcenia: Zapoznanie studentów z podstawowymi zasadami samoregulacji procesu odżywiania się. Omówienie rodzajów, przyczyn, objawów, konsekwencji oraz form pomocy osobom cierpiącym na różne rodzaje zaburzeń odżywiania się. Zapoznanie z istotą, problemami, pojęciami i metodami leczenia stosowanymi w obszarze zaburzeń.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): podstawowe pojęcia z zakresu zaburzeń odżywiania, mechanizmy związane z nieprawidłowym odżywianiem się człowieka. Wie, jakie czynniki biopsychospołeczne warunkują prawidłowe bądź zaburzone odżywianie się. Orientuje się w metodach leczenia zaburzeń odżywiania.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu nauk społecznych oraz nauk o zdrowiu w celu analizy problemów z odżywianiem pacjenta. Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): do tworzenia priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania. Jest gotowy aby zidentyfikować i poddać analizie czynniki natury psychospołecznej wpływające na funkcjonowanie człowieka w kontekście zaburzeń odżywiania.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

57. PRZEDMIOT: Zaburzenia okresu dorastania

Treści merytoryczne - ćwiczenia: 1. Przedstawienie najczęściej występujących teoretycznych modeli zaburzeń zachowania: model biologiczny, model teorii uczenia się, model poznawczy, model psychodynamiczny, model systemowy. 2. Psychopatologia rozwojowa zaburzeń zachowania. 3. Zaburzenia zachowania i emocji rozpoczynające się zwykle w dzieciństwie i wieku młodzieńczym: opis i klasyfikacja zgodnie z kryteriami diagnostycznymi ICD-10: zaburzenia zachowania, zachowania opozycyjno-buntownicze: depresyjne zaburzenia zachowania, myśli i tendencje samobójcze, zaburzenia lękowe, zaburzenia obsesyjno-kompulsywne zaburzenia dysocjacyjne (konwersyjne) i zaburzenia przebiegające pod postacią somatyczną, zaburzenia funkcjonowania społecznego: mutyzm wybiórczy, fobie społeczne; zaburzenia tikowe; zaburzenia odżywiania: anoreksja i bulimia; zaburzenia związane z (ekstremalnym) stresem: PTSD, zaburzenia adaptacyjne; zaburzenia zachowania i zaburzenia psychiczne związane z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych.

Cel kształcenia: wieloaspektowe zapoznanie studentów z problematyką zaburzeń psychicznych okresu dorastania – a z zwłaszcza z: problemem normy i/vs. patologii, czynnikami sprzyjającymi występowaniu zaburzeń oraz rolą stresu w życiu człowieka i związanych z nim konsekwencji dla funkcjonowania jednostki. Zapoznanie studenta z charakterystyką funkcjonowania dzieci i młodzieży z różnymi formami i rodzajami: zaburzeń zachowania i emocji rozpoczynających się zwykle w dzieciństwie i wczesnej młodości oraz zróżnicowaniem możliwych form pomocy terapeutycznej.
*Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie):*zaburzenia zachowania i emocje występujące w okresie dorastania, ich wpływ na funkcjonowanie psychologiczne i społeczne jednostki oraz jej otoczenia. Zna objawy zaburzeń zachowania, różne rodzaje i formy zaburzeń (psychicznych) okresu dorastania. Zna ich etiologię a także związane z ich wystąpieniem ryzyko i społeczne oraz psychiczne problemy adaptacyjne.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): posługiwać się terminologią wykorzystywaną w psychologii zaburzeń zachowania i emocji, adekwatnie stosuje ją względem obserwowanych zachowań dzieci i młodzieży oraz potrafi zdiagnozować rodzaje zaburzeń zachowania, emocji i myślenia. Potrafi ponadto dokonać krytycznej analizy przyczyn wystąpienia danego zaburzenia.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): nieustannego rozwoju zawodowego i osobistego w zakresie diagnozy i pracy z zaburzeniami zachowania, emocji i myślenia dzieci i młodzieży.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

58. PRZEDMIOT: Dziecko w rodzinie dysfunkcyjnej

Treści merytoryczne - ćwiczenia: 1. Definicje rodziny w ujęciu socjologicznym, psychologicznym, pedagogicznym. Systemowe podejście do rozumienia rodziny. 2. Problem dysfunkcji w rodzinie, ich rodzajów i wpływu na działanie systemu rodzinnego.3. Cechy rodziny dysfunkcyjnej, czynniki ryzyka krzywdzenia dziecka, objawy zaburzeń dziecięcych wynikających z wychowywania się w rodzinie nieprawidłowo realizującej swoje funkcje. 4. Rodzina z problemem uzależnienia, przemocy, choroby psychicznej, euro-rodziny i eurosieroctwo, rodzina rozbita. 5. Role przyjmowane przez dzieci w rodzinach dysfunkcyjnych oraz ich wpływ na rozwój psychospołeczny dziecka. 6. Długofalowe skutki dorastania w rodzinie dysfunkcyjnej. Opis syndromu DDD. 7. Problem i potrzeba terapii rodziny dysfunkcyjnej.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów z problematyką życia i dorastania dziecka w rodzinie dysfunkcyjnej. W ramach ćwiczeń studenci uzyskają podstawową wiedzę na temat organizacji życia społecznego jaką jest rodzina oraz na temat jej prawidłowego i dysfunkcjonalnego funkcjonowania.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): wpływ uzależnienia, przemocy (etc.) na funkcjonowanie systemu rodzinnego, ich skutków na rozwój społeczny i psychologiczny dzieci dorastających w takich rodzinach.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): adekwatnie posługiwać się terminologią związaną ze skutkami dorastania dziecka w rodzinie dysfunkcyjnej oraz potrafi dokonać opisu psychologicznego cech wykształcających się u jednostki mającej w swoim doświadczeniu życie w rodzinie dysfunkcyjnej.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): rozpoznawania problematyki i skutków psychologicznych dorastania dziecka w rodzinie dysfunkcyjnej.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

59. PRZEDMIOT: Psychologia niedostosowania społecznego

Treści merytoryczne - ćwiczenia: 1. Wieloaspektowe zapoznanie studentów z istotą, zakresem i znaczeniem funkcjonalno-społecznym pojęć: socjalizacja, desocjalizacja

i resocjalizacja, wychowanie i trudności wychowawcze, zaburzenia przystosowania, nieprzystosowanie społeczne, zaburzenia osobowości, psychopatia i socjopatia, niedostosowanie i wykolejenie społeczne, kultura (w aspekcie atrybutywnym i dystrybutywnym), akulturacja i enkulturacja a niedostosowanie społeczne, warunkowanie i modelowanie zachowania osób niedostosowanych społecznie. 2. Wieloaspektowe zapoznanie studentów z etiologią, teoriami, zakresem i znaczeniem funkcjonalno-społecznym niedostosowania społecznego i jego objawów (wraz z omówieniem na wybranych przykładach). 3. Wieloaspektowe zapoznanie studentów z wybranymi sposobami i programami zapobiegania, diagnozy i korekcji niedostosowania społecznego.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów ze zjawiskiem niedostosowania społecznego, jego etiologią, teoriami, zakresem i znaczeniem funkcjonalno-społecznym. Pobudzenie studentów do refleksji nad czynnikami ryzyka wykolejenia społecznego (jako konsekwencji niedostosowania) oraz poszukiwania sposobów ich redukcji poprzez profilaktykę oraz oddziaływania resocjalizacyjne i terapeutyczne.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): jak zdefiniować niedostosowanie społeczne, zna zależność między nieprzystosowaniem, niedostosowaniem a wykolejeniem społecznym. Zna objawy niedostosowania, sposoby profilaktyki i metody korekcji w tym zakresie.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): określić różnice i podobieństwa między nieprzystosowaniem a niedostosowaniem społecznym, Umie scharakteryzować istotę takich pojęć, jak: trudności wychowawcze, zaburzenia przystosowania, nieprzystosowanie społeczne, zaburzenia osobowości, psychopatia i socjopatia oraz ich znaczenie w niedostosowaniu społecznym. Ma umiejętność identyfikacji czynników mających wpływ na niedostosowanie społeczne oraz wyjaśnia proces wykolejenia społecznego. Potrafi planować odpowiednie działania zaradcze.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): wyjaśniania procesu wykolejenia społecznego w oparciu o dostępne informacje osobopoznawcze, analizę dokumentów i wyników przeprowadzonych diagnoz oraz tworzenia programów naprawczych niedostosowawczych zachowań jednostki.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

60. PRZEDMIOT: Zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży

Treści merytoryczne - ćwiczenia: 1. Ryzyko, zachowania ryzykowne, zachowania problemowe, zachowania antyspołeczne, zachowania normalne vs. dewiacyjne, zaburzenia internalizacyjne vs. eksternalizacyjne, uzależnienia behawioralne – zagadnienia etymologiczno-definicyjne. 3. Wieloaspektowość ryzyka: zachowanie adaptacyjne, problem perspektywy, konieczność vs. przyjemność (ryzyko: instrumentalne vs. stymulujące) - ujęcie stricte psychologiczne. 4. Teorie, koncepcje i modele ryzyka i zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży - ujęcie psychospołeczno-pedagogiczne/wieloaspektowe: a) od zapotrzebowania na stymulację i poszukiwania wrażeń, b) poprzez strukturę osobowości (zwłaszcza problem tzw. osobowości hubrystycznej) oraz problem zaburzeń zachowania i osobowości, c) do (oddziaływania) kultury i społeczeństwa ryzyka. 5. Wybrane sfery przejawiania skłonności do ryzyka i zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży i ich charakterystyka psychospołeczno-pedagogiczna: a) substancje psychoaktywne, b) cyberprzestrzeń i światy wirtualne, c) (ryzykowne) zachowania seksualne. d) zachowania przestępcze i zachowania autoagresywne, e) hazard. 6. Problem (re)socjalizacji, wychowania, a/enkulturacji i modelowania zachowania a stosunek do ryzyka i zachowań ryzykownych (w różnych kulturach). 7. Metody badania ryzyka i zachowań ryzykownych – wprowadzenie

w tematykę. 8. Ryzyko/a i zachowania ryzykowne a środowisko domowe, szkolne/grupa rówieśnicza i miejsce pracy – przyczyny, przebieg, uwarunkowania psychospołeczno-pedagogiczne. 9. Wybrane programy (psycho)profilaktyczne i prewencyjno-interwencyjne stosowane wobec dzieci i młodzieży – założenia, sposób funkcjonowania i znaczenie psychospołeczno-pedagogiczne.
Cel kształcenia: Wieloaspektowe zapoznanie studentów z pojęciami, istotą, znaczeniem psychospołeczno-pedagogicznym, teoriami i metodami badania oraz skalą zjawisk: ryzyka i zachowań ryzykownych dzieci młodzieży.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): pojęcia z zakresu teorii ryzyka i zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży oraz ma widzę o psychologicznych mechanizmach jego powstawania i oddziaływania oraz zapobiegania wybranym rodzajom zachowań ryzykownych.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): opisać różnice i podobieństwa pomiędzy pojęciami ryzyka i zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży oraz zależności zachodzących między ww. zjawiskami. Ma umiejętność identyfikowania i zapobiegania wybranym zachowaniom ryzykownym dzieci i młodzieży.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): przejawiania wrażliwości na wystąpienie zjawisk ryzyka i zachowań ryzykownych w różnych kontekstach psychospołeczno-pedagogicznych i społeczno-kulturowych.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

61. PRZEDMIOT: Poradnictwo psychologiczno-seksuologiczne

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Tematyka ćwiczeń obejmować będzie praktyczne podejście do następujących zagadnień/problemów: zasady w poradnictwie a zasady psychoterapii, budowanie kontaktu z klientem (pacjentem) - podtrzymywanie kontaktu oraz błędy w kontakcie z pacjentem, wywiad psychologiczny, psychiatryczny i seksuologiczny a dane z obserwacji; podstawy poradnictwa psychologicznego; opór - źródła oporu i praca z oporem; obszary poradnictwa i seksualnego, jego podmiot i przedmiot; obszary problemowe związane z płcią – interseksualizm, transgenderyzm, transseksualizm; poradnictwo seksualne w odniesieniu do różnych orientacji psychoseksualnych; poradnictwo w zakresie dysfunkcji i problemów seksualnych kobiet; poradnictwo w zakresie dysfunkcji i problemów seksualnych mężczyzn; poradnictwo dotyczące planowania rodziny; poradnictwo przedmałżeńskie i małżeńskie; poradnictwo dla rodziców; poradnictwo dla dzieci i innych członków rodzin; poradnictwo związane z wykonywaniem testów w kierunku HIV; poradnictwo w odniesieniu do normy i patologii seksualnej; poradnictwo małżeńskie - kryzysy małżeńskie; poradnictwo seksuologiczno-małżeńskie.
Cel kształcenia: przekazanie studentom współczesnej wiedzy na temat szeroko rozumianego poradnictwa psychologicznego-seksuologicznego, rozpoczynając od metod budowania kontaktu, poprzez pracę z oporem, zbieranie wywiadu (w tym wywiadów specjalistycznych - seksuologicznego, psychiatrycznego), aż do omówienia podstaw poradnictwa.
*Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie):*przebieg rozwoju seksualnego człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym a także zaburzenia w tym zakresie, rozumie istotę funkcjonalności i dysfunkcjonalności, normy i patologii w odniesieniu do seksualności człowieka. Ma elementarną wiedzę dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich prawidłowości i zakłóceń mających wpływ na relacje w zakresie funkcjonowania psychologiczno-seksualnego człowieka. Ma wiedzę na temat metod, technik i środków interwencji stosowanych w poradnictwie psychologiczno- seksualnym oraz ewaluacji

działań służących rozwiązywaniu problemów jednostek, grup i społeczności w tym zakresie.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): komunikować się efektywnie w relacji interpersonalnej, potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie poradnictwa psychologiczno-seksualnego, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia w tym zakresie.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

62. PRZEDMIOT: Psychologiczne aspekty prokreacji

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Psychologiczna sytuacja osób z trudnościami prokreacyjnymi (in vitro). Psychologiczne potrzeby kobiety rodzącej. Baby blues i depresja poporodowa. Sytuacja rodziców po niepowodzeniach położniczych (poronienia, urodzenia martwe, „urodzenia chore"), hospicja perinatalne. Wypalenie rodzicielskie.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów się ze zjawiskami występującymi w psychologii prokreacyjnej, ginekologiczno-położniczej. Celem jest nabycie podstawowej wiedzy i umiejętności do budowania relacji diagnostyczno-terapeutycznej z osobami/pacjentami z tego rodzaju trudnościami.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): podstawowe pojęcia i zjawiska psychologiczne występujące w obszarze perinatalnym i prenatalnym. Rozumie zagadnienia związane z psychopatologią, metodologią badań psychologicznych, psychologicznymi teoriami wyjaśniającymi zaburzenia występujące w okresie przed i poporodowym a także we wczesnym rodzicielstwie.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): posługiwać się terminologią wykorzystywaną w pracy z osobami/pacjentami z problematyką perinatalną, prenatalną a także problemami we wczesnym rodzicielstwie. Posługuje się wiedzą z zakresu podstawowych interwencji psychologicznych wobec osób, których problemy dotyczą problematyki poruszanej w ramach psychologicznych aspektów prokreacji.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): podjęcia pracy z pacjentem w aspekcie prokreacji i wczesnego rodzicielstwa oraz rozwijać kompetencje w relacjach z tego rodzaju osobami/pacjentami.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

63. PRZEDMIOT: Arteterapia

Treści merytoryczne - ćwiczenia: 1. Psychologiczne teorie twórczości i/a zdrowie psychiczne – przegląd badań. 2. Narracje jako sposób organizowania wiedzy o sobie samym i świecie. 3. Analiza rysunku w odniesieniu do stadiów rozwojowych: a) Kreska – linia, b) Barwy – emocjonalność, c) Rysunek postaci – rozwój rysunku, d) Dynamika, e) Kompozycja, f) Zabawa obrazem, 4. Trudne tematy prac plastycznych i sposób ich omówienia: Bunt, złość, agresja, przemoc, izolacja, 5. Wymalowane milczenie - terapia mutyzmu. 6. Autyzm – wyjść poza schematy komunikacji. 7. Sztuka pisania w trzeciej osobie - terapia narcyzmu. 8. Poezja – oswajanie wrażliwości i emocjonalnej empatii. 9. Teatr – pisanie sztuk teatralnych – wielodialogowe ja – próba zrozumienia perspektywy innej osoby – borderline, psychopatia. 10. Listy – sytuacja żałoby, rozstania, emigracji. 11.Muzyka, rytm i taniec – praca z bezpieczną bazą – terapia zaburzeń depresyjnych. PTSD – diagnoza na podstawie rysunków i praca terapeutyczna.

Cel kształcenia: Zapoznanie studentów z naukowymi badaniami na temat arteterapii i praktycznych zastosowań tej metody jako sposobu na wgląd w procesy psychiczne. Arteterapia jest tu ujmowana jako proces działań artystycznych mających za zadanie ułatwić ekspresję i stworzyć sytuację ułatwiającą wyrażenia własnego zdania.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): teorie rozwoju twórczości, powiązania pomiędzy rozwojem a przyswojeniem języka kultury/kodów kulturowych danej kultury, w której dana osoba żyje. Zna podstawowe prawidłowości obserwowanych i badanych, w przypadku rysunków, postaci.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): rozpoznać problemy w sferze osobowej, dokonać wstępnej diagnozy zaburzeń osobowości, sytuacji rodzinnej na podstawie sposobu rysowania oraz na podstawie sposobu wypowiedzi pisemnej, a także potrafi przeprowadzić badanie/analizę arteterapeutyczną.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): podjęcia roli arteterapeuty – a zwłaszcza obserwowania i wspierania aktu tworzenia oraz kompetencji wyznaczania i realizowania celów arteterapii.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

64. PRZEDMIOT: Język migowy

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Daktylografia języka migowego (alfabet palcowy, znaki liczb). Ideografia polskiego języka migowego z zakresu czynności życia codziennego. Elementy gramatyki polskiego języka migowego. Zachowania kulturowe Głuchych.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów z daktylografią i ideografią polskiego języka migowego (odróżnienie polskiego języka migowego od systemu językowo – migowego) oraz ukazanie możliwości używania go w kontakcie z ludźmi niesłyszącymi.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): reguły porozumiewania się z osobami z uszkodzonym słuchem, posiada również wiedzę na temat specyfiki funkcjonowania osób należących do społeczności Głuchych, zna pewne zachowania typowe dla Kultury Głuchych.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): dobrać odpowiedni sposób porozumiewania się do osoby z uszkodzonym słuchem, potrafi nawiązać kontakt z osobą niesłyszącą nie porozumiewającą się językiem mówionym.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): ciągłego dokształcania się w zakresie znajomości języka migowego, potrafi etycznie zachować się wobec osób odmiennych językowo i kulturowo, w szczególności wobec osób należących do społeczności Głuchych.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

c/ ZAJĘCIA FAKULTATYWNE 5 i 6

65. PRZEDMIOT: Praca z pacjentem depresyjnym i lękowym w podejściu poznawczo-behawioralnym

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Poszerzenie wiedzy z zakresu psychoterapii poznawczo-behawioralnej zaburzeń depresyjnych i lękowych. Omówienie kwestii związanych z konceptualizacją przypadku pacjenta, stawianiem celów terapeutycznych i ich operacjonalizacją. Zapoznanie studentów ze strategiami terapeutycznymi psychoterapii poznawczo-behawioralnej stosowanymi podczas leczenia pacjentów z różnymi zaburzeniami z grupy: depresyjnych i lękowych.
Cel kształcenia: opanowanie przez studentów bardziej szczegółowej wiedzy z zakresu psychoterapii poznawczo- behawioralnej zaburzeń depresyjnych i lękowych. Studenci zdobędą wiedze na temat konceptualizacji przypadku pacjenta, stawiania celów terapeutycznych, ich operacjonalizacji oraz zastosowania strategii terapeutycznych.

W efekcie zajęcia mają podnieść praktyczne kompetencje studentów w zakresie umiejętności terapeutycznych niezbędnych do pracy z pacjentem
*Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie):*pojęcia i reguły prowadzenia psychoterapii poznawczo-behawioralnej stosowanej w leczeniu zaburzeń depresyjnych i lękowych.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu psychoterapii w celu analizy problemów depresyjnych i lękowych pacjenta. Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): odpowiedniego określania priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania. Jest gotów zidentyfikować i poddać analizie czynniki natury psychospołecznej wpływające na funkcjonowanie człowieka w kontekście zaburzeń depresyjnych i lękowych.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

66. PRZEDMIOT: Psychologia w sporcie

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Rola aktywności fizycznej i sportu w życiu człowieka. Dyskusja dotycząca zagadnienia: czy psycholog/psychologia jest potrzebna w sporcie. Psychologia sportu jako nauka stosowana - jak można wykorzystywać w praktyce psychologicznej doniesienia z badań. Psycholog sportu - rola i zadania. Zawodnik - podstawy pracy z jednostką. Zespół - podstawy pracy z grupą. Wprowadzenie do zagadnienia treningu mentalnego. Stres i pobudzenie w sporcie - jak sprawić, aby był sprzymierzeńcem a nie wrogiem. Motywacja jako kluczowy element funkcjonowania sportowca. Praca nad postawą sportową i pewnością siebie. Wyznaczanie celów - praktycznie techniki pracy nad celami. Zagadnienie koncentracji i ćwiczenia ją poprawiające. Podstawy treningu wyobrażeniowego. Sen i relaksacja - higiena snu, jakość snu oraz techniki relaksacyjne. Psychoedukacja jako ważny element pracy psychologa sportu.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów z podstawami pracy psychologa sportu, realizowanymi przez niego zadaniami względem zawodnika oraz całej drużyny. Omówione zostaną najważniejsze obszary, w których świadczy usługi psycholog sportu. Studenci poznają metody i techniki pracy ze sportowcami w odniesieniu do zagadnienia treningu mentalnego.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): rolę sportu i aktywności fizycznej w życiu człowieka. Zna podstawowe założenia treningu mentalnego i wiedzą. Wie, jakie zadania pełni psycholog sportu w pracy z zawodnikiem i drużyną. Wie, jakie narzędzia psychologiczne są przydatne w pracy ze sportowcami.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): przeprowadzać ćwiczenia. z zakresu treningu mentalnego i dokonać analizy uzyskanych rezultatów. Potrafi dobrać odpowiednie metody diagnostyczne, aby dokonać oceny funkcjonowania swojego klienta i na jej podstawie opracować, wspólnie z klientem, plan zmiany.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): dalszego poszerzania swojej wiedzy i umiejętności w zakresie pracy z klientem z obszaru psychologii sportu, do podejmowania działań na rzecz promowania psychologii w środowisku sportowym.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

67. PRZEDMIOT: Praktyczne umiejętności z zakresu mediacji rodzinnej

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Tematyka ćwiczeń obejmować będzie praktyczne (ćwiczeniowo-warsztatowe) omówienie następujących zagadnień/problemów: konflikt interpersonalny w życiu rodziny – istota, przyczyny i rodzaje konfliktów oraz sposoby identyfikacji; dynamika konfliktu; tradycyjne a pokojowe sposoby rozwiązywania konfliktów; osobiste style i podejmowane role w rozwiązywaniu konfliktów;

przydatność wybranych sposobów i form komunikacji interpersonalnej w prowadzeniu negocjacji i mediacji; mediacje – fazy procesu mediacji; mediator – rola i kompetencje; forma i znaczenia pytań w procesie mediacji; techniki i strategie stosowane w mediacji; problem manipulacji w mediacji - możliwości obrony przed manipulacją; rozwiązywanie wybranych nietypowych sytuacji i problemów z zastosowaniem procedur negocjacyjnych.
Cel kształcenia: Zapoznanie studentów z założeniami i zasadami prowadzenia mediacji rodzinnej, poznanie psychologicznych mechanizmów sprzyjających efektywności mediacji oraz wstępny trening umiejętności pokojowego rozwiązywania konfliktów na drodze negocjacji i mediacji.
*Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie):*sposób dokonywania diagnozy potrzeb i ograniczeń uczestników mediacji rodzinnej, dynamiki małżeńskich/rodzinnych konfliktów (interpersonalnych) w oraz etapów, metod i zasad procesu mediacji; zna strukturę i funkcje instytucji wspierających funkcjonowanie rodzin znajdujących się w sytuacji konfliktowej a także podstawowe zasady etyczne obowiązujące w pracy mediatora z rodziną przeżywającą różnorodne sytuacje konfliktowe.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): dokonać krytycznej diagnozy sytuacji klienta w rodzinie i wyłonić problem; potrafi poszukiwać nowych sposobów pomocy osobom dotkniętym konfliktami rodzinnymi o zróżnicowanym charakterze.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): podjęcia prób prowadzenia mediacji rodzinnych oraz podejmowania roli mediatora rodzinnego w kontekście możliwości wystąpienia zróżnicowanych form konfliktów rodzinnych.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

68. PRZEDMIOT: Metody projekcyjne w praktyce psychologa

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Zajęcia poruszają tematykę projekcyjnych metod w diagnozie psychologicznej. Punktem wyjścia będzie doprecyzowanie pojęcia „projekcji" w kontekście psychologicznych narzędzi diagnostycznych. Na przykładach konkretnych narzędzi omówione będą testy „prawdziwie" projekcyjne i te nazywane tak potocznie. Analizie poddane zostaną kontrowersje związane ze stosowaniem tych narzędzi i stanowisko ich zwolenników.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów z projekcyjnymi metodami diagnozy psychologicznej, ze wskazaniem na ich przydatność i ograniczenia. Studenci poznają różne, najbardziej popularne, przykłady tych metod.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): pojęcie „projekcji" w kontekście psychologicznych narzędzi diagnostycznych; zna krytyczne uwagi i zalety tych narzędzi wskazywane przez środowisko psychologów.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): właściwe zdefiniować projekcyjne metody diagnostyczne, rozumie ich specyfikę wyróżniającą je spośród pozostałych metod; na przykładach konkretnych narzędzi potrafi dostrzec możliwości ich zastosowania w praktyce, ale też dokonać ich krytycznej oceny w tym kontekście.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): dokonywania oceny narzędzi pod względem ich wartości diagnostycznej; dostrzega potrzebę krytycznego spojrzenia na wartość metodologiczną dostępnych narzędzi i potencjalne ryzyko ich stosowania; ma świadomość konieczności ciągłego uzupełniania wiedzy w tym zakresie.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

69. PRZEDMIOT: Teatrzyk obrazkowy jako narzędzie pracy psychologa dziecięcego - rozwój i terapia umiejętności komunikacyjnych u dzieci przedszkolnych

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Omówienie teorii twórczości w kontekście zdrowia psychicznego dzieci – przegląd badań. Narracje jako sposób organizowania wiedzy

o sobie samym i świecie – zjawisko storytellingu. Rozwój języka u dzieci przedszkolnych – intencjonalność i dialogowość. Połączenie środków wyrazu werbalnych (słowo) i niewerbalnych (obraz) – omówienie wzajemnych interakcji komunikacji z widzem za pomocą teatrzyku obrazkowego. Co to jest teatrzyk obrazkowy? Kamishibai -teatrzyk pudełkowy z Japoni -omówienie zastosowań w kulturze. Omówienie podobnych do Kamishibai form pracy terapeutycznej z obrazem np. z książką artystyczną. Atmosfera wyciszenia podczas pracy nad wypowiedzią – rozwój procesu twórczego – wspieranie swoją postawą wobec twórczości dziecka tworzenia bezpiecznej bazy w trakcie zajęć. Co mówią elementy wypowiedzi obrazowych: Kreska – linia, Barwy – emocjonalność, Rysunek postaci – rozwój rysunku, Dynamika, Kompozycja, Zabawa obrazem, Wplatanie w opowiadaną historię trudnych emocji i zdarzeń (bunt, złość, agresja, przemoc, izolacja). Zastosowanie pudełkowego teatrzyku w terapii mutyzmu. Zastosowanie pudełkowego teatrzyku w terapii autyzmu. Odgrywanie przedstawienia z udziałem innych - terapia narcyzmu. Malowanie farbami wodnymi oswajanie wrażliwości i emocjonalnej empatii. Teatr – pisanie sztuk teatralnych – wielodialogowe ja – próba zrozumienia perspektywy innej osoby – borderline, psychopatia. Wprowadzenie do przedstawień muzyki, rytmu i tańca – praca z bezpieczną bazą.

Cel kształcenia: zaprezentowanie autorskiej metody wspierającej rozwój dzieci normalnie się rozwijających a także proces terapeutyczny dzieci u których diagnozowano autyzm, ADHD, mutyzm. Efektywność tej metody wskazuje na integrację motoryki z umiejętnością rysowania (tworzenia obrazów do przedstawienia) a rozwojem mowy u dzieci w wieku przedszkolnym. Celem terapeutycznym metody jest wspieranie rozwoju dziecięcych narracji. Natomiast działaniem w obszarze psychologii kultury jest wspieranie dzieci w ekspresji dziecięcej kultury i zabawy obrazem i opowieścią w czasach nam współczesnych opresyjnej kultury obrazkowej. Dziecko które samodzielnie może tworzyć historie, które są fascynujące dla niego i jego otoczenia jest współtwórcą, aktywnym uczestnikiem kultury i inicjatorem procesów społecznych.

Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): powiązania języka wizualnego, ekspresji artystycznej z językiem werbalnym i umiejętnością tworzenia narracji; zna prawidłowości działań twórczych w zakresie tworzenia narracji; wie jak przebiega rozwój dziecięcego języka oraz dziecięcej kultury tworzenia przekazów ustnych, dialogów.

Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): wykorzystać w praktyce psychologa narzędzia do pracy grupowej i indywidualnej z dziećmi w celu psychoedukacji i profilaktyki zdrowia psychicznego na poziomie dostosowanym do możliwości małych odbiorców.

Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): tworzenia narracji adekwatnych do stopnia zrozumienia danej grupy rozwojowej, własnych narzędzi wspierających rozwój mowy, narracji, ekspresję plastyczną, konspektów, scenariuszy zajęć indywidualnych i grupowych do pracy z dziećmi.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

70. PRZEDMIOT: Podstawy resocjalizacji nieletnich sprawców przestępstw

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Wprowadzenie do psychologii w ujęciu resocjalizacyjnym i kryminologicznym w odniesieniu do nieletnich sprawców przestępstw. Zapoznanie z zagadnieniami dotyczącymi etiologii przestępczości, niedostosowania społecznego oraz diagnozy i prognozy resocjalizacyjnej. Zapoznanie ze specyfiką funkcjonowania różnych instytucji pomocowych, wychowawczych i resocjalizacyjnych dla dzieci i młodzieży zagrożonych niedostosowaniem społecznym

oraz niedostosowanych społecznie. W trakcie zajęć omawiane będą następujące zagadnienia: Psychologia resocjalizacyjna - wprowadzenie pojęć, nauki pokrewne. Etiologia zachowań przestępczych – czynniki kryminogenne, uwarunkowania psychologiczne, biologiczne, środowiskowe. Patologie społeczne o charakterze kryminogennym – uwarunkowania psychospołeczne w procesie niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży. Proces socjalizacji, zagrożenie niedostosowaniem i niedostosowanie społeczne – podejście psychologiczne, kryminologiczne, pedagogiczne, socjologiczne, biologiczne. Przestępczość nieletnich - zdefiniowanie pojęć, zapoznanie z Ustawą o postępowaniu w sprawach nieletnich oraz innymi przepisami prawa mającymi zastosowanie w sprawach dotyczących nieletnich sprawców przestępstw. Rola i zakres diagnozy psychologicznej w postępowaniu sądowym w sprawach nieletnich. Placówki wsparcia dziennego i ich rola w profilaktyce zachowań przestępczych wśród dzieci i młodzieży zagrożonych niedostosowaniem społecznym. Środki wychowawcze i poprawcze - charakterystyka środków podejmowanych wobec młodzieży zagrożonej niedostosowaniem i niedostosowanej społecznie. Placówki opiekuńcze, wychowawcze i resocjalizacyjne dla dzieci i młodzieży - zasady organizacji i działania. Rola i zakres oddziaływań psychologicznych w procesie wychowawczym i resocjalizacyjnym. Probacja i środki probacyjne, System Dozoru Elektronicznego – w kontekście społecznym i psychologicznym. Kurator sądowy i asystent rodziny – rola i zadania, oddziaływania w zakresie współpracy z podopiecznymi i instytucjami. Diagnoza psychologiczna w resocjalizacji – proces diagnostyczny, zakres i sposób sporządzania diagnozy w różnych placówkach opiekuńczych, wychowawczych i resocjalizacyjnych. Diagnoza a prognoza kryminologiczna. Podkultura przestępcza i więzienna oraz jej związek z demoralizacją nieletnich i młodocianych sprawców przestępstw. Programy psychoedukacyjne i terapeutyczne w placówkach opiekuńczych, wychowawczych, poprawczych i resocjalizacyjnych – oddziaływania redukujące deficyty wychowawcze i oddziaływania psychokorekcyjne, metody twórczej resocjalizacji. Efektywność oddziaływań psychokorekcyjnych w placówkach resocjalizacyjnych – uwarunkowania psychologiczne. Psychologiczne aspekty readaptacji społecznej.

Cel kształcenia: zapoznanie studentów z podstawowymi obszarami zastosowania psychologii w obszarach oddziaływań resocjalizacyjnych i wychowawczych wobec nieletnich sprawców przestępstw.

Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): zastosowania psychologii w obszarach oddziaływań resocjalizacyjnych i wychowawczych wobec nieletnich sprawców przestępstw; zna specyfikę funkcjonowania różnych rodzajów instytucji opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych dla młodzieży zagrożonej niedostosowaniem i niedostosowanej społecznie.

Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): posługiwać się terminologią i zna zasady prowadzenia oddziaływań psychologicznych w procesie resocjalizacji nieletnich sprawców przestępstw.

Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): sprawnego poruszania się w zagadnieniach dotyczących etiologii przestępczości nieletnich, zagrożenia niedostosowaniem i niedostosowania społecznego oraz diagnozy i prognozy resocjalizacyjnej.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

71. PRZEDMIOT: Terapia zaburzeń opozycyjno-buntowniczych dzieci i młodzieży

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Charakterystyka zachowań negatywistycznych i buntowniczych, nieposłuszeństwa oraz zachowań nacechowanych wrogością, skierowanych przeciw autorytetom w domu i w środowisku. Zachowania opozycyjno-

buntownicze w szkole: panowanie nad sobą, prowokowanie kłótni z dorosłymi, łamanie zasad, oskarżanie innych o popełnienie błędów lub niewłaściwe zachowanie, mściwość. Objawy pierwotne i wtórne zachowań opozycyjno-buntowniczych. Oddziaływania wychowawcze w szkole: wydawanie poleceń, szkolny system bezpieczeństwa, pochwała terapeutyczna. Terapia psychologiczna: praca z dzieckiem ukierunkowana na rozwiązywanie problemów, nauka kontroli zachowań impulsywnych, agresywnych, terapia nastawiona na poprawę samooceny, wzrost poczucia pewności siebie i własnej wartości. Oddziaływania środowiskowe: psychoedukacja rodziców, nauczycieli i innych opiekunów dziecka, warsztaty umiejętności rodzicielskich, terapia rodzinna, która pozwala na poprawę komunikacji i relacji między dzieckiem a innymi członkami rodziny.
Cel kształcenia: przekazanie wiedzy na temat specyfiki zaburzeń opozycyjno-buntowniczych oraz metod terapii a także rozwój umiejętności terapeutycznych i gotowości do podejmowania terapii zaburzeń zachowania typu ODD.
*Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie):*charakterystykę i przyczyny zachowań opozycyjno-buntowniczych i ich przejawy w środowisku szkolnymi domowych; wie jakie są metody terapii zaburzeń ODD.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): zastosować metody terapii dzieci i młodzieży z zaburzeniami typu ODD w środowisku szkolnym oraz potrafi zaplanować i przeprowadzić pod superwizją zajęcia dla rodziców dzieci i młodzieży.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): rozpoczęcia pracy z dziećmi i młodzieżą z zaburzeniami ODD i poszerzania swojej wiedzy i doskonalenia kompetencji z tego obszaru.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

72. PRZEDMIOT: Psychologia terroryzmu

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Wprowadzenie do psychologii terroryzmu, terror i terroryzm w historii świata, podstawowe terminy, odmiany terroru terroryzmu, fizjonomia terroryzmu (istota i atrybuty terroryzmu), cele działalności terrorystycznej, przyczyna - motyw i sprawca w terroryzmie, psychologiczne środki i metody wykorzystywane w zamachach terrorystycznych, maksymalizacja skali oddziaływania psychologicznego na atakowaną społeczność/terroryzm jako sposób wykorzystania manipulacji strachem, psychomanipulacje w procesie rekrutacji zamachowców, incydent typu active shooter, psychologiczne profile terrorystów, psychologia sytuacji kryzysowych, rola psychologii w zakresie działań antyterrorystycznych, problem programów prewencyjnych i profilaktycznych zagrożenia terroryzmem/edukacja antyterrorystyczna.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów z wybranymi zagadnieniami związanymi z psychologicznymi aspektami terroryzmu. W ramach przedmiotu studenci uzyskają wiedzę w zakresie podstawowych pojęć, odmian terroryzmu, atrybutów terroryzmu, poznają cele i sposoby działania terrorystów oraz zapoznają się z rolą psychologii w działaniach terrorystów i działaniach antyterrorystycznych (ze szczególnym uwzględnieniem problemu funkcjonowania psychicznego terrorystów).
*Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie):*podstawowe pojęcia z zakresu terroryzmu i antyterroryzmu; cele działania i motywacji terrorystów oraz psychologiczne mechanizmy oddziaływania na atakowaną społeczność; ma także wiedzę dotyczącą metod psychomanipulacyjnych wykorzystywanych w procesie rekrutacji zamachowców oraz problemu roli kobiet i dzieci w zamachach terrorystycznych.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): wskazać cechy najważniejszych motywacji psychologicznych i społeczno–kulturowych zachowań terrorystycznych oraz

najważniejsze czynniki kształtujące osobowość przyszłych zamachowców; ma umiejętności wskazywania zadań psychologii/a w działaniach antyterrorystycznych oraz zaplanowania algorytmu postępowania w przypadku incydentu typu Active Shooter (aktywny zabójca) w placówkach użyteczności publicznej.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): nieustannego rozwoju zawodowego i osobistego oraz oddziaływania na społeczeństwo w celu zwiększania świadomości zagrożeń terrorystycznych.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

73. PRZEDMIOT: Agresja a cyberbullying

Treści merytoryczne - ćwiczenia: 1. Agresywność, agresja/zachowania agresywne, przemoc i (cyber)bullying– zagadnienia etymologiczno-definicyjne; 2. Teorie, koncepcje i modele agresji/zachowań agresywnych, przemocy i (cyber)bullyingu; 3.. Metody badania agresji i przemocy/(cyber)bullyingu; 4. Sprawcy i/a ofiary agresji/zachowań agresywnych, przemocy i (cyber)bullyingu – charakterystyka psycho-społeczno-pedagogiczna; 5. Problem (re)socjalizacji, wychowania, a/enkulturacji i modelowania zachowania sprawców i ofiar a agresywność, agresja/zachowania agresywne, przemoc i (cyber)bullying; 6. Jednostka i/a grupa w świecie realnym i w cyberprzestrzeni; 7. Osoby znaczące a sprawcy i ofiary agresji/zachowań agresywnych, przemocy i (cyber)bullyingu w świecie realnym i cyberprzestrzeni; 8. Agresywność, agresja, przemoc/(cyber)bullying w środowisku domowym, szkolnym/grupie rówieśniczej i w miejscu pracy – przyczyny, przebieg, uwarunkowania psychospołeczno-pedagogiczne i skala zjawiska; 9. Wybrane programy (psycho)profilaktyczne i prewencyjno-interwencyjne agresji, przemocy i (cyber)bullying– założenia, sposób funkcjonowania i znaczenie psychospołeczno-pedagogiczne.
Cel kształcenia: Wieloaspektowe zapoznanie studentów z pojęciami, istotą, znaczeniem psychospołeczno-pedagogicznym, teoriami i metodami badania oraz skalą agresywności, agresji/zachowań agresywnych, przemocy i (cyber)bullyingu.
EFEKTY UCZENIA SIĘ – WIEDZA (wie i rozumie): pojęcia i teorie agresywności, agresji/zachowań agresywnych, przemocy i (cyber)bullyingu.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): opisać różnice i podobieństwa pomiędzy pojęciami agresywności, agresji/zachowań agresywnych, przemocy i (cyber)bullyingu. Potrafi scharakteryzowaćzależności zachodzące między ww. zjawiskami (w ujęciu psychologicznym) oraz umie stosować i opisywać wyniki podstawowych testów psychologicznych w ww. zakresie.
*Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do):*przejawiania wrażliwości na wystąpienie zjawisk agresywności, agresji/zachowań agresywnych, przemocy i (cyber)bullyingu w różnych kontekstach psychospołeczno-pedagogicznych i społeczno-kulturowych).
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

74. PRZEDMIOT: Psychomanipulacja i sekty

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Wpływ społeczny, perswazja, socjotechnika, manipulacja (znaczenia pojęć, różnice, podobieństwa). Koncepcje wpływu społecznego. Wywieranie wpływu przez grupy (syndrom grupowego myślenia, konformizm, podejmowanie ról grupowych, propaganda). Pojęcia sekty, nowego ruchu religijnego, kultu, grupy psychomanipulacyjnej – problemy definicyjne. Socjologiczno-psychologiczne teorie powstawania sekt i nowych ruchów religijnych. Typy sekt, specyfika ich funkcjonowania, mechanizmy werbunku i psychomanipulacji oraz destrukcyjnej kontroli. Modele wyjaśniające uczestnictwo w grupach psychomanipulacyjnych. Kryteria oceny destrukcyjności grupy. Skutki przynależności

do sekt. Profilaktyka powstawania, rozwoju sekt, a także zgubnych skutków ich działalności.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów ze społeczno-kulturowymi i psychologicznymi uwarunkowaniami występowania rozwoju tzw. sekt w Polsce i na świecie, rodzajami tego typu grup oraz możliwościami oceny poziomu ich destrukcyjności. Innym zamierzeniem jest nabycie przez uczestników wiedzy na temat specyfiki funkcjonowania sekt, w tym technik manipulacji przez nie stosowanych w kontekście wiedzy na temat różnych form i przejawów wpływu społecznego. Ważnym celem jest odniesienie nabytej wiedzy do rzeczywistości wychowawczej (nabycie umiejętności rozpoznawania i reagowania na przynależność dzieci i młodzieży do sekt, a także wiedzy na temat profilaktyki przynależności do sekt).
*Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie):*uwarunkowania występowania i rozwoju sekt. Zna znaczenie pojęcia psychomanipulacji i odróżnia je od innych przejawów wpływu społecznego; pojęcie sekty i kryteria destrukcyjności grup. Student zna techniki manipulacji wykorzystywane przez sekty.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): projektować działania profilaktyczne w omawianym kontekście.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): adekwatnego reagowania na werbunek podopiecznych do sekt.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

d/ ZAJĘCIA FAKULTATYWNE 7 i 8

75. PRZEDMIOT: Współczesne standardy pracy pomocowej z osobami LGB i ich bliskimi

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Fenomen orientacji seksualnej i jego korelaty. Bio-psycho-społeczne uwarunkowania homo- i biseksualności. Historia poglądów na temat patologicznej orientacji homoseksualnej i biseksualnej. Zaburzenia psychiczne u osób biseksualnych i homoseksualnych w kontekście stresu mniejszościowego. Psychoterapia lesbijek, gejów i osób biseksualnych. Samobójstwa w populacjach LGB. Od przemilczenia do coming outu w przestrzeni prywatnej i publicznej. Zmiany zachodzące w relacjach między nimi a członkami ich rodzin podczas ujawniania się i po ujawnieniu. Indywidualne i relacyjne funkcjonowanie osób LGB. Tęczowe rodziny - co mówią badania naukowe o rodzinach tworzonych przez osoby nieheteroseksualne; prawdziwe historie rodzin żyjących w Polsce i za granicą. Zdrowie seksualne gejów, lesbijek i osób biseksualnych. Promocja zdrowia psychicznego i edukacja seksualna w grupie osób nieheteroseksualnych. Nierówne traktowanie osób LGB w opiece zdrowotnej. Przeciwdziałanie mowie nienawiści, dyskryminacji w szkole - trening antydyskryminacyjny jako narzędzie przeciwdziałania homofobii.
Cel kształcenia: nabycie przez studentów wiedzy na temat specyfiki funkcjonowania osób LGB w polskim społeczeństwie. Podczas zajęć studenci dowiedzą się o zdrowiu psychicznym, życiu prywatnym, rodzinnym, szkolnym i zawodowym lesbijek, gejów i biseksualistów. Nauczą się także w jaki sposób mogą jako psychologowie wspierać osoby nieheteroseksualne w rozwijaniu swojej tożsamości przed i po ujawnieniu swojej orientacji bliskim osobom.
*Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie):*funkcjonowanie osób nieheteroseksualnych w polskim społeczeństwie; ma wiedzę o środowisku LGB.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): podjąć postępowanie terapeutyczne i rozpoznać subiektywne potrzeby i oczekiwania pacjenta wynikające z nienormatywnej seksualności; dostrzega u pacjentów i ich bliskich oznaki zachowań antyzdrowotnych

i autodestrukcyjnych, i właściwie na nie reaguje; buduje atmosferę zaufania oraz akceptacji podczas całego procesu leczenia.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): akceptacji autonomii, także w sferze orientacji i tożsamości seksualnej, każdej osoby; w procesie terapeutycznym okazuje szacunek wobec klientów w trosce o ich dobro.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

76. PRZEDMIOT: Psycholingwistyka

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Psycholingwistyka jako nauka. Zarys historii psycholingwistyki. Psycholingwistyka teoretyczna i eksperymentalna (empiryczna). Teoria determinizmu językowego B. Whorfa a badania psycholingwistyczne. Język a kultura jako przedmiot psycholingwistyki. A. R. Łurija: kultura a rozumowanie. Sieci semantyczne i ich przetwarzanie w umyśle. Teoria skalowania semantycznego Ch. Osgooda. Eksperyment asocjatywny. Słowniki i normy asocjatywne. Kulturowo-etniczny aspekt asocjacji leksykalnych. Psycholingwistyczne badania fonosymbolizmu. Kategoryzacja. Eksperymentalne badania nad kategoryzacją. Podstawowe pojęcia neurolingwistyki. Funkcjonalna asymetria mózgu. Afazja. Typy afazji. Psycholingwistyczne aspekty akwizycji języka. Fazy/etapy generowania wypowiedzenia w umyśle. Struktury propozycjonalne. Od psycholingwistyki do semantyki kognitywnej. Podstawowe pojęcia kognitywizmu. Style kognitywne.
Cel kształcenia: Zapoznanie studentek/studentów z podstawową wiedzą w zakresie psycholingwistyki: na temat jej przedmiotu, historii, współczesnego stanu badań, metodologii (zwłaszcza eksperymentalnej), a także zastosowania w różnych sferach nauki, medycyny i edukacji.
*Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie):*przedmiot psycholingwistyki, a także jej rolę w systemie nauk o przetwarzaniu informacji w umyśle; wykazuje znajomość podstawowej terminologii w zakresie psycholingwistyki, potrafi zdefiniować podstawowe pojęcia dotyczące form zachowania informacji o języku w świadomości, interpretować poszczególne kategorie ze względu na ich treść, przyporządkować je poszczególnych tradycjom i nurtom badawczym; zaawansowane metody analizy psycholingwistycznej materiału językowego; wie o istnieniu w naukach społecznych i humanistycznych różnych punktów widzenia (dotyczących przedmiotu psycholingwistyki), determinowanych podłożem narodowym i kulturowym.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): interpretować, wartościować i problematyzować różne obszary, sfery i sytuacje zastosowania informacji nt. psycholingwistyki w zmieniających się warunkach kulturowych; posługiwać się pojęciami właściwymi dla studiowanego przedmiotu, a także zastosować tę wiedzę w odniesieniu do innych dziedzin przedmiotowych; posiada umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin w zakresie nauk społecznych i humanistycznych.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): odczuwania potrzeby ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego; do propagowania wiedzy z tego zakresu oraz objaśniania jej w środowisku lokalnym.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

77. PRZEDMIOT: Wpływ żywienia na dobrostan psychofizyczny człowieka

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Wpływ żywności i żywienia na zdrowie; Personalizowane żywienie: realistyczna perspektywa; Programowanie metaboliczne – kiedy zaczyna się zdrowie; Możliwości ograniczenia obciążenia chorobami psychicznymi i neurologicznymi poprzez podejście oparte na żywności i składnikach odżywczych; Profilaktyka żywieniowa przewlekłych chorób niezakaźnych; Wyrobienie umiejętności

krytycznej oceny wiedzy żywieniowej przekazywanej przez środki masowego przekazu. Przekazanie wiedzy nt. wybranych determinantów zachowań żywieniowych.
Cel kształcenia: przekazanie oraz umożliwienie utrwalenia wiedzy na temat czynników wpływających na zdrowie i dobrostan psychofizyczny człowieka. Celem jest analiza roli profilaktyki żywieniowej w zachowaniu zdrowia oraz zwiększenie zainteresowania studentów własnym zdrowiem i uwrażliwienie ich na rolę żywienia w zachowaniu zdrowia fizycznego i psychicznego.
*Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie):*jak identyfikować podstawowe pojęcia z zakresu zaburzeń odżywiania; mechanizmy związane z nieprawidłowym odżywianiem się człowieka; jakie czynniki psychofizyczne i społeczne biopsycho-warunkują prawidłowe bądź zaburzone odżywianie się; metody leczenia zaburzeń odżywiania.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu nauk społecznych oraz nauk o zdrowiu w celu analizy problemów z odżywianiem pacjenta; samodzielnie zdobywać wiedzę z danego zakresu rozwijając w ten sposób swoje umiejętności psychofizyczne.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): zidentyfikowania i analizy czynników natury psychospołecznej wpływających na funkcjonowanie człowieka w kontekście zaburzeń odżywiania.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

78. PRZEDMIOT: Szkoła dla rodziców

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Kształtowanie pozytywnych wzorców i postaw wychowawczych. Nawiązywanie efektywnej współpracy z dzieckiem. Modyfikowanie niepożądanych lub nieodpowiednich zachowań bez stosowania różnorodnych form przemocy. Uwalnianie siebie i dziecka od ograniczającego lub wręcz zaburzającego rozwój osobowości funkcjonowania w rolach i mądre wspieranie procesu usamodzielniania się dziecka. Pomoc w rozwoju pozytywnego i realistycznego obrazu siebie, swoich możliwości i zdolności, a także wzrostu zaufania i szacunku do siebie jako wartościowego człowieka. Rozpoznawanie, wyrażanie i akceptowanie uczuć, a także radzenie sobie z "trudnymi" uczuciami w duchu poszanowania godności osobistej człowieka. Udzielenie wsparcia rodzicowi dziecka z niepełnosprawnością. Umiejętność aktywnego, wspierającego słuchania. Wyrażanie rodzicielskich oczekiwań w taki sposób, by były one przez dziecko respektowane.
Cel kształcenia: Przygotowanie studenta do wspieranie rodziców w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z dziećmi i młodzieżą z uwzględnieniem rodziców dzieci z niepełnosprawnościami oraz spektrum zaburzeń autystycznych. Wyposażenie studenta w kompetencje, które pozwolą w profesjonalny i rzetelny sposób wspierać rodziców i opiekunów w budowaniu silnej więzi z dzieckiem w rozwijaniu umiejętności komunikacyjnych, rozwijaniu perspektywy wychowawczej. Student opanuje umiejętności wspierania rodzica procesie rozwijania samoświadomości – ja jako rodzic, jako osoba wyznaczająca granice w wychowaniu, jako osoba wspierająca dziecko w codziennych trudnościach z uwzględnieniem perspektywy wynikającej z różnych dysfunkcji dziecka, niepełnosprawności, zaburzenia ze spektrum autyzmu.
Student w sposób holistyczny będzie potrafił podejść do problemów natury wychowawczej. Zdobędzie wiedzę nt. skuteczności określonych metod wychowawczych, stereotypów funkcjonujących w społeczeństwie odnośnie wychowania, niepełnosprawności, autyzmu. Student będzie potrafił udzielić wsparcia w procesie budowania więzi emocjonalnej oraz zaspokajającego potrzeby miłości, bezpieczeństwa i akceptacji.

Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): trudności wychowawcze w szerokiej perspektywie; wie jak dokonywać obserwacji, oceny i interpretacji zebranych informacji dotyczących sytuacji wychowawczych i jak dobierać środki realizacji działań wychowawczych, działań wspierających rodzica adekwatne do postawionych celów (np. poprawa relacji rodzinnych, rozwijanie umiejętności komunikacji z dzieckiem itp.).
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): zdiagnozować możliwości i trudności pojawiające się w relacji rodzic - dziecko; zastosować zdobytą wiedzę do skutecznego wspierania rodziców w budowaniu zadowalających relacji z dziećmi oraz korygować wpływ tych czynników, które generują trudności w procesie wychowawczym.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): rozwijania empatii; prezentuje postawę odpowiedzialności, profesjonalizmu i etyczność postępowania w bezpośredniej relacji z rodzicem, dostrzega znaczenie współpracy z drugim człowiekiem oraz działań mających na celu budowanie kompetencji wychowawczych wśród rodziców.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

79. PRZEDMIOT: Dziecko w kryzysie

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Zdrowie psychiczne dzieci – czynniki wspierające. Analiza i charakterystyka potrzeb dzieci w odniesieniu do stadiów rozwojowych. Świat dziecięcych emocji i wyobraźnia okresy rozwojowe. Szczególne uzdolnienia dzieci jako sytuacje wymagające specjalnego planu wychowawczo – edukacyjnego. Lęk dziecięcy – charakterystyka zachowań dziecięcych wskazujących na wysoki poziom napięcia. Stres u dzieci. Agresja u dzieci jako klucz do rozpoznania zaburzeń w różnych obszarach. Praca z dzieckiem agresywnym i jego rodziną oraz grupą rówieśniczą. Bezpieczna baza – bezpieczna komunikacja – zaopiekowanie się dzieckiem i rodziną w sytuacji kryzysowej. Koncepcja relacji i więzi społecznych: umiejscowienie dziecka w systemie rodzinnym, umiejscowienie dziecka w systemie edukacyjnym, analiza transakcyjna (role społeczne i komunikacja pomiędzy członkami systemów), Problemy wychowawcze a zaburzenia rozwojowe współwystępowanie i różnicowanie. Problemy rozwojowe (dysharmonia rozwoju, zaburzenia rozwoju). Problemy rodzinne (rozwód, choroba, żałoba). PTSD, Diagnoza i terapia. ICD klasyfikacja zaburzeń; Terapia poznawczo – behawioralna. Terapia systemowa rodzin. Terapia psychologiczno-pedagogiczna. Arteterapia.
Cel kształcenia: zdobycie teoretycznej i praktycznej wiedzy na temat kryzysów, które dotykają małe dzieci. Wiedza na temat natury sytuacji trudnych pozwala na adekwatne zastosowanie odpowiednich do danej sytuacji form interwencji terapeutycznej. Jednym z celów zajęć jest nabycie praktycznych umiejętności reagowania w sytuacji kryzysowej, w której znajduje się dziecko oraz jego rodzina. Ćwiczenie umiejętności w warsztatowej formie zajęć oraz analiza przypadków pozwoli na sklasyfikowanie natury problemów (wychowawcze, zaburzenia rozwoju, zaburzenia osobowości, zaburzenia więzi, zaburzenia uczenia się).
*Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie):*zakres wczesnej interwencji terapeutycznej, oddziaływań terapeutycznych skierowanych na system rodzinny oraz system edukacyjny pod kątem wiedzy o potrzebach rozwojowych, poznawczych i emocjonalnych małego dziecka i możliwościach zapewnienia mu bezpieczeństwa, pomocy i wsparcia w obliczu trudnych sytuacji.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): rozpoznawać naturę i mechanizmy złożonych sytuacji problemowych wieku dziecięcego; ma umiejętność stawiania pytań diagnostycznych i prowadzenia rozmowy w celu rozpoznania natury problemu dziecka, nawiązania kontaktu terapeutycznego i wspierającego w obliczu trudnych sytuacji; ma umiejętność wytyczenia adekwatnego do diagnozy problemu sposobu rozwiązania go

(poradnictwo, terapia, wsparcie w wychowaniu), ustalania wraz z innymi specjalistami procedur postępowania w przypadku sytuacji szczególnie trudnych.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): empatycznego reagowania na zaobserwowane problemy z poziomu wiedzy psychologicznej i terapeutycznej oraz interwencji kryzysowej; jest świadom własnych zasobów w obliczu reagowania na sytuacje trudne oraz ograniczeń; jest uważny na potrzeby rodzica i dziecka związanego z rodzicem.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

80. **PRZEDMIOT: Wspomaganie nauczycieli w pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych**

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Podstawowe terminy związane z pracą z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Wybrane zagadnienia związane z zakresem udzielanej dziecku/rodzinie pomocy, rola przedszkola/szkoły/placówki we wspieraniu dziecka/rodziny o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Ustawa Prawo oświatowe i rozporządzenie wykonawcze w zakresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w systemie oświaty.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów z zagadnieniami, które dotyczą sposobów, możliwości, rozwiązań prawnych do organizacji i właściwej realizacji wspomagania nauczycieli w ich pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
*Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie):*prawa i obowiązki nauczycieli współorganizujących proces kształcenia, opieki i wychowania i zakres możliwości udzielania dzieciom i uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): posługiwać się terminologią wykorzystywaną przez prawo oświatowe w zakresie wspomagania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz pomocy psychologicznej i pedagogicznej; stosuje ją adekwatnie do potrzeb zgodnie z wymaganiami prawa w tym zakresie.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): poznawania zakresu działania i kompetencji funkcjonujących w zakresie organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

81. **PRZEDMIOT: Diagnoza i opiniowanie psychologiczne na potrzeby wymiaru sprawiedliwości**

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Zajęcia przybliżają charakter pracy psychologa na rzecz wymiaru sprawiedliwości, z naciskiem na diagnozę psychologiczną na polu sądowym i penitencjarnym. Poza kontekstem uwarunkowań formalnych, metodologicznych i specyfiką pracy psychologa biegłego sądowego oraz psychologa więziennego, zajęcia poruszają aspekty etyczne omawianego obszaru zawodowego.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów z rolą psychologa pracującego na potrzeby wymiaru sprawiedliwości, szczególnie w kontekście pracy diagnostyczno-opiniodawczej na etapie postępowania procesowego oraz wykonywania kary pozbawienia wolności.
*Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie):*na czym polega praca biegłego psychologa sądowego i psychologa więziennego na płaszczyźnie działań opiniodawczo-orzeczniczych; zna zadania, metody, specyfikę i dylematy związane z aktywnością psychologiczną na tym polu; wie, jakie elementy musi zawierać opinia sądowo-psychologiczna i opinie oraz orzeczenia sporządzane na potrzeby penitencjarne; zna etyczne standardy usług psychologicznych na rzecz wymiaru sprawiedliwości.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): na podstawie analizy dostępnych informacji osobopoznawczych (dokumentacja, wyniki badań) wyodrębnić elementy potrzebne do sporządzenia opinii sądowo-psychiatrycznej, opinii psychologicznej dotyczącej

konkretnego problemu osadzonego oraz orzeczenia psychologiczno-penitencjarnego; potrafi przewidzieć konsekwencje postawionej diagnozy dla dalszego postępowania procesowego i kierunku dalszej pracy z osobą pozbawioną wolności; dostrzega trudności i dylematy etyczne w tym kontekście.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): diagnozy psychologicznych wyznaczników funkcjonowania osoby badanej w oparciu o dostępne informacje osobopoznawcze, dokumenty, wynik badań, studenci podejmują analizę przypadku; dokonuje prób by sformułować odpowiedzi na pytania postawione przez organ procesowy oraz skonstruować zalecenia niezbędne do właściwego przebiegu procesu readaptacji społecznej osadzonego; ma świadomość własnych kompetencji i ograniczeń opiniodawczych oraz etycznych aspektów pracy psychologa na rzecz wymiaru sprawiedliwości.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

82. PRZEDMIOT: Neuropsychologia medyczna

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Pierwotne choroby układu nerwowego: padaczka, urazy mózgu, neuroonkologia, zanik wieloukładowy. Choroby sercowo-naczyniowe: choroby sercowo-naczyniowe a funkcje neuropoznawcze, choroby i zaburzenia mózgowo-naczyniowe, migrena i klasterowe bóle głowy, zaburzenia układu oddechowego. Demencja i choroby neurozwyrodnieniowe. Choroby o podłożu immunologicznym: SM, zespół Guillaina-Barrego, choroby autoimmunologiczne i reumatyczne. Neurologiczne i poznawcze konsekwencje zakażenia wirusem HIV-1, Zespół Sjogrena, fibromialgia i zespół przewlekłego zmęczenia. Choroby endokrynologiczne: cukrzyca typu 1 i 2, zaburzenia hormonalne, pourazowe zaburzenia stresowe (PTSD). Choroby metaboliczne: encefalopatia wątrobowa, zaburzenia wywołane przez czynniki toksyczne, choroby mitochondrialne.
Cel kształcenia: prezentacja, analiza i dyskusja najważniejszych zagadnień z zakresu neuropsychologii medycznej. Kolejnym celem jest wskazanie na wagę badań neuropsychologicznych w procesie diagnozy medycznej oraz istotną rolę możliwości diagnozy neuropsychologicznej w różnicowaniu chorób somatycznych.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): terminologię z zakresu neuropsychologii medycznej, dysfunkcje poznawcze i emocjonalne w różnych typach chorób somatycznych, powodujących specyficzne encefalopatie.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): stosować terminologię neuropsychologii medycznej w ocenie zachowań pacjentów z encefalopatiami wynikającymi z chorób somatycznych.
*Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do):*współpracy ze specjalistami z dziedzin medycznych; Jest otwarty na odmienność w przypadku kontaktu z osobami z encefalopatiami wynikającymi z chorób somatycznych.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

83. PRZEDMIOT: Profilaktyka zjawiska przemocy rówieśniczej

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Wprowadzenie do problematyki: podstawowe terminy (agresja rówieśnicza, przemoc, bullying, mobbing rówieśniczy, cybebullying), formy, przejawy i uwarunkowania przemocy rówieśniczej, skalę zjawiska, konsekwencje. Diagnoza przemocy rówieśniczej. Przeciwdziałanie: teorie, modele, poziomy i strategie oddziaływań profilaktycznych, czynniki chroniące i czynniki ryzyka występowania przemocy rówieśniczej. Dobre praktyki w profilaktyce przemocy rówieśniczej. Projektowanie działań z zakresu profilaktyki przemocy rówieśniczej.

Cel kształcenia: przekazanie wiedzy i umiejętności ważnych z punktu widzenia projektowania działań zapobiegawczych na trzech poziomach w oparciu o wybrane teorie, modele i strategie profilaktyczne.
*Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie):*teoretyczne podstawy działań profilaktycznych; ma uporządkowaną wiedzę na temat zjawiska przemocy rówieśniczej i rozumie uwarunkowania jego występowania; zna podstawowe metody diagnozy przemocy rówieśniczej.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): umiejętnie wykorzystać wiedzę psychologiczną do projektowania działań w obszarze profilaktyki przemocy rówieśniczej.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): do działań w obszarze profilaktyki przemocy rówieśniczej mając świadomość wagi współpracy ze wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia; jest wrażliwy na różne przejawy przemocy i jest gotów do podejmowania działań na rzecz profilaktyki zjawiska; docenia unikalną wartość promocji zdrowia i uznaje możliwość i zasadność działań prozdrowotnych w każdej sytuacji.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

84. PRZEDMIOT: Podstawy coachingu

Treści merytoryczne - ćwiczenia: 1) Co to jest coaching? Definiowanie coachingu, różnice między coachingiem a innymi formami wsparcia. 2) Struktura sesji coachingowej w modelu GROW, procedura formułowania celów coachingowych, stan obecny i stan pożądany - proces zmiany. 3) Rola i rodzaje pytań użytecznych w procesie coachingowym, identyfikacja zasobów w coachingu. 4) Wartości jako główny motywator do zmiany, niekorzystne przekonania jak główna bariera w procesie zmian. 5) Sztuka aktywnego słuchania - metafora, parafraza i backtraking. 6) Rola zawodowa i ścieżka rozwoju coacha. 7) Praca w grupach nad przygotowaniem scenariusza i warunków do realizacji projektu zaliczeniowego.
Cel kształcenia: Zapoznanie z podstawowymi zasadami oraz podstawowymi modelami i technikami pracy coachingowej. Przećwiczenie podstawowych umiejętności coacha.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): podstawowe zasady, modele i techniki pracy coachingowej.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): zastosować zasady, modele i techniki pracy coachingowej w realizacji projektów na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): aktywnie uczestniczyć w działaniach projektowych realizowanych poza środowiskiem akademickim, zachowując wrażliwość na potrzeby grup i organizacji, z którymi współpracuje.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

IV. GRUPA TREŚCI ZWIĄZNYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA
a) ZAKRES – PSYCHOLOGIA KLINICZNA I ZDROWIA

1. PRZEDMIOT: Psychiatria

Treści merytoryczne - wykłady: Psychopatologia ogólna, psychopatologia szczegółowa. Diagnoza i leczenie zaburzeń psychicznych. Charakterystyka podstawowych zaburzeń psychicznych z perspektywy lekarza psychiatry: (1) Schizofrenia, zaburzenia schizotypowe i schizoafektywne, (2) Zaburzenia nerwicowe, związane ze stresem i pod postacią somatyczną, (3) Zespoły behawioralne związane z zaburzeniami fizjologicznymi i czynnikami fizycznymi, (4) Zaburzenia osobowości i zachowania dorosłych, (5) Upośledzenie umysłowe. Wpływ leków na funkcjonowanie człowieka w

perspektywie planowania diagnozy - skuteczność, objawy uboczne. Opiniowanie sądowo-psychiatryczno-psychologiczne. Badanie psychiatryczne pacjenta. Współpraca psychologa i psychiatry w procesie leczenia pacjenta. Stany nagłe w psychiatrii, prawne aspekty zaburzeń psychicznych.
Cel kształcenia: zaznajomienie z problematyką zaburzeń psychicznych, ich symptomatologią, diagnozą i leczeniem. Szczególny nacisk położony jest na praktyczne umiejętności identyfikacji zaburzeń i wyboru właściwej metody postępowania z osobami psychicznie chorymi.
*Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie):*zasady diagnozowania i leczenia zaburzeń psychicznych oraz zasady stosowalności diagnozy i leczenia psychiatrycznego.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): zaproponować adekwatne postępowanie pomocowe (farmakologie, psychoterapię, interwencje kryzysową itp.); umie stosować diagnozę różnicową zaburzeń psychicznych.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): do podjęcia współpracy z osobami z innych zawodów zajmujących się osobami z zaburzeniami psychicznymi (lekarz, pielęgniarka).
Forma prowadzenia zajęć: wykład.

2. **PRZEDMIOT: Psychologia rehabilitacji**

Treści merytoryczne - wykłady: Psychologia rehabilitacji - specyfika metodologiczna, historia i zastosowania. Główne modele rehabilitacji osób niepełnosprawnych. Udział rodziny w procesie rehabilitacji. Rehabilitacja osób z uszkodzeniami OUN. Rehabilitacja osób chorych psychicznie. Rehabilitacja osób niepełnosprawnych umysłowo. Rehabilitacja osób przewlekle chorych somatycznie. Rehabilitacja osób z uszkodzeniami narządu ruchu i zaburzeniami sensorycznymi. Wirtualna rzeczywistość w psychologii rehabilitacji.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Sytuacja psychologiczna osób z niepełnosprawnością - model indywidualny i społeczny. Rehabilitacja jako odzyskiwanie niezależności życiowej oraz proces integracji społecznej. Diagnoza i formy pomocy w zakresie kształtowania aktywności psychoruchowej, rozwijania umiejętności komunikowania się, sprawności poznawczych i funkcjonowania emocjonalnego. Analiza i ocena skuteczności procesu rehabilitacji. Sytuacja rodzin osób wymagających rehabilitacji, rola wsparcia bliskich pacjenta
Cel kształcenia: zapoznanie studentów i praktyczne wykorzystanie wybranych metod rehabilitacji psychologicznej w pracy z pacjentami/osobami o różnych typach schorzeń i zaburzeń.
*Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie):*metody rehabilitacji psychologicznej i ich zastosowań w pracy pacjentami/osobami o różnych typach schorzeń i zaburzeń.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): potrafi zaplanować typ rehabilitacji psychologicznej w pracy pacjentami/osobami o różnych typach schorzeń i zaburzeń.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): umożliwiania osobom niepełnosprawnym uczestnictwo w bardziej samodzielnym i efektywnym funkcjonowaniu społecznym.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

3. **PRZEDMIOT: Zaburzenia zachowania**

Treści merytoryczne - wykłady: Zaburzenia w zachowaniu – ustalenia terminologiczne, częstość występowania, typologia, kryteria klasyfikacyjne. Modele naukowe zaburzeń w zachowaniu (model biofizyczny, model psychodynamiczny, model teorii zachowania, model socjologiczny, model ekologiczny). Diagnozowanie zaburzeń zachowania (cele i zadania diagnostyki, modele diagnozowania zaburzeń w zachowaniu, proces

diagnostyczny, procedury i metody diagnostyczne). Środowisko społeczne a zaburzenia zachowania. Metody, narzędzia i techniki wykorzystywane w diagnozie zaburzeń zachowania u dzieci. Główne metody terapii zaburzeń zachowania (terapia grupowa dziecka, terapia interakcji rodzic – dziecko, trening behawioralnych dla rodziców i umiejętności rozwiązywania problemów). Szkoła a dzieci z zaburzeniami zachowania (szkolne programy interwencyjne, edukacja nauczycieli, prawo oświatowe a zaburzenia zachowania).
Cel kształcenia: dostarczanie studentowi wiedzy o tym, czym są zaburzenia zachowania, jakie są ich przyczyny oraz jakie mają konsekwencje dla funkcjonowania emocjonalnego, społecznego oraz poznawczego. Ważnym zamierzeniem jest również nabycie wiedzy na temat diagnozowania zaburzeń zachowania oraz kompleksowego postępowania terapeutycznego.
*Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie):*zaburzenia zachowania, zna przyczyny, objawy i skutki zaburzenia i ich znaczenie dla funkcjonowania dziecka; narzędzia diagnozowania zaburzeń zachowania; metody kompleksowego postępowania terapeutycznego wobec dzieci z zaburzeniami zachowania.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): diagnozować zaburzenia zachowania. Umie projektować kompleksowe działania terapeutyczne adresowane do dzieci z zaburzeniami zachowania.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): poszerzania swoich kompetencji zawodowych związanych z pracą z dziećmi i młodzieżą z zaburzeniami zachowania; jest świadom roli udzielania właściwej pomocy dzieciom z problemami.
Forma prowadzenia zajęć: wykład.

4. **PRZEDMIOT: Wybrane metody diagnozy klinicznej**

Treści merytoryczne - wykłady: Modele psychologicznej diagnozy klinicznej. Skale przesiewowe: MINIMENTAL - Krótka Skala Oceny Stanu Umysłowego (MMSE), ACE-III. Narzędzia pomiaru stresu (m. in. PSS-10, CISS). Narzędzia pomiaru zaburzeń nastroju (Kwestionariusz do Pomiaru Depresji - KPD, Inwentarz Depresji Becka BDI-II). Narzędzia do pomiaru lęku (Inwentarz Stanu i Cechy Lęku STAI). Narzędzia do oceny symulacji poznawczej lub podejrzanego wysiłku poznawczego (TOMM, Dot Counting).
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Teorie normy i psychopatologii – krótki przegląd. Co to jest i czemu służy diagnoza kliniczna w świetle psychologicznych koncepcji zaburzeń. Modele diagnozy klinicznej. Etapy postępowania diagnostycznego. Przegląd metod i technik diagnostycznych.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów i praktyczne zastosowanie wybranych metod w procesie diagnozy klinicznej. Studenci zapoznają się z metodami diagnozowania klinicznego i dokonują krytycznej analizy ich przydatności do weryfikacji hipotez badawczych. Zdobywają praktyczne umiejętności stosowania podstawowych, stosowanych w praktyce psychologicznej narzędzi diagnostycznych.
*Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie):*budowę, charakterystykę psychometryczną i zastosowania wybranych metod w diagnozie klinicznej. możliwie szerokie spektrum pojęć i kryteriów dotyczących normy i odchyleń w funkcjonowaniu psychospołecznym człowieka.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): formułować problemy i hipotezy badawcze; potrafi opracować plan badawczy, dobrać metodę i narzędzia diagnostyczne dostosowane do zweryfikowania postawionej hipotezy; samodzielnie przeprowadzić badanie oraz interpretację psychologiczną z wykorzystaniem wybranych metod klinicznych.

Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): zastosowania metod testowych lub kliniczno-eksperymentalnych; zależy mu na zdobywaniu i pogłębianiu profesjonalnych kompetencji diagnostycznych.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

5. **PRZEDMIOT: Neuropsychologia kliniczna**

Treści merytoryczne - wykłady: 1. Neuropsychologia kliniczna - historia i współczesność, 2. Zaburzenia percepcji i uwagi, 3. Zaburzenia świadomości, 3. Zaburzenia pamięci, 4. Zaburzenia praksji, 5. Zaburzenia emocji, 6. Zaburzenia świadomości, 7. Zaburzenia funkcji wykonawczych. 8. Metody badania zaburzeń percepcji i uwagi, 9. Metody badania zaburzeń świadomości, 10. Metody badania zaburzeń pamięci, 11. Metody badania zaburzeń praksji, 12. Metody badania zaburzeń świadomości, 13. Metody badania zaburzeń funkcji wykonawczych.
Cel kształcenia: prezentacja, analiza i dyskusja najważniejszych zagadnień z zakresu neuropsychologii klinicznej. Kolejnym celem jest wskazanie na wagę badań neuropsychologicznych w ocenie, diagnostyce i terapii pacjentów z uszkodzeniem układu nerwowego.
*Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie):*terminologię neuropsychologiczną, a także najważniejsze wyniki badań neuropsychologicznych i wie jak scharakteryzować poszczególne zaburzenia wynikające z uszkodzenia układu nerwowego.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): stosować terminologię neuropsychologiczną oraz teorie neuropsychologiczne w praktyce; rozpoznaje typowe zaburzenia neuropsychologiczne.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): współpracy ze specjalistami z dziedzin medycznych (głównie neurologicznych i neurochirurgicznych); jest otwarty na odmienność w przypadku kontaktu z osobami z zaburzeniami neurologicznymi.
Forma prowadzenia zajęć: wykład.

6. **PRZEDMIOT: Psychologia zaburzeń osobowości**

Treści merytoryczne - wykłady: Psychologia zaburzeń osobowości jako nauka (definicja, obszar zainteresowań, przedmiot, zakres, cel). Miejsce psychologii zaburzeń osobowości w medycynie oraz naukach społecznych. Czynniki warunkujące zdrowie psychiczne i społeczne człowieka w kontekście rozwoju zdrowej osobowości. Interwencje psychologiczne i rodzaje pomocy w leczeniu zaburzeń osobowości. Metody stosowane w diagnozie psychologicznej zaburzeń osobowości. Klasyfikacja zaburzeń osobowości ICD /DSM. Etiologia zaburzeń osobowości (przyczyny biologiczne, psychospołeczne, społeczno-kulturowe). Omówienie wybranych zaburzeń osobowości: obraz kliniczny, etiologia, leczenie, rokowania.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Współczesne koncepcje zaburzeń osobowości. Rodzaje zaburzeń osobowości i ich charakterystyka: a) wiązka A - schizoidalne, schizotypowe, paranoidalne, b) wiązka B - narcystyczne, antyspołeczne, histrioniczne, borderline c) wiązka C - zależne, unikające, obsesyjno-kompulsywne. Diagnoza zaburzeń osobowości. Wybrane oddziaływania terapeutyczne odpowiednie dla poszczególnych zaburzeń osobowości.
Cel kształcenia: zapoznanie studenta z podstawowymi zagadnieniami z zakresu psychologii zaburzeń osobowości człowieka dorosłego. Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z koncepcjami zaburzeń osobowości, wskazanie czynników psychologicznych, biologicznych oraz społeczno-kulturowych wpływających na powstanie zaburzeń osobowości. W ramach przedmiotu studenci uzyskają wiedzę na temat mechanizmów dynamiki funkcjonowania osób z różnymi zaburzeniami osobowości. Studenci zapoznają się również z wybranymi metodami diagnozy zaburzeń

osobowości i możliwymi formami pomocy psychologicznej osób z zaburzeniami osobowości.
*Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie):*przedmiot zainteresowania psychologii zaburzeń osobowości oraz identyfikuje podstawowe pojęcia z zakresu omawianego przedmiotu; mechanizmy związane z funkcjonowaniem psychicznym człowieka; czynniki biopsychospołeczne warunkujące prawidłowe bądź zaburzone funkcjonowanie osobowości człowieka.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii klinicznej w celu analizy problemów psychicznych pacjenta w kontekście zaburzeń osobowości; potrafi interpretować zachowania ludzi w kontekście typów osobowości i ich zaburzeń.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): tworzenia priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania; zidentyfikować i poddać analizie czynniki natury biopsychospołecznej wpływające na funkcjonowanie człowieka związane z zaburzeniami osobowości.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

7. **PRZEDMIOT: Psychoterapia**

Treści merytoryczne - wykłady: Poszerzenie wiedzy z zakresu psychoterapii. Szersze omówienie kwestii związanych z konceptualizacją przypadku pacjenta, stawianiem celów terapeutycznych i ich operacjonalizacją. Zapoznanie studentów ze strategiami terapeutycznymi stosowanymi podczas prowadzonej terapii. Omówienie kwestii związanych z zastosowaniem specyficznych strategii terapeutycznych w leczeniu wybranych zaburzeń psychicznych. Zapoznanie studentów z narzędziami diagnostycznymi z zakresu psychoterapii.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Zapoznanie z technikami pracy terapeutycznej w wybranych nurtach psychoterapeutycznych. Terapia krótkoterminowa skoncentrowana na rozwiązaniu, terapia systemowa, terapia poznawczo-behawioralna. Ćwiczenia własne studentów. Odgrywanie ról pacjent-terapeuta. Omówienie zasad pracy terapeutycznej w kontakcie indywidualnym i w terapii grupowej. Prezentacja podstawowych technik, strategii terapeutycznych stosowanych w terapii grupowej i indywidualnej.
Cel kształcenia: opanowanie przez studentów bardziej szczegółowej wiedzy z zakresu psychoterapii. Studenci zdobędą wiedzę na temat konceptualizacji przypadku pacjenta, stawiania celów terapeutycznych, ich operacjonalizacji oraz zastosowania strategii terapeutycznych w leczeniu różnych zaburzeń psychicznych. W efekcie zajęcia mają podnieść praktyczne kompetencje studentów w zakresie umiejętności terapeutycznych niezbędnych do pracy z pacjentem.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): zakres psychoterapii stosowanej w celu leczenia zaburzeń psychicznych pacjenta.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu psychoterapii w celu analizy problemów psychofizycznych człowieka; samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): nadawania priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania w kontekście psychoterapii; zidentyfikować i poddać analizie czynniki natury psychospołecznej wpływające na funkcjonowanie człowieka.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

8. **PRZEDMIOT: Psychosomatyka**

Treści merytoryczne - wykłady: Wprowadzenie: Psychosomatyka w ujęciu klasycznym i współczesnym (ewolucja poglądów i kierunki badań). Model biopsychospołeczny w teorii i praktyce psychosomatyki. Psychobiologiczne mechanizmy relacji psyche – soma: Relacja umysł-ciało i mechanizmy integracji organizmu. Psychoneuroimmunologia jako dziedzina współczesnej psychosomatyki. Udział czynników psychospołecznych w etiologii chorób somatycznych: Osobowościowo-temperamentalne czynniki ryzyka zachorowania. Stres i radzenie sobie ze stresem jako czynniki ryzyka zachorowania. Wzór zachowania A. Typ C a ryzyko choroby nowotworowej. Wzór zachowania D. Psychofizjologiczne ogniwa łączące zmienne osobowościowe, stres i wzory zachowań z chorobą. Aleksytymia a stan zdrowia. Zależność somatopsychiczna: Wpływ choroby na funkcjonowanie i stan psychiczny chorego. Badania naukowe w psychosomatyce. Strategie badań w psychosomatyce. Problemy i pułapki metodologiczne.

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Wpływ doświadczeń traumatycznych na jednostkę i mechanizmy psychoneurofizjologiczne działania traumy. Model salutogenezy A. Antonowsky'ego. Wpływ efektu placebo na stan zdrowia. Wybrane zaburzenia psychosomatyczne. Jakość życia w chorobie. Analiza metodologiczna wybranych artykułów naukowych z zakresu psychosomatyki.

Cel kształcenia: 1/Ukazanie zależności między sferą psychiczną i fizyczną człowieka (w ujęciu psychosomatycznym i somatopsychicznym); 2/Przedstawienie psychospołecznych uwarunkowań zaburzeń psychosomatycznych oraz psychofizjologicznych mechanizmów ich powstawania; 3/Kształtowanie holistycznego podejścia do człowieka; 4/Kształtowanie naukowego podejścia do literatury z zakresu psychosomatyki.

*Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie):*podstawowe koncepcje psychosomatyczne; psychobiologiczne mechanizmy komunikacji między psychiką i ciałem. Zna przejawy zaburzeń psychosomatycznych, wie jakie czynniki psychospołeczne mają związek z ich powstaniem oraz jakie są ogniwa pośredniczące pomiędzy tymi czynnikami a zachorowaniem; zna podstawowe strategie prowadzenia badań naukowych w psychosomatyce i najczęstsze źródła artefaktów w tej dziedzinie.

Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): wykorzystać wiedzę z zakresu psychosomatyki i powiązanych z nią dziedzin do zidentyfikowania czynników ryzyka zachorowania oraz ich wieloaspektowej interpretacji; posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania problemów psychosomatycznych pacjenta i wskazać obszary jego funkcjonowania psychospołecznego wymagające zmian; ma elementarne umiejętności badawcze pozwalające na krytyczne analizowanie przykładów z doniesień naukowych.

Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): doskonalenia się i rozwoju; podejmowania wyzwań zawodowych i wykazuje aktywność w realizacji zadań wynikających z roli psychologa.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

9. **PRZEDMIOT: Psychoonkologia**

Treści merytoryczne - wykłady: Choroba nowotworowa, jej psychologiczne uwarunkowania i następstwa. Problemy adaptacji do choroby i sposób przeżywania choroby w zależności od wieku i lokalizacji nowotworu. Konsekwencje psychospołeczne na poszczególnych etapach leczenia onkologicznego (chemioterapia, radioterapia, leczenie chirurgiczne, hormonalne). Czynniki psychospołeczne umożliwiające pokonanie choroby nowotworowej. Psychobiologiczne mechanizmy zdrowienia. Radzenie sobie z bólem. Zaburzenia psychiczne w przebiegu choroby nowotworowej.

Funkcjonowanie osob wyleczonych: lęk przed nawrotem choroby. Dziecko i nastolatek jako pacjent onkologiczny. Program psychoterapeutyczny C. Simontona oraz Racjonalna Terapia Zachowania Maultsby'ego jako metody wspomagające leczenie nowotworu.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Podstawy komunikacji z chorym i jego rodziną – sztuka prowadzenia trudnych rozmów. Tworzenie scenariuszy indywidualnej pracy pacjenta nad sobą w oparciu o programy Simontona i Maultsby'ego. Umieranie i śmierć – trajektorie umierania. Opieka paliatywna nad pacjentem dorosłym, nastolatkiem i dzieckiem. Problemy osierocenia. Przeżywanie żałoby. Wsparcie rodziny chorego.
Cel kształcenia: Przekazanie wiedzy na temat psychologicznych uwarunkowań sytuacji pacjenta onkologicznego oraz wskazanie możliwości udzielania wsparcia psychologicznego na każdym etapie procesu chorobowego.
*Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie):*jakie konsekwencje w sferze psychicznej i psychospołecznej pociąga za sobą choroba nowotworowa i przed jakimi wyzwaniami stoi pacjent i jego rodzina; wie, jakie są problemy psychologiczne pacjenta na poszczególnych etapach procesu chorobowego (diagnoza, leczenie, remisja lub nawrót choroby, wyleczenie lub śmierć) i jak im zaradzić; zna specyfikę pracy z osobami dorosłymi, dorastającymi i dziećmi. Zna zasady opieki paliatywnej.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): rozmawiać z pacjentem i jego rodziną na trudne tematy (dotyczące diagnozy, przebiegu leczenia, śmierci i umierania); stworzyć projekt długofalowej pracy z pacjentem; wzbudzić u pacjenta motywację do walki z chorobą.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): odpowiedzialnej pracy, przewidywania skutków swojej działalności i ciągłego doskonalenia się; ma świadomość znaczenia pracy zespołowej, zwłaszcza współpracy z innymi specjalistami zajmującymi się pacjentem onkologicznym; jest wrażliwy i empatyczny w relacjach z pacjentami.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

10. PRZEDMIOT: Praca z grupą terapeutyczną

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Umiejętności komunikacyjne w pracy z grupą - komunikacja werbalna i niewerbalna. Narzędzia komunikacji pozwalające kierować dynamiką grupy (otwierania komunikacji, klaryfikacja, zamykanie komunikacji). Fazy grupy. Zasady pracy z grupą. Czterowymiarowy model funkcji w prowadzeniu grupy (emocjonalna stymulacja, wyrażanie osobistego szacunku, proponowanie wyjaśnień, strukturyzacja). Radzenie sobie z "trudnymi" uczestnikami i oporem grupy. Określanie własnego sposobu kontaktowania się z grupą. Rodzaje i specyfika grup (wspierające, samopomocy, psychoedukacyjne i terapeutyczne).
Cel kształcenia: doskonalenie umiejętności komunikacyjnych w pracy z grupą.
*Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie):*specyfikę pracy z grupą i dostrzega zachodzące w niej procesy grupowe; rozróżnia fazy grupy; ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad pracy z rożnymi rodzajami grup.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): pracować w zespole, rozróżnia role grupowe, rozumie istotę procesu grupowego, potrafi radzić sobie z trudnościami pojawiającymi się w grupie.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): analizy własnych umiejętności intra i interpersonalnych w kontekście pracy z grupą; potrafi dostosować proponowane aktywności do sytuacji w grupie; odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy z grupą, rozumie konieczność nieustannego rozwoju własnych kompetencji.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

11. PRZEDMIOT: Człowiek w przestrzeni penitencjarnej

Treści merytoryczne - wykłady: Więziennictwo w Polsce i na świecie – rys historyczny. Systemy penitencjarne – przegląd. Typy i rodzaje zakładów karnych – istota i zasady funkcjonowania. Klasyfikacja skazanych i systemy odbywania kary pozbawienia wolności. Populacja skazanych i personel penitencjarny. Osoby pozbawione wolności - negatywne konsekwencje izolacji oraz możliwości ich przezwyciężenia. Zjawisko podkultury więziennej i tatuaż w instytucji resocjalizacyjnej.
Cel kształcenia: Zapoznanie studentów ze specyfiką funkcjonowania człowieka z przestrzeni penitencjarnej.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): elementarną terminologię z zakresu pedagogiki penitencjarnej, rozumie jej źródła oraz zastosowanie w pokrewnych dyscyplin naukowych.
Efekty uczenia się – umiejętności (potrafi): analizować i projektować różnorodne strategie działań pedagogicznych w jednostkach penitencjarnych, potrafi generować rozwiązania problemów, prognozować ich przebieg i przewidywać skutki podejmowanych działań.
Efekty uczenia się – kompetencje społeczne (jest gotów do): rozpoznawania, projektowania i wdrażania działań resocjalizacyjnych w przestrzeni penitencjarnej.
Forma prowadzenia zajęć: wykład.

12. PRZEDMIOT: Podstawy suicydologii

Treści merytoryczne - ćwiczenia: W ramach przedmiotu realizowane będą treści, których celem jest zapoznanie studentów z problematyką dotyczącą samobójstw w aspekcie etiologicznym i objawowym. W szczególności omówiona zostanie problematyka dotycząca syndromu presuicydalnego, motywów samobójstw osób w różnych kategoriach wiekowych oraz możliwości prowadzenia działań profilaktycznych i interwencyjnych.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów z zagadnieniami, którymi zajmuje się suicydologia m.in. występowaniem samobójstw i samookaleczeń w populacji dzieci i młodzieży oraz dorosłych, zachowań samobójczych i związanych z nim konsekwencji dla funkcjonowania jednostki. W ramach przedmiotu studenci uzyskają wiedzę na temat diagnozy zaburzeń suicydalnych wśród dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych. W ramach przedmiotu przybliżona zostanie charakterystyka funkcjonowania osób z zaburzeniami suicydalnymi oraz stosowane względem nich profilaktyki i terapii.
*Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie):*pojęcie syndromu presuicydalnego i jego skutków w życiu jednostki; wie, jakie ryzyko jest związane z obecnością zaburzeń psychicznych skutkujących autodestrukcją (samookaleczeniami i zachowaniami samobójczymi).
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): posługiwać się terminologią wykorzystywaną w suicydologii, potrafią dokonać analizy przyczyn występowania tendencji samobójczych; na podstawie wcześniej nabytej wiedzy umieją rozpoznawać osoby w kryzysie psychicznym; potrafią w praktyce wykorzystać wiedzę dotyczącą zasad pracy z osobą z myślami i zachowaniami samobójczymi.
*Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do):*wykorzystywania wcześniej zdobytej wiedzy z innych przedmiotów w swoim rozwoju osobistym i zawodowym; ma świadomość odpowiedzialności i przestrzegania zasad etyki zawodowej w pracy z osobami zagrożonymi samobójstwem.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

13. PRZEDMIOT: Edukacja zdrowotna i promocja zdrowia

Treści merytoryczne - wykłady: Zapoznanie studentów z podstawową terminologią związaną z edukacją zdrowotną i promocją zdrowia. Omówienie czynników warunkujących zdrowie i zdrowy styl życia oraz koncepcji i podstaw teoretycznych edukacji zdrowotnej. Edukacja zdrowotna w promocji zdrowia i zdrowego stylu życia. Edukacja zdrowotna w profilaktyce chorób cywilizacyjnych 21 wieku.
Cel kształcenia: przekazanie studentom wiedzy na temat zdrowia, czynników je warunkujących, profilaktyce najczęstszych chorób i zaburzeń oraz zagadnień dotyczących promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej. Celem jest również zwiększenie zainteresowania studentów własnym zdrowiem i uwrażliwienie ich na zdrowie osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży szkolnej.
*Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie):*przedmiot zainteresowania edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia, podstawowe pojęcia z zakresu omawianego przedmiotu, psychofizyczne oraz społeczne warunkujące zachowania zdrowotne oraz prawidłowy bądź zaburzony stan zdrowia człowieka.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia; samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): identyfikowania i poddawania analizie czynników natury psychospołecznej wpływających na zachowania zdrowotne człowieka.
Forma prowadzenia zajęć: wykład.

14. PRZEDMIOT: Psychologia sądowo-penitencjarna

Treści merytoryczne - wykłady: Przedmiot badań, działy i kierunki rozwoju psychologii sądowej, kontekst historyczny, biegli psychologowie-ich powoływanie, prawa i obowiązki. Rola psychologa w procesie karnym – opiniowanie w sprawach dorosłych sprawców przestępstw, czynniki motywacyjne i typologia sprawców najcięższych przestępstw. Znaczenie osobowości i jej zaburzeń w przestępczości, problem poczytalności i silnego wzburzenia emocjonalnego. Przestępczość nieletnich i młodocianych oraz dorosłych – przyczyny przestępczości - główne teorie przestępczości (biologiczne, społeczne, psychologiczne). Wiktymologia, historyczne koncepcje typologii ofiar. Ofiary mobbingu i stalkingu. Etyczne aspekty diagnostyki psychologicznej na potrzeby wymiaru sprawiedliwości. Podstawowe różnice między pracą biegłego a terapeuty. Problematyka resocjalizacji, teorie kary, podkultura więzienna i jej znaczenie w resocjalizacji. Rola psychologa w zakładzie karnym i poprawczym. Postępowanie z osadzonymi ze specyficznymi zaburzeniami psychicznymi i zachowania występującymi w warunkach izolacji. Psychologiczne uwarunkowania zastosowania indywidualnego programu oddziaływań (praktyczne wykorzystanie orzeczeń psychologiczno-penitencjarnych). Readaptacja społeczna w świetle psychospołecznych korelatów powrotów do przestępstwa po odbyciu kary izolacyjnej.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Rola psychologa w procesie cywilnym - konsekwencje prawne , medyczne i psychologiczne. Rola psychologa w sprawach rodzinnych i opiekuńczych - znaczenie dowodu z opinii biegłego psychologa, przesłanki wnioskowania o kompetencjach wychowawczych rodziców; psychologiczny zespół sądowych specjalistów. Przestępczość seksualna – zgwałcenie, kazirodztwo, pedofilia. Wpływ traumy na funkcjonowanie dziecka świadka. Psychologia śledcza - podstawy psychologicznego typowania sprawców przestępstw. Psychologiczne uwarunkowania realizacji resocjalizacyjnych programów penitencjarnych. Rozwijanie umiejętności

wykorzystywania nowoczesnych metod i form pracy stosowanych wobec osadzonych i pracujących w warunkach izolacji więziennej. Metody psychokorektywne wypracowane w zespole psycholog-wychowawca i ich praktyczne implikacje. Mediowanie i negocjowanie jako alternatywne sposoby diagnozy i rozwiązywania sytuacji prawnej między sprawcą i ofiarą oraz między osadzonym a pracownikiem więziennym. Rozwijanie kompetencji radzenia sobie w sytuacjach zagrażających w środowisku pracy psychologa penitencjarnego. Wykorzystanie psychospołecznych metod w profilaktyce stresu i wypalenia zawodowego. Człowiek w sytuacji pokusy i upokorzenia. Problematyka uzależnienia (alkoholizm, narkomania i uzależnienia behawioralne) w świetle regulacji prawnych. Poczytalność uzależnionych w procesach karnych. Rola psychologa w diagnostyce uzależnienia.
Cel kształcenia: Celem zajęć jest przekazanie wiedzy dotyczącej wybranych problemów psychologii sądowej i penitencjarnej ukierunkowanej na wykorzystanie wiedzy psychologicznej w działalności instytucji sądowych i penitencjarnych oraz resocjalizacyjnych.
*Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie):*istotę zachowań aspołecznych i mechanizmy funkcjonowania przestępczego oraz warunki mające istotny wpływ na pracę penitencjarną i efektywne postępy w procesie penitencjarnym.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): obserwować, diagnozować, racjonalnie oceniać sytuacje psychologiczne oraz motywy i wzory ludzkich zachowań; potrafi sprawnie posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania podejmowanych działań diagnostycznych i terapeutycznych.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): podejmowania odpowiedzialności za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki; czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać oraz wyraża taką postawę w środowisku specjalistów i modeluje to podejście wśród innych.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

15. PRZEDMIOT: Warsztat pracy psychologa klinicznego

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Poszerzenie wiedzy dotyczącej diagnozy klinicznej i doskonalenie umiejętności wykorzystywania narzędzi do badania diagnostycznego. Zaakcentowane będzie kompleksowe użycie metod z uwzględnieniem ich celowości i komplementarnej analizy wyników.
Cel kształcenia: dostarczenie wiedzy uwzględniającej współczesne osiągnięcia psychologii klinicznej, wybrane obszary jej praktycznych zastosowań, teoretyczne modele i koncepcje, relacje z psychopatologią oraz aktualne problemy praktyczne tej dziedziny psychologii.
*Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie):*główne specyficzne zaburzenia psychiczne w oparciu o przejawiane symptomy, które potrafi odnieść i pogrupować w jednostki chorobowe stosując kryteria diagnostyczne systemów klasyfikacji zaburzeń i chorób psychicznych; specyfikę diagnozy psychologicznej w odniesieniu do innych modeli diagnozy (zwłaszcza diagnozy medycznej).
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): posługiwać się podstawowymi metodami diagnozy psychologicznej w zakresie pomiaru testowego, obserwacji, wywiadu, swobodnych technik diagnostycznych i technik projekcyjnych; potrafi przeprowadzić badanie diagnostyczne, opracować jego wyniki, dokonać ich opisu oraz wyciągnąć wnioski.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): przejawiania pozytywnych terapeutycznych postaw wobec osób chorych psychicznie i zaburzonych; odnieść

wiedzę z zakresu psychologii klinicznej do konkretnego przypadku, zaproponować kierunek postępowania diagnostycznego i sugerować podstawowe formy leczenia.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

16. PRZEDMIOT: Praca z osobami z niepełnosprawnością intelektualną

Treści merytoryczne - wykład: Niepełnosprawność intelektualna – nazewnictwo, definiowanie, klasyfikowanie. Środowisko (dom – szkoła – praca) a funkcjonowanie osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Treści merytoryczne – ćwiczenia: Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną. Wsparcie osób z niepełnosprawnością intelektualną w dorosłości. Zalecenia, strategie, metody stymulująco - korekcyjne wykorzystywane w pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną. Przygotowanie scenariusza zajęć.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów ze specyfiką pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną w różnych środowiskach oraz merytoryczne przygotowanie studentów do pracy z takimi osobami (znajomość metod, form, zasad pracy).
*Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie):*podstawowe pojęcia związane z niepełnosprawnością intelektualną oraz metodyką pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną; strategie, metody i formy pracy wykorzystywane w edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną; dysponuje wiedzą na temat projektowania zajęć dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): wykorzystać podstawową wiedzę z zakresu pedagogiki specjalnej dotyczącą funkcjonowania osób z niepełnosprawnością intelektualną do analizy i interpretacji sytuacji tych osób; oceniać przydatność różnych metod i form pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): nieustannego rozwoju zawodowego i osobistego; podejmowania profesjonalnych działań w pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

17. PRZEDMIOT: Uzależnienia behawioralne

Treści merytoryczne - wykłady: Uzależnienia behawioralne - podstawowe informacje. Koncepcje teoretyczne stosowane względem uzależnień behawioralnych. Dyskusja dotycząca zagadnienia - kiedy dana czynność staje się nałogiem? Kryteria diagnostyczne - przegląd i wykorzystanie w praktyce psychologicznej. Rodzaje uzależnień behawioralnych - obraz psychologiczny i społeczny.
Treści merytoryczne – ćwiczenia: Metody stosowane w diagnozie i badaniach naukowych z zakresu uzależnień behawioralnych. Terapia uzależnień behawioralnych - przegląd różnych metod i technik terapeutycznych. Wpływ uzależnienia na funkcjonowanie rodziny. Profilaktyka uzależnień behawioralnych. Uzależnienia behawioralne jako obszar intensywniej działalności badawczej.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów z intensywnie rozwijającym się obszarem psychologii, jaki stanowią uzależnienia behawioralne. Dzięki zajęciom studenci nabędą usystematyzowaną wiedzę z zakresu uzależnień behawioralnych, poznają główne ich rodzaje, metody diagnozy i formy pomocy stosowane względem osób z problemem uzależnienia.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): istotę uzależnień behawioralnych; rodzaje uzależnień i ich objawy; wiedzą, jakie konsekwencje dla funkcjonowania jednostki niosą ze sobą uzależnienia behawioralne i jakie ryzyko społeczne jest z nimi związane; zna metody stosowane w zakresie pomocy osobom uzależnionym.

Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): scharakteryzować sytuację psychologiczną osób uzależnionych behawioralnie; dobrać odpowiednie metody diagnostyczne względem problemu rozpoznania uzależnienia behawioralnego; w sposób krytyczny analizować literaturę z zakresu uzależnień behawioralnych; ocenić przydatność procedur związanych m.in. z profilaktyką uzależnień behawioralnych.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): poszerzania swoich umiejętności w zakresie pracy z klientami uzależnionymi behawioralnie; podejmowania działań promujących zdrowy styl życia, aby zapobiegać oraz przeciwdziałać skutkom uzależnień behawioralnych w różnych grupach wiekowych.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

18. PRZEDMIOT: Przemoc – sprawca i ofiara

Treści merytoryczne - wykłady: Wprowadzenie do problematyki (rodzaje i formy przemocy, skala zjawiska, mechanizmy przemocy, cykle przemocy). Uwarunkowania przemocy (środowiskowe, intraindywidualne, interakcyjny model uwarunkowań) i profilaktyka. Przekonania społeczne na temat przemocy i ich znaczenie w przeciwdziałaniu przemocy. Psychologiczna sytuacja i społeczne funkcjonowanie społeczne osób doświadczających przemocy (mechanizm współuzależnienia, wyuczona bezradność, Syndrom Sztokholmski, wtórna wiktymizacja).
Treści merytoryczne – ćwiczenia: Dziecko jako świadek i ofiara przemocy. Dzieci wykorzystywane seksualnie; interwencja, diagnoza, terapia, pomoc prawna. Charakterystyka sprawców przemocy. Zadania służb (instytucji, organizacji) wobec zjawiska przemocy rodzinnej; współpraca w ramach procedury „Niebieskiej Karty". Formy wsparcia osób doświadczających i stosujących przemoc.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów z podstawową wiedzą dotyczącą zjawiska przemocy oraz funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy i przygotowanie do aktywnego w nim uczestnictwa. Innym ważnym zamierzeniem jest nabycie umiejętności rozpoznawania symptomów doświadczania przemocy i przygotowanie do udzielenia wsparcia w tym kontekście.
*Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie):*zagadnienie psychologicznych mechanizmów przemocy w rodzinie i zna uwarunkowania jej występowania; wie jaki jest wpływ doświadczanej przemocy domowej na funkcjonowanie jednostki; zna przekonania społeczne na temat przemocy w rodzinie i ich wpływ na jej występowanie oraz przeciwdziałanie zjawisku; ma wiedzę na temat zadań służb oraz instytucji pomocowych, terapeutycznych, edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych w systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): w sposób krytyczny odnieść się do szkodliwych przekonań społecznych na temat zjawiska przemocy; rozpoznać symptomy doświadczania przez dziecko przemocy w rodzinie; zaproponować psychologiczne formy wsparcia osobom doświadczającym przemocy i ich rodzinom; współpracować w zespole specjalistów zarówno z obszaru psychologii, jak i innych dziedzin nauki.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): do uznawania granic swych kompetencji zawodowych w kontakcie ze specjalistami innych dziedzin w ramach grup roboczych powoływanych przez Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie; nieustannego rozwoju zawodowego i osobistego, w tym aktualizacji wiedzy na temat przemocy i orientacji w zmianach w ramach systemu przeciwdziałania przemocy; jest wrażliwy na występujące w społeczeństwie uprzedzenia, stereotypy, w tym, sprzyjające stosowaniu przemocy i utrudniające udzielanie wsparcia osobom doświadczającym i stosującym przemoc; docenia wartość

promocji zdrowia i uznaje możliwość oraz zasadność podejmowania działań w obszarze przeciwdziałania przemocy.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

19. PRZEDMIOT: Stres, trauma, żałoba, kryzys - metody pracy

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Problemy osierocenia. Żałoba normalna i patologiczna. Pomoc psychologiczna w przeżywaniu żałoby. Pomoc osieroconym dorosłym, pomoc osieroconym dzieciom. Pojęcie Traumy. Wybrane założenia dotyczące terapii PTSD. Pozytywne skutki doświadczenia traumy - wzrost potraumatyczny. Wprowadzenie do psychologii stresu - podstawowe pojęcia. Fizjologiczne i psychologiczne efekty stresu. Style i strategie radzenia sobie ze stresem. Kryzys - natura, dynamika i rodzaje. Interwencja kryzysowa.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów z koncepcjami pojęcia stresu, traumy, żałoby i kryzysu w ujęciu psychologicznym. Przybliżenie podstawowych pojęć, które funkcjonują w literaturze poświęconej omawianej tematyce. Kształtowanie u studentów umiejętności rozpoznawania poszczególnych stanów psychologicznych u pacjentów oraz przygotowanie studentów do udzielania pomocy osobom doświadczającym stresu, traumy, osobom osieroconym oraz osobom w kryzysie.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): pojęcia żałoby normalnej i patologicznej; posiada wiedzę na temat pomocy psychologicznej osobom osieroconym; zna i rozumie pojęcie traumy oraz podstawowe zagadnienia związane z PTSD, pozytywne skutki doświadczania traumy; posiada wiedzę na temat natury stresu, efektów jego doświadczania, sposobów radzenia sobie, metod ich pomiaru; zna źródła kryzysu psychologicznego i zasady pracy z osobą w kryzysie.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania i planowania podjęcia działań praktycznych w obszarze wsparcia osób doświadczających stresu, traumy, osób osieroconych czy osób w kryzysie; posiada umiejętność udzielania pomocy psychologicznej; potrafi zaprojektować i w podstawowym zakresie przeprowadzić działania prewencyjne, prozdrowotne i usprawniające.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): ciągłego aktualizowania i poszerzania wiedzy i umiejętności z zakresu pracy z osobami doświadczającymi stresu, traumy, żałoby, osobami w kryzysie; odważnego przekazywania i obrony własnych poglądów nie tylko w sprawach zawodowych; podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność w grupie przyjmując w niej różne role.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

20. PRZEDMIOT: Psychologia stresu

Treści merytoryczne - wykłady: Psychologia stresu – podstawowe terminy, klasyfikacja stresu oraz podstawowe modele stresu. Związki reakcji stresowej z podstawowymi zaburzeniami psychosomatycznymi oraz jego związki z funkcjami poznawczymi, efektywnością funkcjonowania i zdrowiem. Teoria i praktyka podstawowych psychologicznych technik zarządzania stresem: techniki relaksacyjne, biofeedback, wizualizacja.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Fizjologiczne podstawy reakcji stresowych oraz związków stresu ze zdrowiem, funkcjami poznawczymi i efektywnym funkcjonowaniem. Ukształtowanie umiejętności rozpoznawania stresorów w różnych sytuacjach trudnych i objawów stresowych oraz syndromu PTSD. Związki stresu z procesami adaptacji oraz roli wsparcia w radzeniu sobie ze stresem. Opanowanie podstawowych psychologicznych technik zarządzania stresem.

Cel kształcenia: Dostarczenie wiedzy w zakresie fizjologicznych podstaw reakcji stresowych oraz związków stresu ze zdrowiem, funkcjami poznawczymi i efektywnym funkcjonowaniem. Ukształtowanie umiejętności rozpoznawania stresorów w różnych sytuacjach trudnych i objawów stresowych oraz syndromu PTSD. Uświadomienie związków stresu z procesami adaptacji oraz roli wsparcia w radzeniu sobie ze stresem. Opanowanie podstawowych psychologicznych technik zarządzania stresem
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): terminologię w zakresie psychologii stresu oraz umie definiować podstawowe pojęcia z problematyki stresu, główne modele stresu; związki stresu z zachowaniem człowieka i zaburzeniami psychosomatycznymi.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): wyjaśnić mechanizmy fizjologiczne i psychologiczne reakcji stresowych; zastosować w praktyce wiedzę o modelach stresu do identyfikacji stresorów i radzenia sobie z nimi, zastosować podstawowe psychologiczne techniki zarządzania stresem.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): buforowania stresorów w różnych sytuacjach trudnych, propagowania sposobów radzenia sobie ze stresem; ma świadomość mechanizmów stresu i ich związków ze środowiskiem, zdrowiem i funkcjonowaniem.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

b) ZAKRES - PSYCHOLOGIA WYCHOWAWCZA I SZKOLNA

1. PRZEDMIOT: Zachowania agresywne dzieci i młodzieży

Treści merytoryczne - wykłady: Pojęcie agresji i przemocy, typologie zachowań agresywnych. Teorie i koncepcje wyjaśniające etiologię agresji u dzieci i młodzieży. Techniki badania agresywnego zachowania. Zmiany rozwojowe a zachowania agresywne. Agresja a wybrane zaburzenia psychiczne dzieci i młodzieży. Czynniki ryzyka wystąpienia zachowań agresywnych oraz profilaktyka zjawiska.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Przedstawienie autorskiego programu pt. „ Sprawiedliwe negocjowanie kompromisów", jako strategii bezkonfliktowego wypracowywania rozwiązań w sytuacjach trudnych. Prezentacja i ćwiczenie technik wykorzystywanych w negocjowaniu kompromisów. Prezentacja skutecznych interwencji przy radzeniu sobie z agresją, impulsywnością i przemocą u dzieci i młodzieży. Pomoc dzieciom w radzeniu sobie z gniewem – podejście kognitywno – behawioralne. Zachowania autoagresywne u dzieci i młodzieży. Profilaktyka i terapia.
Cel kształcenia: nabycie przez studentów wiedzy psychologicznej dotyczącej uwarunkowań agresji oraz zapoznanie studentów ze związkiem zmian rozwojowych w ciągu życia z zachowaniami agresywnymi oraz zależnościami pomiędzy wybranymi zaburzeniami psychicznymi a zachowaniami agresywnymi, jak też technikami pomiaru agresji. Innym ważnym zamierzeniem jest przekazanie wiedzy i umiejętności ważnych z punktu widzenia podejmowania działań o charakterze profilaktycznym i terapeutycznym.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): podstawy praktycznego zastosowania technik pracy psychologicznej nad zapobieganiem zachowaniom agresywnym u dzieci i młodzieży; ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę na temat psychologicznych podstaw zachowań agresywnych przejawianych przez człowieka w kontekście zmian rozwojowych oraz zaburzeń psychicznych; ma uporządkowaną wiedzę dotyczącą technik pomiaru zachowań agresywnych.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): w sposób praktyczny stosować techniki i metody pracy psychologicznej z dziećmi i młodzieżą z problemem zachowań agresywnych i autoagresywnych.

Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

2. **PRZEDMIOT: Praca z dzieckiem nadpobudliwym psychoruchowo**

Treści merytoryczne - wykłady: Definiowanie ADHD, etiologia, objawy ADHD i trudności diagnostyczne, diagnoza i kryteria diagnostyczne, leczenie dzieci z ADHD – metody psychopedagogiczne, leczenie farmakologiczne.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Funkcjonowanie dziecka w domu (praca z dzieckiem, czas wolny, relacje z rodzeństwem, relacje z rodzicami), funkcjonowanie dziecka w szkole (relacje z rówieśnikami, postawa nauczycieli wobec dziecka z ADHD, metody pracy z dzieckiem na lekcji).
Cel kształcenia: Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami z zakresu ADHD, ukazanie podstawowych i aktualnych problemów w pracy z dzieckiem nadpobudliwym, kształtowanie postawy refleksyjnej wobec wpływów specjalistycznych i niespecjalistycznych na życie dziecka z ADHD, budowanie właściwych postaw wobec dziecka z ADHD oraz praktyczne przygotowanie do podjęcia działalności w zakresie wsparcia i pomocy dziecku nadpobudliwemu psychoruchowo.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): objawy oraz etiologię ADHD, ma wiedzę na temat diagnozy i sposób „leczenia" syndromu, zna specyfikę funkcjonowania dziecka w środowisku domowy, szkolnym i rówieśniczym.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): posługiwać się terminologią wykorzystywaną w obszarze funkcjonowania dziecka z ADHD i adekwatnie stosuje ją względem obserwowanych zachowań dziecka; na podstawie obecności różnych objawów zaburzeń (w sferze zachowania, emocji i myśli) umie rozpoznać ADHD i dobrać odpowiednie metody pracy, potrafi dokonać krytycznej refleksji w zakresie własnego podejścia do pracy z dzieckiem.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): nieustannego rozwoju zawodowego i osobistego oraz etycznego podejścia w pracy z dzieckiem z ADHD.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

3. **PRZEDMIOT: Praca z uczniem zdolnym**

Treści merytoryczne - wykłady: Metody diagnozowania uzdolnień uczniów. Rozwijanie twórczego i nieszablonowego myślenia. Metody diagnozy uzdolnień stosowane w poradniach psychologiczno-pedagogicznych i szkołach. Diagnozowanie dziecka z wykorzystaniem wybranych metod.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Podczas ćwiczeń studenci będą trenowali kompetencje w obszarze diagnozowania uzdolnień uczniów. Zapoznają się z ćwiczenia.mi rozwijającymi twórcze i nieszablonowe myślenie oraz z katalogiem metod diagnozy uzdolnień stosowany w poradniach psychologiczno-pedagogicznych i szkołach. Nauczą się jak można diagnozować dziecko z wykorzystaniem wybranych metod w oparciu o przykłady z własnej praktyki (case studies).
Cel kształcenia: Zapoznanie z podstawowymi wiadomościami z zakresu pracy z uczniem zdolnym, możliwościami zaspokojenia jego potrzeb w świetle obowiązujących przepisów prawa oświatowego. Zapoznanie z dostępnymi narzędziami diagnostycznymi. Kształcenie umiejętności wdrażania wiedzy do praktyki edukacyjnej.
*Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie):*podstawowe zagadnienia psychologii zdolności oraz ma elementarną, uporządkowaną wiedzę na temat metodyki pracy z dzieckiem zdolnym i twórczym.

Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): ocenić przydatność metod, strategii i środków do realizacji zadań w pracy z dzieckiem zdolnym i twórczym; aktywnie pracować z dziećmi zdolnymi i twórczymi; wykorzystuje wiedzę z zakresu metodyki pracy z dzieckiem zdolnym i twórczym w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych; potrafi przeprowadzić wybrane testy.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): realizacji indywidualnych i zespołowych profesjonalnych działań w pracy z dzieckiem zdolnym i twórczym; ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie pracy z dziećmi zdolnymi i twórczymi w środowisku społecznym.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

4. **PRZEDMIOT: Diagnoza i terapia specyficznych zaburzeń rozwoju umiejętności szkolnych**

Treści merytoryczne - wykłady: Diagnoza i terapia specyficznych zaburzeń rozwoju umiejętności szkolnych – istota i pojęcie. Specjalne potrzeby edukacyjne dzieci i młodzieży. Zaburzenia percepcji wzrokowej i słuchowej. Funkcje motoryczne. Integracja percepcyjno – motoryczna. Specyficzne trudności w czytaniu i pisaniu (ryzyko dysleksji, dysleksja rozwojowa). Specyficzne trudności w uczeniu się matematyki. Leworęczność u dzieci. Rozwój mowy dziecka – etiologia i zaburzenia. Ogólna charakterystyka indywidualnych i grupowych form pracy z dzieckiem o specyficznych zaburzeniach rozwoju umiejętności szkolnych.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Organizacja zajęć dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w nauce czytania i pisania Konstruowanie scenariuszy zajęć. Konstruowanie programów korekcyjno-kompensacyjnych adekwatnie do potrzeb i możliwości dziecka. Poznanie narzędzi badawczych stosowanych w diagnostyce i w terapii pedagogicznej. Poznanie i opracowywanie zestawów ćwiczeń doskonalących funkcje wzrokowe, słuchowe, koordynację wzrokowo-ruchową. Projektowanie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych dla dzieci z zaburzeniami funkcji: wzrokowych, słuchowych, koordynacji wzrokowo-słuchowej, mieszanych oraz z zaburzeniem lateralizacji. Organizacja procesu terapeutycznego.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów z zagadnieniami, którymi zajmuje się diagnoza i terapia specyficznych zaburzeń rozwoju umiejętności szkolnych. W ramach przedmiotu studenci uzyskają wiedzę na temat zaburzeń występujących wśród dzieci i młodzieży. W ramach przedmiotu przybliżona zostanie charakterystyka funkcjonowania osób ze specyficznymi zaburzeniami rozwoju umiejętności szkolnych oraz stosowane względem nich formy pomocy.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): zakres diagnozy i terapii specyficznych zaburzeń rozwoju umiejętności szkolnych oraz wspomagania rozwoju dziecka; ma wiedzę dotyczącą metod i sposobów wspomagania rozwoju dziecka, potrafi korygować specyficzne zaburzenia rozwojowe będące przyczyną specyficznych zaburzeń rozwoju umiejętności szkolnych; zna objawy zaburzeń oraz ich etiologię.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): posługiwać się terminologią wykorzystywaną w diagnozie i terapii specyficznych zaburzeń rozwoju umiejętności szkolnych; adekwatnie stosuje ją względem obserwowanych zachowań jednostki; potrafi dokonywać rozpoznania i interpretacji specyficznych zaburzeń rozwoju umiejętności szkolnych; analizuje je z indywidualnymi i grupowymi formami pracy z dzieckiem o specyficznych zaburzeniach rozwoju umiejętności szkolnych; umie rozpoznać, z jakim zaburzeniem ma do czynienia w przypadku konkretnej jednostki oraz potrafi dokonać krytycznej analizy przyczyn wystąpienia danego zaburzenia.

Efekty uczenia się – kompetencje społeczne (jest gotów do): nieustannego rozwoju zawodowego i osobistego.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

5. **PRZEDMIOT: Wspomaganie rozwoju**

Treści merytoryczne - wykłady: Wczesne wspomaganie rozwoju - podstawowe pojęcia. Zaburzenia tempa i rytmu rozwoju. Plastyczność mózgu - Wczesne uszkodzenia dojrzewającego mózgu. Wspomaganie rozwoju dzieci przedwcześnie urodzonych. Wielopłaszczyznowa diagnoza zaburzeń rozwoju. Interpretacja diagnozy psychologicznej, medycznej. Prezentacja metod stosowanych we wczesnym wspomaganiu rozwoju dzieci z różnymi niepełnosprawnościami. Wspomaganie rodziny dziecka zagrożonego niepełnosprawnością. Wspomaganie rozwoju dziecka – możliwości MEN, MZ. Projektowanie indywidualnych programów terapeutycznych.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Tematyka zajęć obejmuje zagadnienia związane z wczesną interwencją i stymulacją rozwoju dziecka. Zaprezentowane zostaną informacje na temat wybranych metod i narzędzi służących nie tylko do diagnozy, ale i terapii (m.in. Krótka Skala Rozwoju Dziecka, wskaźniki rozwojowe, Bateria rozwoju psychomotorycznego dzieci w wieku 5,6-lat PTPiP w Gdańsku, test PEP-3-PL). Tworzenie indywidualnych programów terapeutycznych do wczesnej interwencji z wykorzystaniem narzędzia PEP-3-PL z podziałem na sfery: naśladowanie, percepcja wzrokowa i słuchowa, motoryka mała, motoryka duża, koordynacja wzrokowo-ruchowa, czynności poznawcze, komunikacja i mowa czynna. Ćwiczenia będą miały charakter praktyczny, studenci będą przeprowadzać i omawiać wybrane próby korzystając z sali wizyjnej. Określać będą aktualny wiek rozwoju dziecka oraz tzw. sferę najbliższego rozwoju, która prezentuje możliwości przyswajania nowych wiadomości i umiejętności w najbliższym dla dziecka czasie. Etapy rozwoju zabawy. Przykłady ćwiczeń pamięci symultanicznej i sekwencyjnej. Analiza indywidualnych przypadków, opinii i orzeczeń Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Praktykowanie ćwiczeń, przyglądanie się zajęciom i prowadzenie zajęć. Zadaniem studentów będzie opracowywanie ćwiczeń wspomagających poszczególne funkcje do pracy terapeutycznej z dziećmi w ramach zajęć WWR.
Cel kształcenia: zaznajomienie ze współcześnie stosowanymi wybranymi metodami edukacyjnymi, terapeutycznymi, wychowawczymi wspomagającymi i stymulującymi rozwój dzieci zagrożonych niepełnosprawnością i niepełnosprawnych objętych wczesnym wspomaganiem rozwoju. Student potrafił będzie określić profil rozwoju dziecka przy pomocy PEP-3-PL i innych narzędzi. Zaprojektować terapię i działania wspierające.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): elementarną terminologię używaną we wczesnej interwencji, procedury metodyczne realizowane w instytucjach edukacyjnych; zna test PEP-R (Profil Psychoedukacyjny Pep-r E. Schoplera), który pozwala na określenie aktualnego wieku rozwoju dziecka oraz tzw. sfery najbliższego rozwoju, która prezentuje możliwości nauki w najbliższym czasie.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): całościowo lub fragmentarycznie zastosować wybrane metody w pracy z dziećmi zagrożonymi niepełnosprawnością i niepełnosprawnych; potrafi indywidualizować zadania i dostosowywać treści i metody do możliwości małych dzieci; przeprowadzić obserwację małego dziecka, diagnozę funkcjonalną celem określenia mocnych i słabych stron a także zaprojektować działania terapeutyczne.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): wspomagania rozwoju dzieci zagrożonych niepełnosprawnością i niepełnosprawnych; jest kreatywny i otwarty

w planowaniu i wykorzystaniu poszczególnych metod nauczania i wychowania; jest wrażliwy na problemy wychowawcze i edukacyjne małego dziecka; odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy w placówkach realizujących działania terapeutyczne dla dzieci w ramach wczesnego wspomagania rozwoju.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

6. **PRZEDMIOT: Metody pracy z rodziną**

Treści merytoryczne - wykłady: Teoria przywiązania w pracy z rodziną. Znaczenie teorii systemowej w pracy z rodziną. Perspektywa ekologiczna w pracy z rodziną. Konferencja Grupy Rodzinnej jako ekologiczny model pracy z rodziną. Koncepcja mocnych stron w pracy z rodziną. Terapia Skoncentrowana na Rozwiązanych. Dialog Motywujący w pracy z rodziną. Współczesne modele pracy na zasobach rodziny. Perspektywa płci w pracy z rodziną. Podejście refleksyjne w pracy z rodziną.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Przykłady interwencji terapeutycznych w rodzinie z wykorzystaniem teorii przywiązania. Wydobywanie i wzmacnianie motywacji rodziny do zmiany. Zastosowanie terapii skoncentrowanej na rozwiązaniach w metodycznej pracy z rodziną. Videotrening Komunikacji w pracy z rodziną z dysfunkcjami w pełnieniu funkcji rodzicielskiej. Podejście familiocentryczne w pracy z rodziną. Genogram, ekogram i kulturogram w diagnozowaniu rodziny. Podejścia antyopresyjne w pracy z rodziną. Refleksyjność i refleksyjny praktyk w pracy z rodziną -analiza przypadków rodziny.
Cel kształcenia: przybliżenie wiedzy na temat różnorodnych metod i technik pracy z rodziną oraz okoliczności zastosowania ich. Założeniem przedmiotu jest również wyposażenie studenta w umiejętności interpretowania różnych problemów zachodzących w rodzinie oraz wykorzystania odpowiednich metod i technik pracy z rodziną. Zamysłem przedmiotu jest także przyjrzenie się różnym modelom pracy z dzieckiem i rodziną oraz zastanowienie się nad zasadnością ich podejmowania.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): metody i techniki pracy z rodziną realizowane w toku zajęć; okoliczności zastosowania wybranych metod i modeli pracy z rodziną, w zależności od sytuacji rodziny.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): dokonać interpretacji problemów występujących w życiu współczesnej rodziny; ma umiejętność wypowiedzenia się w mowie i na piśmie na temat wyboru metody i uzasadnienia jej zastosowania do pracy z rodziną; ocenia użyteczność zastosowania analizowanych metod i technik w pracy z rodziną; potrafi prezentować własne pomysły pomocy rodzinie w oparciu o wybrane teorie i koncepcje teoretyczne.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): podejmowania działań w obszarze pomocy rodzinie.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

7. **PRZEDMIOT: Psychoterapia dzieci i młodzieży**

Treści merytoryczne - wykłady: Kontekst i źródła metod psychoterapii dzieci i młodzieży: stany uzasadniające leczenie, specyfika terapii dzieci i młodzieży. Charakterystyka psychoterapii dzieci i konceptualizacja przypadku. Aspekty rozwojowe w psychoterapii. Metody i podejścia terapeutyczne w terapii dzieci i młodzieży: (1) Zachowania opozycyjno-buntownicze - terapia interakcji rodzic-dziecko, (2) Lęk - Terapia lęku ukierunkowana na dziecko, (3) Lęk - Zaangażowanie rodziców w terapię dzieci z zaburzeniami lękowymi, (4) Autyzm - Wczesna interwencja behawioralna w autyzmie, (5) Moczenie nocne - Terapia behawioralna moczenia mimowolnego, (6) Nadpobudliwość - program treningu poznawczo-behawioralnego dla rodziców,

(7) dzieci z zespołem nadpobudliwości ruchowej z zaburzeniami koncentracji uwagi, (8) Rozwijanie umiejętności społecznych – terapia przez zabawę.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Przedstawienie wybranych technik treningu poznawczo-behawioralnego dla rodziców dzieci z zespołem nadpobudliwości psychoruchowej i z zaburzeniami koncentracji uwagi. Opisy przypadków. Przedstawienie ćwiczeń w grupowej pracy terapeutycznej nad lękiem. Techniki wczesnej intensywnej interwencji behawioralnej w autyzmie. Przedstawienie kolejnych kroków pracy terapeutycznej. Opisy przypadków. Moczenie nocne sprawdzone techniki behawioralne. Metody postępowania psychologicznego wobec dziecka moczącego się. Terapia behawioralna wspierania dziecka i systemu rodzinnego w radzeniu sobie z problemem moczenia nocnego. Metody ochrony przed emocjonalnymi skutkami powikłaniami przy moczeniu nocnym. Opisy przypadków. Diagnoza i postępowanie terapeutyczne w różnych formach zaburzeń opozycyjno- buntowniczych u młodzieży. Opisy i analiza przypadków
Cel kształcenia: ukazanie specyfiki prowadzenia psychoterapii z dziećmi i młodzieżą ze szczególnym zwróceniem uwagi na identyfikowanie dysfunkcji i ich ocenę, ukierunkowanie terapii i motywację do uczestnictwa w niej. Ponadto pokazane będzie wykorzystanie różnych programów w terapii dzieci i młodzieży.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): specyfikę pracy terapeutycznej z dziećmi i młodzieżą; specyfikę pracy w kontekście rodzinnym i edukacyjnym; wie jakie specyficzne techniki i programy można wykorzystywać w pracy terapeutycznej z młodymi w różnych okresach rozwojowych.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): uzasadnić wartość różnych podejść psychoterapeutycznych do radzenia sobie z trudnościami dzieci i młodzieży w różnym wieku; posiada podstawowe umiejętności terapeutyczne stosowane z dziećmi w wieku przedszkolnym i młodszoszkolnym oraz młodzieży, potrafi stosować wybrane narzędzia terapeutyczne oraz monitorować przebieg terapii.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): poszerzania swojej wiedzy w obszarze terapii dzieci młodzieży; ma krytyczną postawę w stosunku do działań terapeutycznych i jest gotów otwarcie i bez zahamowań rozważać ich mocne strony i ograniczenia.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

8. **PRZEDMIOT: Przedszkolak - wybrane zagadnienia rozwoju i diagnozy**

Treści merytoryczne - wykłady: Dziecko i dzieciństwo w myśli pedagogicznej – rys historyczny i współczesność; Adaptacja dziecka w przedszkolu (teorie adaptacji, modele wczesnych zachowań przystosowawczych dziecka w przedszkolu); Periodyzacja rozwoju dziecka (teorie J. Piageta, J. Brunera); Podmiotowość dziecka w przedszkolu; Zabawa jako podstawowa forma aktywności dziecka w wieku przedszkolnym; Rozwój i diagnozowanie zdolności dziecka; Dojrzałość szkolna dziecka i dojrzałość szkoły na przyjęcie dziecka.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: - Rozwój w wieku od dwóch do sześciu lat – perspektywy teoretyczne: Freud, Erikson, Hartup. - Związki z rodzicami, z rówieśnikami – przywiązanie, podporządkowanie, bunt, zachowania prospołeczne.- Powstawanie poczucia własnego „ja" – pojęcie płci i związane z nią role społeczne, rozwój samokontroli. - Badanie umiejętności psychomotorycznych. - Diagnoza zdolności poznawczych i sprawności językowej. - Obserwacja i badanie kompetencji społeczno-emocjonalnych. - Diagnoza spektrum autyzmu, zaburzeń integracji sensorycznej, opóźnionego rozwoju mowy.

Cel kształcenia: zapoznanie z wybranymi aspektami rozwoju dzieci w wieku przedszkolnym. Omówione zostaną wybrane zagadnienia z psychopatologii wczesnego rozwoju na tle klasyfikacji ICD-10, DSM-V oraz DC:0-3R. Zaprezentowane będą informacje nt użytecznych metod i narzędzi diagnostycznych.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): podstawowe modele i teorie opisujące przebieg zmiany rozwojowej; ma wiedzę dotyczącą rozwoju fizycznego, poznawczego, społecznego, emocjonalnego oraz rozwoju osobowości jednostki.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): rozpoznawać prawidłowy i zaburzony rozwój jednostki oraz wyjaśniać mechanizmy zmiany rozwojowej; wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki, psychologii, logopedii oraz powiązanych dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, terapeutycznych i opiekuńczych; używać prawidłowo obowiązujących pojęć; wykorzystać wyniki badań psychologiczno-pedagogicznych do planowania terapii.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): wykorzystywania wiedzy teoretycznej na temat rozwoju w praktyce zawodowej; ma świadomość poziomu swojej wiedzy z zakresu psychologii rozwojowej dziecka; odpowiedzialnie realizuje zadania wynikające ze specyfiki przedmiotu; jest świadomy swojej odpowiedzialności za właściwy dobór metod i sposób prowadzenia badań diagnostycznych.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

9. PRZEDMIOT: Diagnoza gotowości szkolnej

Treści merytoryczne - wykłady: Dojrzałość a gotowość szkolna; dojrzałość instytucjonalna przedszkola i szkoły - ustalenia terminologiczne. Gotowość szkolna a zadania rozwojowe dziecka. Relacje między nauczaniem a rozwojem w świetle poglądów L.S. Wygotskiego. Przedszkole i szkoła jako środowisko edukacyjne. Diagnoza rozwoju dziecka a diagnoza przedszkolna. Przygotowanie dziecka do roli ucznia (społeczny aspekt gotowości szkolnej). Komponenty dojrzałości do czytania i pisania.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Gotowość szkolna/dojrzałość szkolna –wyjaśnienia terminologiczne; zadania rozwojowe związane ze szkołą, gotowość do uczenia się. Etapy postępowania diagnostycznego. Dojrzałość szkolna w zakresie procesów poznawczych. Dojrzałość szkolna w zakresie emocjonalno-motywacyjnym. Dojrzałość szkolna w zakresie społecznym i czynności samoobsługowych. Gotowość do podjęcia nauki matematyki. Rozwój i ocena umiejętności czytania i pisania. Narzędzia do diagnozy gotowości szkolnej. Studium przypadku.
Cel kształcenia: przyswojenie wiedzy z zakresu diagnozy gotowości szkolnej, ze szczególnym uwzględnieniem zadań diagnosty. Student poznaje metody diagnozy różnych obszarów funkcjonowania dziecka ważnych przy przekroczeniu progu szkoły.
*Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie):*terminologię dotyczącą gotowości szkolnej; ma pogłębioną wiedzę na temat specyfiki diagnozy gotowości szkolnej.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): potrafi posługiwać się terminologią dotyczącą gotowości szkolnej; ocenić gotowość dziecka do podjęcia nauki w klasie I; umie rozpoznać stopień rozwoju funkcji istotnych dla rozpoczęcia nauki w klasie I; rozróżnia metody, techniki i narzędzia diagnozy; umiejętnie stosuje zasady prawidłowego kontaktu diagnostycznego.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): odpowiedzialności za własne przygotowanie do pracy diagnostycznej; ma świadomość poziomu swojej wiedzy z zakresu diagnozy gotowości szkolnej.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

10. PRZEDMIOT: Terapia rodzin

Treści merytoryczne - wykłady: Idea terapii rodzin jako metody leczenia zaburzeń przejawianych przez jednostkę. Charakterystyka wybranych podejść teoretycznych w terapii rodzin. Wprowadzenie do systemowej terapii rodzin: rodzina jako system, składowe systemu rodzinnego, pojęcie granic. Fazy życia rodzinnego, tendencja do zmiany i do zachowania dotychczasowych wzorów życia rodzinnego, konflikty Nieuchronność zmian, okresy transition, możliwość pojawienia się objawu u członka rodziny, funkcja objawu w utrzymywaniu homeostazy życia rodzinnego. Zdrowe systemy rodzinne - podstawowe wymiary zdrowo funkcjonującej rodziny. Zasady udanego małżeństwa wg J.Willego. Rola terapeuty w terapii rodziny. Podstawowe techniki pracy terapeutycznej.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Pierwszy wywiad z rodziną. Nawiązanie kontaktu, formułowanie celów terapii. Diagnozowanie funkcjonowania systemu rodzinnego. Formułowanie hipotez cyrkularnych. Techniki terapeutyczne w terapii rodzin. Rola terapeuty. Zasada neutralności terapeuty. Ćwiczenie formułowania pytań cyrkularnych, zadań domowych. Rodzaje typów pytań przydatnych w terapii. Możliwości stosowania zasad systemowej terapii rodzin w pracy z pacjentem indywidualnym.
Cel kształcenia: przekazanie wiedzy na temat zasad funkcjonowania rodziny w ujęciu systemowym, trudności i problemów pojawiających się w życiu rodzinnym, możliwości pojawienia się objawów choroby, zaburzeń zachowani u członka rodziny, w sytuacji gdy rodzina nie radzi sobie z wyzwaniami życia. Nabycie podstawowych umiejętności udzielania rodzinie pomocy terapeutycznej.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): funkcjonowanie rodziny, przez jakie fazy życia przechodzi, na jakie trudności napotyka i co się dzieje, gdy zaistniałe problemy przekraczają zdolności adaptacyjne rodziny; jaki jest mechanizm powstawania objawu u członka rodziny i jaka może być jego funkcja w życiu rodziny; ma podstawową wiedzę o metodach pomocy rodzinie.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): nawiązać kontakt z rodziną, określić rodzaj problemów i zakres pomocy jakiej dana rodzina potrzebuje, formułować hipotezy i pytania cyrkularne, projektować zadania domowe dla rodziny, zachowywać dobry kontakt ze wszystkimi członkami rodziny a równocześnie neutralność terapeuty.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): uważnego słuchania i zapamiętywania wypowiedzi poszczególnych osób, kierowania rozmową, zachowywania neutralności w pracy z rodziną; przejawia chęć własnego rozwoju osobistego i zawodowego.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

11. PRZEDMIOT: Rozwiązywanie konfliktów i mediacje

Treści merytoryczne - wykłady: 1. Konflikt (istota, diagnoza, rodzaje, źródła). 2. Konflikt w świetle teorii psychologicznych. 3. Tradycyjne i współczesne sposoby rozwiązywania konfliktów, techniki wspomagające efektywne zarządzanie konfliktem, modele rozwiązywania konfliktów (koncyliacja, moderacja, arbitraż, inkwizycja, mediacja). 4. Dzieci i młodzież w konstruktywnym rozwiązywaniu konfliktów. 5. Mediacja (definicja, rodzaje, zasady i etapy prowadzenia). 6. Znaczenie komunikacji interpersonalnej w rozwiązywaniu konfliktów. 7. Etyczne aspekty mediacji.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: 1. Rodzaje konfliktów, źródła i przyczyny konfliktów - koło konfliktów Ch. W. Moore, fazy konfliktów, zarządzanie konfliktem, osobowość a style rozwiązywania konfliktów, dynamika konfliktu. 2. Zaburzenia w porozumiewaniu się jako podłoże konfliktów - przyczyny zaburzeń w porozumiewaniu się - aspekt relacyjny - teoria analizy transakcyjnej, konflikt jako gra, podmiotowe utrudnienia

rozwiązywania konfliktów (zakłócenia percepcyjne, zniekształcenie obrazu stron w konflikcie, sztywność poglądów, spłaszczenie obrazu problemu, podwójne normy). 3. Sytuacyjne utrudnienia w osiąganiu porozumienia wobec konfliktu (presja czasu, utrudnienia komunikacyjne, działanie pod presją grupy, obecność publiczności, zaangażowanie w konflikt trzeciej strony). 4. Pseudorozwiązania konfliktów, eskalacja konfliktów, pozytywne i negatywne konsekwencje konfliktów. 5. Techniki wspomagające efektywne zarządzanie konfliktami i ich rozwiązywanie, zarządzanie konfliktem i zarządzanie przez konflikt. 6. Negocjacje, mediacje, arbitraż (mediacje jako proaktywna metoda rozwiązywania sporów w życiu społecznym i praktyce sądowniczej, podstawy prawne mediacji, rodzaje i techniki mediacyjne, mediacje w sytuacjach kryzysowych).

Cel kształcenia: zapoznanie studentów z zagadnieniami związanymi psychologią konfliktów a zwłaszcza z naturą i dynamiką konfliktów oraz przekazanie praktycznej wiedzy i nabycie kompetencji w zakresie rozpoznawania sytuacji konfliktowej, diagnozowania jej oraz zastosowania adekwatnych sposobów rozwiązania sytuacji konfliktowej – zwłaszcza poprzez mediacje. W ramach przedmiotu przybliżone zostaną także podstawy mediacji sądowych i pozasądowych oraz w sytuacjach kryzysowych oraz stworzona zostanie przestrzeń dla wzmacniania umiejętności mediacyjnych.

Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): terminologię dotyczącą psychologii konfliktu, różnych podejść do konfliktów, faz rozwoju konfliktu, przyczyn i stylów rozwiązywania konfliktów; elementy skutecznej komunikacji w sytuacjach konfliktowych oraz dowiedzą się na czym polegają mediacje sądowe i pozasądowe oraz w sytuacjach kryzysowych.

Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): dostrzegać i analizować fazy konfliktu; identyfikować źródła konfliktu, określać indywidualny stylu zachowania w sytuacji konfliktowej oraz dobrać odpowiedni styl rozwiązywania konfliktu powstającego pomiędzy stronami; ma umiejętność efektywnego kierowania konfliktami z elementami mediacji, dostrzegania pozytywnych aspektów konfliktów interpersonalnych oraz wykorzystania analizy transakcyjnej w zarządzaniu konfliktem a także określania indywidualnego planu działania w sytuacji konfliktu z zachowaniem zasad kultury osobistej i przestrzegania zasad etyki zawodowej w sytuacji mediacji.

Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): nieustannego rozwoju zawodowego i osobistego, jest świadomy znaczenia własnych kompetencji w zakresie komunikacji, rozwiązywania problemów/konfliktów i podejmowania decyzji w celu konstruktywnego rozwiązywania sytuacji konfliktowych oraz potrzeby ciągłego doskonalenia swoich umiejętności zawodowych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

12. PRZEDMIOT: Doradztwo zawodowe

Treści merytoryczne - wykłady: Podstawowe pojęcia dotyczące orientacji, poradnictwa i doradztwa zawodowego. Doradztwo zawodowe w systemie edukacyjnym. Obszary diagnostyczne w doradztwie zawodowym. Teorie rozwoju zawodowego. Rodzaje doradztwa zawodowego. Orientacja zawodowa jako podstawowy element ścieżki edukacyjnej. Warsztat pracy doradcy zawodowego. Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego. Plan pracy doradcy zawodowego. Rozmowa doradcza jako podstawowe narzędzie w pracy doradcy. Wykorzystanie narzędzi socjometrycznych w doradztwie zawodowym.

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Zakres podstawowych pojęć: orientacja zawodowa, poradnictwo zawodowe, doradztwo zawodowe, doradztwo karier. Podstawy prawne funkcjonowania systemu poradnictwa zawodowego. Teorie wyboru zawodu (m.in.

koncepcja F. Parsonsa, J. L. Hollanda). Teorie rozwoju zawodowego człowieka (m.in. koncepcja D. Supera). System poradnictwa zawodowego w Polsce. Zadania doradcy zawodowego w szkole, w poradni psychologiczno-pedagogicznej i w urzędzie pracy, akademickich biurach karier. Metodyka pracy doradcy: podstawowe cechy i umiejętności doradcy zawodowego. Style doradcze: metody i techniki stosowane w poradnictwie liberalnym, dyrektywnym, dialogowym. Modele doradcy zawodowego w ujęciu B. Wojtasik. Koncepcje etapów procesu poradniczego. Elementy zawodoznawstwa. Zakres podstawowych pojęć: zawodu, stanowiska, kwalifikacji zawodowych i kompetencji zawodowych. Klasyfikacja Zawodów i Specjalności jako podstawowy dokument w pracy doradcy zawodowego w tworzeniu zbiorów informacji zawodowej.

Cel kształcenia: zapoznanie studentów z podstawową wiedzą i wyposażenie ich w niezbędne umiejętności z zakresu doradztwa zawodowego. Tematyka ćwiczeń obejmie poniższe treści: Przedstawienie istoty poradnictwa zawodowego z naciskiem na potrzebę zrozumienia charakterystycznych dla zawodu problemów, zagadnień i dylematów. Poznanie warsztatu pracy doradcy zawodowego. Zrozumienie zasad i psychologii wyboru życiowej drogi zawodowej (kariery). Dostarczenie studentom niezbędnych informacji do podjęcia w przyszłości trafnych wyborów zawodowych i określenia dalszej drogi kształcenia lub kariery. Pogłębianie lub osiągniecie osobistego i zawodowego rozwoju. Zapoznanie z zasadami doboru i zastosowania metod doradztwa zawodowego, rozwinięcie umiejętności projektowania, realizowania i ewaluowania zajęć indywidualnych jak i grupowych, rozwinięcie umiejętności pracy doradczej z klientami o zróżnicowanych potrzebach doradczych, rozwinięcie umiejętności wykorzystywania ich w doradztwie indywidualnym oraz grupowym, rozwinięcie umiejętności komunikacji i pracy w zespole, rozwinięcie umiejętności ewaluowania własnej pracy doradczej, rozwinięcie umiejętności w zakresie wykorzystywania różnorodnych źródeł do projektowania procesu doradczego. Rozwinięcie umiejętności w zakresie: przygotowania dokumentów aplikacyjnych (CV i LM), przygotowania się do poszukiwania pracy, przygotowania do rozmowy rekrutacyjnej.

Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): podstawowe pojęcia związane z doradztwem zawodowym, wskazuje źródła doradztwa zawodowego, charakteryzuje poznane podczas zajęć koncepcje wyboru zawodu, prezentuje podstawową wiedzę z zakresu funkcjonowania człowieka w sferze biologicznej, intelektualnej, emocjonalnej, społecznej i duchowej, w wymiarze indywidualnym oraz w interakcji z innymi; charakteryzuje diagnozę psychopedagogiczną; zna warsztat pracy doradcy zawodowego; rozpoznaje charakterystyczne dla różnych zawodów problemy i dylematy; wymienia podstawowe grupy metod stosowanych w doradztwie zawodowym, wymienia i charakteryzuje etapy procesu doradczego, wymienia etapy pracy grupy, zna techniki rozmowy doradczej, zna specyfikę pracy doradczej z osobami w różnych fazach rozwoju zawodowego.

Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): analizować sytuację na rynku pracy, potrafi utworzyć profesjonalne dokumenty aplikacyjne, umiejętnie korzysta z narzędzi diagnostycznych, poprawnie stosuje procedurę IPD, IPR, stosuje techniki rozmowy doradczej, zna i potrafi wykorzystać w procesie doradczym programy doradcze, bazy danych, zasoby internetowe, potrafi wykorzystać procedurę e-counselingu, potrafi na forum grupy zaprezentować własne propozycje rozwiązań doradczych, opracowuje portfolio ilustrujące rozwój własnych kompetencji, potrafi przygotować dokumenty aplikacyjne, przeanalizować rynek pracy pod kątem dostępnych ofert.

Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): działania w kierunku poszukiwań indywidualnego rozwiązania zawodowego oraz rozwija umiejętności podejmowania decyzji i ponoszenia konsekwencji własnego wyboru; poddaje krytyce samego siebie, swoje mocne i słabe strony; jest zorientowany na rozumienie siebie i innych w interakcjach międzyludzkich i procesach grupowych; przewiduje sposoby radzenia sobie z własnymi kryzysami.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

13. PRZEDMIOT: Psychiatria dzieci i młodzieży

Treści merytoryczne - wykłady: Psychopatologia ogólna, psychopatologia szczegółowa. Diagnoza i leczenie zaburzeń psychicznych dzieci i młodzieży. Charakterystyka podstawowych zaburzeń psychicznych z perspektywy lekarza psychiatry: (1) Zaburzenia hiperkinetyczne, (2) Zaburzenia zachowania, (3) Mieszane zaburzenia zachowania i emocji, (4) Zaburzenia emocjonalne rozpoczynające się zwykle w dzieciństwie, (5) Zaburzenia funkcjonowania społecznego rozpoczynające się zwykle w dzieciństwie lub w wieku młodzieńczym, (6) Tiki, (7) Inne zaburzenia zachowania i emocji rozpoczynające się zwykle w dzieciństwie i w wieku młodzieńczym (moczenie mimowolne, stereotypie ruchowe, jąkanie). Wpływ leków na funkcjonowanie człowieka w perspektywie planowania diagnozy - skuteczność, objawy uboczne. Opiniowanie sądowo-psychiatryczno-psychologiczne. Rola systemu rodzinnego w utrzymywaniu się zaburzeń psychicznych.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Badanie psychiatryczne pacjenta – analiza przypadków klinicznych zaburzeń klinicznych omawianych na wykładach. Współpraca psychologa i psychiatry w procesie leczenia pacjenta. Stany nagłe w psychiatrii dzieci i młodzieży, prawne aspekty zaburzeń psychicznych.
Cel kształcenia: zaznajomienie z problematyką zaburzeń psychicznych, ich symptomatologią, diagnozą i leczeniem. Szczególny nacisk położony jest na praktyczne umiejętności identyfikacji zaburzeń i wyboru właściwej metody postępowania z osobami psychicznie chorymi.
*Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie):*zasady diagnozowania i leczenia zaburzeń psychicznych oraz zasady stosowalności diagnozy i leczenia psychiatrycznego.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): stosować diagnozę różnicową zaburzeń psychicznych; kwalifikować pacjenta do odpowiedniego programu terapeutycznego.
*Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do):*do podjęcia współpracy z osobami innych zawodów zajmującymi się osobami z zaburzeniami psychicznymi (lekarz, pielęgniarka).
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

14. PRZEDMIOT: Podstawy socjoterapii

Treści merytoryczne - wykłady: Socjoterapia wśród innych form pomocy psychologicznej i jej miejsce w profilaktyce społecznej. Rola socjoterapeuty, kompetencje i kwalifikacje i jego współpraca z innymi podmiotami. Praca z grupą – proces grupowy i jego stadia rozwoju, role grupowe. Adresaci i instytucje w ramach których realizowana jest socjoterapia. Diagnoza w socjoterapii. Podstawy projektowania działań socjoterapeutycznych, metody i techniki stosowane w socjoterapii, zasady pracy socjoterapeutycznej.
Cel kształcenia: Zasadniczym celem realizacji zajęć jest nabycie przez studentów podstawowej wiedzy na temat socjoterapii, jej specyfiki w relacji do innych form pomocy psychologicznej i w zależności od potrzeb i typu adresatów oraz instytucji w ramach której jest realizowana. Studenci uzyskają wiedzę temat planowania zajęć

socjoterapeutycznych (w oparciu o diagnozę) oraz realizację zajęć socjoterapeutycznych.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): specyfikę instytucji i podmiotów w ramach których realizowane jest wsparcie socjoterapeutyczne; wie jakie jest miejsce socjoterapii wśród działań profilaktycznych i interwencyjnych; posiada wiedzę na temat realizacji diagnozy socjoterapeutycznej.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): posługiwać się terminologią właściwą dla socjoterapii; zinterpretować procesy zachodzące w grupie korzystając z wiedzy na temat procesu grupowego i ról grupowych; posługiwać się wiedzą z zakresu psychologii rozwojowej w celu dostosowania zajęć socjoterapeutycznych do potrzeb adresatów.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): uznać granice swych kompetencji w kontakcie z socjoterapeutą i jest gotów do współpracy; ma gotowość do budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia.
*Forma prowadzenia zajęć: w*ykład.

15. PRZEDMIOT: Metodyka pracy nauczyciela psychologa w przedszkolach

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Podstawy prawne i organizacja pracy nauczyciela psychologa w przedszkolu. Metody diagnozowania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci. Pojęcie, formy i warunki udzielania pomocy psychologicznej dzieciom podczas bieżącej pracy w przedszkolu. Formy wspierania rodziców i nauczycieli przedszkola w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych oraz rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych. Formy i metody zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne i innych zajęć o charakterze terapeutycznym. Zadania nauczyciela psychologa w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka w przedszkolu. Zadania nauczyciela psychologa w organizacji zindywidualizowanej ścieżki realizacji obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego. Działania nauczyciela psychologa z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci na poziomie przedszkolnym. Formy pracy z dziećmi, rodzicami i nauczycielami z zakresu edukacji dotyczącej ochrony zdrowia psychicznego dzieci. Zadania nauczyciela psychologa w przedszkolu w procesie dokonywania wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania dzieci objętych kształceniem specjalnym. Działania w zakresie doradztwa zawodowego na poziomie przedszkolnym. Dokumentacja pracy nauczyciela psychologa w przedszkolu.
Cel kształcenia: wyposażenie studentów w podstawową wiedzę dotyczącą zakresu zadań nauczyciela psychologa w przedszkolu oraz rozwijanie ich umiejętności w obszarze diagnozowania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci, realizacji działań terapeutycznych i profilaktycznych z dziećmi oraz wspierania rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych oraz rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): zadania nauczyciela psychologa w przedszkolu wynikające z aktualnych przepisów prawa oświatowego; zna sposoby diagnozowania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci, metody i formy pracy terapeutycznej oraz profilaktyki zaburzeń rozwojowych z dziećmi w wieku przedszkolnym.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): dobrać właściwe sposoby diagnozowania rozwoju dziecka w wieku przedszkolnym; stosuje formy i metody pracy terapeutycznej adekwatne do potrzeb i ograniczeń rozwojowych dzieci; potrafi różnicować formy i metody pracy z rodzicami wychowanków oraz nauczycielami przedszkola

i specjalistami, w zależności od rozpoznanych problemów i zgłaszanych potrzeb; potrafi prowadzić obowiązującą dokumentację pracy psychologicznej w przedszkolu.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): współpracy z rodzicami wychowanków, nauczycielami, oraz członkami zespołu ds. udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej; przestrzega etyki pracy psychologa i nauczyciela.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

16. PRZEDMIOT: Metodyka pracy nauczyciela psychologa w szkołach

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Problematyka rozwoju dziecka w kontekście edukacji oraz metody zastosowania wiedzy psychologicznej w działaniach dydaktyczno-wychowawczych; rola, zadania i funkcje psychologa w szkole; monitorowanie procesu dydaktyczno-wychowawczego; diagnozowanie sytuacji wychowawczych; diagnoza zespołu klasowego oraz potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów, zaburzeń oraz trudności i ich źródeł; wspomaganie rozwoju kompetencji ucznia w różnych zakresach; sposoby współpracy psychologa z nauczycielami; praca psychologa z zespołem klasowym oraz indywidualna pracy z uczniem; profilaktyka i promocja zdrowia; profilaktyka uzależnień, zapobieganiem zjawiskom dyskryminacji, agresji i przemocy oraz sposoby interwencji w sytuacjach konfliktowych; metodyka prowadzenia działań edukacyjnych: zasady projektowania zajęć, doboru metod, form pracy i środków dydaktycznych; zagadnienia poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego; rola psychoedukacji; znaczenie języka jako narzędzia pracy nauczyciela.
Cel kształcenia: Nadrzędnym celem przedmiotu jest budowanie profesjonalnej tożsamości psychologa szkolnego. Proces ten zostanie sytuowany w rozległym kontekście teoretycznym i odniesie się także do niezbędnych kompetencji i umiejętności, dzięki którym student będzie mógł sprostać wyzwaniom roli. Celem przedmiotu jest poznanie zagadnień związanych z metodyką pracy nauczyciela psychologa w szkole. Istotne będzie również kształtowanie krytycznego osądu sytuacji szkolnych oraz sposobów i zakresu udzielania pomocy psychologicznej w szkole.
Efekty uczenia się – wiedza (zna i rozumie): rolę, zadania i funkcje psychologa w szkole oraz jego prawa i obowiązki; zasady dokonywania diagnozy sytuacji wychowawczych, zespołu klasowego i diagnozy potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów, zagadnienia diagnozy pozytywnej i negatywnej ucznia; sposób opracowywania opinii psychologicznych i formułowania zaleceń; rolę wspomagania rozwoju kompetencji ucznia w różnych zakresach; sposoby współpracy psychologa z nauczycielami, modele pracy psychologa z zespołem klasowym oraz pracy indywidualnej z uczniem, metody i techniki identyfikacji oraz wspomagania rozwoju uzdolnień i zainteresowań, bariery i trudności w procesie komunikowania się oraz techniki i metody usprawniania komunikacji z uczniem; potrzebę kształtowania u ucznia motywacji do uczenia się; sposoby konstruowania szkolnych programów profilaktycznych, zasady edukacji zdrowotnej oraz udzielania pierwszej pomocy, zagadnienia związane z promowaniem rozwoju fizycznego i zdrowia psychicznego (kształtowanie odporności emocjonalnej, prowadzenie treningów interpersonalnych, radzenia sobie ze stresem, zarządzania własnymi emocjami), profilaktyką uzależnień, zapobieganiem zjawiskom dyskryminacji, agresji i przemocy oraz sposoby interwencji w sytuacjach konfliktowych (prowadzenie mediacji) i kryzysowych (interwencja kryzysowa); zasady projektowania zajęć z uczniami (w różnym wieku i o różnych możliwościach psychofizycznych), doboru metod, form pracy i środków dydaktycznych, projektowania zajęć (warsztatów) dla nauczycieli; zasady projektowania, koordynacji, realizacji oraz ewaluacji działań pomocowych; zasady dokonywania diagnozy, opiniowania i orzekania; zasady współpracy szkoły z poradnią psych.- ped.; problematykę pracy z uczniami

z ograniczoną znajomością języka polskiego lub zaburzeniami komunikacji językowej, metody porozumiewania się w celach dydaktycznych.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): diagnozować sytuacje wychowawcze; diagnozować potrzeby rozwojowe i edukacyjne uczniów, zaburzenia i trudności w uczeniu się oraz ich źródła; wspomagać uczniów w adaptacji do szkoły; wspierać uczniów w radzeniu sobie z problemami wieku dorastania; promować zdrowy styl życia uczniów oraz rozwój i zdrowie psychiczne; działać na rzecz profilaktyki uzależnień, zapobiegania zjawiskom dyskryminacji, agresji i przemocy; interweniować w sytuacjach konfliktowych (prowadzić mediację) i kryzysowych (podjąć interwencję kryzysową); wspomagać rodziców lub opiekunów i nauczycieli w działaniach wychowawczych; wspierać proces nauczania-uczenia się uczniów w oparciu o wiedzę w zakresie prawidłowości i metod efektywnego uczenia się.
Efekty uczenia się – kompetencje społeczne (jest gotów do): do działania w zakresie nawiązywania skutecznego dialogu z uczniem, jego rodzicami lub opiekunami na temat rozwoju ucznia; jest świadom własnej roli w popularyzacji wiedzy psychologicznej w środowisku szkolnym oraz poza nim; jest gotów do podejmowania współpracy z różnymi podmiotami w środowisku ucznia na rzecz jego rozwoju.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

17. **PRZEDMIOT: Metodyka pracy nauczyciela psychologa w placówkach systemu oświaty**

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Podstawy prawne i organizacja pracy nauczyciela psychologa w poszczególnych placówkach systemu oświaty: placówki oświatowo-wychowawcze umożliwiające rozwijanie zainteresowań i uzdolnień oraz korzystanie z różnych form wypoczynku i organizacji czasu wolnego; placówki kształcenia ustawicznego oraz centra kształcenia zawodowego, umożliwiające uzyskanie i uzupełnienie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych; placówki artystyczne – ogniska artystyczne umożliwiające rozwijanie zainteresowań i uzdolnień artystycznych; poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne udzielające dzieciom, młodzieży, rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a także pomocy uczniom w wyborze kierunku kształcenia i zawodu; młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze oraz specjalne ośrodki wychowawcze dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania, a także ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze umożliwiające dzieciom i młodzieży (również z niepełnosprawnościami) realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki; placówki zapewniające opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania. Metody i formy diagnozowania, profilaktyki i działań terapeutycznych w poszczególnych placówkach systemu oświaty. Kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela psychologa w poszczególnych placówkach systemu oświaty. Zadania nauczyciela psychologa w poszczególnych placówkach systemu oświaty, m.in.: organizowanie w placówce pomocy psychologicznej, stawianie diagnozy, opinii, orzeczeń, prowadzenie psychoterapii, udzielanie pomocy psychologicznej poprzez pomoc wychowawcom, współdziałanie z nauczycielami danych placówek, rodzicami (opiekunami prawnymi), instytucjami pozaszkolnymi, prowadzenie poradnictwa i doradztwa w zakresie badanych zjawisk, prowadzenie innych zajęć specjalistycznych o charakterze terapeutycznym, np. w zakresie terapii socjoterapii itp. Dokumentacja pracy nauczyciela psychologa w poszczególnych placówkach systemu oświaty.

Cel kształcenia: wyposażenie studentów w podstawową wiedzę dotyczącą zakresu zadań nauczyciela psychologa w poszczególnych placówkach systemu oświaty. Istotne jest rozwijanie przez studentów umiejętności w obszarze diagnozowania indywidualnych potrzeb osób korzystających z usług/uczęszczających do danych placówek systemu oświaty i realizacji odpowiednich działań terapeutycznych. Celem także jest kształtowanie przez studentów umiejętności prowadzenia działań terapeutycznych w danych placówkach systemu oświaty.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): zadania nauczyciela psychologa w poszczególnych placówkach systemu oświatowego; sposoby diagnozowania indywidualnych oraz grupowych potrzeb osób korzystających z usług/uczęszczających do danych placówek systemu oświaty, wymagających pracy terapeutycznej; metody i formy działań profilaktycznych, które może stosować wobec osób korzystających z usług/uczęszczających do danych placówek systemu oświaty.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): dobrać, ocenić przydatność oraz wykorzystać odpowiednie metody i formy do swoich działań diagnostycznych, profilaktycznych oraz terapeutycznych w poszczególnych typach placówek systemu oświaty; posiada umiejętność obserwacji, zaznajamiania osób, z którymi pracuje z metodami poznawania siebie oraz budowania pozytywnego wizerunku własnej osoby. Student posiada umiejętność rozwiązywania konfliktów.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): odpowiedzialnego podjęcia pracy z osobami w danych placówkach systemu oświaty; jest świadomy przydatności, a także efektów swoich działań diagnostycznych, profilaktycznych oraz terapeutycznych i stosuje je zgodnie z zasadami etyki pracy psychologa i nauczyciela; jest świadomy wagi i podejmuje pracę nad podwyższaniem swoich kwalifikacji oraz rozwojem osobistym.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

18. PRZEDMIOT: Wprowadzenie do pedagogiki

Treści merytoryczne - wykłady: Podstawy pedagogiki naukowej, miejsce pedagogiki w systemie nauk, aspekty prawne. Język pedagogiki - podstawowe kategorie opisowe. Edukacja w kontekście społecznym i kulturowym - dziesięciościan edukacji. Dziecko jako centralna postać pedagogiki - ideologie wychowania. Prawa dziecka. Wybrane współczesne teorie wychowania i ich praktyczne egzemplifikacje. Organizacja i funkcjonowanie systemu oświaty oraz rola szkoły jako instytucji edukacyjnej. Ocena jakości działalności szkoły. Podstawa programowa i program kształcenia a działania profilaktyczno-wychowawcze szkoły i innych placówek systemu oświaty.
Treści merytoryczne - ćwiczenia: Podstawowe kategorie pedagogiczne: edukacja, wychowanie, uczenie się, nauczanie, socjalizacja, podmiotowość, odpowiedzialność, twórczość. Środowiska wychowawcze: rodzina, szkoła, grupa rówieśnicza, środowisko lokalne. Teorie i nurty wychowania: pedagogika „nowego wychowania", pedagogika waldorfska, pedagogika Montessori, pedagogika Janusza Korczaka, plan daltoński.
Cel kształcenia: zdobycie przez studentów podstawowej wiedzy dotyczącej pedagogiki jako nauki, zaznajomienie jej z przedmiotem oraz podstawowymi pojęciami pedagogiki oraz koncepcjami pedagogicznymi, umożliwiającymi rozumienie zjawisk edukacyjnych zachodzących w różnych środowiskach społecznych.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): podstawowe pojęcia pedagogiczne, zna ich zakres; wie czym charakteryzują się środowiska wychowawcze i jaki wpływ wywierają na dzieci i młodzież; zna ideologie wychowania oraz wybrane szczegółowe teorie i nurty wychowania; zna i rozumie system oświaty: organizację i funkcjonowanie systemu oświaty, podstawowe zagadnienia prawa oświatowego, krajowe i międzynarodowe regulacje dotyczące praw człowieka, dziecka, ucznia oraz osób z niepełnosprawnościami, znaczenie pozycji

szkoły jako instytucji edukacyjnej, funkcje i cele edukacji szkolnej, modele współczesnej szkoły, pojęcie ukrytego programu szkoły, alternatywne formy edukacji, zagadnienie prawa wewnątrzszkolnego, podstawę programową w kontekście programu nauczania oraz działania wychowawczo-profilaktyczne, tematykę oceny jakości działalności szkoły lub placówki systemu oświaty.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): posługiwać się terminologią wykorzystywaną w pedagogice i adekwatnie stosować ją do opisu zjawisk edukacyjnych; powiązać czynniki oddziaływania środowisk wychowawczych z ich możliwymi skutkami w rozwoju dzieci i młodzieży; analizuje teksty z zakresu pedagogiki/ teorii wychowania; potrafi wskazać ich kluczowe założenia, tezy, argumenty.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): nieustannego rozwoju zawodowego i osobistego; jest otwarty na nowe idee i zmianę ukształtowanych opinii wynikającą z nowej wiedzy i jej uzasadnienia.
Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

19. PRZEDMIOT: Pedeutologia z podstawami prawnymi pracy nauczycieli

Treści merytoryczne - wykłady: Wprowadzenie w problematykę pedeutologiczną - geneza, istota i przedmiot pedeutologii. Teoretyczne podstawy kształcenia nauczycieli. Rozwój zawodowy nauczyciela. Koncepcje kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli. Awans zawodowy nauczyciela. Podstawy prawa oświatowego – Karta Nauczyciela, ewaluacja i nadzór pedagogiczny. Zagrożenia osoby i zawodu nauczycielskiego - stres i wypalenie zawodowe. Wybrane aspekty etyki zawodowej nauczyciela.
Cel kształcenia: wyposażenie studentów w wiedzę pozwalającą na rozumienie zmienności funkcji zawodowych nauczyciela oraz kształtowanie refleksyjnej postawy wobec uwarunkowań twórczego profesjonalizmu w zawodzie.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): rolę nauczyciela i koncepcje pracy nauczyciela: etykę zawodową nauczyciela, nauczycielską pragmatykę zawodową – prawa i obowiązki nauczycieli, zasady odpowiedzialności prawnej opiekuna, nauczyciela, wychowawcy i za bezpieczeństwo oraz ochronę zdrowia uczniów, tematykę oceny jakości pracy nauczyciela, zasady projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego, rolę początkującego nauczyciela w szkolnej rzeczywistości, uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela oraz choroby związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): analizować współczesne tendencje i strategie edukacji nauczycielskiej, potrafi je interpretować, wykorzystuje je do wyprowadzania własnej refleksji nad współczesną teorią i praktyką zawodu nauczycielskiego.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): na przyjęcie zmian w systemie edukacji i w zawodzie nauczycielskim, przygotowany jest do postępowania zgodnie z wymaganiami prawa oświatowego (Karty Nauczyciela); przejawia wrażliwość na sytuacje zagrażające stabilizacji zawodowej nauczyciela; jest gotowy podjąć dyskusję nad etycznymi aspektami pracy nauczyciela
*Forma prowadzenia zajęć: w*ykład.

20. PRZEDMIOT: Emisja i higiena głosu

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Znaczenie języka jako narzędzia pracy nauczyciela. Podstawy komunikacji językowej i występujące w jej obrębie zaburzenia. Wystąpienia publiczne i rządzące nimi zasady, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień poprawności, etyki i etykiety językowej. Ogólne wiadomości na temat budowy instrumentu głosu. Techniki wokalne. Gimnastyka ciała jako instrumentu głosu. Funkcje poszczególnych aparatów instrumentu głosu (aparat rytmiczno-emocjonalny, aparat

otwarcia, aparat rezonacyjno-artykulacyjny z aparatem wyprowadzenia). Spółgłoskowe strefy artykulacyjne i ich zastosowanie w praktyce mowy zaangażowanej. Wpływ środowiska i kultury społecznej na budowę i fizjologię instrumentu głosu. Higiena głosu i słuchu. Akustyka instrumentu głosu. Kształtowanie wolumenu (pojęcie wewnętrznych „przestrzeni").
Cel kształcenia: 1. Uświadomienie studentom roli i znaczenia języka w pracy nauczyciela. 2. Zaznajomienie z zagadnieniami związanymi z emisją głosu 3. Nabycie umiejętności właściwego posługiwania się aparatem emisji głosu.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): znaczenie języka jako narzędzia pracy nauczyciela: problematykę pracy z uczniami z ograniczoną znajomością języka polskiego lub zaburzeniami komunikacji językowej, praktyczne aspekty wystąpień publicznych – poprawność językową, etykę języka, etykietę korespondencji tradycyjnej i elektronicznej oraz zagadnienia związane z emisją głosu – budowę, działanie i ochronę narządu mowy i zasady emisji głosu.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): posługiwać się zgodnie z zasadami aparatem emisji głosu; poprawnie posługiwać się językiem polskim.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): skutecznego korygowania swoich błędów językowych i doskonalenia aparatu emisji głosu.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

21. PRZEDMIOT: Teoretyczne podstawy wychowania

Treści merytoryczne - wykłady: Podstawowe pojęcia teorii wychowania (wychowanie, podmiotowość, partnerstwo, samorealizacja, samowychowanie, socjalizacja, inkulturacja, opieka). Ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania. Psychospołeczne warunki skutecznego wychowania. Struktura procesu wychowania (ideał i cele wychowania, formy, metody i środki wychowania). Wybrane dziedziny wychowania: wychowanie moralne, estetyczne i umysłowe. Błąd w wychowaniu.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami związanymi z procesem wychowania, uwarunkowaniami jego właściwego przebiegu oraz problematyką błędu w wychowaniu. W ramach przedmiotu studenci uzyskają informację na temat struktury procesu wychowania tj. jego celów oraz form i metod oraz dziedzin, w ramach których jest ono realizowane.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania; istotę i funkcje wychowania oraz proces wychowania, jego strukturę, właściwości i dynamikę.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): posługiwać się terminologią wykorzystywaną na gruncie teorii wychowania i adekwatnie stosują ją do opisu planowanych i obserwowanych działań wychowawczych; na podstawie analizy konkretnej sytuacji wychowawczej potrafi wybrać i zastosować adekwatną metodę i formę wychowania; potrafi wskazać możliwości i zagrożenia związane z określonymi postawami wychowawcy i wychowanka; wspomagać nauczycieli i rodziców lub opiekunów w rozwiązywaniu problemów wychowawczych oraz wspieraniu wszechstronnego rozwoju uczniów.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): podjęcia zorganizowanego oddziaływania wychowawczego oraz dostrzega potrzebę nieustannego rozwoju własnego warsztatu w tym zakresie; nawiązywania skutecznego dialogu z uczniem, jego rodzicami lub opiekunami na temat jego rozwoju.
Forma prowadzenia zajęć: wykład.

22. PRZEDMIOT: Podstawy dydaktyki

Treści merytoryczne - wykłady: 1. Dydaktyka i jej miejsce wśród innych nauk, przemiany dydaktyki jako nauki, tradycje dydaktyki polskiej; 2. Współczesne koncepcje dydaktyki - nauczanie, uczenie się, różne rodzaje kształcenia, system kształcenia. 3. Klasa szkolna jako środowisko edukacyjne – style kierowania klasą, ład i dyscyplina w klasie, integracja klasy, tworzenie środowiska sprzyjającego uczeniu się; komunikowanie w klasie szkolnej w celach dydaktycznych. 4. Program szkolny i treści kształcenia; 5. Zasady kształcenia i metody nauczania i uczenia się – zastosowanie w procesie kształcenia; 6. Cele procesów kształcenia – sposoby formułowania celów, rodzaje celów i ich źródła; 7. Organizacyjne formy procesów dydaktycznych, budowa jednostki lekcyjnej; 8. Modele edukacji i założenia edukacji konstruktywistycznej; 9. Ocenianie uczniów w motywowaniu ich do uczenia się. 10. Strategie i style uczenia się; 11. Projektowanie zadań edukacyjnych dla uczniów o zróżnicowanych możliwościach; 12. Sposoby diagnozowania zdolności uczniów. 13. Ocena jakości pracy nauczyciela i szkoły.
Cel kształcenia: 1. Zdobycie podstawowej wiedzy umożliwiającej poznanie i rozumienie społecznego i indywidualnego sensu edukacji służącej rozwijaniu osobowości. 2. Rozwijanie zdolności intelektualnych umożliwiających procesy wyjaśniania, interpretowania i waloryzowania sytuacji edukacyjnych. 3. Ukierunkowanie zainteresowań poznawczych i profesjonalnych na penetrację badawczą nad procesami edukacyjnymi. 4. Wdrażanie do autokreacji oraz krytycyzmu i gotowości do innowacji.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): usytuowanie dydaktyki w zakresie pedagogiki, a także przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki oraz relację dydaktyki ogólnej do dydaktyk szczegółowych; zagadnienie klasy szkolnej jako środowiska edukacyjnego: style kierowania klasą, problem ładu i dyscypliny, procesy społeczne w klasie, integrację klasy szkolnej, tworzenie środowiska sprzyjającego postępom w nauce oraz sposób nauczania w klasie zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego; współczesne koncepcje nauczania i cele kształcenia – źródła, sposoby ich formułowania oraz ich rodzaje; zasady dydaktyki, metody nauczania, treści nauczania i organizację procesu kształcenia oraz pracy uczniów; zagadnienie lekcji jako jednostki dydaktycznej oraz jej budowę, modele lekcji i sztukę prowadzenia lekcji, a także style i techniki pracy z uczniami; interakcje w klasie; środki dydaktyczne; konieczność projektowania działań edukacyjnych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów; sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów: ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania, tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły; metody porozumiewania się w celach dydaktycznych – sztukę wykładania i zadawania pytań, sposoby zwiększania aktywności komunikacyjnej uczniów.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): zidentyfikować potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego; zaprojektować działania służące integracji klasy szkolnej; dobierać metody nauczania do nauczanych treści i zorganizować pracę uczniów; wybrać model lekcji i zaprojektować jej strukturę; zaplanować pracę z uczniem zdolnym, przygotowującą go do udziału w konkursie przedmiotowym lub współzawodnictwie sportowym; dokonać oceny pracy ucznia i zaprezentować ją w formie oceny kształtującej.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): twórczego poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępom uczniów.
Forma prowadzenia zajęć: wykład.

V. PRAKTYKA (wymiar, zasady i forma realizacji praktyk/i zawodowych/ej oraz liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach praktyk/i)

a) PRAKTYKA

1. **PRZEDMIOT: Praktyka śródroczna - warsztat pracy psychologa: praca z jednostką 1**

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Podstawowe informacje na temat zawodu psychologa. Zakres usług psychologicznych świadczonych na rzecz osób fizycznych i instytucji w odniesieniu do jednostki. Etapy i elementy pracy psychologa z jednostką. Nawiązywanie kontaktu i relacji psychologicznej jako podstawa pracy z jednostką. Określanie celu współpracy. Problemy w obszarze kontaktu z pacjentem/klientem. Diagnoza psychologiczna - kluczowe działanie psychologa w pracy z jednostką i związane z nią procedury.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów z zakresem i specyfiką pracy psychologicznej z jednostką. W ramach przedmiotu studenci uzyskają wiedzę dotyczącą poszczególnych etapów i elementów pracy z klientem, tj. w pierwszej kolejności: nawiązania kontaktu i określenia celu współpracy, ewentualnego problemu. Etapy te omawiane będą w różnych kontekstach praktycznych.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): czym są usługi psychologiczne w kontekście pracy z jednostką, zna znaczenie poszczególnych etapów i elementów takiej pracy, w podstawowym zakresie zna praktyczne przykłady ich wykorzystania.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): nawiązać właściwy kontakt z klientem, określić cel współpracy z psychologiem, zdiagnozować ewentualny problem klienta.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): dostrzegania znaczenia właściwego kontaktu, relacji z klientem i właściwej diagnozy dla efektów dalszych oddziaływań na jego rzecz; ma świadomość własnego wpływu na kształt relacji, dostrzega w tym zakresie swoje zasoby i ograniczenia; ma świadomość przydatności i ograniczeń omawianych metod pracy z klientem; zachowuje prawo klienta do samostanowienia i decydowania o sobie; dostrzega konieczność zachowania tajemnicy zawodowej i niekorzystnego wpływu na przyszłość klienta.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

2. **PRZEDMIOT: Praktyka śródroczna - warsztat pracy psychologa: praca z grupą 1**

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Podstawowe informacje na temat pracy i zadań psychologa związanych ze świadczeniem usług względem grupy/grup odbiorców. Zasady i metody psychologicznej pracy z grupą. Specyfika wybranych rodzajów grup treningowych/pomocowych. Rola prowadzącego - analiza zadań i niezbędnych kompetencji. Wyznaczanie celu z grupą, ustalanie zasad pracy grupowej oraz aspekty związane ze sposobem organizacji zajęć/spotkań.
Cel kształcenia: zdobycie wiedzy oraz umiejętności efektywnej pracy w grupie poprzez poznanie między innymi podstawowych mechanizmów pracy w grupie i z grupą.
*Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie):*czym są usługi psychologiczne w kontekście pracy z grupą, zna znaczenie poszczególnych etapów i elementów takiej pracy, w podstawowym zakresie zna praktyczne przykłady ich wykorzystania; jakie występują różnice pomiędzy poszczególnymi rodzajami grup treningowych/pomocowych.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): zaplanować pracę grupy; umie w podstawowym stopniu komunikować się z grupą i sposób aktywny nadzorować przebieg komunikacji w grupie; potrafi scharakteryzować pozytywne i negatywne aspekty związane z pracą grupy i na ich podstawie wyciągać odpowiednie wnioski.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): podjęcia świadomie roli, jaką psycholog odgrywa podczas świadczenia pracy względem grupy; dostrzega znaczenie

właściwej komunikacji w trakcie pracy z grupą i jest gotów, aby poszerzać swoje umiejętności w tym zakresie; ma świadomość postawy etycznej, która jest niezbędna w trakcie pracy; jest gotów do nieustannego rozwoju zawodowego i osobistego.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

3. **PRZEDMIOT: Praktyka śródroczna - warsztat pracy psychologa: praca z instytucją**

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Różne formy pracy psychologa w placówkach oświatowych, instytucjach socjalnych takich jak: Miejskie Ośrodki Pomocy, Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej, Dzienne Domy Pomocy, Domy Opieki, Ośrodki Interwencyjne, Placówki Wspierające w kryzysie psychologicznym. Różnicowanie form zagrożeń i związane z nimi formy pomocy w poszczególnych obszarach: - demoralizacja dzieci i młodzieży, - zagrożenie przemocą w rodzinie, - przemoc rówieśnicza,- wsparcie rady pedagogicznej,- diagnoza psychologiczna,- diagnoza potrzeb ucznia,- konsultacje psychologiczne w sytuacji stresu szkolnego,- wsparcie psychologiczne w kryzysie,- wspieranie prawidłowego rozwoju psychicznego,- konsultacje psychologiczne dla ucznia leczonego psychiatrycznie. Podstawy różnicowania trudności, diagnozowania potrzeb oraz określanie rodzaju celowanej interwencji psychologicznej.
Cel kształcenia: zapoznanie z dziedzinami współczesnej pracy psychologa w obszarze instytucjonalnym, takimi jak szkoła publiczna, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, ośrodki interwencji, służby socjalne. Wyposażenie w podstawowe umiejętności, które pozwolą im w przyszłości lepiej zaadaptować się do miejsca pracy, jakim może być instytucja zatrudniająca psychologa.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): różne formy interwencji psychologicznych dla dzieci i młodzieży, ich opiekunów prawnych, czy pozostałych pracowników instytucji; sposób diagnozowania zaburzeń psychicznych, oraz różnicowania zagrożeń występujących u dzieci i młodzieży; trudności wynikające z rozwoju człowieka i interakcji społecznych.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): różnicować formy zagrożeń i pomocy w poszczególnych obszarach związanych z pracą psychologa w instytucji; dokonać wstępnego opisu trudności, przeprowadzić podstawową diagnozę potrzeb oraz wstępnie określić rodzaj celowanej interwencji psychologicznej.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): doceniania roli właściwego przygotowania merytorycznego niezbędnego do prawidłowego świadczenia usług przez psychologa zatrudnionego w instytucji; wrażliwości na problemy z jakimi może się spotkać psycholog pracując w różnych instytucjach oraz prawidłowej etycznej postawy dotyczącej własnej roli zawodowej.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

4. **PRZEDMIOT: Praktyka śródroczna - warsztat pracy psychologa: praca z jednostką 2**

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Podstawowe informacje na temat zawodu psychologa. Zakres usług psychologicznych świadczonych na rzecz osób fizycznych i instytucji w odniesieniu do jednostki. Dalsze etapy i elementy pracy psychologa z klientem/pacjentem: udzielenie klientowi informacji zwrotnej, zaplanowanie, zaproponowanie i realizację szeroko rozumianej pomocy psychologicznej, wskazanie kierunku ewentualnej pracy terapeutycznej, zamknięcie relacji. Sytuacje nietypowe i trudne w pracy z jednostką (np. zgoda na współpracę z psychologiem i jej brak, symulacja i dysymulacja). Dokumentowanie pracy psychologicznej, podstawy opiniowania i orzekania psychologicznego oraz superwizji.
Cel kształcenia: zapoznanie z zakresem i specyfiką pracy psychologicznej z jednostką. W ramach przedmiotu studenci uzyskają wiedzę dotyczącą dalszych etapów i elementów pracy z klientem, z naciskiem na informację zwrotną, podjęcie możliwych

działań pomocowych, ich podsumowanie i zamknięcie. Pozyskają też podstawową wiedzę na temat pracy z jednostką w różnych kontekstach praktycznych.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): czym są usługi psychologiczne w kontekście pracy z jednostką, zna znaczenie poszczególnych etapów i elementów takiej pracy, w podstawowym zakresie zna praktyczne przykłady ich wykorzystania.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): udzielić klientowi informacji zwrotnej, zaproponować dalsze indywidualne oddziaływania, pracę nad zdiagnozowanym problemem, dokonać jej ewaluacji, podsumowania i zamknięcia; potrafi też w podstawowym zakresie udokumentować swoją pracę.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): respektowania indywidualnego charakteru pomocy psychologicznej; dostrzega w tym zakresie swoje kompetencje, zasoby i ograniczenia; ma świadomość przydatności i ograniczeń omawianych metod pracy z klientem; zachowuje prawo klienta do samostanowienia i decydowania o sobie; dostrzega konieczność zachowania tajemnicy zawodowej i niekorzystnego wpływu na przyszłość klienta; rozumie potrzebę nieustannego rozwoju zawodowego i superwizji.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

5. **PRZEDMIOT: Praktyka śródroczna - warsztat pracy psychologa: praca z grupą 2**

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Proces grupowy i fazy jego rozwoju czyli grupa od momentu utworzenia aż do zakończenia jej pracy. Sytuacje trudne w pracy z grupą. Specyfika pracy psychologa w odniesieniu do typu i zadania grupy, m.in. integracja, rozwój osobisty, wsparcie, kształtowanie specyficznych umiejętności.
Cel kształcenia: przekazanie wiedzy studentom na temat procesu grupowego oraz faz rozwoju grupy. Zajęcia mają pokazać studentom, z jakimi sytuacjami trudnymi mogą się spotkać w trakcie pracy z grupą, ale również jak sobie z nimi radzić. W ramach zajęć studenci nauczą się podstawowych metod i technik pracy z poszczególnymi typami grup, których cele mogą być bardzo zróżnicowane.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): fazy rozwoju grupy; wie, jakie problemy mogą towarzyszyć pracy z grupą; zna metody i techniki wykorzystywane w pracy z poszczególnymi typami grup.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): w adekwatny sposób reagować na sytuacje pojawiające się w trakcie pracy z grupą; potrafi opracować ćwiczenia., które są wykorzystywane w pracy z grupą, w zależności od realizowanego tematu; umie dokonywać syntezy zgromadzonych informacji w trakcie pracy z grupą i w klarowny sposób przekazywać ją grupie.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): do podnoszenia swoich kwalifikacji w zakresie pracy z grupą. Rozumie potrzebę nieustannego rozwoju zawodowego i osobistego. Ma świadomość postawy etycznej, która jest niezbędna w trakcie pracy. W sposób krytyczny analizuje swoje działania. Jest gotowy do ponoszenia odpowiedzialności za grupę, którą prowadzi.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

6. **PRZEDMIOT: Praktyka śródroczna - warsztat pracy psychologa: praca z otoczeniem społecznym**

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Podstawowe terminy związane z otoczeniem pracy psychologa, instytucje z którymi psycholog może podejmować współpracę. Działalność psychologa w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Wybrane zagadnienia związane z zakresem udzielanej dziecku/rodzinie pomocy. Psycholog jako inicjator i współorganizator działań związanych z podnoszeniem jakości życia jednostek i całych

społeczności. Współpraca psychologa z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami i innymi podmiotami, w których psycholog może pełnić rolę specjalisty, mentora bądź konsultanta do spraw społecznych. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i pomoc osobom pokrzywdzonym. Idea wolontariatu i budowania wzajemnej więzi między ludźmi oraz kształtowanie postaw społecznie pożytecznych jako jedno z zadań realizowanych przez psychologa względem otoczenia społecznego. Uniwersytet Trzeciego Wieku jako przestrzeń realizacji zadań psychologa wobec seniorów.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów z zadaniami jakie psycholog może podejmować względem otoczenia społecznego. W ramach zajęć studenci poznają zagadnienia związane m.in. z prawem oświatowym z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz możliwościami wsparcia funkcjonowania dziecka/ucznia/rodziny. Studenci dowiedzą się jakie role w obszarze pozainstytucjonalnym może pełnić psycholog i w jaki sposób może wykorzystywać swoją widzę i umiejętności, aby działać na rzecz rozwoju całych społeczności.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): jakie instytucje oświatowe, samorządowe i organizacje pozarządowe służą wsparciu funkcjonowania jednostek i całych zbiorowości. Zna zasady aplikowania o wsparcie rodziny, rodzaje obowiązującej dokumentacji, w tym szkolnej i przedszkolnej w zakresie prowadzenia pomocy psychologicznej. Wie w jakim obszarze psycholog może świadczyć swoje usługi, aby poprawiać jakość życia ludzi oraz jak pomagać innym specjalistom czy organizacjom, aby przeciwdziałać negatywnym zjawiskom społecznym, np. wykluczeniu.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): posługiwać się terminologią wykorzystywaną przez instytucje oraz stosują odpowiednie słownictwo funkcjonujące w prawie oświatowym i medycznym w zakresie pomocy psychologicznej i pedagogicznej oraz prawa rodzinnego. Potrafi, na podstawie posiadanej wiedzy, dokonać analizy sytuacji społecznej i wskazać rozwiązania możliwe do wdrożenia przez psychologa samodzielnie bądź przy współudziale innych specjalistów. Umie komunikować się na tematy specjalistyczne z różnymi odbiorcami.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): poznawania zakresu działania i kompetencji funkcjonujących na rynku instytucji i podmiotów wspierających funkcjonowanie rodziny i pomoc psychologiczną w pracy psychologa. Jest świadom własnej roli zawodowej i jej znaczenia dla organizowania pomocy i podnoszenia jakości życia jednostek i społeczności. Jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych, inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

7. **PRZEDMIOT: Praktyka śródroczna - specyfika pracy z pacjentem w psychologii klinicznej człowieka dorosłego**

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Zagadnienia ogólne – na czym polega praca psychologa klinicznego człowieka dorosłego, kategorie zaburzeń najczęściej spotykanych w pracy z pacjentem dorosłym, nurty teoretyczne pracy klinicznej, dobór metod diagnostycznych, diagnoza, formy pomocy. Rola psychologa w zespole terapeutycznym. Omówione zostaną zagadnienia praktyczne w kontakcie w pacjentem - obserwacja, wywiad, tworzenie procedury badawczej, teorie wyjaśniające psychopatologię, formy pomocy psychologicznej a także podstawowe akty prawne.
Cel kształcenia: zaznajomienie z kliniczną pracą psychologa z pacjentami z różnymi kategoriami zaburzeń, diagnostyka tych zaburzeń i praca z pacjentem w oparciu o wybrane nurty teoretyczne; przekazanie wiedzy i wytworzenie podstawowych

umiejętności w kontakcie z pacjentem dorosłym z osadzeniem ich w kontekście obowiązujących przepisów.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): wybrane kategorie zaburzeń, specyfikę poszczególnych zaburzeń; ma wiedzę na temat teoretycznych nurtów w pracy psychologa, możliwości terapii, wsparcia, którą pacjent może otrzymać w ramach szpitala psychiatrycznego, poradni, grup wsparcia i innych form pomocy.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): nawiązać kontakt z pacjentem, dobrać metody diagnostyczne i terapeutyczne; przekazywać wnioski diagnostyczne – komunikacja diagnozy, umiejętności komunikacji w zespole terapeutycznym.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): poszerzania swojej wiedzy i umiejętności diagnostycznych w pracy psychologa; zależy mu na rozwoju umiejętności aktywnego słuchania, zadawania pytań otwartych, bodźcujących do budowania relacji.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

8. **PRZEDMIOT: Praktyka śródroczna - specyfika pracy z pacjentem w psychologii klinicznej dziecka**

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Definicja i obszary zastosowania psychologii klinicznej dzieci i młodzieży. Obowiązująca klasyfikacja zaburzeń dzieci i młodzieży. Uwarunkowania problemów klinicznych i wybrane zagadnienia diagnozy klinicznej dzieci i młodzieży. Planowanie pomocy psychologicznej dzieciom i ich rodzinom – kierunki i rodzaje pomocy. Analiza przypadków.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów z usystematyzowaną wiedzą i terminologią dotycząca zaburzeń występujących u dzieci i młodzieży (z. emocjonalnych, z. zachowania, z. lękowych i afektywnych, całościowych zaburzeń rozwojowych, specyficznych trudności szkolnych, nadpobudliwości psychoruchowej, następstw stresu pourazowego, z. więzi, z. psychosomatycznych, zagrożeń wykluczeniem społecznym). Następnym celem jest nauka praktycznych umiejętności nawiązywania kontaktu z pacjentem i formułowania hipotez badawczych, podstawowe umiejętności diagnostyki psychologicznej i planowania pomocy psychologicznej.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): klasyfikacje i wieloczynnikową etiologię zaburzeń i mechanizmy ich powstawania; zna podstawowe zasady - w tym etyczne - kontaktu z pacjentem i jego rodzicami; zna podstawowe techniki diagnostyczne tj. kwestionariusze, skale, testy, a także potrafi ocenić przydatność i wartość narzędzi diagnostycznych. Jest zorientowany w możliwych formach i miejscach pomocy psychologicznej, adekwatnej do rozpoznanego problemu.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): zastosować zdobytą wiedzę teoretyczną i operacyjną do indywidualnego przypadku czyli: przeprowadzić rozmowę psychologiczną i obserwację, postawić wstępne rozpoznanie odnośnie zgłaszanego zaburzenia, zaproponować narzędzia badawcze oraz obliczyć zinterpretować wyniki. Przedstawić propozycję pomocy psychologicznej.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): osobistego rozwoju; do poszerzania wiedzy teoretycznej np. lektury fachowych publikacji z psychologii klinicznej oraz do stałego doskonalenia zawodowych umiejętności praktycznych.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

9. **PRZEDMIOT: Praktyka śródroczna - specyfika pracy z klientem w psychologii szkolnej**

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Wprowadzenie do specyfiki pracy psychologa w rzeczywistości szkolnej (różnice pomiędzy odbiorcami usług psychologicznych: uczniowie, opiekunowie prawni uczniów oraz kadra pedagogiczna). Pomoc psychologiczna i psychopedagogiczna wobec uczniów placówki szkolno-oświatowej

(diagnostyka oraz formy terapii oferowane w szkole). Działalność na rzecz szeroko rozumianej profilaktyki świadczona przez psychologa w szkole. Ocena funkcjonowania poznawczego uczniów jako jedno z zadań psychologa. Psycholog jako interwent - metody interwencji oraz wsparcia stosowane wobec dzieci, młodzieży, rady pedagogicznej, dyrekcji oraz opiekunów prawnych uczniów.
Cel kształcenia: zapoznanie z nowoczesnym spojrzeniem na metody diagnozy i formy terapii w szkole. Ukazanie roli psychologa w szkole jako specjalisty, który posiada praktyczną wiedzą na temat profilaktyki i trudności wychowawczych. Przedmiot ma na celu przybliżenie studentom praktycznej strony funkcjonowania psychologa jako fachowca zajmującego się m.in. oceną procesów poznawczych swoich podopiecznych, interwencją i wsparciem świadczonym różnym odbiorcom w przestrzeni szkolnej.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): różne formy wsparcia dla dzieci, młodzieży, opiekunów prawnych, rady pedagogicznej i dyrekcji szkoły. Różnicuje diagnozy niezbędne do zastosowania odpowiednich działań interwencyjnych. Wie, jakie są trudności i możliwości w sytuacjach niestandardowych i typowych. Zna procedury postępowania w konkretnych interakcjach społecznych i kryzysach osobniczych.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): na podstawie zgromadzonych informacji na temat odbiorcy usługi psychologicznej zaplanować działanie niezbędne do udzielenia właściwej pomocy, m.in. interwencję; wykorzystać uzyskaną w ramach zajęć wiedzę w procesie wykonywania diagnozy m.in. procesów poznawczych; posiada umiejętności diagnozowania trudności i sposobów radzenia sobie przez dziecko w różnych okresach rozwoju; potrafi różnicować najczęściej występujące wśród uczniów trudności rozwojowe, społeczne i kliniczne.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): dalszego kształcenia się w ramach funkcjonowania zawodowego; odpowiedzialnego pełnienia funkcji zawodowej.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

10. **PRZEDMIOT: Praktyka śródroczna - specyfika pracy z pacjentem chorym somatycznie**

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Istota współwystępowania zaburzeń psychicznych w przebiegu chorób somatycznych o podłożu neurologicznym. Potrzeba i znaczenie opieki psychologicznej nad chorym somatycznie. Rodzaje zaburzeń psychicznych współwystępujących z chorobą somatyczną- obniżenie nastroju, depresja, zaburzenia lękowe, zaburzenia adaptacyjne. Analiza przypadków pacjentów (Udar mózgu, Choroba Parkinsona, Stwardnienie boczne zanikowe, guzy mózgu, urazy mózgowo-czaszkowe, pacjent pozostający w stanie minimalnej świadomości itp.). Narzędzia do diagnostyki i oceny zaburzeń psychicznych chorego somatycznie. Rola rodziny pacjenta - współwystępowanie dysfunkcji systemu rodzinnego w obliczu choroby.
Cel kształcenia: zapoznanie studentów z charakterystyką zaburzeń psychicznych u pacjenta chorego somatycznie oraz rozwój umiejętności ich diagnozowania. Szczególna uwaga poświęcona będzie działaniu psychologa w relacji z pacjentem, instytucją oraz współpracy z rodziną.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): specyfikę funkcjonowania psychicznego pacjenta i jego rodziny w przebiegu choroby somatycznej. Zna rodzaje tych zaburzeń. Wie, jakie ryzyko wystąpienia zaburzeń funkcjonowania psychicznego niesie choroba somatyczna.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): posługiwać się w stopniu podstawowym narzędziami do diagnostyki zaburzeń. Umie profesjonalnie funkcjonować w relacji pacjent- instytucja (szpital i personel medyczny)- rodzina chorego.

Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): pomagania i niesienia wsparcie choremu psychosomatycznie i jego rodzinie.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

11. PRZEDMIOT: Praktyka 1

Treści merytoryczne: Funkcjonowanie placówek, w których zatrudniani są psychologowie. Rola i zadania psychologa pełnione w danej placówce. Zapoznanie z metodami diagnozy psychologicznej wykorzystywanymi w danej placówce. Obserwacja działań psychologa podejmowanych względem pacjentów/klientów. Asystowanie psychologowi w trakcie podejmowanych przez niego działań diagnostycznych oraz samodzielnie przeprowadzenie badania diagnostycznego. Ocena uzyskiwanych rezultatów badania diagnostycznego. Konsultowanie z psychologiem opiekunem sytuacji, w których student uczestniczy oraz przypadków, z którymi zapoznaje się w trakcie praktyki. Przeprowadzanie wywiadów, ze wsparciem psychologa opiekuna, z klientami/pacjentami w danej placówce.
Cel kształcenia: zapoznanie z praktyczną pracą psychologa w różnych placówkach zatrudniających psychologów. Dzięki praktyce studenci będą mogli poznać metody pracy psychologa w danej placówce oraz nauczyć się, przy asyście psychologa opiekuna, przeprowadzania podstawowych zadań w ramach pracy psychologa.
*Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie):*cele organizacji i funkcjonowania instytucji zdrowia publicznego, pomocowych, terapeutycznych, edukacyjnych, kulturalnych, wychowawczych, opiekuńczych i placówek systemu oświaty; zna podstawowe metody diagnozy psychologicznej w zakresie m.in. pomiaru testowego, obserwacji czy wywiadu. Posiada wiedzę z zakresu komunikacji z klientem oraz jego otoczeniem. Ma wiedzę podstawową z zakresu etyki ogólnej i z zakresu etyki zawodu psychologa.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): opracować diagnozę psychologiczną: w zakresie zachowania, rozwoju; osobowości, różnic indywidualnych, emocji, motywacji i funkcji poznawczych oraz zaburzeń zdrowia psychicznego. Posiada umiejętności potrzebne do przeprowadzenia rozmowy psychologicznej i pracy z jednostką i grupą. Umie sporządzić raport z diagnozy; potrafi podjąć adekwatną decyzję na podstawie wyników diagnozy. Umie dostosować swoje postępowanie do obowiązującego prawa o ochronie zdrowia psychicznego; potrafi rozpoznać potencjalne zagrożenia i udzielić wskazówek w zakresie promocji zdrowia psychicznego. Potrafi skutecznie wykorzystywać technologię informacyjno-komunikacyjną w realizacji zadań zawodowych; komunikować się w sposób spełniający wymagania norm językowych. Student potrafi w podstawowym stopniu zaplanować działania na rzecz własnego rozwoju zawodowego.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): do poznawania wpływu czynników biologicznych i ewolucyjnych na zachowanie człowieka; potrafi uwzględnić je w odniesieniu do zachowania własnego i innych osób w sytuacji wykonywania czynności zawodowych; jest wrażliwy na znaczenie relacji interpersonalnej w kontakcie psychologicznym; zachowuje bezstronność w interpretacji wyników diagnozy; przedstawia wyniki diagnozy w sposób rzetelny i bezstronny szanuje poufność wyników diagnozy; jest gotów do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych; rozumie potrzebę ciągłego rozwoju oraz uczenia się przez całe życie; jest przekonany o konieczności zachowania się w sposób profesjonalny, z zachowaniem zasad kultury osobistej i przestrzegania zasad etyki zawodowej. Student jest gotów do komunikowania się z osobami w różnych okresach rozwojowych (dzieci, osoby starsze) oraz pełniących różne role społeczne i zawodowe (rodzica, opiekuna, wychowawcy, nauczyciela); jest gotów do profesjonalnego wykonywania zawodu: bazowaniu na

wiedzy, narzędziach diagnostycznych i interwencji zgodnych z wiedzą naukową a także realizowania zasad dobrych praktyk.
Forma prowadzenia zajęć: praktyka.

12. PRZEDMIOT: Praktyka 2

Treści merytoryczne: Praktyka obejmuje swoim zakresem pracę z różnymi grupami pacjentów/klientów w różnych placówkach pomocowych. Podczas praktyk student zapoznaje się ze specyfiką funkcjonowania placówki oraz psychologa w tej placówce. Obserwuje w jaki sposób przebiega współpraca z klientem dla zdefiniowania celu interwencji lub usługi, która będzie świadczona. Dowiaduje się jak wygląda proces identyfikowania, przygotowania i przeprowadzania interwencji odpowiednich dla osiągnięcia ustalonych celów, korzystanie z wyników oceny oraz czynności rozwojowych. Dowiaduje się o sposobach dostarczanie informacji klientom w sposób spełniający potrzeby i oczekiwania klienta.
Cel kształcenia: zapoznanie studenta ze specyfiką pracy psychologa w wybranych obszarach. Po odbyciu praktyki studenci będą wiedzieli, w którym kierunku chcą się dalej kształcić i w jakich placówkach zamierzają podjąć pracę po studiach.
*Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie):*założenia organizacyjne placówki, w której realizuje praktykę. Zna założenia programowe, podstawę programową oraz zakres treści realizowanych w ramach zajęć. Wykazuje orientację w zakresie sposobu konstruowania programu wychowawczego, planu pracy dydaktyczno-wychowawczej itp. Zna strukturę indywidualnego planu rozwoju klienta, na podstawie przeprowadzonej oceny funkcjonalnej w zakresie wiedzy.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): przeprowadzić rozmowę z lekarzem/ pielęgniarką/fizjoterapeutą/terapeutą/pedagogiem/zespołem wspierającym rozwój uczestnika, na temat klienta lub grupy. Umie określić metody pracy, cele zajęć dydaktycznych, środki dydaktyczne, metody terapii w odniesieniu do zgłaszanego problemu. Prawidłowo dokonuje zapisu wywiadu, obserwacji, diagnozy i zaleceń.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): identyfikowania się z rolą i zadaniami psychologa/ nauczyciela/terapeuty/ radzi sobie w rzeczywistości edukacyjnej i terapeutycznej. Respektowania zasad współpracy między psychologiem a innymi specjalistami, takimi jak psychiatra, psychoterapeuta, arteterapeuta, neurolog.
Forma prowadzenia zajęć: praktyka.

13. PRZEDMIOT: Praktyka 3

Treści merytoryczne: Praktyki w placówkach ochrony zdrowia lub szkolno-wychowawczych polegające na obserwacji i uczestniczeniu w zajęciach dla podopiecznych oraz interwencjach psychologicznych tam stosowanych.
Cel kształcenia: Przygotowanie do prowadzenia pracy psychologa w placówkach ochrony zdrowia lub szkolno-wychowawczych.
*Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie):*funkcjonowanie placówek ochrony zdrowia lub szkolno-wychowawczych oraz zna interwencje psychologiczne tam stosowane.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): dokonać obserwacji i interpretacji sytuacji w kontekście aspektów psychospołecznych. Potrafi zastosować interwencje psychologiczne adekwatne dla typu placówki. Potrafi analizować i interpretować problemy z zakresu zdrowia psychofizycznego lub szkolno-wychowawczych.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): podejmowania wyzwań zawodowych wynikających z roli psychologa. Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania i rozwoju osobistego. Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy w placówkach ochrony zdrowia lub szkolno- wychowawczych.

Forma prowadzenia zajęć: praktyka.

b) PRAKTYKA DLA ZAKRESU KSZTAŁCENIA: PSYCHOLOGIA KLINICZNA I ZDROWIA

1. **PRZEDMIOT: Praktyka śródroczna - interwencja psychologiczna: tworzenie planu pracy z pacjentem**

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Dostępne strategie działań i sposób ich realizacji w pracy z jednostką, grupą, społecznością. Elementy konieczne do uwzględnienia w tworzeniu planu pracy z pacjentem. Charakterystyka planu pracy w zależności od charakteru doświadczanych przez pacjenta trudności i jego zasobów –indywidualnych, społecznych. Uzyskiwanie świadomej zgody pacjenta na podejmowane przez psychologa działania. Analiza i ocena konsekwencji podejmowanych działań psychologicznych oraz ewentualna modyfikacja planu pomocy.
Cel kształcenia: wyposażenie w umiejętności tworzenia planu pracy z pacjentem.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): czynniki wewnętrzne i zewnętrzne, które należy wziąć pod uwagę, konstruując plan pracy z pacjentem. Zna strategie działań, które można przyjąć, w zależności od charakterystyki pacjenta oraz doświadczanych przez niego problemów. Zna podstawy świadomej zgody na interwencję psychologiczną.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): na podstawie charakterystyki pacjenta i doświadczanych przez niego trudności, wskazać elementy kluczowe w tworzeniu planu pracy z pacjentem oraz trafnie wybrać możliwą do zastosowania interwencję psychologiczną. Potrafi dokonać oceny udzielanej przez pacjenta zgody na stosowane interwencje psychologiczne. Potrafi przewidywać konsekwencje podejmowanych działań i na ich podstawie modyfikować swoją aktywność.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): planowania własnej działalności profesjonalnej oraz kierowania jej przebiegiem. Student jest gotów do przewidywania wielorakich, społecznych konsekwencji własnych działań.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

2. **PRZEDMIOT: Praktyka śródroczna - interwencja psychologiczna: doradztwo, poradnictwo, modyfikacja zachowania pacjenta**

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Doradztwo i poradnictwo jako forma pomocy świadczona osobom zdrowym psychicznie, które chwilowo nie radzą sobie z zadaniami rozwojowymi. Analiza przypadków sytuacji trudnych i kryzysów. Sposoby działania psychologa w doradztwie i poradnictwie psychologicznym. Standardy poradnictwa dla różnych grup odbiorców (dorosłych, młodzieży, par, rodziny). Modyfikacja zachowania pacjenta - praca z pacjentem w modelach interwencji opartych na empirycznych i teoretycznych dowodach: (1) interwencje oparte na społecznych modelach uczenia się skierowane na wyeliminowanie starych i nauczenie się nowych nawyków poprzez samoobserwację, redukcję sygnałów w otoczeniu wyzwalających zachowania niepożądane i udzielanie wzmocnień. (2) Interwencje oparte o podejście poznawczo – behawioralne skierowane na kontrolowanie własnych wzorów zachowań oraz monitorowanie okoliczności, czy sytuacji ich powstawania a następnie rozwijanie technik samokontroli i wzmacniania pożądanych zachowań (3) Wieloczynnikowe interwencje wykorzystujące teorię społeczno-poznawczą, w których rozwijane jest poczucie własnej skuteczności. Przygotowanie ram oddziaływań interwencyjnych dla wybranych przypadków pacjentów.
Cel kształcenia: zapoznanie słuchaczy z teorią i praktyką interwencji psychologicznych wykorzystywanych w pracy z osobami, doświadczającymi zaburzeń i problemów od charakterze psychologicznym i potrzebującym pomocy lub wsparcia w ich rozwiązaniu.

Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): modele interwencji psychologicznej ich i sposoby ich stosowania. Ma wiedzę na temat standardów poradnictwa psychologicznego osób dorosłych, młodzieży, par, rodzin.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): zastosować wybrane metody interwencji psychologicznej. Potrafi przygotować plan pracy z pacjentem w kryzysie.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): pomocowych w oparciu o standardy pracy oparte na dowodach. Stosuje standardy etyczne w pracy z pacjentem. Jest gotów do przezwyciężania swoich ograniczeń oraz poszerzania wiedzy psychologicznej.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

3. **PRZEDMIOT: Praktyka śródroczna - interwencja psychologiczna: doradztwo, pomoc i trening partnera/rodzica**

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Tematyka ćwiczeń obejmuje zagadnienia związane z nurtami interwencji psychologicznych dotyczącymi problemów zdrowia psychicznego na trzech poziomach: profilaktyki, interwencji kryzysowych, psychoterapii i rehabilitacji społecznej oraz problemów zdrowia fizycznego: chorób somatycznych, niepełnosprawności fizycznej i neuropsychologicznej. Podczas zajęć będzie omawiana poniższa problematyka: wprowadzenie do tematyki poradnictwa i pomocy psychologicznej; problematyka kompetencji psychologa, psychiatry, psychoterapeuty, psychologa klinicznego, pedagoga; poradnictwo psychologiczne a psychoterapia; formy pomocy psychologicznej; modele i metody diagnozy psychologicznej; głównie kierunki psychoterapii; badania nad skutecznością psychoterapii; wybrane metody i techniki z zakresu pomocy psychologicznej i terapeutycznej; kontakt pomocowy z klientem indywidualnym, małżeństwem, osobą niepełnoletnią, rodziną; kontekstualizacja procesu pomocowego; metody wspierające proces terapeutyczny -bajkoterapia, metafora, drama, praca z figurami, wykorzystywanie przestrzeni i przedmiotów; sposoby i rodzaje zadawanych pytań w procesie poradnianym; analiza przypadków w poradnictwie i pomocy psychologicznej.
Cel kształcenia: zapoznanie z teorią i praktyką interwencji psychologicznych wykorzystywanych w pracy z osobami, doświadczającymi zaburzeń i problemów od charakterze psychologicznym i potrzebującym pomocy lub wsparcia w ich rozwiązaniu.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): pojęcia z zakresu poradnictwa i pomocy psychologicznej; potrafi określić specyfikę pracy psychologa, psychiatry, psychoterapeuty, pedagoga; potrafi wskazać podobieństwa i różnice między pomocą psychologiczną a psychoterapią; zna zasadnicze formy prowadzenia poradnictwa i rozumie ich zastosowanie; zna podstawowe modele diagnozy psychologicznej; zna metody diagnostyczne adekwatnie do potrzeb wspomaganego; zna główne kierunki współczesnej psychoterapii; zna wybrane metody i techniki z zakresu pomocy psychologicznej.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): wskazać zasadnicze czynniki decydujące o skuteczności pomocy psychologicznej; wykorzystać wiedzę teoretyczną do projektowania, organizowania i realizowania działań pomocowych wobec różnych osób potrzebujących; potrafi wstępnie diagnozować różne problemy; budować sieć wsparcia i współpracować z innymi podmiotami w zakresie pomocowym.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): nieustannego rozwoju zawodowego i osobistego w celu świadczenia profesjonalnej pomocy. Jest odpowiedzialny za podejmowane interwencje, przewiduje konsekwencje podejmowanych działań. Realizuje zadania zawodowe w sposób rozważny i ostrożny, zapewniając bezpieczeństwo sobie, klientom i współpracownikom.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

PRZEDMIOT: Praktyka 4 (dla zakresu: Psychologia kliniczna i zdrowia)

Treści merytoryczne: Zajęcia w szkole lub placówce systemu oświaty polegające na obserwacji, asystowaniu w zajęciach i prowadzeniu zajęć z uczniami w roli nauczyciela psychologa. Zapoznanie ze specyfiką funkcjonowania placówki (organizacja pracy) i jej otoczenia. Zadania realizowane przez psychologa oraz sposób ich dokumentowania z uwzględnieniem ochrony poufności danych.

Cel kształcenia: Przygotowanie do prowadzenia pracy klinicznej psychologa w placówkach ochrony zdrowia.

Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): zadania charakterystyczne dla szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one działają; pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole – regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia w placówkach systemu oświaty a także znaczenie współpracy rodziny ucznia i szkoły oraz szkoły ze środowiskiem pozaszkolnym; realizowane przez psychologa zadania opiekuńczo-wychowawcze, dydaktyczne, diagnostyczne i terapeutyczne; sposób funkcjonowania przedszkoli, szkół lub placówek systemu oświaty, organizację ich pracy, uczestników procesów pedagogicznych i sposób prowadzenia dokumentacji, w szczególności dokumentacji prowadzonej przez nauczyciela psychologa, oraz ochrony poufności danych; zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniów w szkole i poza nią.

Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): wyciągać wnioski z obserwacji pracy klasy, zachowań i postaw dzieci i młodzieży, funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji lub zajęć poszczególnych uczniów, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych zajęcia warsztatowe dla uczniów o charakterze odpowiadającym roli nauczyciela psychologa w placówce systemu oświaty, w tym integracyjne, psychoprofilaktyczne i rozwijające kompetencje społeczno-emocjonalne oraz umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy; analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia psychologiczno-pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczone w czasie praktyk.

Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych, nauczycielami i specjalistami w celu poszerzania swojej wiedzy.

Forma prowadzenia zajęć: praktyka.

c) PRAKTYKA DLA ZAKRESU PSYCHOLOGIA WYCHOWAWCZA I SZKOLNA

1. **PRZEDMIOT: Praktyka śródroczna - interwencja psychologiczna: tworzenie planu pracy z dzieckiem**

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Profilaktyka, wychowanie i diagnostyka jako wybrane działania realizowane przez psychologa. Specyfika sytuacji, w których podejmowana jest interwencja. Uniwersalne zasady, ale indywidualne działanie, jako podstawy pracy psychologa z dzieckiem. Rodzaje interwencji psychologicznej, m.in. profilaktyczna, wychowawcza, diagnostyczna, opiekuńcza, kryzysowa. Proces budowania relacji z klientem oraz jej podtrzymywanie. Składowe interwencji psychologicznej: - rozpoznanie powodu zgłoszenia się klienta,- ustalenie czy problem może być rozwiązany w ramach konsultacji,- badanie motywacji do pracy z psychologiem,- ustalenie kontraktu – zasady relacji,- ustalenie z dzieckiem jakie są oczekiwania i po czym będą rozpoznane efekty. Specyfika tworzenia indywidualnego planu pracy z dzieckiem: - zdiagnozowanym psychiatrycznie, - wykluczonym społecznie, - w sytuacji

kryzysu psychologicznego,- z trudnościami w relacjach społecznych (rówieśnicze, rodzinne, szkolne).
Cel kształcenia: zapoznanie z różnymi rodzajami interwencji psychologicznej. Nauczenie tworzenia planu pracy w relacji indywidualnej konsultacji psychologicznej z dzieckiem; wyposażenie w niezbędne umiejętności do przeprowadzenia skutecznej interwencji psychologicznej opierającej się na zasadach kodeksu etycznego psychologa oraz na przepisach instytucjonalnych.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): rodzaje interwencji psychologicznej. Posiada wiedzę, w jaki sposób tworzyć indywidualny plan pracy z dzieckiem z uwzględnieniem jego indywidualnej sytuacji. Rozumie celowość planowania interwencji oraz zasady jej tworzenia.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): przeprowadzić efektywną interwencję psychologiczną z zakresu tworzenia planu pracy z dzieckiem. Potrafi podejmować działania zgodnie z procedurami i trybem postępowania w konkretnych obszarach w relacji psychologicznej z dzieckiem.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): dalszego kształcenia się w ramach funkcjonowania zawodowego; do odpowiedzialnego pełnienia funkcji zawodowej.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

2. **PRZEDMIOT: Praktyka śródroczna - interwencja psychologiczna: doradztwo, poradnictwo, modyfikacja zachowania dziecka**

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Wprowadzenie do interwencji psychologicznej. Czym jest interwencja psychologiczna?
Formy profesjonalnej pomocy psychologicznej z perspektywy podstawowych założeń w ujęciu: psychoanalizy i podejścia psychodynamicznego, psychoterapii racjonalno-poznawczej, psychoterapii nastawionej na zachowanie, psychoterapii systemowej. Ustalenie celu i zakresu interwencji na tle sytuacji pacjenta. Określanie problemów w osobistych. Dynamika relacji w procesie pomagania. Proces pomagania w kontakcie indywidualnym. Pomocne zachowania osoby pomagającej. Zjawiska występujące w trakcie pomagania: opór. Formy, rozumienie i traktowanie oporu z różnych perspektyw teoretycznych. Opór w ujęciu J. Enrighta. Strategie radzenia sobie z przejęciem przez pacjenta odpowiedzialności, sprawdzanie prawdziwości zgłaszanego problemu, adekwatność psychoterapeuty względem oczekiwań pacjenta. Pomoc psychologiczna nieprofesjonalna –zalety i wady. Motywy skłaniające osoby pomagające do pomocy. Rola wybranych interwencji stosowanych w ramach pomagania: Parafraza, Wejście w świat znaczeń pacjenta, konfrontacja, interpretacja. Zakres i forma udzielania porad oraz zakres doradzania w kontekście definiowanego przez klienta problemu. Podstawowe zasady funkcjonowania w sytuacji interwencji. Wybrane zagadnienia, problemy, uzależnienia behawioralne w kontekście modyfikacji zachowania. Opracowanie procedury postępowania, wdrożenie, monitorowanie, wygaszanie zachowania na wybranych przykładach.
Cel kształcenia: rozwinięcie praktycznych umiejętności koniecznych do pomagania psychologicznego drugiemu człowiekowi, podejmowania działań interwencyjnych. Zajęcia przygotowują studentów do pracy psychologa poprzez wyrobienie w nich wrażliwości klinicznej na osobowość i rodzaj problemów klienta/pacjenta, rozpoznanie własnej motywacji do pomagania oraz naturalnych zasobów wnoszonych w relację terapeutyczną. Nabyta wiedza o procesie pomagania ma być uniwersalna. Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z zagadnieniami m.in. interwencji, pomocy psychologicznej, poradnictwa, doradztwa oraz modyfikacji zachowań. W ramach

przedmiotu studenci uzyskają wiedzę na temat zakresu form pomocy psychologicznej w zakresie interwencji oraz mechanizmów psychologicznych występujących w procesie terapeutycznym. W ramach przedmiotu zostaną przybliżone wybrane techniki behawioralnie wykorzystywane w celu modyfikacji zachowań na przykładzie osób i ze spektrum zaburzeń autystycznych.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): istotę pomocy psychologicznej, identyfikuje i potrafi opisać podstawowe techniki rozmowy psychologicznej, takie jak stosowanie parafraz, podsumowywanie, klaryfikacja, sprawdzanie percepcji i wiele innych. Student rozpoznaje podstawowe błędy w budowaniu relacji pomagania i zna zasady ich unikania. Student rozpoznaje przejawy granic psychologicznych człowieka i podstawowe objawy zaburzeń tych granic. Student zna formy profesjonalnej pomocy psychologicznej z perspektywy podstawowych założeń w różnych nurtach psychologicznych. Zna podstawowe techniki wykorzystywane w ramach interwencji, doradztwa i poradnictwa. Posiada wiedzę w zakresie technik stosowanych w celu modyfikacji zachowania dziecka.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): wykorzystywać wiedzę teoretyczną opisując elementy wywiadu psychologicznego i obserwacji do rozumienia i nawiązania kontaktu z człowiekiem zgłaszającym trudności psychologiczne. Potrafi działać w obszarze udzielania porad oraz doradzania klientowi. Potrafi opracować program modyfikacji zachowań. Student rozpoznaje i nazywa zjawiska oporu, przeniesienia i przeciwprzeniesienia w relacji pomagania. Potrafi poprawnie zaplanować działanie interwencyjne i przeprowadzić je w podstawowym zakresie
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): nieustannego rozwoju zawodowego i osobistego w celu świadczenia profesjonalnej pomocy. Jest odpowiedzialny za podejmowane interwencje, przewiduje konsekwencje podejmowanych działań. Realizuje zadania zawodowe w sposób rozważny i ostrożny, zapewniając bezpieczeństwo sobie, klientom i współpracownikom.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

3. **PRZEDMIOT: Praktyka śródroczna - interwencja psychologiczna: doradztwo, pomoc i trening rodzica/kadry**

Treści merytoryczne - ćwiczenia: Tematyka ćwiczeń obejmuje zagadnienia związane z nurtami interwencji psychologicznych dotyczącymi problemów związanych ze zdrowiem psychicznym i edukacją na trzech poziomach: profilaktyki, interwencji kryzysowych, psychoterapii i rehabilitacji społecznej oraz problemów zdrowia fizycznego: chorób somatycznych, niepełnosprawności fizycznej i neuropsychologicznej a także dysfunkcji poznawczych generujących trudności edukacyjno-wychowawcze. Podczas zajęć będzie omawiana poniższa problematyka: wprowadzenie do tematyki poradnictwa i pomocy psychologicznej; problematyka kompetencji psychologa, psychiatry, psychoterapeuty, psychologa klinicznego, pedagoga w pracy z rodzicem i kadrą instytucji pedagogicznych; poradnictwo psychologiczne a psychoterapia; formy pomocy psychologicznej; modele i metody diagnozy psychologicznej; głównie kierunki psychoterapii; badania nad skutecznością psychoterapii; wybrane metody i techniki z zakresu pomocy psychologicznej i terapeutycznej; kontakt pomocowy z osobą niepełnoletnią, rodziną i kadrą instytucji; kontekstualizacja procesu pomocowego; metody wspierające proces terapeutyczny -bajkoterapia, metafora, drama, praca z figurami, wykorzystywanie przestrzeni i przedmiotów; sposoby i rodzaje zadawanych pytań w procesie poradnianym; analiza przypadków w poradnictwie i pomocy psychologicznej.

Cel kształcenia: zapoznanie z teorią i praktyką interwencji psychologicznych wykorzystywanych w pracy z osobami, doświadczającymi zaburzeń i problemów od charakterze psychologicznym i potrzebującym pomocy lub wsparcia w ich rozwiązaniu. Nacisk położony zostanie na pracę z rodzicami i kadrą instytucji w których przebywają osoby potrzebujące wsparcia.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): pojęcia z zakresu poradnictwa i pomocy psychologicznej; zna specyfikę pracy psychologa, psychiatry, psychoterapeuty, pedagoga; potrafi wskazać podobieństwa i różnice między pomocą psychologiczną a psychoterapią; zna zasadnicze formy prowadzenia poradnictwa i rozumie ich zastosowanie; zna podstawowe modele diagnozy psychologicznej; identyfikuje metody diagnostyczne adekwatnie do potrzeb wspomaganego; zna główne kierunki współczesnej psychoterapii; zna wybrane metody i techniki z zakresu pomocy psychologicznej.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): wskazać zasadnicze czynniki decydujące o skuteczności pomocy psychologicznej; potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do projektowania, organizowania i realizowania działań pomocowych wobec różnych osób potrzebujących; potrafi wstępnie diagnozować różne problemy; potrafi budować sieć wsparcia i współpracować z innymi podmiotami w zakresie pomocowym.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): nieustannego rozwoju zawodowego i osobistego w celu świadczenia profesjonalnej pomocy. Jest odpowiedzialny za podejmowane interwencje, przewiduje konsekwencje podejmowanych działań. Realizuje zadania zawodowe w sposób rozważny i ostrożny, zapewniając bezpieczeństwo sobie, klientom i współpracownikom.
Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

4. **PRZEDMIOT: Praktyka 4** (dla zakresu: Psychologia wychowawcza i szkolna)

Treści merytoryczne: Zajęcia w szkole polegające na obserwacji, asystowaniu w zajęciach i prowadzeniu zajęć z uczniami w roli nauczyciela psychologa.
Cel kształcenia: Przygotowanie do prowadzenia zajęć w szkole w roli nauczyciela psychologa.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): strukturę i funkcje systemu edukacji, cele, podstawy prawne szkoły. Posiada wiedzę na temat podmiotów działalności pedagogicznej i partnerów szkolnej edukacji oraz specyfiki funkcjonowania dzieci. Ma elementarną wiedzę na temat projektowania ścieżki własnego rozwoju.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): dokonać obserwacji i interpretacji sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, analizuje ich powiązania z różnymi obszarami działalności pedagogicznej, potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki i psychologii do analizowania i interpretowania problemów pedagogicznych, potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi z zakresu pedagogiki, psychologii, dydaktyki i metodyk szczegółowych w celu diagnozowania, analizowania i prognozowania sytuacji pedagogicznych.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): ciągłego dokształcania i rozwoju osobistego, ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych, jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych wynikających z roli nauczyciela, odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy nauczyciela wczesnej edukacji, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne.
Forma prowadzenia zajęć: praktyka.

VI. INNE (ergonomia, etykieta, ochrona własności intelektualnej, szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy)

1. **PRZEDMIOT: Ergonomia**

Treści merytoryczne - wykłady: Ergonomia – podstawowe pojęcia i definicje. Ergonomia jako nauka interdyscyplinarna Główne nurty w ergonomii: ergonomia stanowiska pracy (wysiłek fizyczny na stanowisku pracy, wysiłek psychiczny na stanowisku pracy, dostosowanie antropometryczne stanowiska pracy, materialne środowisko pracy), ergonomia produktu – inżynieria ergonomicznej jakości, ergonomia dla osób starszych i niepełnosprawnych. Ergonomia pracy stojącej i siedzącej.
Cel kształcenia: Zapoznanie z zasadami ergonomii.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): jakie są zasady ergonomii.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): praktycznie zastosować zasady ergonomii.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): świadomego korzystania ze zdobytej wiedzy i nabytych umiejętności.
Forma prowadzenia zajęć: wykład.

2. **PRZEDMIOT: Ochrona własności intelektualnej**

Treści merytoryczne - wykłady: Ustawowy aparat pojęciowy związany z ochroną prawną własności intelektualnej; pola eksploatacji utworów; literatura i przepisy prawa autorskiego, podmioty własności intelektualnej, przedmioty własności intelektualnej, treść prawa w tym zakresie.
Cel kształcenia: Zapoznanie z przepisami dotyczącymi ochrony własności intelektualnej.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): jak brzmią przepisy dotyczące ochrony własności intelektualnej.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): praktycznie zastosować te przepisy.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): świadomego korzystania ze zdobytej wiedzy i nabytych umiejętności.
Forma prowadzenia zajęć: wykład.

3. **PRZEDMIOT: Etykieta**

Treści merytoryczne - wykłady: Podstawowe zagadnienia dotyczące zasad savoir-vivre'u w życiu codziennym - zwroty grzecznościowe, powitania, podstawowe zasady etykiety oraz precedencji w miejscach publicznych. Etykieta akademicka - precedencja, tytułowanie, zasady korespondencji służbowej. Elementy etykiety biznesowej – dostosowanie ubioru do okoliczności, zasady przedstawiania, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej.
Cel kształcenia: zapoznanie z wybranymi zagadnieniami dotyczącymi zasad savoir'vivre'u. Słuchacze wprowadzeni zostaną w elementy etykiety codziennej, akademickiej oraz biznesowej.
Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): podstawowe zasady rządzące interpersonalnymi relacjami w życiu prywatnym oraz relacjach zawodowych.
Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): stosować zasady etykiety i kurtuazji w życiu społecznym i zawodowym.
Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): świadomy znaczenia zasad etykiety w relacjach interpersonalnych.
Forma prowadzenia zajęć: wykład.

4. **PRZEDMIOT: Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy**

Treści merytoryczne - wykłady: Regulacje prawne z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Obowiązujące ustawy, rozporządzenia (Konstytucja RP, Kodeks Pracy, Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 lipca 2007 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w uczelniach). Identyfikacja, analiza i ocena zagrożeń dla życia i zdrowia na poszczególnych kierunkach studiów (czynniki niebezpieczne, szkodliwe i uciążliwe). Analiza okoliczności i przyczyn wypadków studentów:

omówienie przyczyn wypadków. Ogólne zasady postępowania w razie wypadku podczas nauki i w sytuacjach zagrożeń (np. pożaru). Zasady udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku – apteczka pierwszej pomocy. Dostosowanie treści szkoleń do profilu danego kierunku studiów jest bardzo ważne, gdyż chodzi o wskazanie potencjalnych zagrożeń, z jakimi mogą zetknąć się studenci

Cel kształcenia: przekazanie podstawowych wiadomości na temat ogólnych zasad postępowania w razie wypadku podczas nauki i w sytuacjach zagrożeń, okoliczności i przyczyn wypadków studentów, zasad udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku, jak również wskazanie potencjalnych zagrożeń, z jakimi mogą zetknąć się studenci.

Efekty uczenia się - wiedza (zna i rozumie): zasady postępowania w razie wypadku podczas nauki i w sytuacjach zagrożeń, okoliczności i przyczyn wypadków studentów, zasad udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku.

Efekty uczenia się - umiejętności (potrafi): postępować z materiałami niebezpiecznymi i szkodliwymi dla zdrowia, zna zasady bezpieczeństwa związane z pracą. Ma umiejętność posługiwania się środkami ochrony indywidualnej i środkami ratunkowymi, w tym umiejętność udzielania pierwszej pomocy.

Efekty uczenia się - kompetencje społeczne (jest gotów do): zachowania ostrożności w postępowaniu z materiałami niebezpiecznymi i szkodliwymi dla zdrowia, dbania o przestrzeganie zasad BHP przez siebie i swoich kolegów, wykazywania odpowiedzialności za bezpieczeństwo i higienę pracy w swoim otoczeniu, angażowania się w podejmowanie czynności ratunkowych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

Załącznik 3a do Uchwały Nr 641
z dnia 31 stycznia 2020 roku

PLAN STUDIÓW
KIERUNKU PSYCHOLOGIA
W ZAKRESIE: PSYCHOLOGIA KLINICZNA I ZDROWIA

Obowiązuje od cyklu: 2020Z
Profil kształcenia: praktyczny
Forma studiów: stacjonarne
Poziom studiów: jednolite magisterskie
Liczba semestrów: 10

Dziedzina/y nauki/dyscyplina/y naukowa/e lub artystyczna/e: dziedzina nauk społecznych, dyscypliny naukowe: psychologia, pedagogika; dziedzina nauk medycznych i o zdrowiu, dyscypliny naukowe: nauki medyczne, nauki o zdrowiu

Rok studiów: 1, semestr: 1

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO												
1	Język obcy 1	1	2	1	zal-o	f	30	0	30	1	x	x
2	Technologie informacyjne	1	2	1	zal-o	o	30	0	30	1	x	x
3	Wychowanie fizyczne	1	0	0	zal-o	o	30	0	30	0	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			4	2	x	x	90	0	90	2	0	0

Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	2	x	x	90	0	90	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
II - PODSTAWOWYCH												
1	Filozofia	1	3	0	zal-o	o	30	30	0	2	x	x
2	Logika	1	3	0,6	zal-o	o	30	15	15	2	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			6	0,6	x	x	60	45	15	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0,6	x	x	60	45	15	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Wprowadzenie do psychologii	1	6	1,2	E	o	60	30	30	4	x	x
2	Historia myśli psychologicznej	1	3	0,6	E	o	30	15	15	4	x	x
3	Podstawowe umiejętności psychologiczne	1	4	1,8	zal-o	o	60	15	45	2	x	x
4	Biologiczne podstawy zachowania	1	6	1,2	E	o	60	30	30	4	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			19	4,8	x	x	210	90	120	14	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	4,8	x	x	210	90	120	14	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
V - INNE												
1	Etykieta	1	0,5	0	zal	o	4	4	0	0	x	x
2	Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	1	0,5	0	zal	o	4	4	0	0	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			1	0	x	x	8	8	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	8	8	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
VI - PRAKTYKA												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0

Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 1			**30**	**7,4**	**x**	**x**	**368**	**143**	**225**	**20**	**0**	**0**

Rok studiów: 1, semestr: 2

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				praktyka	praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO												
1	Język obcy 2	2	2	1	zal-o	f	30	0	30	1	x	x
2	Wychowanie fizyczne	2	0	0	zal-o	o	30	0	30	0	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			2	1	x	x	60	0	60	1	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	1	x	x	60	0	60	1	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
II - PODSTAWOWYCH												
1	Podstawy metodologii badań społecznych	2	4	1,2	E	o	60	30	30	4	x	x
2	Umiejętności akademickie	2	3	1,2	zal-o	o	45	15	30	2	x	x
3	Podstawy socjologii	2	3	1,2	zal-o	o	45	15	30	2	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			10	3,6	x	x	150	60	90	8	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	3,6	x	x	150	60	90	8	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Procesy poznawcze	2	5	1,2	E	o	60	30	30	4	x	x
2	Emocje i motywacje	2	5	1,2	E	o	60	30	30	4	x	x

3	Psychologia ewolucyjna	2	3,5	0,6	zal-o	o	30	15	15	2	x	x
4	Podstawy statystyki	2	4	0,6	zal-o	o	45	30	15	2	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			17,5	3,6	x	x	195	105	90	12	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	3,6	x	x	195	105	90	12	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			5	1,2	x	x	60	30	30	4	0	0
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
V - INNE												
1	Ergonomia	2	0,25	0	zal	o	2	2	0	0	x	x
2	Ochrona własności intelektualnej	2	0,25	0	zal	o	2	2	0	0	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0,5	0	x	x	4	4	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	4	4	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
VI - PRAKTYKA												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 2			30	8,2	x	x	409	169	240	21	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. na 1 roku studiów			**60**	**15,6**	**x**	**x**	**777**	**312**	**465**	**41**	**0**	**0**

Rok studiów: 2, semestr: 3

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO												
1	Język obcy 3	3	2	1	zal-o	f	30	0	30	1	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			2	1	x	x	30	0	30	1	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	1	x	x	30	0	30	1	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
II - PODSTAWOWYCH												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Psychologia osobowości	3	5	1,2	E	o	60	30	30	4	x	x
2	Psychologia różnic indywidualnych	3	5	0,6	E	o	45	30	15	4	x	x
3	Psychologia rozwoju człowieka - 1	3	3	0,6	zal-o	o	45	30	15	2	x	x
4	Psychometria	3	3	0,6	zal-o	o	45	30	15	2	x	x
5	Metodologia badań psychologicznych	3	5	1,2	E	o	60	30	30	4	x	x
6	Statystyka w badaniach psychologicznych - 1	3	3	0,6	zal-o	o	30	15	15	2	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			24	4,8	x	x	285	165	120	18	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	4,8	x	x	285	165	120	18	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0

IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
V - INNE												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
VI - PRAKTYKA												
1	Praktyka śródroczna - warsztat pracy psychologa: praca z jednostką 1	3	1,5	1,2	zal-o	f	30	0	30	2	x	x
2	Praktyka śródroczna - warsztat pracy psychologa: praca z grupą 1	3	1,5	0,8	zal-o	f	20	0	20	2	x	x
3	Praktyka śródroczna - warsztat pracy psychologa: praca z instytucją	3	1	0,8	zal-o	f	20	0	20	2	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			4	2,8	x	x	70	0	70	6	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	2,8	x	x	70	0	70	6	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			4	2,8	x	x	70	0	70	6	0	0
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 3			**30**	**8,6**	**x**	**x**	**385**	**165**	**220**	**25**	**0**	**0**

Rok studiów: 2, semestr: 4

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO												
1	Język obcy 4	4	2	1	E	f	30	0	30	1	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			2	1	x	x	30	0	30	1	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	1	x	x	30	0	30	1	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
II - PODSTAWOWYCH												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Psychologia rozwoju człowieka - 2	4	5	0,6	E	o	45	30	15	4	x	x
2	Psychologia społeczna	4	6	1,2	E	o	60	30	30	4	x	x
3	Psychologia eksperymentalna	4	3	1,2	zal-o	o	30	0	30	2	x	x
4	Psychologia edukacji i wychowania	4	4	1,2	E	o	60	30	30	4	x	x
5	Statystyka w badaniach psychologicznych - 2	4	3	1,2	zal-o	o	30	0	30	2	x	x
6	Wywiad, rozmowa i obserwacja w psychologii	4	3	1,2	zal-o	o	45	15	30	2	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			24	6,6	x	x	270	105	165	18	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	6,6	x	x	270	105	165	18	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												

Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
V - INNE												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
VI - PRAKTYKA												
1	Praktyka śródroczna - warsztat pracy psychologa: praca z jednostką 2	4	1,5	1,2	zal-o	f	30	0	30	2	x	x
2	Praktyka śródroczna - warsztat pracy psychologa: praca z grupą 2	4	1	0,8	zal-o	f	20	0	20	2	x	x
3	Praktyka śródroczna - warsztat pracy psychologa: praca z otoczeniem społecznym	4	1,5	1,2	zal-o	f	30	0	30	2	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			4	3,2	x	x	80	0	80	6	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	3,2	x	x	80	0	80	6	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			4	3,2	x	x	80	0	80	6	0	0
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 4			30	10,8	x	x	380	105	275	25	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. na 2 roku studiów			**60**	**19,4**	**x**	**x**	**765**	**270**	**495**	**50**	**0**	**0**

Rok studiów: 3, semestr: 5

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO												
1	Przedmiot do wyboru I **	5	2	0	zal-o	f	30	30	0	1	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			2	0	x	x	30	30	0	1	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	30	30	0	1	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
II - PODSTAWOWYCH												
1	Społeczne problemy współczesności	5	2	0,6	zal-o	o	30	15	15	2	x	x
2	Pedagogika specjalna	5	1	0	zal-o	o	15	15	0	2	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			3	0,6	x	x	45	30	15	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0,6	x	x	45	30	15	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Podstawy diagnozy psychologicznej	5	4	1,2	E	o	60	30	30	4	x	x
2	Metody diagnozy osobowości	5	2	1,2	zal-o	o	30	0	30	2	x	x
3	Metody diagnozy rozwoju	5	2	1,2	zal-o	o	30	0	30	2	x	x
4	Metody diagnozy różnic indywidualnych	5	2	1,2	zal-o	o	30	0	30	2	x	x
5	Metody diagnozy funkcji poznawczych	5	2	1,2	zal-o	o	30	0	30	2	x	x
6	Psychologia kliniczna człowieka dorosłego	5	3	0,6	E	o	45	30	15	4	x	x
7	Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży	5	3	0,6	E	o	45	30	15	4	x	x

8	Psychologia zdrowia	5	3	0,6	E	o	45	30	15	4	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			21	7,8	x	x	315	120	195	24	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	7,8	x	x	315	120	195	24	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
V - INNE												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
VI - PRAKTYKA												
1	Praktyka śródroczna - specyfika pracy z pacjentem w psychologii klinicznej człowieka dorosłego	5	1	0,8	zal-o	f	20	0	20	2	x	x
2	Praktyka śródroczna - specyfika pracy z pacjentem w psychologii klinicznej dziecka	5	1	0,8	zal-o	f	20	0	20	2	x	x
3	Praktyka śródroczna - specyfika pracy z klientem w psychologii szkolnej	5	1	0,8	zal-o	f	20	0	20	2	x	x
4	Praktyka śródroczna - specyfika pracy z pacjentem chorym somatycznie	5	1	0,8	zal-o	f	20	0	20	2	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			4	3,2	x	x	80	0	80	8	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	3,2	x	x	80	0	80	8	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			4	3,2	x	x	80	0	80	8	0	0
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 5			**30**	**11,6**	**x**	**x**	**470**	**180**	**290**	**37**	**0**	**0**

Rok studiów: 3, semestr: 6

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO												
1	Przedmiot do wyboru II **	6	2	0	zal-o	f	30	30	0	1	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			2	0	x	x	30	30	0	1	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	30	30	0	1	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
II - PODSTAWOWYCH												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Psychopatologia	6	2,5	0,6	E	o	45	30	15	4	x	x
2	Pomoc i interwencja psychologiczna	6	2,5	1,2	zal-o	o	60	30	30	2	x	x
3	Podstawy psychoterapii	6	3	1,2	E	o	60	30	30	4	x	x
4	Psychologia organizacji i pracy	6	3	1,2	zal-o	o	45	15	30	2	x	x
5	Psychologia rodziny	6	2,5	1,2	E	o	45	15	30	4	x	x
6	Ścieżki rozwoju zawodowego	6	2	1,2	zal-o	o	30	0	30	2	x	x
7	Etyka zawodu psychologa	6	1	0	zal-o	o	15	15	0	2	x	x
8	Seminarium monograficzno-empiryczne	6	3	1,8	zal-o	o	45	0	45	2	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			19,5	8,4	x	x	345	135	210	22	0	0

Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)		x	8,4	x	x	345	135	210	22	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)		0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA											
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)		0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)		x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)		0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
V - INNE											
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)		0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)		x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)		0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
VI - PRAKTYKA											
1	Praktyka 1	6	8,5	0	zal-o	f	0	0	0	2	200	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			8,5	0	x	x	0	0	0	2	200	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	2	200	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			8,5	0	x	x	0	0	0	2	200	0
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 6			**30**	**8,4**	**x**	**x**	**375**	**165**	**210**	**25**	**200**	**0**
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. na 3 roku studiów			**60**	**20**	**x**	**x**	**845**	**345**	**500**	**62**	**200**	**0**

Rok studiów: 4, semestr: 7

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
II - PODSTAWOWYCH												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Wstęp do seksuologii i seksuologii klinicznej	7	3	0,6	E	o	30	15	15	4	x	x
2	Diagnoza i terapia uzależnień	7	4	1,2	E	o	60	30	30	4	x	x
3	Seminarium magisterskie i praca dyplomowa - 1	7	5	1,2	zal-o	o	30	0	30	2	x	x
4	Zajęcia fakultatywne 1	7	2	1,2	zal-o	f	30	0	30	2	x	x
5	Zajęcia fakultatywne 2	7	2	1,2	zal-o	f	30	0	30	2	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			16	5,4	x	x	180	45	135	14	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	5,4	x	x	180	45	135	14	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			4	2,4	x	x	60	0	60	4	0	0
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
1	Psychiatria	7	3	0	E	f	30	30	0	4	x	x
2	Psychologia rehabilitacji	7	3	0,6	zal-o	f	30	15	15	2	x	x

3	Zaburzenia zachowania	7	2	0	zal-o	f	30	30	0	2	x	x
4	Praca z osobami z niepełnosprawnością intelektualną	7	2	0,6	zal-o	f	30	15	15	2	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			10	1,2	x	x	120	90	30	10	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	1,2	x	x	120	90	30	10	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			10	1,2	x	x	120	90	30	10	0	0
V - INNE												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
VI - PRAKTYKA												
1	Praktyka śródroczna - interwencja psychologiczna: tworzenie planu pracy z pacjentem	7	1	0,8	zal-o	f	20	0	20	2	x	x
2	Praktyka śródroczna - interwencja psychologiczna: doradztwo, poradnictwo, modyfikacja zachowania pacjenta	7	1,5	1,4	zal-o	f	35	0	35	2	x	x
3	Praktyka śródroczna - interwencja psychologiczna: doradztwo, pomoc i trening partnera/rodzica	7	1,5	1,4	zal-o	f	35	0	35	2	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			4	3,6	x	x	90	0	90	6	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	3,6	x	x	90	0	90	6	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			4	3,6	x	x	90	0	90	6	0	0
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 7			**30**	**10,2**	**x**	**x**	**390**	**135**	**255**	**30**	**0**	**0**

Rok studiów: 4, semestr: 8

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
II - PODSTAWOWYCH												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Seminarium magisterskie i praca dyplomowa - 2	8	5	1,2	zal-o	o	30	0	30	2	x	x
2	Zajęcia fakultatywne 3	8	2	1,2	zal-o	f	30	0	30	2	x	x
3	Zajęcia fakultatywne 4	8	2	1,2	zal-o	f	30	0	30	2	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			9	3,6	x	x	90	0	90	6	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	3,6	x	x	90	0	90	6	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			4	2,4	x	x	60	0	60	4	0	0
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
1	Wybrane metody diagnozy klinicznej	8	2	0,6	E	f	30	15	15	4	x	x
2	Neuropsychologia kliniczna	8	2	0	E	f	30	30	0	4	x	x
3	Psychologia zaburzeń osobowości	8	2	0,6	E	f	30	15	15	4	x	x

4	Psychoterapia	8	2	1,2	zal-o	f	45	15	30	2	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			8	2,4	x	x	135	75	60	14	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	2,4	x	x	135	75	60	14	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			8	2,4	x	x	135	75	60	14	0	0
V - INNE												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
VI - PRAKTYKA												
1	Praktyka 2	8	6,5	0	zal-o	f	0	0	0	2	160	x
2	Praktyka 3	8	6,5	0	zal-o	f	0	0	0	2	160	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			13	0	x	x	0	0	0	4	320	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	4	320	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			13	0	x	x	0	0	0	4	320	0
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 8			**30**	**6**	**x**	**x**	**225**	**75**	**150**	**24**	**320**	**0**
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. na 4 roku studiów			**60**	**16,2**	**x**	**x**	**615**	**210**	**405**	**54**	**320**	**0**

Rok studiów: 5, semestr: 9

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
II - PODSTAWOWYCH												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Seminarium magisterskie i praca dyplomowa - 3	9	6	1,2	zal-o	o	30	0	30	2	x	x
2	Diagnoza i terapia zaburzeń ze spektrum autyzmu	9	3	0,6	E	o	30	15	15	4	x	x
3	Zajęcia fakultatywne 5	9	2	1,2	zal-o	f	30	0	30	2	x	x
4	Zajęcia fakultatywne 6	9	2	1,2	zal-o	f	30	0	30	2	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			13	4,2	x	x	120	15	105	10	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	4,2	x	x	120	15	105	10	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			4	2,4	x	x	60	0	60	4	0	0
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
1	Psychosomatyka	9	3,5	1,2	E	f	45	15	30	4	x	x
2	Psychoonkologia	9	3,5	1,2	E	f	45	15	30	4	x	x

3	Praca z grupą terapeutyczną	9	2	1,2	zal-o	f	30	0	30	2	x	x
4	Człowiek w przestrzeni penitencjarnej	9	1	0	zal-o	f	15	15	0	2	x	x
5	Podstawy suicydologii	9	3	1,8	zal-o	f	45	0	45	2	x	x
6	Uzależnienia behawioralne	9	2	0,6	zal-o	f	30	15	15	2	x	x
7	Przemoc - sprawca i ofiara	9	2	0,6	zal-o	f	30	15	15	2	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			17	6,6	x	x	240	75	165	18	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	6,6	x	x	240	75	165	18	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			17	6,6	x	x	240	75	165	18	0	0
V - INNE												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
VI - PRAKTYKA												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 9			**30**	**10,8**	**x**	**x**	**360**	**90**	**270**	**28**	**0**	**0**

Rok studiów: 5, semestr: 10

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
II - PODSTAWOWYCH												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Seminarium magisterskie i praca dyplomowa - 4	10	6	1,2	zal-o	o	30	0	30	2	x	x
2	Elementy prawa dla psychologów	10	1	0	zal-o	o	15	15	0	2	x	x
3	Zajęcia fakultatywne 7	10	2	1,2	zal-o	f	30	0	30	2	x	x
4	Zajęcia fakultatywne 8	10	2	1,2	zal-o	f	30	0	30	2	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			11	3,6	x	x	105	15	90	8	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	3,6	x	x	105	15	90	8	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			4	2,4	x	x	60	0	60	4	0	0
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
1	Edukacja zdrowotna i promocja zdrowia	10	2	0	zal-o	f	15	15	0	2	x	x
2	Psychologia sądowo-penitencjarna	10	4	1,2	E	f	45	15	30	4	x	x

3	Warsztat pracy psychologa klinicznego	10	3	2,4	zal-o	f	60	0	60	2	x	x
4	Stres, trauma, żałoba, kryzys - metody pracy	10	2	1,2	zal-o	f	30	0	30	2	x	x
5	Psychologia stresu	10	2	0,6	zal-o	f	30	15	15	2	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			13	5,4	x	x	180	45	135	12	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	5,4	x	x	180	45	135	12	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			13	5,4	x	x	180	45	135	12	0	0
V - INNE												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
VI - PRAKTYKA												
1	Praktyka 4	10	6	0	zal-o	f	0	0	0	2	120	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			6	0	x	x	0	0	0	2	120	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	2	120	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			6	0	x	x	0	0	0	2	120	0
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 10			**30**	**9**	**x**	**x**	**285**	**60**	**225**	**22**	**120**	**0**
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. na 5 roku studiów			**60**	**19,8**	**x**	**x**	**645**	**150**	**495**	**50**	**120**	**0**

Tabela podsumowująca plan

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
				ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w planie studiów		**300**	**91**	**3647**	**1287**	**2360**	**257**	**640**	**0**
Grupa treści									
I - KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO									
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)		14	5	270	60	210	7	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)		0	5	270	60	210	7	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)		12	4	180	60	120	6	0	0
II - PODSTAWOWYCH									
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)		19	4,8	255	135	120	16	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)		0	4,8	255	135	120	16	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)		0	0	0	0	0	0	0	0
III - KIERUNKOWYCH									
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)		174	52,8	2115	795	1320	146	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)		0	52,8	2115	795	1320	146	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)		16	9,6	240	0	240	16	0	0
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA									
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)		48	15,6	675	285	390	54	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)		0	15,6	675	285	390	54	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)		48	15,6	675	285	390	54	0	0

V - INNE								
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)	1,5	0	12	12	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)	0	0	12	12	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)	0	0	0	0	0	0	0	0
VI - PRAKTYKA								
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)	43,5	12,8	320	0	320	34	640	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)	0	12,8	320	0	320	34	640	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)	43,5	12,8	320	0	320	34	640	0

I	**Punkty ECTS sumaryczne wskaźniki ilościowe, w tym zajęcia:**	**Punkty ECTS**	
		Liczba	**%**
Ogółem - plan studiów		300	100
1	wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia	152,31	50,77
2	z zakresu nauk podstawowych	19,00	6,33
3	o charakterze praktycznym (laboratoryjne, projektowe, warsztatowe)	91,00	30,33
4	ogólnouczelniane lub realizowane na innym kierunku	15,50	5,17
5	zajęcia do wyboru - co najmniej 30% punktów ECTS	119,50	39,84
6	wymiar praktyk	43,50	14,50
7	zajęcia z wychowania fizycznego	-	-
8	zajęcia z języka obcego	8,00	2,67
9	przedmioty z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych	280,00	93,33
10	zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne (dotyczy profilu praktycznego)	163,00	54,33

11	zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie/ach, do których przyporządkowano kierunek studiów (dotyczy profilu ogólnoakademickiego)	---	---

II	**Procentowy udział pkt ECTS dla każdej z dyscyplin naukowych w łącznej liczbie punktów ECTS**	**%**
1	psychologia	75
2	pedagogika	18
3	nauki o zdrowiu	3
4	nauki medyczne	4
Ogółem:		**100**

Załącznik 3b do Uchwały Nr 641
z dnia 31 stycznia 2020 roku

PLAN STUDIÓW
KIERUNKU PSYCHOLOGIA
W ZAKRESIE: PSYCHOLOGIA WYCHOWAWCZA I SZKOLNA

Obowiązuje od cyklu: 2020Z
Profil kształcenia: praktyczny
Forma studiów: stacjonarne
Poziom studiów: jednolite magisterskie
Liczba semestrów: 10

Dziedzina/y nauki/dyscyplina/y naukowa/e lub artystyczna/e: dziedzina nauk społecznych, dyscypliny naukowe: psychologia, pedagogika; dziedzina nauk medycznych i o zdrowiu, dyscypliny naukowe: nauki medyczne, nauki o zdrowiu

Rok studiów: 1, semestr: 1

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO												
1	Język obcy 1	1	2	1	zal-o	f	30	0	30	1	x	x
2	Technologie informacyjne	1	2	1	zal-o	o	30	0	30	1	x	x
3	Wychowanie fizyczne	1	0	0	zal-o	o	30	0	30	0	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			4	2	x	x	90	0	90	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	2	x	x	90	0	90	2	0	0

Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
II - PODSTAWOWYCH												
1	Filozofia	1	3	0	zal-o	o	30	30	0	2	x	x
2	Logika	1	3	0,6	zal-o	o	30	15	15	2	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			6	0,6	x	x	60	45	15	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0,6	x	x	60	45	15	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Wprowadzenie do psychologii	1	6	1,2	E	o	60	30	30	4	x	x
2	Historia myśli psychologicznej	1	3	0,6	E	o	30	15	15	4	x	x
3	Podstawowe umiejętności psychologiczne	1	4	1,8	zal-o	o	60	15	45	2	x	x
4	Biologiczne podstawy zachowania	1	6	1,2	E	o	60	30	30	4	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			19	4,8	x	x	210	90	120	14	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	4,8	x	x	210	90	120	14	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
V - INNE												
1	Etykieta	1	0,5	0	zal	o	4	4	0	0	x	x
2	Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	1	0,5	0	zal	o	4	4	0	0	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			1	0	x	x	8	8	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	8	8	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
VI - PRAKTYKA												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 1			**30**	**7,4**	**x**	**x**	**368**	**143**	**225**	**20**	**0**	**0**

Rok studiów: 1, semestr: 2

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO												
1	Język obcy 2	2	2	1	zal-o	f	30	0	30	1	x	x
2	Wychowanie fizyczne	2	0	0	zal-o	o	30	0	30	0	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			2	1	x	x	60	0	60	1	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	1	x	x	60	0	60	1	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
II - PODSTAWOWYCH												
1	Podstawy metodologii badań społecznych	2	4	1,2	E	o	60	30	30	4	x	x
2	Umiejętności akademickie	2	3	1,2	zal-o	o	45	15	30	2	x	x
3	Podstawy socjologii	2	3	1,2	zal-o	o	45	15	30	2	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			10	3,6	x	x	150	60	90	8	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	3,6	x	x	150	60	90	8	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Procesy poznawcze	2	5	1,2	E	o	60	30	30	4	x	x
2	Emocje i motywacje	2	5	1,2	E	o	60	30	30	4	x	x
3	Psychologia ewolucyjna	2	3,5	0,6	zal-o	o	30	15	15	2	x	x
4	Podstawy statystyki	2	4	0,6	zal-o	o	45	30	15	2	x	x

Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			17,5	3,6	x	x	195	105	90	12	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	3,6	x	x	195	105	90	12	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			5	1,2	x	x	60	30	30	4	0	0
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
V - INNE												
1	Ergonomia	2	0,25	0	zal	o	2	2	0	0	x	x
2	Ochrona własności intelektualnej	2	0,25	0	zal	o	2	2	0	0	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0,5	0	x	x	4	4	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	4	4	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
VI - PRAKTYKA												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 2			**30**	**8,2**	**x**	**x**	**409**	**169**	**240**	**21**	**0**	**0**
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. na 1 roku studiów			**60**	**15,6**	**x**	**x**	**777**	**312**	**465**	**41**	**0**	**0**

Rok studiów: 2, semestr: 3

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO												
1	Język obcy 3	3	2	1	zal-o	f	30	0	30	1	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			2	1	x	x	30	0	30	1	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	1	x	x	30	0	30	1	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
II - PODSTAWOWYCH												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Psychologia osobowości	3	5	1,2	E	o	60	30	30	4	x	x
2	Psychologia różnic indywidualnych	3	5	0,6	E	o	45	30	15	4	x	x
3	Psychologia rozwoju człowieka - 1	3	3	0,6	zal-o	o	45	30	15	2	x	x
4	Psychometria	3	3	0,6	zal-o	o	45	30	15	2	x	x
5	Metodologia badań psychologicznych	3	5	1,2	E	o	60	30	30	4	x	x
6	Statystyka w badaniach psychologicznych - 1	3	3	0,6	zal-o	o	30	15	15	2	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			24	4,8	x	x	285	165	120	18	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	4,8	x	x	285	165	120	18	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0

IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
V - INNE												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
VI - PRAKTYKA												
1	Praktyka śródroczna - warsztat pracy psychologa: praca z jednostką 1	3	1,5	1,2	zal-o	f	30	0	30	2	x	x
2	Praktyka śródroczna - warsztat pracy psychologa: praca z grupą 1	3	1,5	0,8	zal-o	f	20	0	20	2	x	x
3	Praktyka śródroczna - warsztat pracy psychologa: praca z instytucją	3	1	0,8	zal-o	f	20	0	20	2	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			4	2,8	x	x	70	0	70	6	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	2,8	x	x	70	0	70	6	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			4	2,8	x	x	70	0	70	6	0	0
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 3			**30**	**8,6**	**x**	**x**	**385**	**165**	**220**	**25**	**0**	**0**

Rok studiów: 2, semestr: 4

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO												
1	Język obcy 4	4	2	1	E	f	30	0	30	1	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			2	1	x	x	30	0	30	1	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	1	x	x	30	0	30	1	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
II - PODSTAWOWYCH												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Psychologia rozwoju człowieka - 2	4	5	0,6	E	o	45	30	15	4	x	x
2	Psychologia społeczna	4	6	1,2	E	o	60	30	30	4	x	x
3	Psychologia eksperymentalna	4	3	1,2	zal-o	o	30	0	30	2	x	x
4	Psychologia edukacji i wychowania	4	4	1,2	E	o	60	30	30	4	x	x
5	Statystyka w badaniach psychologicznych - 2	4	3	1,2	zal-o	o	30	0	30	2	x	x
6	Wywiad, rozmowa i obserwacja w psychologii	4	3	1,2	zal-o	o	45	15	30	2	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			24	6,6	x	x	270	105	165	18	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	6,6	x	x	270	105	165	18	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0

IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
V - INNE												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
VI - PRAKTYKA												
1	Praktyka śródroczna - warsztat pracy psychologa: praca z jednostką 2	4	1,5	1,2	zal-o	f	30	0	30	2	x	x
2	Praktyka śródroczna - warsztat pracy psychologa: praca z grupą 2	4	1	0,8	zal-o	f	20	0	20	2	x	x
3	Praktyka śródroczna - warsztat pracy psychologa: praca z otoczeniem społecznym	4	1,5	1,2	zal-o	f	30	0	30	2	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			4	3,2	x	x	80	0	80	6	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	3,2	x	x	80	0	80	6	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			4	3,2	x	x	80	0	80	6	0	0
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 4			**30**	**10,8**	**x**	**x**	**380**	**105**	**275**	**25**	**0**	**0**
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. na 2 roku studiów			**60**	**19,4**	**x**	**x**	**765**	**270**	**495**	**50**	**0**	**0**

Rok studiów: 3, semestr: 5

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO												
1	Przedmiot do wyboru I **	5	2	0	zal-o	f	30	30	0	1	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			2	0	x	x	30	30	0	1	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	30	30	0	1	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
II - PODSTAWOWYCH												
1	Społeczne problemy współczesności	5	2	0,6	zal-o	o	30	15	15	2	x	x
2	Pedagogika specjalna	5	1	0	zal-o	o	15	15	0	2	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			3	0,6	x	x	45	30	15	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0,6	x	x	45	30	15	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Podstawy diagnozy psychologicznej	5	4	1,2	E	o	60	30	30	4	x	x
2	Metody diagnozy osobowości	5	2	1,2	zal-o	o	30	0	30	2	x	x
3	Metody diagnozy rozwoju	5	2	1,2	zal-o	o	30	0	30	2	x	x
4	Metody diagnozy różnic indywidualnych	5	2	1,2	zal-o	o	30	0	30	2	x	x
5	Metody diagnozy funkcji poznawczych	5	2	1,2	zal-o	o	30	0	30	2	x	x
6	Psychologia kliniczna człowieka dorosłego	5	3	0,6	E	o	45	30	15	4	x	x
7	Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży	5	3	0,6	E	o	45	30	15	4	x	x
8	Psychologia zdrowia	5	3	0,6	E	o	45	30	15	4	x	x

Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			21	7,8	x	x	315	120	195	24	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	7,8	x	x	315	120	195	24	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
V - INNE												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
VI - PRAKTYKA												
1	Praktyka śródroczna - specyfika pracy z pacjentem w psychologii klinicznej człowieka dorosłego	5	1	0,8	zal-o	f	20	0	20	2	x	x
2	Praktyka śródroczna - specyfika pracy z pacjentem w psychologii klinicznej dziecka	5	1	0,8	zal-o	f	20	0	20	2	x	x
3	Praktyka śródroczna - specyfika pracy z klientem w psychologii szkolnej	5	1	0,8	zal-o	f	20	0	20	2	x	x
4	Praktyka śródroczna - specyfika pracy z pacjentem chorym somatycznie	5	1	0,8	zal-o	f	20	0	20	2	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			4	3,2	x	x	80	0	80	8	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	3,2	x	x	80	0	80	8	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			4	3,2	x	x	80	0	80	8	0	0
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 5			**30**	**11,6**	**x**	**x**	**470**	**180**	**290**	**37**	**0**	**0**

Rok studiów: 3, semestr: 6

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO												
1	Przedmiot do wyboru II **	6	2	0	zal-o	f	30	30	0	1	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			2	0	x	x	30	30	0	1	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	30	30	0	1	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
II - PODSTAWOWYCH												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Psychopatologia	6	2,5	0,6	E	o	45	30	15	4	x	x
2	Pomoc i interwencja psychologiczna	6	2,5	1,2	zal-o	o	60	30	30	2	x	x
3	Podstawy psychoterapii	6	3	1,2	E	o	60	30	30	4	x	x
4	Psychologia organizacji i pracy	6	3	1,2	zal-o	o	45	15	30	2	x	x
5	Psychologia rodziny	6	2,5	1,2	E	o	45	15	30	4	x	x
6	Ścieżki rozwoju zawodowego	6	2	1,2	zal-o	o	30	0	30	2	x	x
7	Etyka zawodu psychologa	6	1	0	zal-o	o	15	15	0	2	x	x
8	Seminarium monograficzno-empiryczne	6	3	1,8	zal-o	o	45	0	45	2	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			19,5	8,4	x	x	345	135	210	22	0	0

Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	8,4	x	x	345	135	210	22	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
V - INNE												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
VI - PRAKTYKA												
1	Praktyka 1	6	8,5	0	zal-o	f	0	0	0	2	200	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			8,5	0	x	x	0	0	0	2	200	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	2	200	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			8,5	0	x	x	0	0	0	2	200	0
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 6			**30**	**8,4**	**x**	**x**	**375**	**165**	**210**	**25**	**200**	**0**
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. na 3 roku studiów			**60**	**20**	**x**	**x**	**845**	**345**	**500**	**62**	**200**	**0**

Rok studiów: 4, semestr: 7

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
II - PODSTAWOWYCH												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Wstęp do seksuologii i seksuologii klinicznej	7	3	0,6	E	o	30	15	15	4	x	x
2	Diagnoza i terapia uzależnień	7	4	1,2	E	o	60	30	30	4	x	x
3	Seminarium magisterskie i praca dyplomowa - 1	7	5	1,2	zal-o	o	30	0	30	2	x	x
4	Zajęcia fakultatywne 1	7	2	1,2	zal-o	f	30	0	30	2	x	x
5	Zajęcia fakultatywne 2	7	2	1,2	zal-o	f	30	0	30	2	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			16	5,4	x	x	180	45	135	14	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	5,4	x	x	180	45	135	14	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			4	2,4	x	x	60	0	60	4	0	0
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
1	Zachowania agresywne dzieci i młodzieży	7	3	0,6	zal-o	f	30	15	15	2	x	x

2	Praca z dzieckiem nadpobudliwym psychoruchowo	7	2	0,6	zal-o	f	30	15	15	2	x	x
3	Praca z uczniem zdolnym	7	2	0,6	zal-o	f	30	15	15	2	x	x
4	Psychiatria dzieci i młodzieży	7	2	0,6	E	f	30	15	15	4	x	x
5	Podstawy socjoterapii	7	1	0	E	f	15	15	0	4	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			10	2,4	x	x	135	75	60	14	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	2,4	x	x	135	75	60	14	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			10	2,4	x	x	135	75	60	14	0	0
V - INNE												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
VI - PRAKTYKA												
1	Praktyka śródroczna - interwencja psychologiczna: tworzenie planu pracy z dzieckiem	7	1	0,8	zal-o	f	20	0	20	2	x	x
2	Praktyka śródroczna - interwencja psychologiczna: doradztwo, poradnictwo, modyfikacja zachowania dziecka	7	1,5	1,4	zal-o	f	35	0	35	2	x	x
3	Praktyka śródroczna - interwencja psychologiczna: doradztwo, pomoc i trening rodzica/kadry	7	1,5	1,4	zal-o	f	35	0	35	2	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			4	3,6	x	x	90	0	90	6	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	3,6	x	x	90	0	90	6	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			4	3,6	x	x	90	0	90	6	0	0
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 7			**30**	**11,4**	**x**	**x**	**405**	**120**	**285**	**34**	**0**	**0**

Rok studiów: 4, semestr: 8

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
II - PODSTAWOWYCH												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Seminarium magisterskie i praca dyplomowa - 2	8	5	1,2	zal-o	o	30	0	30	2	x	x
2	Zajęcia fakultatywne 3	8	2	1,2	zal-o	f	30	0	30	2	x	x
3	Zajęcia fakultatywne 4	8	2	1,2	zal-o	f	30	0	30	2	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			9	3,6	x	x	90	0	90	6	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	3,6	x	x	90	0	90	6	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			4	2,4	x	x	60	0	60	4	0	0
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
1	Diagnoza i terapia specyficznych zaburzeń rozwoju umiejętności szkolnych	8	2	0,6	zal-o	f	30	15	15	2	x	x
2	Wspomaganie rozwoju	8	2	0,6	E	f	30	15	15	4	x	x

3	Metody pracy z rodziną	8	2	0,6	zal-o	f	30	15	15	2	x	x
4	Psychoterapia dzieci i młodzieży	8	2	0,6	E	f	30	15	15	4	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			8	2,4	x	x	120	60	60	12	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	2,4	x	x	120	60	60	12	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			8	2,4	x	x	120	60	60	12	0	0
V - INNE												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
VI - PRAKTYKA												
1	Praktyka 2	8	6,5	0	zal-o	f	0	0	0	2	160	x
2	Praktyka 3	8	6,5	0	zal-o	f	0	0	0	2	160	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			13	0	x	x	0	0	0	4	320	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	4	320	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			13	0	x	x	0	0	0	4	320	0
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 8			**30**	**6**	**x**	**x**	**210**	**60**	**150**	**22**	**320**	**0**
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. na 4 roku studiów			**60**	**17,4**	**x**	**x**	**615**	**180**	**435**	**56**	**320**	**0**

Rok studiów: 5, semestr: 9

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
II - PODSTAWOWYCH												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Seminarium magisterskie i praca dyplomowa - 3	9	6	1,2	zal-o	o	30	0	30	2	x	x
2	Diagnoza i terapia zaburzeń ze spektrum autyzmu	9	3	0,6	E	o	30	15	15	4	x	x
3	Zajęcia fakultatywne 5	9	2	1,2	zal-o	f	30	0	30	2	x	x
4	Zajęcia fakultatywne 6	9	2	1,2	zal-o	f	30	0	30	2	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			13	4,2	x	x	120	15	105	10	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	4,2	x	x	120	15	105	10	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			4	2,4	x	x	60	0	60	4	0	0
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
1	Przedszkolak - wybrane zagadnienia rozwoju i diagnozy	9	4	0,6	zal-o	f	30	15	15	2	x	x

2	Diagnoza gotowości szkolnej	9	4	0,6	E	f	30	15	15	4	x	x
3	Rozwiązywanie konfliktów i mediacje	9	3	1,2	zal-o	f	45	15	30	2	x	x
4	Metodyka pracy nauczyciela psychologa w przedszkolach	9	2	1,6	zal-o	f	40	0	40	2	x	x
5	Metodyka pracy nauczyciela psychologa w szkołach	9	2	1,6	zal-o	f	40	0	40	2	x	x
6	Metodyka pracy nauczyciela psychologa w placówkach systemu oświaty	9	2	1,6	zal-o	f	40	0	40	2	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			17	7,2	x	x	225	45	180	14	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	7,2	x	x	225	45	180	14	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			17	7,2	x	x	225	45	180	14	0	0
V - INNE												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
VI - PRAKTYKA												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 9			**30**	**11,4**	**x**	**x**	**345**	**60**	**285**	**24**	**0**	**0**

Rok studiów: 5, semestr: 10

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
II - PODSTAWOWYCH												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Seminarium magisterskie i praca dyplomowa - 4	10	6	1,2	zal-o	o	30	0	30	2	x	x
2	Elementy prawa dla psychologów	10	1	0	zal-o	o	15	15	0	2	x	x
3	Zajęcia fakultatywne 7	10	2	1,2	zal-o	f	30	0	30	2	x	x
4	Zajęcia fakultatywne 8	10	2	1,2	zal-o	f	30	0	30	2	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			11	3,6	x	x	105	15	90	8	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	3,6	x	x	105	15	90	8	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			4	2,4	x	x	60	0	60	4	0	0
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
1	Terapia rodzin	10	2	0,6	zal-o	f	30	15	15	2	x	x
2	Doradztwo zawodowe	10	3	1,2	E	f	45	15	30	4	x	x

3	Wprowadzenie do pedagogiki	10	3	0,6	E	f	30	15	15	4	x	x
4	Pedeutologia z podstawami prawnymi pracy nauczycieli	10	1	0	zal-o	f	15	15	0	2	x	x
5	Emisja i higiena głosu	10	1,5	1,2	zal-o	f	30	0	30	2	x	x
6	Teoretyczne postawy wychowania	10	1	0	zal-o	f	15	15	0	2	x	x
7	Podstawy dydaktyki	10	1,5	0	zal-o	f	30	30	0	2	x	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			13	3,6	x	x	195	105	90	18	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	3,6	x	x	195	105	90	18	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			13	3,6	x	x	195	105	90	18	0	0
V - INNE												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
VI - PRAKTYKA												
1	Praktyka 4	10	6	0	zal-o	f	0	0	0	2	120	x
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			6	0	x	x	0	0	0	2	120	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	2	120	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			6	0	x	x	0	0	0	2	120	0
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 10			**30**	**7,2**	**x**	**x**	**300**	**120**	**180**	**28**	**120**	**0**
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. na 5 roku studiów			**60**	**18,6**	**x**	**x**	**645**	**180**	**465**	**52**	**120**	**0**

Tabela podsumowująca plan

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
				ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w planie studiów		**300**	**91**	**3647**	**1287**	**2360**	**261**	**640**	**0**
Grupa treści									
I - KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO									
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)		14	5	270	60	210	7	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)		0	5	270	60	210	7	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)		12	4	180	60	120	6	0	0
II - PODSTAWOWYCH									
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)		19	4,8	255	135	120	16	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)		0	4,8	255	135	120	16	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)		0	0	0	0	0	0	0	0
III - KIERUNKOWYCH									
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)		174	52,8	2115	795	1320	146	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)		0	52,8	2115	795	1320	146	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)		16	9,6	240	0	240	16	0	0
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA									
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)		48	15,6	675	285	390	58	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)		0	15,6	675	285	390	58	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)		48	15,6	675	285	390	58	0	0

V - INNE								
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)	1,5	0	12	12	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)	0	0	12	12	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)	0	0	0	0	0	0	0	0
VI - PRAKTYKA								
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)	43,5	12,8	320	0	320	34	640	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)	0	12,8	320	0	320	34	640	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)	43,5	12,8	320	0	320	34	640	0

I	**Punkty ECTS sumaryczne wskaźniki ilościowe, w tym zajęcia:**	**Punkty ECTS**	
		Liczba	**%**
Ogółem - plan studiów		300	100
1	wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia	152,47	50,82
2	z zakresu nauk podstawowych	19,00	6,33
3	o charakterze praktycznym (laboratoryjne, projektowe, warsztatowe)	91,00	30,33
4	ogólnouczelniane lub realizowane na innym kierunku	15,50	5,17
5	zajęcia do wyboru - co najmniej 30% punktów ECTS	119,50	39,84
6	wymiar praktyk	43,50	14,50
7	zajęcia z wychowania fizycznego	-	-
8	zajęcia z języka obcego	8,00	2,67
9	przedmioty z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych	280,00	93,33
10	zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne (dotyczy profilu praktycznego)	165,50	55,17

11	zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie/ach, do których przyporządkowano kierunek studiów (dotyczy profilu ogólnoakademickiego)	---	---

II	**Procentowy udział pkt ECTS dla każdej z dyscyplin naukowych w łącznej liczbie punktów ECTS**	**%**
1	psychologia	75
2	pedagogika	18
3	nauki o zdrowiu	3
4	nauki medyczne	4
Ogółem:		**100**

Przedmiot do wyboru I i II:

Lp.	Nazwa przedmiotu
1.	Animacja kultury studenckiej
2.	Antropologia kulturowa
3.	Człowiek współczesny wobec problemu uzależnień
4.	Dietetyka i żywienie człowieka
5.	Dziedzictwo kulturowe
6.	Ekonomia
7.	Estetyka
8.	Etyka
9.	Genetyka w życiu człowieka
10.	Historia sztuki
11.	Kultura kresów północno-wschodnich i jej kontynuacja
12.	Logika
13.	Ochrona przyrody
14.	Pierwsza pomoc przedmedyczna
15.	Pogoda, klimat i człowiek
16.	Poprawna polszczyzna w praktyce
17.	Praktyczna filozofia przyrody
18.	Prawo
19.	Socjologia
20.	Wiedza o teatrze
21.	Zdrowy styl życia i higiena człowieka

Zajęcia fakultatywne:
Zajęcia fakultatywne 1 oraz Zajęcia fakultatywne 2

Semestr	Nazwa przedmiotu
7	Psychologia internetu/Psychology of internet
7	Komunikacja międzykulturowa
7	Praca z dzieckiem z niepełnosprawnością intelektualną
7	Trening twórczości

7	Neurologopedia
7	Psychologia starzenia się i starości
7	Rozwijanie kompetencji społecznych uczniów
7	Rozwijanie siły i odporności psychicznej
7	Marketing, promocja i budowanie marki
7	Warsztaty teatralne

Zajęcia fakultatywne 3 oraz Zajęcia fakultatywne 4

Semestr	**Nazwa przedmiotu**
8	Psychologia konfliktu i kryzysu
8	Zaburzenia odżywiania - patogeneza i obraz kliniczny
8	Zaburzenia okresu dorastania
8	Dziecko w rodzinie dysfunkcyjnej
8	Psychologia niedostosowania społecznego
8	Zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży
8	Poradnictwo psychologiczno-seksuologiczne
8	Psychologiczne aspekty prokreacji
8	Arteterapia
8	Język migowy

Zajęcia fakultatywne 5 oraz Zajęcia fakultatywne 6

Semestr	**Nazwa przedmiotu**
9	Praca z pacjentem depresyjnym i lękowym w podejściu poznawczo-behawioralnym
9	Psychologia w sporcie
9	Praktyczne umiejętności z zakresu mediacji rodzinnej
9	Metody projekcyjne w praktyce psychologa
9	Teatrzyk obrazkowy jako narzędzie pracy psychologa dziecięcego - rozwój i terapia umiejętności komunikacyjnych u dzieci przedszkolnych

9	Podstawy resocjalizacji nieletnich sprawców przestępstw
9	Terapia zaburzeń opozycyjno buntowniczych dzieci i młodzieży
9	Psychologia terroryzmu
9	Agresja a cyberbullying
9	Psychomanipulacja i sekty

Zajęcia fakultatywne 7 oraz Zajęcia fakultatywne 8

Semestr	**Nazwa przedmiotu**
10	Współczesne standardy pracy pomocowej z osobami LGB i ich bliskimi
10	Psycholingwistyka
10	Wpływ żywienia na dobrostan psychofizyczny człowieka
10	Szkoła dla rodziców
10	Dziecko w kryzysie
10	Wspomaganie nauczycieli w pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych
10	Diagnoza i opiniowanie psychologiczne na potrzeby wymiaru sprawiedliwości
10	Neuropsychologia medyczna
10	Profilaktyka zjawiska przemocy rówieśniczej
10	Podstawy coachingu